

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

สัศกยศ สัจพันธ์

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุษฎีนิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ ได้พิจารณาคุษฎีนิพนธ์
ของ สักคยศ สังกขพันธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญา
คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุษฎีนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทัศนัยนา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ประวิทย์ ทองไชย)

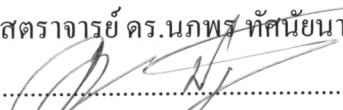
คณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์

.....ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เจียววิชัย)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทัศนัยนา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ)

.....กรรมการ

(ดร.ประวิทย์ ทองไชย)

.....กรรมการ

(ดร.กวีญา สินธารา)

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา อนุมัติให้รับคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์ตฤภทร)

วันที่ 24 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทัศนัยนา ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ และ ดร.ประวิทย์ ทองไชย อาจารย์ ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดรอบคอบและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณประธานและคณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ที่ประกอบไปด้วย ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย ที่กรุณาให้ความรู้และเสียสละเวลาเป็นประธานสอบคุษฎีนิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิพากษ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ เรียบร้อยเป็นอย่างดีรวมถึงขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทัศนัยนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ ดร.ประวิทย์ ทองไชย ดร.กวีญา สินธารา ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ทำให้คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ที่ให้โอกาสในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ขอขอบพระคุณอาจารย์และบุคลากรคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ให้ความกรุณาในทุกเรื่อง ตลอดจนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาและผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีได้เอื้อนาม

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว ภรรยาและบุตรที่เป็นกำลังใจและสนับสนุน ผู้วิจัยด้วยความเต็มเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิต์ บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาในทุก ๆ ระดับและมีประสบการณ์ชีวิตที่ดีในทุกวันนี้ได้มา ณ โอกาสนี้

ลักขยศ สังขพันธ์

57810090: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา; ปร.ด.

(วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา)

คำสำคัญ: รูปแบบ/ การบริหารจัดการ/ กีฬาดำน้ำ/ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

สังคย สัจพันธ์: รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิด

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น (A MANAGEMENT MODEL FOR DIVING SPORT

TOURISM CORESPONDS TO LOCAL COMMUNITY SUSTAINABILITY) คณะกรรมการ

ควบคุมคุณภาพ: นภพร ทศนัยนา, ค.ด., สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ, Ph.D., ประวิทย์ ทองไชย, ปร.ด.

209 หน้า. ปี พ.ศ. 2563.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์กีฬาดำน้ำและองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนด้วยกระบวนการจัดการ POLC โดยกระบวนการวิจัยแบบเดลฟายประยุกต์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านการวางแผน (Planning) 5 องค์ประกอบคือ จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จัดการทรัพยากรบุคคล พัฒนาบริการและการตลาด พัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมและจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 2) ด้านการจัดการองค์กร (Organizing) 10 องค์ประกอบ คือ กรรมการท่องเที่ยวออกแบบโปรแกรม อุทยานแห่งชาติดูแลกิจกรรม สำนักงานการท่องเที่ยวพัฒนาคน หน่วยกู้ภัย ดำรวจน้ำ ดำรวจภูธรและองค์กรบริหารส่วนตำบลดูแลความปลอดภัย กรมเจ้าท่าดูแลเรือ ดำรวจท่องเที่ยวตรวจมัคคุเทศก์ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ประกอบการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก องค์การบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลดูแลสุขภาพนักท่องเที่ยว เครือข่ายในท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานบริการ มัคคุเทศก์และครูสอนดำน้ำออกแบบกิจกรรม แนะนำให้เคารพกติกาการใช้ทรัพยากร 3) ด้านการนำ (Leading) 13 องค์ประกอบ คือ สนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมนำไปฟื้นฟูทรัพยากร ออกกฎหมายและบังคับใช้ เปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่ วางผังเมือง นำนักท่องเที่ยวส่งถึงชุมชน ออกแบบโปรแกรม วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยว ทำข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และดูแลรักษา สร้างความเข้าใจเรื่องกฎหมาย มาตรฐานและแนวปฏิบัติ รับฟังปัญหาแก้ไขความไม่สะดวก ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เตรียมบริการและอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน ให้มีมัคคุเทศก์ในการทำกิจกรรมทุกครั้ง 4) ด้านการควบคุม (Controlling) 7 องค์ประกอบ คือ เปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยว แบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำ จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ติดตั้งหุ่น สอดส่องดูแลบังคับใช้กฎหมาย ควบคุมมาตรฐานการให้บริการ บริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

57810090: MAJOR: EXERCISE AND SPORT SCIENCES; Ph.D.

(EXERCISE AND SPORT SCIENCE)

KEYWORDS: MODEL/ MANAGEMENT/ DIVING/ SUSTAINABLE TOURISM OF LOCAL COMMUNITIES

SAKKAYOT SUNGKAPAN: A MANAGEMENT MODEL FOR DIVING SPORT TOURISM CORESPONDS TO LOCAL COMMUNITY SUSTAINABILITY. ADVISORY COMMITTEE: NOPPORN TASANAINA, Ph.D., PRAWIT TONGCHAI, Ph.D., SUNTIPONG PLUNGSUWAN, Ph.D. 209 P. 2020.

This study aims to propose a model for sport diving based on the concept of sustainable tourism of local communities. The model includes sport diving and equipment element and the sustainable tourism development elements following the principles of management (POLC), using the Delphi technique. As for planning, natural resources and environmental management, human resource management, service development and marketing, participatory community-based tourism development, and activities to promote tourism are five elements. As for organizing, 10 offices and individuals should be involved. The Department of Tourism is responsible for designing campaigns. The Department of National Park, Wildlife and Plant Conservation supervises tourism activities. The Office of Tourism develops people's skills. The Rescue Unit, marine police, provincial police and the Subdistrict Administration Organization (SAO) ensure safety. The Marine Department check boats. Tourist police check tourist guides. The Provincial Administration Organization (PAO) and tourism businesses provide facilities. The SAO collaborates with hospitals to provide health services to tourists. The tourism networks in communities establish a service standard. Tour guides and dive instructors design activities and ensure their customers obey rules about natural resource. As for leading, 13 elements are vital. Budgets, staffs and equipment should be provided. Suitable entrance fees should be set for conservation. Lawmaking and enforcement should be imposed. New curricula should be provided for locals. Urban planning should be devised. Transport to communities should be provided for tourists. Tourism mechanism should be established for communities' access. An agreement on resource use and conservation should be reached. Related laws, standards and practices should be introduced to involved sectors to ensure their understanding. Public hearing on resource use should be conducted. Assembling of tourism groups should be promoted. Standard services and equipment should be provided. Tour guides should be present in diving activities. As for controlling, seven elements are required: opening and closing the tourist season; setting dive sites; limiting the number of tourists; setting up buoys; enforcing laws; maintaining standard services; managing community enterprise.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์หลัก	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสตูล	8
การท่องเที่ยวเชิงกีฬาในภาคใต้ฝั่งอันดามัน	23
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา	27
กิจกรรมกีฬาดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยว	29
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	37
แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวโดยชุมชน	42
แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	44
บริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ	60
การวิจัยตลาดฟายประยุกต์ และการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	76
การเลือกพื้นที่ศึกษา.....	76
กลุ่มตัวอย่างและประชากร	77
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	77
เครื่องมือในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
4 ผลการวิจัย.....	82
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผล	117
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	130
ภาคผนวก ก	131
ภาคผนวก ข	136
ประวัติย่อของผู้วิจัย	209

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลด้านสถิติการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2548-2555	10
2	จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวชายฝั่ง.....	24
3	การลดลงของค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับจำนวนผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ.....	63
4	การพิจารณาความสอดคล้องของความคิดเห็นในแต่ละข้อความของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ..	65
5	คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กีฬาตามแนวความคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น รอบที่ 2.....	97
6	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติในแต่ละด้านจากผู้ทรงคุณวุฒิ	107

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 ดัดแปลงจากองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารจัดการ	40
3 ความเชื่อมโยงของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	59
4 กิจกรรมดำน้ำ (หมู่เกาะอาดัง-ราวี-หลีเป๊ะ) ประจำปี พ.ศ. 2563.....	83
5 การเฝ้าระวังมิให้นักท่องเที่ยวลงเหยียบแนวปะการังช่วงน้ำลดของเจ้าหน้าที่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา หน่วยพิทักษ์ฯ ที่ ตต.5 (แหลมสน-เกาะอาดัง) ได้เฝ้าระวังมิให้นักท่องเที่ยวลงเหยียบแนวปะการังช่วงน้ำลด.....	87
6 ป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในห้ามลงเดินเล่นในในหาดที่มีแนวปะการังน้ำตื้น ในช่วงน้ำทะเลลด.....	88
7 การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของหอยมือเสือต่อระบบนิเวศ	88
8 เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการทางทะเลที่ 2 ภูเก็ต และศูนย์ปฏิบัติการทางทะเลที่ 3 ตรัง ร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา วางจุดและลงทุ่นสำหรับผูกเรือ จอดเรือ บริเวณเกาะอาดังราวี และหลีเป๊ะ เพื่อกำหนดเป็นจุดจอดเรือ อำนวยความสะดวก แก่ผู้จอดเรือและป้องกันการทิ้งสมอเรือลงแนวปะการัง	90
9 เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ตต.5 (แหลมสน-เกาะอาดัง) ได้ออกลาดตระเวนเชิงคุณภาพ บริเวณเกาะหินงาม เกาะดงและอ่าวไม้ไผ่)	91
10 รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	111
11 Model MDCS รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิด การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามระบบโซ่อุปทานการท่องเที่ยว	115

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำน้ำเป็นเกมสกีฬา (Sport diving) ทำให้เกิดความสนุกสนานยามพักผ่อนและการออกกำลังกายที่ทำให้ได้สัมผัสธรรมชาติที่สวยงามในท้องทะเลและเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มนักท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ จากงานวิจัย “ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ (วรวิณฑ์ สุวัฒน์ ณ เขมรัฐ, นิตยา เลาหบรรจง, วรณชาติ พิทักษ์สานต์, ปริญ เลาหบรรจง, ไพโรจน์ สุวรรณ และกนกวลี เองฉ้วน, 2547) พบว่า ปัจจัยที่จูงใจนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมกิจกรรมในจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ ส่วนใหญ่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาดำน้ำ ทั้งนี้เพราะว่าพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลอันดามันมีสภาพภูมิประเทศสวยงาม ประกอบด้วยมีเกาะแก่งต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมทางทะเล ด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดธุรกิจหลายรูปแบบเพื่อรองรับกิจกรรมดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเป็นผลให้กิจกรรมดำน้ำเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวทางทะเลที่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น ธุรกิจการสอนดำน้ำ ธุรกิจการจัดนำเที่ยวแหล่งดำน้ำ ธุรกิจการขายอุปกรณ์ดำน้ำและอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งมีการขยายตัวเป็นอันมาก

การท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ รายได้จากการกีฬาคิดเป็นร้อยละ 1-2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross domestic product) และก่อให้เกิดรายได้ร้อยละ 4-6 ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (UNWTO, 2001 cited in Ritchie, 2005) ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลยาวถึง 2,615 กิโลเมตร จำนวนเกาะมากกว่า 500 เกาะ อีกทั้งมีภูมิประเทศอบอุ่นเหมาะแก่การเติบโตของปะการัง พืชและสัตว์ในทะเลสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีสลับเปลี่ยนกันระหว่างฝั่งทะเลอ่าวไทยกับฝั่งทะเลอันดามันทำให้ประเทศไทยสามารถเปิดบริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาดำน้ำได้ตลอดทั้งปีประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งดำน้ำที่สวยงามจำนวนมากและได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกว่ามีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลชายหาด หมู่เกาะและทรัพยากรธรรมชาติใต้ท้องทะเลที่สวยงาม

ในการสัมมนาแนวทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสตูล วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2562 รายงานจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเยือนในพื้นที่สตูลนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ซึ่งในปี พ.ศ. 2560 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1.4 ล้านคน รายได้ 8,000 ล้านบาท ปี พ.ศ. 2561 นักท่องเที่ยว 1.53 ล้านคน รายได้ 9,100 ล้านบาท

ซึ่งทางจังหวัดได้ตั้งเป้ามินักท่องเที่ยว 2 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2563 ตัวเลข 6 เดือนแรกในปี พ.ศ. 2562 มินักท่องเที่ยว 900,000 คน รายได้ 6,300 ล้านบาท มีสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เช่น การจัดการปัญหาขยะบนเกาะหลีเป๊ะ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล การสร้างระบบสาธารณสุขปโภคหรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว แต่ติดปัญหาในเรื่องของกฎหมายระเบียบ (การสัมมนาแนวทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสตูล, 2562) ชุมชนท้องถิ่นได้รับการกระจายรายได้จากกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ เช่น การขับเรือบริการนักท่องเที่ยว ที่พัก ชาวบ้านพาไปท่องเที่ยวตามจุดดำน้ำ ซึ่งคนในพื้นที่จะมีความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่เป็นอย่างดี แต่ด้วยนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะชอบความสะดวกสบายและหรูหรา ลืมว่าชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของเกาะทำให้นักท่องเที่ยวไม่นิยมใช้บริการที่พักของชุมชน ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำเพียงการขับเรือหางยาวและเป็นลูกจ้างของนักธุรกิจที่มาลงทุนบนเกาะเมื่อการท่องเที่ยวมีการเติบโตคนในท้องถิ่นต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงของเกาะอย่างรวดเร็วการคิดแต่เพียงการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ไม่ทบทวนในคุณค่าสิ่งที่มีและขาดการดูแลรักษาซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมและความยั่งยืนในอนาคต

จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่ยั่งยืนของชุมชนและท้องถิ่นมีความจำเป็นและสำคัญ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยเลือกพื้นที่บ้านเกาะหลีเป๊ะ หมู่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นพื้นที่ในการศึกษาซึ่งเกาะหลีเป๊ะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา มีชาวเลพื้นเมืองอาศัยอยู่บนเกาะมาเป็นเวลานานทำให้การจัดการบนเกาะอยู่นอกเหนืออำนาจของอุทยาน ชุมชนบริหารจัดการกันเองโดยขึ้นตรงกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายในส่วนอุทยานจะคอยดูแลความเรียบร้อยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล, 2553)

ผู้วิจัยเห็นว่า การขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำและจำนวนนักท่องเที่ยวมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาดำน้ำจะต้องตระหนักต่อปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำโดยการวางแผน การจัดองค์กร กำกับดูแล และควบคุม การท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำอันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรัก ความหวงแหนและสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

คำถามการวิจัย

1. บริบท ปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบอะไรบ้างในแต่ละประเด็นตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่พาดำน้ำและองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวคิดการบริหาร POLC

วัตถุประสงค์หลัก

1. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น
2. ประเมินและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาพาดำน้ำทราบถึงบริบท ปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

2. เิงปฏิบัติ

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาพาดำน้ำสามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการกิจกรรมพาดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาบริบท ปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์กีฬาและองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สร้างและพัฒนาารูปแบบการบริหารตามแนวคิดการบริหาร POLC โดยใช้แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Modify Delphi technique research)

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาไม่น้อยกว่า 3 ปี

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่ 1 คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน สำหรับการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึงบริบท ความต้องการและปัญหาการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและเสนอรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Modify Delphi technique research)

กลุ่มเป้าหมายที่ 2 คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) จากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี สำหรับตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยการสนทนากลุ่ม

วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญในโครงการวิจัย/ กลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาที่มีอิสระ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เต็มใจและพร้อมให้ความร่วมมือในขั้นตอนดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัย

นิยามศัพท์

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คำศัพท์เฉพาะบางคำ ที่จำเป็นต่อการศึกษานี้ เพื่อให้การใช้ภาษามีความชัดเจนและรัดกุม ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านการวิจัยครั้งนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการ (Management model) หมายถึง การจำลองแบบโครงสร้างทางความคิดที่ แสดงออกถึงวิธีการดำเนินงานแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางความคิด การวิเคราะห์พื้นฐาน ทดสอบความสมเหตุสมผลโดยใช้ข้อความอธิบายให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขต ของการศึกษาของกระบวนการบริหารจัดการ เพื่ออธิบายองค์ประกอบทางการบริหารจัดการ ซึ่งบอกถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำไปปฏิบัติและการควบคุมภายใต้ ขอบเขตของทรัพยากรที่มีอยู่

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบชุมชนมีส่วนร่วม หรือชุมชนเป็นแกนนำในการจัดการ หมายถึง การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ นับตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการและการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รักษาสภาพแวดล้อม ตลอดจนเกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชนนั้น ๆ

3. การดำน้ำ

3.1 การดำน้ำตื้น (Snorkle skin diving) เป็นการดำน้ำแบบกลั้นหายใจครั้งหนึ่ง เพื่อดำลงไปใต้น้ำ เมื่อต้องการหายใจอีกครั้งจะต้องขึ้นสู่น้ำก่อนจะดำลงไปใต้น้ำอีกครั้ง การดำน้ำประเภทนี้มีระดับความลึกโดยเฉลี่ยไม่เกิน 20-30 ฟุต และมีระยะเวลาอยู่ใต้น้ำประมาณ 30-60 วินาที เท่านั้น ในด้านอุปกรณ์นั้นมีการใช้อุปกรณ์เพียง 3 สิ่งเท่านั้น ได้แก่ หน้ากาก (Mask) ที่ช่วยหายใจ (Snorkel) และตีนกบ (Fins) การดำน้ำประเภทนี้เหมาะกับการดำน้ำบริเวณชายฝั่งเพื่อชมความสวยงามของแนวปะการังน้ำตื้น หรือเพื่อการออกกำลังกายเป็นสำคัญ

3.2 ดำน้ำลึก (Scuba diving) เป็นการดำน้ำที่นักดำน้ำใช้เครื่องมือที่สามารถบรรจุอากาศนำไปใช้ในการหายใจใต้น้ำได้นั่นเอง การดำน้ำประเภทนี้มีขีดจำกัดของการดำน้ำที่สูงกว่าการดำน้ำตื้น (Snorkeling) ค่อนข้างมาก โดยนักดำน้ำแบบสคูบา (SCUBA Divers) สามารถอยู่ใต้น้ำได้เป็นเวลาค่อนข้างนานและสามารถดำลงไปใต้น้ำได้เป็นความลึกกว่า 100 ฟุต การดำน้ำแบบสคูบานี้เหมาะสำหรับการดำน้ำในระดับลึกและใช้ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การถ่ายภาพ การสำรวจพื้นที่ใต้น้ำ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดำน้ำประเภทนี้มีความซับซ้อนกว่าการดำน้ำตื้น (Snorkeling) จึงต้องได้รับการฝึกฝนก่อนเพื่อให้มีความปลอดภัย

4. การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมเพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยอย่างยืนยาว

5. ชุมชนท้องถิ่น หมายถึง ชุมชนหรือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกันในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสตูล
2. การท่องเที่ยวเชิงกีฬาในภาคใต้ฝั่งอันดามัน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
4. กิจกรรมกีฬาพาดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยว
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
6. แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวโดยชุมชน
7. แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
8. บริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวพาดำน้ำ
9. แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์และการวิเคราะห์ข้อมูล

10. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10.1 โครงการศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มด้านการตลาดสำหรับการท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำ

10.2 งานวิจัยการจัดและบริหารเชิงบูรณาการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวที่ศูนย์อนุรักษ์ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันอย่างยั่งยืน: ภูเก็ต พังงาและกระบี่

10.3 งานวิจัยศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่

การวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสตูล

ปัจจัยภายนอก (PESTEL Analysis)

ปัจจัยด้านการเมือง (Politics)

1. สถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน ภายใต้การปกครองของคณะรักษาความสงบแห่งชาติสามารถจัดตั้งรัฐบาลที่มีเสถียรภาพทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงกว่าในช่วงที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ภาครัฐยังคงมีข้อกังวลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตทั้งในเรื่องการปรับค่าจ้างแรงงาน และแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น

2. ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการประกอบอาชีพประมงและธุรกิจต่อเนื่องทั้งในพื้นที่จังหวัดดังกล่าวและจังหวัดใกล้เคียง

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economics)

จากข้อมูลสถิติกรมการท่องเที่ยวพบว่าปี พ.ศ. 2555 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ เดินทางมายังประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 22.3 ล้านคน โดยมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกมาที่สูงสุด รองลงมาคือ ยุโรป คิดเป็นร้อยละ 56.03 และร้อยละ 25.28 ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกมาด้วยกันพบว่า สัดส่วนนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มประเทศในอาเซียน รองลงมาคือ จีนและญี่ปุ่น ตามลำดับ ส่วนยุโรปนั้นสัดส่วนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากสหราชอาณาจักร รองลงมาคือ รัสเซียและเยอรมนี ตามลำดับ รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2555 รายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 983,928.36 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2554 จำนวน 207,711.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.76 นอกจากนี้ยังส่งผลให้ธุรกิจการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องขยายตัว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น (สำนักงานสถิติจังหวัดสตูล, 2558)

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติทางทะเล 2 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ คือ เกาะหลีเป๊ะ เกาะอาดัง-ราวี เกาะหินงาม เกาะไข่ และเกาะตะรุเตา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ คือ เกาะบุโหลน เกาะลิคิ หมู่เกาะเภตรา และชายหาดปากบารา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอุทยานแห่งชาติทะเลบัน ซึ่งมีความสมบูรณ์ของพันธุ์ไม้ในเขตร้อนชื้น แหล่งท่องเที่ยวทางบก ได้แก่ ถ้ำผาเพชร เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม นำตกรังสายทอง (กิจกรรมล่องแก่ง) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดสตูล (ลพหาสน์ ภูเต็น) นอกจากนี้จังหวัดสตูลยังมีแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ คือ พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์ ถ้ำเลสเตโกดอนและหาดสันหลังมังกร

นอกจากนี้ยังมีด่านวังประจันกับท่าเทียบเรือท่ามะลิเป็นเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศมาเลเซียซึ่งส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 1,000,424 คน สามารถทำรายได้ให้กับจังหวัด ประมาณ 5,332.02 ล้านบาท มีธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรมและที่พัก 67 แห่ง มีบริษัทนำเที่ยวกว่า 58 บริษัท และมีมัคคุเทศก์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 62 คน

ตารางที่ 1 ข้อมูลด้านสถิติการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลปี พ.ศ. 2548-2555

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)			รายได้ (ล้านบาท)
	ไทย	ต่างชาติ	รวม	
2548	531,666	50,391	582,057	1,420.90
2549	357,529	64,713	422,242	1,667.20
2550	698,521	44,712	743,233	1,798.20
2551	667,394	25,665	693,059	1,949.24
2552	627,584	28,626	656,210	1,710.20
2553	659,459	33,511	692,970	2,008.02
2554	676,644	18,053	694,697	2,644.67
2555	938,052	62,372	1,000,424	5,332.02

อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสตูลมีอุทยานแห่งชาติจำนวน 3 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 1,241,406.25 ไร่ แบ่งเป็น

- พื้นที่บก เนื้อที่ประมาณ 304,693.75 ไร่
- พื้นที่น้ำ เนื้อที่ประมาณ 936,712.50 ไร่

อุทยานแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดสตูล มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- อุทยานแห่งชาติทะเลบันเนื้อที่ 196 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 122,500 ไร่
- อุทยานแห่งชาติตะรุเตาเนื้อที่ 1,490 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 931,250 ไร่
- อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตราเนื้อที่ 494.38 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 308,987 ไร่

(พื้นที่จังหวัดตรัง-สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ประมาณ 187,656.25 ไร่

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามมีความโดดเด่นในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องฤดูกาลในการท่องเที่ยวก็ตาม แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของท่องเที่ยวภายในจังหวัดสตูลมากนัก ดังนั้นการท่องเที่ยวของสตูลยังคงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งตลาดหลักยังคงเป็นผู้เยี่ยมชมชาวไทย จังหวัดสตูล เป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน โดยในปี พ.ศ. 2554 มีรายได้ จากการท่องเที่ยว 2,664.67 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.87 ของกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเป็น อันดับสองของกลุ่มจังหวัดรองมาจากจังหวัดสงขลา โดยขยายตัว

ต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งรายได้หลักมาจากการท่องเที่ยวบนเกาะหลีเป๊ะและ หมู่เกาะใกล้เคียง

การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสตูลที่ผ่านมาดำเนินมาอย่างถูกทิศทางการวางตำแหน่งการเป็นการท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกเชิงนิเวศเนื่องจากจังหวัดสตูลมีศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ อุทยานและหมู่เกาะและอุทยานธรณีที่มีจำนวนมากครอบคลุมร้อยละ 40 ของจังหวัดครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ ท่งหว้า มะนัง ละงู และอำเภอเมือง (ในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา) มีแหล่งสำคัญทั้งหมด 69 แหล่ง ซึ่งกำลังได้รับการพัฒนาให้เป็นอุทยานธรณีระดับโลก โดยมีเป้าหมายการได้รับการรับรองจากยูเนสโก (UNESCO) ภายในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งที่จะสามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ผลักดันให้ชุมชน ท้องถิ่นมีรายได้โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศและอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดและประเทศชาติได้อย่างมั่นคง

ปัจจัยด้านสังคม (Social)

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทยทางชายฝั่งทะเลอันดามันซึ่งเป็นชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกมีเนื้อที่ประมาณ 2,478,977 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนที่เป็นเกาะประมาณ 105 เกาะ มีชายฝั่งทะเลยาว 144.80 กิโลเมตร การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 34 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 6 แห่ง ประชากร จังหวัดสตูล ณ 31 ธันวาคม 2556 มีจำนวน 309,793 คน เป็นชาย 154,184 คน หญิง 155,609 คน ความหนาแน่นของประชากร 110 คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ 74 ศาสนาพุทธร้อยละ 25 และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 0.1 จังหวัดสตูลกำหนดตำแหน่งการพัฒนาวิถีทางด้านสังคมคือ “สังคมมีคุณภาพ” มุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความมั่นคงทางสังคม โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีสุขภาพดี ส่งเสริมอาชีพ พัฒนาศักยภาพและยกระดับฝีมือแรงงาน ส่งเสริมสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนขยายความคุ้มครองการประกันสังคม เสริมสร้าง ความมั่นคงชายแดนและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จากการวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคมของจังหวัดสตูลพบว่า จังหวัดยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานการให้บริการภาครัฐ ทั้งด้านการศึกษาที่มีผู้ศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดำ ด้านสาธารณสุขยังขาดการคัดกรองดูแลและส่งต่อผู้ป่วยโรคสำคัญ ด้านการประปา

ที่ระบบจ่ายน้ำขาดประสิทธิภาพการส่งเสริมอาชีพและการเข้าถึงระบบสวัสดิการและความคุ้มครองทางสังคม ตลอดจนปัญหาด้านยาเสพติดที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

จังหวัดสตูลมีสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ คือ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดสตูลไม่มีโรงพยาบาลเอกชน มีแต่สถานบริการที่ให้บริการในคลินิกเวชกรรม ทันตกรรมและร้านขายยา

ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology)

การเติบโตและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการบริการของจังหวัดและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและประชาชนที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

ภูมิประเทศ

พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญ ๆ คือ ภูเขาสันกาลาคีรี พื้นที่ค่อย ๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตกและทิศใต้มีที่ราบแคบ ๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลนน้ำเค็มขึ้นถึง มีป่าเสมหรือป่าโกงกางอยู่เป็นจำนวนมากนอกจากนั้นจังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีลำน้ำสายสั้น ๆ ไหลผ่านซึ่งเกิดจากภูเขาโดยรอบ พื้นที่ทางตอนเหนือและทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วยภูเขามากมายสลับซับซ้อน โดยมีทิวเขานครศรีธรรมราชแบ่งเขตจังหวัดสตูลกับจังหวัดสงขลา และทิวเขาสันกาลาคีรีแบ่งเขตประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ยังมีภูเขาน้อยใหญ่อยู่กระจัดกระจายในตอนล่างและชายฝั่งตะวันตกภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาจัน เขาบารัง เขาหัวกาหมิง เขาใหญ่ เขาทะน่าน เขาควนกาหลง และเขาโต๊ะพญาวัง

จังหวัดสตูลมีอุทยานแห่งชาติ จำนวน 3 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 1,241,406.25 ไร่ แบ่งเป็น

- พื้นที่บก เนื้อที่ประมาณ 304,693.75 ไร่

- พื้นที่น้ำ เนื้อที่ประมาณ 936,712.50 ไร่

อุทยานแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดสตูล มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- อุทยานแห่งชาติทะเลบันเนื้อที่ประมาณ 122,500 ไร่

- อุทยานแห่งชาติตะรุเตาเนื้อที่ประมาณ 931,250 ไร่

- อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เนื้อที่ประมาณ 308,987 ไร่ (พื้นที่จังหวัดตรัง-สตูล)

สำหรับท้องที่จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ประมาณ 187,656.25 ไร่

ภูมิอากาศ

พื้นที่จังหวัดสตูลได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดอ่าวไทยและมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย ลักษณะภูมิประเทศ เป็นแบบร้อนชื้นมี 2 ฤดู ฤดูร้อนกับฤดูฝน โดยมีช่วงฤดูฝนยาวนาน ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม และมีช่วงฤดูร้อนเพียง 4 เดือน เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.73 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24.15 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย 2,213.1 มิลลิเมตรต่อปี ตกชุกในเดือนสิงหาคม-ตุลาคม

ทรัพยากรทางทะเล

จังหวัดสตูลมีแนวปะการังก่อตัวได้เฉพาะตามเกาะที่อยู่ห่างฝั่งแผ่นดินใหญ่ ส่วนชายฝั่งแผ่นดินใหญ่และเกาะที่อยู่ใกล้ฝั่งแผ่นดินใหญ่มีป่าชายเลนกระจายอยู่ทั่วไปจนแนวปะการังไม่สามารถก่อตัวได้ พบพื้นที่แนวปะการังรวมทั้งสิ้นในเขตจังหวัดสตูล ประมาณ 15.79 ตารางกิโลเมตร แนวปะการังมีทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีจนถึงเสื่อมโทรมมากแต่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลาง บริเวณที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีมักพบตามเกาะขนาดเล็กที่อยู่ห่างฝั่งแผ่นดินใหญ่ ส่วนบริเวณที่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมมักพบตามเกาะที่อยู่ไม่ไกลจากแผ่นดินใหญ่มากนักซึ่งบริเวณดังกล่าวนี้ได้รับผลกระทบอย่างมากจากตะกอนป่าชายเลนแต่ที่น่าสนใจประการหนึ่งสำหรับเกาะตะรุเตาถึงแม้แนวปะการังเกือบตลอดชายฝั่งจะวันออกอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมแต่เป็นแหล่งที่พบประชากรปลาที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ปลาสร้อยนกเขา ปากหมูและปลากะพงสีเลือดมากกว่าในแนวปะการังที่อื่น ๆ

ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal)

การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงเกี่ยวกับด้านยาเสพติดกฎหมายการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ กฎหมายเกี่ยวกับขยะมลพิษ กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรยังไม่ทั่วถึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันประชาชนยังไม่มีวินัยทางกฎหมาย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากลด้วยการสร้างระบบสาธารณูปโภคหรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวยังติดปัญหาในเรื่องของกฎหมายระเบียบเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่งอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานหรือป่าไม้

การวิเคราะห์ SIPOC กระบวนการจัดการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ

1. บุคคล/ ส่วนงานที่เป็นปัจจัยนำเข้า (S: Supplier)

1.1 ผู้ประกอบการ ได้แก่ โรงเรียนสอนดำน้ำโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเปิดธุรกิจนำเที่ยวทางการดำน้ำโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1.2 คนในพื้นที่กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนำนักท่องเที่ยวดำน้ำตื้น Snorkeling และให้บริการอาหารชุมชน

1.3 มัคคุเทศก์ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ แบบถูกกฎหมายที่เกาะหลีเป๊ะมีมัคคุเทศก์ที่เป็นคนไทยประมาณ 5-6 คน และแบบผิดกฎหมายคือ ไม่จ่าย Workpermit ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ

1.4 ผู้นำเที่ยวและผู้ฝึกสอนดำน้ำแบบใช้เครื่องช่วยหายใจต้องมีความชำนาญและรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำเป็นอย่างดีต้องผ่านการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยสมาคมวิชาชีพดำน้ำที่ได้รับการยอมรับ นอกจากนี้ผู้นำเที่ยวและผู้ฝึกสอนดำน้ำควรผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพมัคคุเทศก์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอีกด้วยในทำนองเดียวกันผู้นำเที่ยวดำน้ำคูปะการังก็ต้องผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพมัคคุเทศก์เช่นกัน

1.5 อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

1.6 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจะสร้างเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการดำน้ำในประเทศไทยขึ้นมาอย่างเป็นทางการและประชาสัมพันธ์ผ่านทางสำนักงานสาขาในแต่ละประเทศที่ตั้งอยู่เพื่อให้นักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำเป้าหมายสามารถเข้าไปหาข้อมูลที่ตนเองต้องการได้โดยตรง กำกับดูแลและออกระเบียบว่าด้วยเรื่องมาตรฐานขนาดของเรือซึ่งจะต้องเหมาะสมกับจำนวนของนักท่องเที่ยว

1.7 ศูนย์พิทักษ์ทรัพยากรและชายฝั่ง

1.8 อาสาสมัครดูแลทรัพยากรทางทะเล

1.9 องค์การบริหารส่วนตำบล

1.10 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. ปัจจัยนำเข้า (I: Input) สิ่งที่เป็นในกระบวนการทำงาน

2.1 ด้านการจัดระเบียบแหล่งกีฬา

2.2 ด้านการจัด

2.3 ด้านการเข้าถึงแหล่งกีฬา

2.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

2.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย

2.6 ด้านบุคลากร

2.7 ด้านกิจกรรม

3. กระบวนการทำงาน (P: Process) ลำดับกิจกรรม

3.1 สำรวจแหล่งดำน้ำในพื้นที่อย่างจริงจังเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานว่าแหล่งใดที่ยังมีศักยภาพและแหล่งใดที่ควรจะงดใช้ประโยชน์ชั่วคราวเพื่อปรับปรุงและพัฒนา หลังจากนั้น

ให้ประกาศเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นแหล่งดำน้ำตื้นหรือดำน้ำลึกมีอะไรโดดเด่น และนักท่องเที่ยวผู้สนใจควรมีประสบการณ์และความสามารถดำน้ำในระดับใดจึงจะดำน้ำท่องเที่ยวบริเวณนั้น

3.2 จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำในพื้นที่ให้ชัดเจนและถ้าเป็นไปได้ ควรกำหนดและขึ้นทะเบียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3.3 สืบหาแหล่งดำน้ำใหม่หรือประติมากรรมใต้น้ำทั่วโลกได้บาตาลเพื่อประกาศและบรรจุลงในแผนที่ดำน้ำให้เรียบร้อยทันเวลาเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นข้อมูลปัจจุบันสำหรับนักท่องเที่ยวได้เลือกและตัดสินใจ

3.4 กำกับดูแลเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการเข้าชมวนอุทยานแห่งชาติหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าค่าเหยียบเกาะควรอยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับกำลังจ่ายของนักท่องเที่ยว

3.5 กำหนดระเบียบการใช้พื้นที่ เช่น เกาะแก่งต่าง ๆ ที่อยู่ในบริเวณใกล้จุดดำน้ำให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระเบียบและบทลงโทษเกี่ยวกับการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการกระทำอื่นใดก็ตามที่ก่อให้เกิดปัญหาและมลภาวะในบริเวณดังกล่าว

3.6 ผู้ประกอบการนำเสนอมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำในลักษณะการอนุรักษ์/ฟื้นฟูทรัพยากรใต้ทะเลไปด้วยกันได้ เช่น ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสช่วยดำน้ำเก็บขยะและปลูกปะการังเป็นต้น ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติใต้น้ำ และเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

3.7 นักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.8 นักท่องเที่ยวต้องศึกษากลุ่มมือทรัพยากรใต้ทะเล นักท่องเที่ยวดำน้ำลึกต้องเรียนภาคทฤษฎีและต้องมีภาคปฏิบัติก่อนที่จะดำน้ำจริง

3.9 มัคคุเทศก์ต้องเตรียมการเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยอย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะกิจกรรมสะสมประสบการณ์ดำน้ำตามหลักสูตร โดยเฉพาะกิจกรรมดำน้ำภาคกลางคืนต้องเตรียมการระบบความปลอดภัย เช่น เตรียมการเรื่องอุปกรณ์ให้แสงสว่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมัคคุเทศก์ต้องมีประสบการณ์และความชำนาญการทั้งทางด้านการดำน้ำ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและมีความชำนาญในพื้นที่

3.10 มัคคุเทศก์/ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวขณะเดินทางและเข้าร่วมกิจกรรมดำน้ำ ตลอดจนสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ ซึ่งอาจจะบรรยายหรือแจกเอกสารเพื่อให้นักท่องเที่ยวอ่านทำความเข้าใจ

3.11 นักท่องเที่ยวเดินทางโดยเรือไปยังแหล่งท่องเที่ยวไปยังเกาะต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ และเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งมีเรือประจำทางวิ่งตามเส้นทางทุกวันหรือในช่วงฤดูท่องเที่ยวโดยใช้เรือโดยสาร เรือเฟอร์รี่และเรือสปีดโบ๊ท นักท่องเที่ยวต้องสวมเสื้อชูชีพขณะเดินทางทุกคนและทุกครั้ง

3.12 คนขับเรือจอดเรือ โดยใช้ทุ่นเท่านั้น ห้ามทิ้งสมอเรือบริเวณแนวปะการัง อย่างเด็ดขาด

3.13 มัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยวและคนขับเรือต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของพื้นที่ ที่เข้าไปดำน้ำทุกครั้ง

3.14 เมื่อว่ายน้ำเข้าไปในบริเวณที่มีปะการังตื้นมาก ๆ ควรลอยตัวนิ่ง ๆ แล้วใช้มือ ค่อย ๆ แหกว่ายออกไปให้พ้นจากบริเวณนั้น โดยไม่เตะเท้าหรือตีนกบ เพราะอาจถูกปะการัง จนแตกหักพังทลายได้และหากเสียหลักเมื่อถูกคลื่นซัดอย่าใช้ขาเหยียบพื้นเพราะอาจทำลายปะการัง และทำให้เราได้รับบาดเจ็บได้แต่ควรปล่อยให้ลอยไปตามคลื่น ถ้ารู้ว่าจะถูกปะการังหรือกระแทก กับ โขดหินก็ต้องพยายามใช้บริเวณปลายนิ้วหรือฝ่ามือดันออกมา

4. ผลลัพธ์ (O: Output) เป็นผลิตภัณฑ์ บริการ ข้อมูล รายงาน สิ่งที่ผู้รับบริการต้องการ

4.1 เว็บไซต์เพื่อนำเสนอสิ่งที่นักท่องเที่ยวควรทราบ ซึ่งประกอบด้วย แหล่ง/ จุดดำน้ำ ที่มีชื่อเสียงและที่มีอยู่ในปัจจุบัน จุดขายของแต่ละแหล่ง/ จุดดำน้ำ ว่ามีปะการังหรือสัตว์ใต้น้ำที่หายากชนิดใดบ้าง ความยาก-ง่ายของแต่ละแหล่ง/ จุดดำน้ำ โดยอาจจะใช้ระดับใบอนุญาตของ PADI ในการเปรียบเทียบเป็นเกณฑ์อุณหภูมิและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการมาดำน้ำในแต่ละแหล่ง/ จุดดำน้ำในประเทศไทย รายชื่อของผู้ประกอบการทั้งฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย พร้อมเบอร์หรือ E-mail ที่สามารถใช้ในการติดต่อ ได้จริง จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรือโบปลิว/ แผ่นพับเพื่อนำไปวางไว้ที่สนามบินของประเทศคู่แข่งเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำตลาดมากขึ้น

4.2 การบริการจองกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำทางอินเทอร์เน็ตในราคายุติธรรม

4.3 ระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีคุณภาพ โดยเริ่มจากการทำประกันชีวิต ผู้โดยสารและบุคลากร พาหนะเดินทางคือ เรือต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของทางการ ถ้าเป็นเรือขนาดใหญ่ควรมีอุปกรณ์ดับเพลิงติดไปด้วย นอกจากนี้มีการเตรียมการเรื่องยาสามัญประจำบ้าน และเตือนนักท่องเที่ยวให้เตรียมยาประจำตัวมาให้พร้อม

5. ผู้รับบริการ (C: Customer) นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมี 3 ประเภท คือ นักท่องเที่ยวที่มาเรียนแบบยังไม่ประสบการณ์ มีประสบการณ์มาแล้วมาดำเพื่อความสนุก หรือเรียนเป็น Course เพื่อรับใบอนุญาตหรือเรียน Upgrade บัตร ผู้ที่ได้รับผลจากกระบวนการคือ นักท่องเที่ยวเกิดความเพลิดเพลินเพื่อการพักผ่อนจากการดำน้ำชื่นชมความสวยงามของโลกใต้ทะเลแล้ว

ยังได้รับความรู้ ความเข้าใจในสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเลเกิดความรู้อีกรักและหวงแหนต่อธรรมชาติ
นำไปสู่การรู้จักปกป้อง เผยแพร่ สอนคนรุ่นต่อ ๆ ไป

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสตูล 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) ฉบับทบทวน
และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และเครือข่าย
ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ ร่วมกันระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคาม
รวมทั้งได้ผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดสตูล
(ก.บ.จ.สตูล) (สารวาดเอเชีย, 2563) จังหวัดสตูลสรุปดังนี้

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายใน

1. จุดแข็ง (Strengths-S)

S1 สตูลเป็นจังหวัดที่ได้รับการรับรองให้เป็นอุทยานธรณีโลกมีแหล่งท่องเที่ยว
ที่หลากหลายทั้งทางบก ทางทะเลและมีโบราณสถานมีแหล่งทรัพยากรทางธรณีวิทยาที่สำคัญ
ของประเทศ มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ
ทั้งทางทะเล ภูเขา ถ้ำและมีกิจกรรมการท่องเที่ยวนานาชาติ

S2 มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมเป็นเมืองสังคมพหุวัฒนธรรมที่น่าอยู่และ
อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ไม่มีเหตุการณ์ความไม่สงบ วิถีชีวิตที่บ่งบอกถึงความสงบ ความสมานฉันท์
และการเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวประกอบกับมีภาษามลายูที่เป็นอัตลักษณ์ที่จะเป็นต้นทุนของ
การค้าขายชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมวิถีมุสลิม
วิถีพื้นเมือง

S3 ท้องทะเลอันดามันในจังหวัดสตูลมีความอุดมสมบูรณ์มีพื้นที่อนุบาลสัตว์น้ำ
มีป่าชายเลนที่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและมีแหล่งวัตถุดิบด้านอาหารทะเลที่สดสะอาด ปลอดภัย
สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ มีความพร้อมในด้านการท่องเที่ยวฮาลาล
และรองรับเมืองอาหารฮาลาล มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลกที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

S4 มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ ดิน น้ำและสภาพอากาศที่เหมาะสมในการทำเกษตร
(พืช ประมงและปศุสัตว์) และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคการเกษตรเป็นอาชีพหลัก
มีผลผลิตทางการเกษตรที่สร้างรายได้หลักให้กับจังหวัดทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมัน แปรรูปสัตว์น้ำ
ไม้ผล และโดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร (จำปาดะ) ได้รับการรับรองเป็นสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
Geographical indications (GI) มีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรสินค้าที่ต่อเนื่องจาก
การเกษตรที่เป็นตราสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

S5 มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อการลงทุน การค้า และอุตสาหกรรม
แปรรูปสินค้า ด้านการเกษตรและมีจุดเชื่อมต่อด้านการค้าที่เป็นด่านถาวรตามกฎหมายทั้งทางบก

(วังประจัน) และทางทะเล (ตามะลัง) และพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับจังหวัดศูนย์กลางทางการค้า (หาดใหญ่) และจุดเชื่อมโยงทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับฝั่งอันดามัน

S6 ทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งทางบกและทางทะเลและเป็นแหล่งอาหารทะเลที่มีความสมบูรณ์มีความหลากหลายทางนิเวศวิทยาเป็นที่ค้ำน้ำในระดับโลก และมีระบบการโลจิสติกส์ทางทะเลที่เข้าถึง มีท่าเรือทางการท่องเที่ยวและประมง

S7 มีทรัพยากรและวัตถุดิบต้นทุนที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาพลังงานทดแทน ทั้งพลังงานลม พลังงานจากแสงอาทิตย์ พลังงานชีวมวล

S8 เครือข่ายของภาคประชาชนที่เข้มแข็ง ชุมชนมีความสุข มีหลักยึดทางศาสนา ที่มั่นคงและอยู่อาศัยอย่างสมานฉันท์ บนฐานพหุวัฒนธรรมและด้านเครือข่ายภาคประชาชน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝังด้าน คุณธรรม จริยธรรม

S9 มีต้นทุนทางปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ได้ความหลากหลายของระบบนิเวศน์ทั้งนิเวศน์ทางทะเลและนิเวศน์ป่าเขา

S10 มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกมีโครงข่ายถนนที่เชื่อมโยงสู่ทางระเบียงเศรษฐกิจ ตะวันตกของมาเลเซีย ทางน้ำ ท่าเรือขนส่งสินค้าระหว่างประเทศสู่รัฐเปอร์ลิส และเกาะลังกาวิ (รัฐเคดาห์) ที่สามารถส่งออกสินค้าไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

2. จุดอ่อน (Weakness-W)

W1 โครงสร้างพื้นฐานของระบบคมนาคมที่มีอยู่ยังไม่เอื้อต่อการค้าขายชายแดน และยังไม่หลากหลายเพื่อรองรับการค้าขายชายแดนกับเพื่อนบ้าน (รถราง ทางอากาศ)

W2 ภาครัฐกิจยังไม่สามารถรวมกลุ่มกันได้อย่างเหนียวแน่น ขาดศักยภาพทางการแข่งขัน โดยเฉพาะผู้ประกอบการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการค้าชายแดน การขาดการพัฒนาแหล่งการค้า การลงทุน ไม่มีการตลาดกลางกระจายสินค้า การจัดการพื้นที่การค้าชายแดนไม่ต่อเนื่อง ระบบ สิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่สามารถจูงใจทางการค้าได้อย่างเพียงพอ

W3 บุคลากรท่องเที่ยวยังขาดทักษะ ในด้านภาษาต่างประเทศและทักษะด้านการบริการ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวยังไม่กล้าลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยว ขาดความสนใจ ความตื่นตัวในการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและตัวแทนของประชาชนที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวยังไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่นานาชาติและหลักสูตรทางการศึกษาของพื้นที่ที่ส่งเสริมให้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวไม่มีคุณภาพ ไม่ดึงดูดให้ประชาชนสนใจเข้ารับการศึกษาทำให้ แรงงานด้านการท่องเที่ยวปัจจุบันยังเป็นแรงงาน ไม่มีฝีมือ ขาดการสร้าง Brand ทางการท่องเที่ยวและไม่มีผลิตภัณฑ์และสินค้าชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์เป็นของ

ตนเองที่เข้มแข็งและแข่งขันได้ในระดับนานาชาติและขาดนวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวที่จะเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการสิ่งแปลกใหม่ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดปัญหาความทรุดโทรมและปัญหาขยะ รวมทั้งความปลอดภัยและพื้นที่ทำกิจกรรมท่องเที่ยวอยู่ในเขตอุทยานซึ่งมีข้อจำกัดในการพัฒนา ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ ส่งผลต่อการจัดเส้นทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เหมาะสมกับศักยภาพ

W4 การสร้างมูลค่าเพิ่ม Value added สินค้าทางการเกษตรมีน้อย แรงงานด้านการเกษตรไม่เพียงพอ คนรุ่นใหม่หันไปประกอบอาชีพอื่น เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความสนใจและตระหนักในการผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัย กลุ่มเกษตรกร รวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง ขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย เกษตรส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองน้อยและบางพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตและการแปรรูปมีน้อย สินค้าทางการเกษตรมีอายุการเก็บรักษาในระยะเวลาที่จำกัด

W5 พื้นที่สำหรับกักเก็บน้ำ ต้นทุนไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค บางส่วนมีปัญหาการบริหารจัดการน้ำ มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในบางพื้นที่ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหาย

W6 แหล่งกำจัดขยะไม่เพียงพอระบบการจัดการขยะยังไม่ได้มาตรฐานเมืองอุทยานธรณีโลก โดยเฉพาะในพื้นที่เกาะมีปัญหาขยะในทะเลมากขึ้น พร้อมทั้งวิถีชีวิตของประชาชนยังคุ้นชินอยู่กับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมยังไม่ได้จัดการอย่างมีมาตรฐานด้วยตนเอง และสถานประกอบการยังไม่มีระบบการจัดการขยะและน้ำเสียหรือมีระบบแต่ยังไม่ได้มาตรฐานตามกฎหมายที่กำหนดและยังมีบางท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อมในการจัดการขยะตามมาตรฐานอย่างครบวงจร ประชาชนในพื้นที่บางส่วนขาดจิตสำนึกในการรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อใช้ในครัวเรือนและชุมชน

W7 คุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมลดลง มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ความไม่เท่าทันของวัฒนธรรมที่ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มเยาวชน มีพฤติกรรมพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น เรียนรู้ทันการเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่เพียงพอต่อการแข่งขัน

W8 ความไม่เข้มแข็งของโครงสร้างเศรษฐกิจชุมชน สถานประกอบการที่รองรับแรงงานมีฝีมือและทักษะมีน้อย การเพิ่มขึ้นของหนี้สินครัวเรือน ประชาชนและหมู่บ้าน ตกเกณฑ์ จปฐ. มีจำนวนมากและขาดโอกาสและความสามารถในการแข่งขันได้ผลผลิตทางการเกษตรประสบภาวะตกต่ำ ประชาชนยังไม่สามารถสร้างสรรค์กิจกรรมที่สร้างรายได้และเรียนรู้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

W9 ความไม่พร้อมของระบบบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานสากลเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโลก รวมทั้งมีการเพิ่มขึ้นของภัยสุขภาพจากอนามัยสิ่งแวดล้อม โรงพยาบาลในพื้นที่เกาะยังไม่มีความพร้อมในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ ปัญหาการเจ็บป่วยเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น

W10 มีปัญหาเยาวชนและครอบครัว รวมทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิงวัยแรงงาน ขาดการเตรียมความพร้อมในการรองรับสังคมผู้สูงอายุและการพัฒนาแรงงานที่มีทักษะแข่งขันได้

W11 การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงเกี่ยวกับด้านยาเสพติด กฎหมายการบุกรุก พื้นที่สาธารณะ กฎหมายเกี่ยวกับขยะมลพิษ กฎหมายที่เกี่ยวกับการจราจร ยังไม่ทั่วถึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประชาชนยังไม่มีวินัยทางกฎหมาย

W12 พื้นที่จังหวัดสตูลเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก น้ำแล้งซ้ำซากและพื้นที่น้ำท่วม น้ำแล้งซ้ำซาก ในพื้นที่เดียวกัน ขาดการบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ (ดำเนินการแบบแยกส่วน) จึงทำให้ ขาดการวางแผนในการแก้ปัญหาระยะยาวกอปรกับจังหวัดสตูล มีลักษณะทางกายภาพของเมืองที่เปลี่ยนแปลงคือ มีการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็วโดยขาดการกำหนดผังเมืองและการควบคุมการใช้ที่ดินอย่างเพียงพอทำให้เกิดปัญหาของระบบระบายน้ำตลอดจนปัญหาการรुक้าคลองสาธารณะทำให้น้ำไม่สามารถระบายได้ ตลอดจนปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหากัดเซาะ ดิ่งริมชายฝั่ง

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอก

1. โอกาส (Opportunities-O)

O1 จังหวัดสตูลมีชายแดนที่ติดกับประเทศมาเลเซียทั้งทางบกและทางทะเล ครอบคลุมความร่วมมือกับอาเซียนและมีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่อำนวยความสะดวกการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนตลอดทั้งการท่องเที่ยว

O2 นโยบายรัฐบาลเอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนาวัฒนธรรมด้านการท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดสตูลและประชาสัมพันธให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ห้ามพลาด การทำให้ประเทศไทยเป็น 4.0 และจังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่ได้รับการประกาศเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวกับจังหวัดกลุ่มอันดามันตาม พรบ. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2551 จังหวัดสตูลได้รับการรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกจาก UNESCO เป็นโอกาสต่อการสร้างกระแสการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นทั้งใน ระดับประเทศและระดับโลก

O3 รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก), เกษตรแปลงใหญ่, การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by agri-map) เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร รวมถึงการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart farmer) และการนำศาสตร์พระราชาทง การเกษตรมาพัฒนาการเกษตรกรรมมีแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชานในจังหวัดใกล้เคียงที่สามารถเรียนรู้ได้

O4 นโยบายภาครัฐ สนับสนุนให้มีกองทุนสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMES) มากขึ้นและภาคเกษตรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าจากฐานและต้นทุนของชุมชนและการสร้างการพัฒนาสู่ชุมชน (นโยบายไทยนิยมยั่งยืน) การสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

O5 นโยบายของรัฐส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัยและผู้บริโภคมีแนวโน้มใส่ใจสุขภาพมากขึ้นทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าปลอดภัยเพิ่มสูงขึ้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่ในสังคมพหุวัฒนธรรมให้เป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาลและมีกระแสการส่งเสริมสุขภาพการออกกำลังกายท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา เพิ่มมากขึ้นเป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

O6 กระแสสังคมมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ทั้งทรัพยากรทางบก ทางน้ำ ทางทะเล และชายฝั่ง ความหลากหลายทางชีวภาพ และสิ่งแวดล้อม การป้องกันการบุกรุกป่าและการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและ รัฐบาลให้ความสำคัญการบริหารจัดการน้ำ การสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ

O7 กระแสการตื่นตัวด้านวิกฤติพลังงานทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวในการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทดแทนและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมจากสถานการณ์ภาวะโลกร้อน ต้นทุนพลังงานทางเลือก ราคาถูกลง ประชาชนสามารถเข้าถึงได้มีนโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจาก หลังคาเรือน

O8 เครือข่ายสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและภาคประชาสังคมทั้งในและต่างประเทศด้านการรักษาสีสิ่งแวดล้อมเติบโตอย่างต่อเนื่องสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งจังหวัด เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายการพัฒนาระหว่างกัน

O9 การเชื่อมโยงการพัฒนาพื้นที่กับกลุ่มจังหวัด การพัฒนาที่ต่อเนื่องกับภาคใหญ่ การเชื่อมต่อการพัฒนาทางทะเลร่วมกับจังหวัดตรังและการเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งประเทศมาเลเซีย ทั้งด้านการท่องเที่ยวและการค้าและประเทศมาเลเซีย รัฐเคดาเป็นพื้นที่จีโอพาร์คที่สามารถเชื่อมโยง การท่องเที่ยวระหว่างกัน

O10 การเติบโตและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการบริการของจังหวัด

O11 ความร่วมมือของกลุ่มอาเซียนในด้านการค้าเข้าง่ายและอำนวยความสะดวกการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนตลอดทั้งการท่องเที่ยว อีกทั้งการให้ความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซียและไทย (IMT-GT) เปิดโอกาสช่องในการค้าชายแดนมากขึ้น

2. ภัยคุกคาม (Threat-T)

T1 สถานการณ์ความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้และการสื่อสารของสื่อมวลชนที่การสื่อสารผ่านสื่อสังคมไม่ได้คำนึงถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย ด้านการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงการค้าของจังหวัดกับจังหวัดใกล้เคียง และภาพลักษณ์ต่อสังคมภายนอกทั้งในและต่างประเทศ

T2 สถานการณ์ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐในการใช้กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว และการปรับโครงสร้างระบบราชการไม่เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวทำให้การพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

T3 การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมส่งผลกระทบต่อทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว เช่น การกัดเซาะของชายฝั่ง ปะการังฟอกขาว ทั้งยังส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและมีปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การเพิ่มขึ้นของขยะจากนักท่องเที่ยวที่ขาดจิตสำนึก

T5 กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่าไม่เอื้อต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวการค้าและการลงทุน

T6 ภัยคุกคามทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรการกีดกันทางการค้า ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลก ส่งผลกระทบต่อการผลิต ราคาสินค้าเกษตร การส่งออก สินค้าเกษตรและต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูงขึ้น และการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต และปัญหาแรงงาน ภาคการเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่ถูกกฎหมาย

T7 การทำประมงกับประเทศเพื่อนบ้านมีเงื่อนไขทางกฎหมายที่เข้มงวดมากขึ้น ทำให้พื้นที่ในการทำประมงลดลงมีการลักลอบเข้ามาทำประมงที่ผิดกฎหมายในพื้นที่

T8 ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงและไม่เป็นไปตามฤดูกาลรวมทั้งการเกิดภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่ออากรคมนาคมและ โลจิสติกส์ทำให้เกิด โรคอุบัติใหม่ อุตุนิยมวิทยา

T9 มีการผลิตสื่อที่ไม่เหมาะสมในสังคมมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ขาดความรับผิดชอบส่งผลให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภายนอกทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการก่ออาชญากรรมมากขึ้น

T10 การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและประชาชนที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

T11 ข้อจำกัดของนโยบายรัฐบาลในการนำเข้า-ส่งออกสินค้า ส่งผลให้การค้าชายแดนเกิดการชะลอตัว ทำให้สินค้านำเข้า-ส่งออกได้น้อย

ท่องเที่ยวเชิงกีฬาในภาคใต้ฝั่งอันดามัน

จังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบไปด้วยสภาพภูมิประเทศแบบชายฝั่งทะเลและภูเขา สลับซับซ้อนเรียงรายทอดยาวไปตามชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ตลอดชายฝั่งทะเลอันดามัน นอกจากนี้ยังมีเกาะน้อยใหญ่ทั้งที่มีและไม่มีประชากรอาศัยอยู่ตลอดชายฝั่งซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกสถานที่ท่องเที่ยวและชมทัศนียภาพได้ตามต้องการและที่โดดเด่นอีกประการหนึ่งของภูมิภาคแถบนี้ก็คือ มีทะเลที่ใสสะอาด ภูเขาหินที่สวยงาม ตลอดจนเกาะแก่งที่เอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นอย่างมาก เช่น กระดานโต้คลื่น ตกปลา และดำน้ำ (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังนิยมออกกำลังกายด้วยการปีนหน้าผา ล่องเรือคายัคและแคนู ชีมน้ำเลียบชายหาด เล่นวอลเลย์บอลชายหาด และการขี่จักรยานเสือภูเขาอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬา 5 ประเภท อันได้แก่ การปีนหน้าผา พายเรือคายัคและแคนู ดำน้ำ ตกปลา และขี่จักรยาน เป็นกิจกรรมกีฬาที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้เดินทางมาประเทศไทย และถือว่าเป็นกิจกรรมหลักที่ส่งเสริมรายได้ให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของภูมิภาคแถบนี้ (วรรณ วลัยวานิช, 2539, หน้า 189)

การท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล (Coastal tourism)

การท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลกว่าร้อยละ 50 ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อมาชมความงามทางทะเล โดย Sea sand sun เป็นจุดขายหลักของการท่องเที่ยวของไทยมาทุกยุคทุกสมัย ไทยมีจังหวัดติดทะเลถึง 22 จังหวัดทั้งฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งทะเลอ่าวไทย โดยจังหวัดชายทะเลที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด คือภูเก็ต รองลงมาคือ ชลบุรี (พัทยา) สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย) กระบี่ พังงา และสงขลา รูปแบบการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ การเดินทางทางเรือไปยังเกาะต่าง ๆ จนมีเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือตลอดแนวชายฝั่งทั้งในอ่าวไทยและอันดามันในรูปแบบของการเดินทางเป็นเส้นทางระหว่างเกาะในรูปแบบ Island hopping ซึ่งมีจุดประสงค์หลักเพื่อพักผ่อนตามชายหาดชมธรรมชาติชายฝั่งทะเลที่สวยงาม ดำน้ำชมปะการัง ชมป่าชายเลนหรือกิจกรรมยามค่ำคืน เช่น

การออกไปตกหมึก เป็นต้น พื้นที่ที่ได้รับความนิยมในลำดับต้น ๆ อาทิ เกาะล้าน หมู่เกาะสิมิลัน-สุรินทร์ จังหวัดพังงาและเกาะสมุย ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2558 เท่ากับ 3.87 ล้านคน 2.45 ล้านคน และ 0.74 ล้านคน ตามลำดับ สร้างรายได้ให้กับประเทศรวมกัน ประมาณ 2.43 หมื่นล้านบาท โดยที่เกาะสมุยมากที่สุด 1.32 หมื่นล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 โดยเฉพาะ เกาะล้านจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 31.18 รองลงมา ได้แก่ หมู่เกาะสิมิลัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.00 ส่วนเกาะสมุยเพิ่มขึ้นน้อยสุด ร้อยละ 5.65

ตารางที่ 2 จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวชายฝั่ง

ชื่อเกาะ	จำนวน (คน)		รายได้ (ล้านบาท)	
	2557	2558	2557	2558
เกาะล้าน**	2,951,518	3,871,694	4,318.22	5,946.26
เกาะสมุย	697,632	737,019	10,918.95	13,222.98
หมู่เกาะสิมิลัน-สุรินทร์**	2,183,983	2,446,061	3,670.55	5,178.53
รวม	5,833,133	7,054,774	18,907.72	24,347.77

หมายเหตุ * ข้อมูลประมาณการ ** เฉพาะนักท่องเที่ยว

จากจำนวนหมู่เกาะในประเทศไทยที่มีจำนวนมากมาย ทำให้มีเส้นทางท่องเที่ยวทางทะเลในรูปแบบ Island hopping (การเดินทางจากเกาะหนึ่งไปยังเกาะหนึ่ง) ซึ่งมีเรือประจำทางวิ่งตามเส้นทาง ทุกวันหรือในช่วงฤดูท่องเที่ยวโดยใช้เรือโดยสาร เรือเฟอร์รี่ และเรือสปีดโบ๊ท ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวของไทยและต่างชาติโดยเส้นทางที่สำคัญ ได้แก่

1. เส้นทางอ่าวไทยตอนบน ตราด เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูดและเรือไปยังเกาะต่าง ๆ ใกล้เคียงชายฝั่ง อาทิ เกาะเสม็ด เกาะล้าน เกาะสีชัง เป็นต้น
2. เส้นทางอ่าวไทย เส้นทางชุมพร เกาะเต่า เกาะพะงัน เกาะสมุย
3. เส้นทางอันดามัน โดยมีศูนย์กลางที่ภูเก็ต โดยเส้นทางอันดามันใต้ จากภูเก็ต-เกาะพีพี-เกาะลันตา-เกาะไหง-เกาะรอก-เกาะหลีเป๊ะ-ลิ่งกาวิ เส้นทางอันดามันเหนือจากภูเก็ต-เกาะสิมิลัน-เกาะสุรินทร์ เป็นต้น

ในขณะที่เดียวกันการเดินทางระยะไกล ๆ เพื่อชมทิวทัศน์และไปยังเกาะใกล้เคียงชายฝั่งก็เป็นอีกรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมโดยเรือที่ใช้มีทั้งเรือหางยาว เรือประมง เรือสปีดโบ๊ท เส้นทางท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่สำคัญ ได้แก่

1. เกาะช้าง-นั่งเรือเที่ยวไปยังเกาะต่าง ๆ ซึ่งมีมากถึง 52 เกาะ จึงเป็นกิจกรรมยอดฮิตของนักท่องเที่ยว เกาะที่นิยมได้แก่ เกาะหวาย- เกาะกระดาษ-เกาะหมาก-เกาะกระดาน-เกาะง่าม-เกาะเหลาซา ข้อดีของเกาะช้างคือ สามารถเที่ยวได้ทั้งปี
2. เกาะสมุย-หมู่เกาะอ่างทอง-เกาะพังน ซึ่งถือว่าเป็นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับการดำน้ำตื้นที่จัดได้ว่าสวยที่สุดในอ่าวไทย
3. เกาะพีพี-หาดอ่าวตันไทร-อ่าวโลละดัลม/ เกาะพีพี-อ่าวมาหยา-อ่าวปีละ-อ่าวโลละชามะ และมีการเดินทางไปยังเกาะใกล้เคียง เช่น เกาะยูง เกาะไผ่ เกาะปีติ่นอก เกาะปีติ่นใน เป็นต้น
4. เกาะเสม็ด-ทัวร์เกาะทะเล และเกาะกุฎีเพื่อดำน้ำ ตั้งแคมป์ ดูปะการัง หรือนั่งเรือออกไปตกหมึกที่อ่าวทับทิม
5. อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา-เดินทางไปยังถ้ำลอด เขาเจ็ยน เขาหมาจู เกาะป็นหยี เขาทะเล เขาพิงกัน และเขาตะปู
6. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน-เป็นแหล่งดำน้ำสวยที่สุดติด 1 ใน 10 ของโลก ได้รับการยกย่องว่าเป็นหมู่เกาะที่มีความสวยงามทั้งบนบกและใต้น้ำมีปะการังที่สวยงามหลายชนิด สามารถดำน้ำได้ทั้งน้ำตื้นและน้ำลึกใต้น้ำสามารถพบปลาที่หายาก เช่น ปลาวาฬ ปลาโลมา ปลาไหลมอเรย์ (Moray) เป็นต้น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลันประกอบด้วยเกาะหลัก ๆ ได้แก่ เกาะบอน เกาะบาง เกาะสิมิลัน เกาะปายู เกาะเมียง เกาะปายัง เกาะหุยง และเกาะตาชัย โดยมีเส้นทางระหว่างเกาะสิมิลันกับเกาะต่าง ๆ รวมทั้ง การเดินเรือชมรอบเกาะ
7. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์-ที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังเกาะหลัก ๆ 5 เกาะ คือ เกาะสุรินทร์เหนือ เกาะสุรินทร์ใต้ เกาะรี เกาะกลางและเกาะไข ซึ่งนับว่าเป็นหมู่เกาะที่มีความอุดมสมบูรณ์ของแนวปะการังน้ำตื้นขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทย

ปัจจัยเสริม

1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นคาบสมุทรของไทยทำให้มีชายฝั่งทะเลทอดยาวระยะทางรวมกันประมาณ 3,148.23 กิโลเมตรทั้งสองฝั่งทะเล มีชายฝั่งหาดทรายที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อน ซึ่งนับได้ว่าเป็นจุดขายหลักของการท่องเที่ยวของไทยที่ได้รับความนิยมอยู่แล้วในปัจจุบัน
2. ทรัพยากรชายฝั่งทะเลของไทยมีความหลากหลายทั้งลักษณะภูมิประเทศที่แปลกตาของธรณีสัณฐาน เช่น ป่าเกาะในพื้นที่จังหวัดพังงาและความหลากหลายทางธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลน ป่าชายฝั่ง แหล่งหญ้าทะเลและแหล่งปะการัง

3. มีหาดทรายจำนวนมากที่สวยงามเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวโดยประเทศไทย มีหาดทรายจำนวนถึง 357 แห่งกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก โดยชายหาดของประเทศไทย 6 แห่งติดอันดับ 25 หาดทรายในเอเชียและแปซิฟิก ประจำปี พ.ศ. 2558 ที่จัดโดย TripAdvisor.com 2 แห่งในภูเก็ต คือ หาดในหาน และหาดกะตะน้อย 2 แห่งในกระบี่ คือ หาดไร่เลย์ และหาดพระนาง 1 แห่งที่เกาะหลีเป๊ะ สตูล คือ หาดชันไรซ์ และอีก 1 แห่งที่เกาะพะงัน สุราษฎร์ธานี คือ หาดท้องนายปานน้อย

4. มีกิจกรรมหลากหลายที่นำเสนอแก่นักท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ชายฝั่งทะเลของไทย มีการนำเสนอกิจกรรมที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของพื้นที่ทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการชมธรรมชาติใต้ท้องทะเลจากกิจกรรมดำน้ำดูความสวยงามของปะการังและปลา กิจกรรมการปีนหน้าผาหินปูนในพื้นที่เกาะพีพี และชายหาดไร่เลย์ หรือกิจกรรม Full moon party ณ หาดริ้นบนเกาะพะงัน

5. ภาครัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและมินิโยบายที่ชัดเจน โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ในรูปแบบคลัสเตอร์ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ชายฝั่งทะเลตะวันออกและชายฝั่งทะเลตะวันตกที่กำหนดตำแหน่งการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ไว้ชัดเจน โดยมุ่งพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และเต็มไปด้วยสีสันกิจกรรมและเทศกาลต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงสู่นานาชาติ เช่น สร้างเมืองพัทยาให้เป็นสปอร์ตเดสทินชัน หรือการสนับสนุนพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อสุขภาพของกลุ่มครอบครัวและผู้สูงอายุ เป็นต้น

ข้อจำกัด

1. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งทะเล ได้แก่ การลดลงของพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่แหล่งปะการังและหญ้าทะเลมีสภาพเสื่อมโทรมและปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว (Coral bleaching) พื้นที่ชายหาดและทิวทัศน์สวยงามที่สูญเสียไป จากปัญหาขยะและน้ำเสีย การก่อสร้างอาคารรุกล้ำแนวชายหาด การตกตะกอนทับถมของเศษดินและหิน รวมถึงการก่อสร้างในเขตชายฝั่ง การเดินเรือ และการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นต้น

2. ขาดการวางแผนการใช้ดินและการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอย่างบูรณาการและการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง เนื่องจากพื้นที่ชายหาดเป็นที่มียุทธศาสตร์สูงมักถูกนำไปพัฒนาเป็นที่พักแก่นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการบุกรุกที่สาธารณะและนำมาซึ่งปัญหาการบุกรุกพื้นที่ชายหาด การออกโฉนดปดลอม การรุกล้ำผู้ตั้งถิ่นฐานดั้งเดิม อาทิ ชาวเล

3. ขาดการจัดระเบียบของพื้นที่ชายหาดที่เหมาะสมทำให้ชายหาดหลายแห่งมีสิ่งปลูกสร้าง รุกล้ำชายหาดขาดพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวพักผ่อนตามชายหาด โดยปราศจากสิ่งกีดขวางสายตาหรือ ครอบคลุมความเป็นส่วนตัวรวมทั้งอาจเกิดความไม่ปลอดภัยที่เกิดจากกิจกรรมที่ไม่ได้กำหนดขอบเขต บนชายหาดเช่น การเล่นเจ็ตสกี

4. ทำเทียบเรือและท่อนจอดเรือไม่เพียงพอสำหรับรองรับเรือเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ เกาะต่าง ๆ ทำให้ต้องทิ้งสมอก่อให้เกิดความเสียหายแก่ปะการัง

5. ปัญหาบริการด้านการท่องเที่ยวที่ไม่ถูกกฎหมายที่ยังคงมีอยู่ทั้งในรูปของผู้มีอิทธิพล ธุรกิจร่มชายหาด ธุรกิจการเช่าเจ็ตสกีที่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล

1. ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนจัดการที่ดินและทรัพยากรชายฝั่งทะเลที่มาจาก การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชนในพื้นที่และนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเร่งดำเนินการผลักดันไปสู่การปฏิบัติในลักษณะของวาระแห่งชาติ

2. ศึกษารูปแบบความเหมาะสมในการกำหนดพื้นที่และข้อห้ามในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้คงความดึงดูดทางการท่องเที่ยวและเป็นมาตรการ ป้องปรามให้เกิดความปลอดภัยในการท่องเที่ยวตามแนวชายฝั่ง

3. กำหนดพื้นที่และดำเนินการศึกษารูปแบบการทำกิจกรรมบนพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ในลักษณะที่ไม่รบกวนชาวบ้านและเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว อาทิ งานปล่อยเต่า ของจังหวัดพังงา เทศกาล Naga festival เทศกาลลานตา ลันตา เป็นต้น

4. กวดขันการดำเนินมาตรการอย่างเคร่งครัดในการควบคุมดูแลเรื่องของมาตรฐาน ความปลอดภัยในการให้บริการของผู้ประกอบการท่องเที่ยวโดยเฉพาะเรือโดยสารและเรือนำเที่ยว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว อาทิ Dickman (1996) และ Tourism Western Australia (2009, pp. 1-2) กล่าวถึง องค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก หรือ ที่รู้จักกันในนาม 5A ประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) การคมนาคม ขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ที่พัก (Accommodation) และกิจกรรม (Activities)

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่ จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งแยกเป็น สิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural attractions) สถานที่ท่องเที่ยวที่สร้างขึ้น (Built attractions)

สิ่งดึงดูดใจเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural attractions) และสิ่งดึงดูดใจเชิงสังคม (Social attractions) ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยว ตามที่ วาริชต์ มัชฌมบุรุษ (2554, หน้า 191-192) กล่าวในผลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กรณีศึกษาพื้นที่รอบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะ จังหวัดลำปาง” ว่า สถานที่ท่องเที่ยวควรมีบริการข้อมูลตลอดเส้นทางมีป้ายแสดงข้อมูลที่ชัดเจน ต้องการรับข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวที่ลึกกว่าปกติมีมีคฤหาสน์ที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงลึก และผู้นำชมที่มีทักษะการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวหรือนักเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่ง ศรีณพร ชวนเกริกกุล (ม.ป.ป., หน้า 50) กล่าวว่า ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการ โฆษณาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น ควรมีสุนัขบริการข้อมูลการท่องเที่ยวแนะนำแก่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ควรมีการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละแห่งให้มีความทันสมัยอยู่เสมอเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการค้นคว้าหาความรู้หรือข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวนั้นก่อนการเดินทาง ควรมีการขนส่งมวลชนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก มีรถโดยสารบริการนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง ควรมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนมากขึ้น ควรมีพนักงานแนะนำให้ความรู้ในสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ ด้านการคมนาคมขนส่ง วาริชต์ มัชฌมบุรุษ (2554, หน้า 191-192) กล่าวว่า ผู้สูงอายุต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางในสถานที่ท่องเที่ยวทั้งการเดินทางเท้าและทางรถยนต์ สำหรับเส้นทางท่องเที่ยวควรมีความลาดชันน้อย และเป็นพื้นเรียบ สอดคล้องกับกุลวดี แก้วกล้า (2550, หน้า 8) ที่กล่าวว่า ผู้สูงอายุพึงพอใจในความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวและความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานต่อนักท่องเที่ยว เช่น สาธารณูปโภค น้ำ ไฟ โทรศัพท์ ห้องสุขา ร้านค้าและสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวมีความจำเป็นต้องใช้ เช่น โรงพยาบาล ธนาคาร เป็นต้น

4. ที่พัก (Accommodation) แหล่งท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งควรมีที่พักที่หลากหลายด้านราคาและการบริการที่เหมาะสมต่อสถานที่ และไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว ตามที่ วานิสสา ตโนภาส และกมลคุณท์ โตชัยวัฒน์ (2554, หน้า 9) ได้ศึกษาพื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อรีสอร์ทสำหรับผู้สูงอายุ กล่าวว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการพื้นที่ใช้สอยส่วนพื้นที่สวนเพื่อการบำบัดหรือสวนสุขภาพ พื้นที่สำหรับสวดมนต์ไหว้พระหรือนั่งสมาธิ พื้นที่สำหรับปฐมพยาบาล พื้นที่สำหรับนวดแผนโบราณ พื้นที่สำหรับซื้อของใช้และของรับประทานเล่น พื้นที่สำหรับกายภาพบำบัด และสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ ปุ่มเรียกฉุกเฉิน

ในห้องพัก พื้นผิวสัมผัสที่ไม่ลื่น ราวจับในห้องน้ำ ที่นอนสำหรับผู้สูงอายุและราวจับบริเวณทางเดิน และ วาริชต์ มัชฌมบุรุษ (2554, หน้า 191-192) กล่าวว่า ผู้สูงอายุต้องการร้านอาหารที่ติดเครื่องปรับอากาศและสามารถเปิดหน้าต่างได้เพื่อให้อากาศถ่ายเท

5. กิจกรรม (Activities) ที่นักท่องเที่ยวสามารถกระทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น เพื่อให้การท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยวน่าสนใจมากขึ้นและ กิจกรรมต่าง ๆ ควรมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอย กิจกรรมทางทะเล เช่น ดำน้ำ ว่ายน้ำ กีฬาและนันทนาการต่าง ๆ เป็นต้น ตามที่ สิริภรณ์ ภิญญโชโต (2550, หน้า 117) ศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นและชุมชนบ้านช่วงบุก ตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ กล่าวว่า การบริการการท่องเที่ยวมีทั้งแบบไปเช้า เย็นกลับและแบบ พักค้างคืน (1 วัน 1 คืน, 2 วัน 1 คืน และ 3 วัน 2 คืน) โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมการเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้แพทย์แผนไทย กิจกรรมการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ กิจกรรมการพักผ่อนแบบโฮมสเตย์ และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การพักผ่อน การออกกำลังกายและการรับประทานอาหารปลอดภัย กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับแรงจูงใจของผู้สูงอายุที่ สิริวดี วงษ์วัชรดำรง (2552, หน้า 1) กล่าวว่า แรงจูงใจของผู้สูงอายุต่อความต้องการทางด้านร่างกายคือ ต้องการรู้วิธีการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง เพื่อให้มีอายุยืนยาวมีความสำคัญมากที่สุด แรงจูงใจต่อความต้องการทางด้านจิตใจคือ เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจมีความสำคัญมากที่สุด และแรงจูงใจต่อความต้องการทางด้านสังคมคือ คนในครอบครัว หรือหน่วยงานส่งเสริมให้เข้าร่วม โปรแกรม เพื่อที่จะได้มีสุขภาพแข็งแรงมีความสำคัญมากที่สุด

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้ใช้องค์ประกอบการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและบริการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก หรือที่รู้จักกันในนาม 5A ประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) การคมนาคมขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ที่พัก (Accommodation) และกิจกรรม (Activities)

กิจกรรมกีฬาดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

ประเทศไทยมีชายฝั่งยาวกว่า 2,500 กิโลเมตร และมีเกาะน้อยใหญ่กว่า 500 เกาะ ซึ่งน้อยกว่าประเทศส่วนใหญ่ในกลุ่มประเทศอาเซียน แต่ความจำกัดของชายฝั่งและหมู่เกาะมิได้หมายความว่า โลกใต้ทะเลของไทยจะมีความสวยงามหรือทรงคุณค่าน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ โดยสามารถแบ่งเขตน่านน้ำออกได้เป็น 3 ภูมิภาค คือ อ่าวไทยตอนบนหรือแถบชายทะเล

ภาคตะวันออก อ่าวไทยตอนล่างหรือหรือแถบชายทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออกและทะเลอันดามัน ซึ่งในแต่ละภูมิภาคจะมีฤดูกาล ท้องเที่ยวต่างกันขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน ได้แก่ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นตัวกำหนด ดังนั้นในระหว่าง เดือนพฤศจิกายน-ปลายเดือนเมษายนจึงเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบน ส่วนในช่วงปลายเดือนเมษายน-ปลายเดือนตุลาคมจะเป็นเวลาสำหรับท่องเที่ยวทะเลอ่าวไทย ตอนล่าง จึงอาจกล่าวได้ว่าเราสามารถที่จะท่องเที่ยวบนน้ำไทยได้ตลอดทั้งปีโดยหมุนเวียน สลับกันไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ของท้องทะเล แต่ทั้งนี้จะมีช่วงที่มีอากาศดีทั้งสองฟากฝั่งตรงกัน อยู่เดือนหนึ่งก็คือ “เดือนมีนาคม” นับเป็นช่วงเวลาเหมาะสมที่จะท่องเที่ยวทางทะเลได้ทั่วบนน้ำไทย อย่างสุขสันต์หยรรษา

สิ่งที่ทำให้ทะเลไทยมีลักษณะโดดเด่นนั้นก็คือ “ลักษณะทางภูมิศาสตร์” เมืองไทยมีทะเล ทั้งฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก อันได้แก่ “อ่าวไทย” และฝั่งมหาสมุทรอินเดียอัน ได้แก่ “ทะเลอันดามัน” ทะเลทั้งสองฝั่งของไทยเกือบทั้งหมดตั้งอยู่ในบริเวณที่เรียกว่า “ไหล่ทวีป” คือ เป็นเขตที่มีน้ำลึก ไม่เกิน 200 เมตร และเป็นบริเวณที่มีผลผลิตชั้นต้นสูง ที่สุดของท้องทะเลทั้งนี้เนื่องมาจากแสงแดด การหมุนเวียนของน้ำและปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ ดังจะเห็นได้ว่าตามข้าง ๆ แนวหินผารอบเกาะ และพื้นทรายใต้ทะเลไทยมักจะมีแนวปะการังอันเป็นที่อาศัยหากินของสรรพสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลที่มี รูปลักษณ์และสีสันงดงามแปลกตาที่เรียกกันว่า “อุทยานใต้ทะเล” หรือ “ป่าใต้ทะเล” ซึ่งมีอยู่มากมาย หลายแห่งแต่ละแห่งก็จะมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันออกไปตามระบบนิเวศน์ที่มันอาศัยอยู่

ส่วนใหญ่ตามชายทะเลและเกาะแก่งกลางท้องทะเลในเมืองไทยจะอยู่ในความดูแลของ กรมป่าไม้ โดยได้ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลจำนวน 21 แห่ง (อีก 3 แห่ง อยู่ระหว่างการดำเนินการ) แต่ชายทะเลและเกาะทุกแห่งก็มีใช้ว่าจะมีแนวปะการังเสมอไป อุทยานฯ ทางทะเล ที่มีปะการังน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย ได้แก่ อุทยานฯ เขาสามร้อยยอด อุทยานฯ หาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อุทยานฯ น้ำตกธารเสด็จ จังหวัดสุราษฎร์ธานี อุทยานฯ ลำน้ำกระบือ จังหวัดระนอง อุทยานฯ เขาหลัก-เขาลำรุ้ อุทยานฯ เขาลำปี-หาดท้ายเหมือง อุทยานฯ อ่าวพังงา จังหวัดพังงา อุทยานฯ ธารโบกขรณี จังหวัดกระบี่ และอุทยานฯ ทะเลบัน จังหวัดสตูล

การดำน้ำเป็นกิจกรรมกีฬาที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติที่สวยงามในท้องทะเล ทั้งสัตว์และพืชและสิ่งแวดล้อมภายใต้ท้องทะเล ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ จากนักท่องเที่ยวทั่วโลกว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามในท้องทะเลทำให้นักดำน้ำเป็นที่สนใจ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลยาวถึง 2,615 กิโลเมตร จำนวนเกาะมากกว่า 500 เกาะ อีกทั้งมีภูมิประเทศอบอุ่นเหมาะแก่การเติบโตของปะการัง พืชและ สัตว์ในทะเลและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีสลับเปลี่ยนกันระหว่างฝั่งทะเลอ่าวไทยกับฝั่งทะเล

อันดามันเป็นผลให้การดำน้ำเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวทางทะเลที่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ การดำน้ำเป็นการพักผ่อนและการออกกำลังกาย ธุรกิจหลายรูปแบบเกิดขึ้นรองรับกีฬาดำน้ำ เช่น การสอนดำน้ำ การจัดนำเที่ยวแหล่งดำน้ำ และการขายอุปกรณ์ดำน้ำ

การดำน้ำแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การดำน้ำชมปะการังน้ำตื้นและการดำน้ำลึก

1. การดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snockle skin diving) เป็นการดำน้ำตื้นเลียคผิวหนัง

เพื่อชมปะการังและสิ่งแวดลอมธรรมชาติใต้น้ำ ไม่มีอุปกรณ์ช่วยในการหายใจใต้น้ำ อาศัยเพียงอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น หน้ากากดำน้ำ (Mask) ดิ้นกบ (Fins) และท่อหายใจ (Snockle) ที่มีปลายท่อรับอากาศอยู่นอผิวน้ำ เป็นกิจกรรมที่ให้ความเพลิดเพลินและใกล้ชิดกับธรรมชาติใทะเลที่มีสีสันสวยงาม นักท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับพืชและสัตว์ใต้น้ำ โดยไม่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจมีเพียงหน้ากาก (Snorkel) บริเวณที่ควรจัดกิจกรรมประเภทนี้จะต้องเป็นน้ำตื้นที่มีความลึกไม่เกิน 0.9 เมตร เป็นแหล่งของปะการังหลายชนิดที่ยังอุดมสมบูรณ์และสวยงามมีพืชและสัตว์ใต้น้ำประเภทอื่น ๆ ประกอบกระแสน้ำไม่รุนแรงและน้ำใสสะอาดควรจัดให้มีการทำเส้นทางดำน้ำใต้ทะเล (Undersea self-guided trail) และมีคู่มือศึกษาทรัพยากรใต้ทะเลให้แก่ นักท่องเที่ยว สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมประเภทนี้คือ เรือที่นำนักท่องเที่ยวไปดำน้ำ อาจทำลายปะการังใต้น้ำเมื่อน้ำลดหรือเมื่อทอดสมอเรือลงไปจึงควรหมายแนวเขตที่มีปะการัง ความลึกต่ำสุดและสูงสุดของน้ำพร้อมทั้งควรจัดทุ่นจอดเรือให้เป็นระเบียบ นอกจากนั้นควรควบคุมไม่ให้เรือปล่อยน้ำมันเรือและทิ้งขยะลงน้ำ นอกจากนั้นปะการังอาจถูกทำลายจากการประมง เช่น การระเบิดปลา และอวนลากได้จึงควรมีการห้ามการประมงหรือระเบิดปลาในบริเวณแนวปะการัง กิจกรรมดำน้ำนี้อาจเสนอแนะให้มีกิจกรรมในการอนุรักษ์/ฟื้นฟูทรัพยากรใต้ทะเลไปด้วยกันได้ เช่น ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสช่วยดำน้ำเก็บขยะ และปลูกปะการัง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติใต้น้ำ และเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

2. การดำน้ำลึก (Scuba diving) เป็นการดำน้ำที่ต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วยหายใจใต้น้ำ เช่น ถังอากาศ อุปกรณ์หายใจ (Regulator) ชุดควบคุมการลอยตัวในน้ำ (BCD) การดำน้ำลึกมีกฎและข้อพึงปฏิบัติที่ต้องทำตามหลายประการเพื่อความปลอดภัย ซึ่งนักดำน้ำต้องเรียนภาคทฤษฎีและต้องมีภาคปฏิบัติก่อนที่จะดำน้ำจริง แต่เมื่อนักดำน้ำสามารถดำน้ำได้อย่างถูกวิธี จะมีความสุข ความเพลิดเพลินและความประทับใจจากโลกใต้ทะเลที่สวยงามด้วยปะการัง สาหร่ายทะเล ที่สีสวยงามและพันธุ์ปลานานาชนิดที่เวียนว่ายอยู่รอบตัว ซึ่งคุ้มค่ากับประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ได้รับกิจกรรมดำน้ำเพื่อนันทนาการควรมีความลึกประมาณไม่เกิน 30 เมตร เป็นแหล่งของปะการังหลายชนิดที่ยังอุดมสมบูรณ์และสวยงาม โดยมีพืชและสัตว์ใต้น้ำประเภทอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบ

กระแสน้ำไม่รุนแรงและน้ำใสสะอาดควรจัดให้มีการทำเส้นทางดำน้ำใต้ทะเล (Undersea self-guided trail) และมีคู่มือศึกษาทรัพยากรใต้ทะเลให้แก่นักท่องเที่ยวสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงคือการจัดกิจกรรมลักษณะเดียวกันกับกิจกรรมดำน้ำตื่นแต่ควรเอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัยมากกว่า

สถาบันสอนดำน้ำอยู่มากมายหลายแห่งด้วยกัน แต่ละแห่งมีมาตรฐานการเรียนการสอนใกล้เคียงกันและราคาค่าสอนดำน้ำพอ ๆ กัน คือ ประมาณ 8,000 บาท และค่าอุปกรณ์พื้นฐาน (หน้ากาก ดินกบ บูท สनอร์เกิล และสายเข็มขัดตะกั่ว) 5,000 บาท เพื่อช่วยให้ท่านเลือกสรรสถานที่เรียนได้ง่ายขึ้น เมื่อจบหลักสูตรแล้วร้านดำน้ำต่าง ๆ จะออกบัตรรับรองจากสถาบันดำน้ำสากล 2 สถาบันหลักของโลก คือ PADI (Professional Association of diving Instructors) หรือ NAUI (National Association of Underwater Instructors) เพื่อใช้แสดงเวลาต้องการเช่าหรือใช้อุปกรณ์ดำน้ำได้ทั่วโลก

หลายคนอาจสงสัยว่าว่ายน้ำไม่แข็งแรงหรือใต้น้ำคงจะมีอันตรายสพรพหรือว่าคนแข็งแรงก็กลัวหาญเท่านั้นที่จะเป็นนักดำน้ำได้จริง ๆ แล้วคุณสมบัติของนักดำน้ำนั้นไม่จำเป็นต้องมีอะไรพิเศษเพียงแต่อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี อ่านออกเขียนได้ ว่ายน้ำเป็นบ้าง มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์เท่านั้นก็พอ เริ่มต้นการเรียน ครูผู้ฝึกสอนจะทำการทดสอบการว่ายน้ำตัวเปล่า (ไม่ใช้อุปกรณ์ช่วย) ประมาณ 500 เมตร ซึ่งไม่จำกัดเวลาหรืออาจจะพักเกาะขอบสระบ้าง ครูฝึกมักทำเป็นไม่เห็นเรียกว่าไม่เคร่งครัดนักในเรื่องของการทดสอบว่ายน้ำขอเพียงว่ายน้ำพอเป็นก็พอ ใครที่ว่ายน้ำไม่แข็งแรงใช้เวลาในช่วงที่เรียนปฏิบัติฝึกว่าว่ายน้ำไปทุกวันกว่าจะจบก็คงช่วยให้ว่ายน้ำคล่องแคล่วขึ้นเยอะ หลังจากทดสอบว่ายน้ำ ครูผู้ฝึกสอนก็จะทดสอบการลอยตัวโดยไม่ใช้อุปกรณ์ช่วยประมาณ 5 นาที คล้าย ๆ การทดสอบว่ายน้ำคือ ไม่เคร่งครัดมากนัก หากใครที่อ่อนในเรื่องการว่ายน้ำการลอยตัวครูฝึกก็จะจับฝึกว่าว่ายน้ำฝึกลอยตัวให้มากกว่าคนอื่นในระหว่างที่เรียน

เมื่อทดสอบว่ายน้ำลอยตัวเสร็จการเริ่มเรียนจะแบ่งเป็นเรียนทฤษฎีในห้องเรียนจะสอนให้นักดำน้ำรู้จักเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำน้ำ การใช้งาน จากนั้นก็จะเรียนเกี่ยวกับฟิสิกส์และสรีรวิทยาและการปรับตัวเข้ากับสภาพความกดดันใต้ผิวน้ำเนื่องจากใต้ผิวน้ำนั้นความกดดันจะเพิ่มสูงขึ้นตามระดับความลึกจึงต้องมีหลักปฏิบัติในการปรับตัวเข้ากับสภาพความกดดันในระดับต่าง ๆ ระยะเวลาในการดำน้ำ ตารางการดำน้ำ กระแสน้ำเพราะทะเลที่เราเห็นนอกจากจะมีคลื่นแล้วใต้ผิวน้ำยังมีกระแสน้ำที่ไหลขึ้นลง นอกจากนี้ยังต้องเรียนรู้ถึงการเจ็บป่วยอันอาจจะเกิดขึ้นเนื่องจากการดำน้ำ เช่น ความเจ็บป่วยอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของความกดดัน เนื่องจากความกดดันของน้ำทะเลนั้นในทุก ๆ ระดับความลึก 33 ฟุต จะมีความกดดันเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่า อากาศก็จะถูกกดให้ลดขนาดลงไปด้วย การเปลี่ยนระดับความลึกจึงอาจเกิดการขยายตัวของอากาศที่อยู่ในถุงลมปอดทำให้ถุงลมปอดฉีกขาดได้ เรียกอาการนี้ว่า "ปอดแตก" หรือความกดดันอาจมีผลต่อ

แก้วหู ต่อการไหลเวียนของกระแสเลือดหรืออาจมีฟองอากาศตกค้างในเส้นเลือด ซึ่งจะทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้ แต่ไม่ต้องกลัวโรคหรืออาการเจ็บป่วยเหล่านี้ ร่างกายคนเรามีความสามารถที่จะป้องกันแก้ไข หากได้เรียนรู้และปฏิบัติ ตามกฎความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

อาการเหล่านี้ก็จะไม่อาจเกิดขึ้นนอกจากอาการเจ็บป่วยอันอาจจะเกิดขึ้นจากการดำน้ำแล้ว นักดำน้ำจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์ที่เป็นอันตรายใต้ผิวน้ำ ซึ่งหลายคนอาจจะกลัวเกรงทั้งที่ไม่เคยรู้จัก ไม่เคยพบเห็น อย่างฉลามที่ใครต่อใครเกรงกลัวแต่ผู้ที่เกรงกลัวส่วนใหญ่ไม่เคยดำน้ำเสียด้วยซ้ำแต่นักดำน้ำเองกลับปรารถนาที่จะดำลงไปดูฉลามซึ่งนั่นก็เป็นเพราะนักดำน้ำได้ผ่านการเรียนรู้ รู้จัก อุปนิสัยและการใช้ชีวิตของฉลาม พร้อมทั้งการปฏิบัติตัวเพื่อความปลอดภัยมาเป็นอย่างดีนั่นเอง ได้ทะเลนั้นบางทีฉลามตัวโต ๆ บางชนิดบางพันธุ์กลับไม่มีอันตรายกับนักดำน้ำเลยแต่หอยตัวเล็ก ๆ เท่านั้นที่มีอาจมีพิษเป็นอันตรายถึงชีวิตหากนักดำน้ำไปจับต้องโดยไม่รู้และโดนเข็มพิษมันเข้าซึ่งหากเมื่อได้เรียนรู้แล้วอันตรายเหล่านี้ก็แทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลยก็ว่าได้

หลังจากเรียนทฤษฎีในห้องเรียนก็จะมีการสลับเรียนภาคปฏิบัติในสระว่ายน้ำ หรือร้านค้าดำน้ำบางแห่งที่อยู่ริมชายหาด ก็จะถือโอกาสฝึกกันในทะเลจริง ๆ เริ่มต้นจากการประกอบอุปกรณ์ที่จะใช้ดำน้ำ ประกอบสายเรีคกูเรเตอร์เข้ากับถังและชูชีพหรือบีซี หรือแบบที่มีลักษณะเป็นเสื้อแจ็กเก็ต ฝึกเทคนิคการกระโดดลงน้ำซึ่งจะมีหลายแบบ เช่น เทำชิดกับการแยกเท้า การม้วนหน้าหรือการทิ้งตัวหงายไปข้างหลัง ท่าลงน้ำต่าง ๆ จะมีประโยชน์ในการใช้ที่แตกต่างกัน ลงไปในน้ำก็ต้องฝึกการเตะตีนกบในท่าต่าง ๆ ซึ่งหากไม่ถูกต้องก็จะทำให้การเคลื่อนไหวใต้น้ำไม่คล่องแคล่วว่องไวและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและอาจกินแรงทำให้เหนื่อย จากนั้นจะฝึกการเคลียร์หน้ากากเพื่อล้างความขุ่นมัวหรือไล่น้ำที่เล็ดลอดเข้าไปทำให้วิสัยใต้น้ำไม่แจ่มชัด ฝึกการถอดประกอบเครื่องดำน้ำ ถังอากาศใต้น้ำไว้เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องยามฉุกเฉิน ฝึกเรียนรู้ระบบบัดดี้หรือคู่น้ำที่จะต้องดูแลช่วยเหลือกันตลอดระหว่างการดำน้ำ การแชร์อากาศกันใต้น้ำเมื่อยามฉุกเฉินที่คู่น้ำคนใดคนหนึ่งเครื่องมือเกิดขัดข้องหรืออากาศหมด ฝึกการช่วยเหลือพาเพื่อนดำน้ำกลับสู่เรือ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้ภาษาสัญลักษณ์ เพราะใต้น้ำไม่อาจสื่อสารกันด้วยคำพูดจึงต้องใช้ภาษามือภาษาสัญลักษณ์แทน

เมื่อเรียนจบตามหลักสูตรแล้วก็ต้องออกสอบภาคทะเล ซึ่งเมื่อสอบเสร็จครูฝึกดำน้ำก็จะแจ้งผลให้ทราบทันที จากนั้นก็จะส่งผลการสอบผ่านไปยังสถาบัน PADI หรือ NAUI เพื่อออกประกาศนียบัตรและบัตรดำน้ำ (Openwater diving licene) เป็นการเรียนดำน้ำเบื้องต้น โดยสมบูรณ์ จากนั้นไปนักดำน้ำก็ต้องดำน้ำหาประสบการณ์เอง ซึ่งหากใครอยากที่จะเรียนต่อไปในขั้นสูงขึ้นคือ ขั้นก้าวหน้า หรือระดับผู้ช่วยครูฝึก (Advance) หรือ ขั้นที่ 3 คือ ระดับครูฝึก (Instructor) ซึ่งจะขั้นที่ขยับขึ้นไปและมีคุณสมบัติที่ต้องผ่านประสบการณ์การดำน้ำและการทดสอบอย่างเข้มข้น

อีกมากมายหลายขั้นก็สามารถทำได้หากมีความพร้อมและประสบการณ์เพียงพอ แต่สำหรับการดำเนินเพื่อการกีฬาและความบันเทิงนั้นแค่จบการดำเนินเบื้องต้นก็พอแล้ว เพียงแต่ดำเนินหาประสบการณ์และชั่วโมงคำบ่อย ๆ เข้าก็จะคล่องแคล่วไปเองซึ่งในปัจจุบันการดำเนินเพื่อการท่องเที่ยวใช้เวลาในการอบรม ไม่นานนัก เพียงแต่ไปยังสถานที่ท่องเที่ยวติดต่อบริษัทนำเที่ยวหรือที่พักก็จะมี การอบรมพื้นฐานเบื้องต้นและพาไปดำเนินได้เลย แต่จะไม่ได้รับใบประกาศนียบัตร

นอกเหนือจากความเพลิดเพลินเพื่อการพักผ่อนจากการดำเนินซึ่งชมความสวยงามของโลกใต้ทะเลแล้ว ยังได้รับความรู้ ควรเข้าใจในสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเลแต่ละชนิด ว่ามีการดำรงชีวิต เพื่อความอยู่รอดอย่างไร เมื่อได้เห็นความสวยงามของสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลแล้ว ย่อมสร้างความประทับใจ เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนต่อธรรมชาติที่ได้พบเห็นอยากให้อยู่คู่แผ่นดินตลอดไป เมื่อเกิด ความรู้สึกรักและหวงแหนย่อมนำไปสู่การรู้จักปกป้อง เผยแพร่ สอนคนรุ่นต่อ ๆ ไป

การจัดการและกฎกติกา

1. ควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของพื้นที่ที่เข้าไปดำเนินทุกครั้ง เช่น ข้อห้ามต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติทางทะเล เป็นต้น ควรเรียนรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพืชและสัตว์มีพิษใต้ท้องทะเล รวมทั้งวิธีการป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้น
2. ควรมีอุปกรณ์ดำเนินที่เหมาะสมกับการใช้งานแต่ละอย่าง เช่น การดำเนินผิวน้ำก็ควรมีชูชีพ หน้ากากดำเนินและท่อหายใจ รวมทั้งตีนกบ เป็นต้น
3. พยายามศึกษาหาความรู้ในการดำเนินอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการได้เรียนรู้มากขึ้น ย่อมนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเราได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความชำนาญ ในการว่ายน้ำหรือไม่ก็ตาม เมื่ออยู่บนเรือหรืออยู่ในน้ำควรที่จะมีชูชีพติดตัวหรือผูกติดตัวอยู่เสมอ เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา
4. ระหว่างขึ้นหรือลงเรื่อนั้นควรรอให้เรือจอดสนิทขณะลงดำเนินนั้นควรลงอย่างช้า ๆ ไม่ต้องรีบร้อนและควรลงทางบันไดเรือ
5. ไม่ควรกระโดดจากเรือ เร่งรีบลงน้ำในบริเวณที่ไม่คุ้นเคยเพราะอาจจะโคลงไป โคนปะการังได้
6. ห้ามเอามือจับกวางเรือหรือเดินบนกวางเรือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลาจอดเทียบท่า หรือจอดเทียบเรือลำอื่น
7. หากเป็นจุดดำเนินแห่งใหม่ที่ไม่เคยลงดำเนินมาก่อน ต้องค้นคว้าหาข้อมูลให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ที่ดูแลพื้นที่ดังกล่าวคนท้องถิ่นในละแวกนั้นหรือจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

8. ควรหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมของธรรมชาติที่ไม่เหมาะต่อการดำน้ำ เช่น มีคลื่นรุนแรง ฝนตกหนัก เป็นบริเวณที่มีหน้าผาหินแหลมคม น้ำทะเลขุ่นมัวไม่ใส เป็นต้น

9. ควรเลือกจุดดำน้ำและจุดที่จะกลับเข้าฝั่งหรือขึ้นเรือในบริเวณที่ปลอดภัยที่สุด

10. ควรแนะนำคนขับเรือให้จอดเรือโดยใช้ทุ่นเท่านั้น ห้ามทิ้งสมอเรือบริเวณ

แนวปะการังอย่างเด็ดขาด

11. ควรลงดำน้ำต่อเมื่อร่างกายมีความแข็งแรง หากรู้ว่าไม่สบายหรือร่างกายอ่อนเพลีย โดยเฉพาะหลังการดื่มสุราและทานยาที่ทำให้ง่วง ไม่ควรลงดำน้ำอย่างเด็ดขาด

12. ก่อนลงดำน้ำควรสวมเสื้อผ้ายืดที่ปกปิดร่างกายมิดชิดและรัดกุมเสมอเพื่อป้องกันพิษ และสัตว์มีพิษได้ท่อนทะเล นอกจากนี้หากมีถุงมือสวมใส่ด้วยก็จะดียิ่งขึ้น

13. ห้ามลงดำน้ำคนเดียวแต่ควรมีเพื่อนดำน้ำด้วยอย่างน้อย 1 คน เพื่อสามารถที่จะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

14. เมื่อมีการลงดำน้ำเป็นกลุ่ม ควรฟังคำแนะนำก่อนการดำน้ำให้เข้าใจจากผู้ควบคุม การดำน้ำให้เข้าใจ รวมทั้งเชื่อฟังต่อผู้ควบคุมขณะดำน้ำด้วย

15. หากไม่มีความชำนาญในการใช้ตีนกบก็ไม่ควรใช้เพราะนอกจากตีนกบจะทำให้เรา เหนื่อยง่ายและเป็นตะคริวได้แล้วยังอาจทำลายแนวปะการังโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์อีกด้วย

16. นักดำน้ำที่ใช้ตีนกบนั้นไม่ควรเข้าไปในแนวปะการังบริเวณที่มีน้ำตื้นมาก ๆ เพราะ อาจเตะตีนกบถูกปะการังจนหักพังทำลายได้ รวมทั้งการเตะตีนกบในบริเวณที่มีน้ำตื้นจะทำให้ ทราบตามพื้นทะเลฟุ้งกระจายขึ้นมา ซึ่งเป็นผลให้น้ำทะเลขุ่นและเมื่อตะกอนทรายตกบนปะการัง ก็จะทำให้ปะการังตาย

17. เมื่อว่ายน้ำเข้าไปในบริเวณที่มีปะการังตื้นมาก ๆ ควรลอยตัวนิ่ง ๆ แล้วใช้มือค่อย ๆ แหกว่ายออกไปให้พ้นจากบริเวณนั้น โดยไม่เตะเท้าหรือตีนกบเพราะอาจถูกปะการังจนแตกหัก พังทลายได้ และหากเสียหลักเมื่อถูกคลื่นซัดอย่าใช้ขาเหยียบพื้นเพราะอาจทำลายปะการังและทำให้ เราได้รับบาดเจ็บได้แต่ควรปล่อยให้ลอยไปตามคลื่น ถ้ารู้ว่าจะถูกปะการังหรือกระแทกกับโขดหิน ก็ต้องพยายามใช้บริเวณปลายนิ้วหรือฝ่ามือดันออกมา

18. การดำน้ำแบบผิวหน้านั้นส่วนใหญ่เป็นการดำน้ำตามชายฝั่งที่มีแนวปะการังอยู่ใน ระดับความลึกของน้ำไม่เกิน 9 เมตร แต่มีจำนวนไม่น้อยที่พบแนวปะการังอยู่ในน้ำที่ลึกเพียง 1-2 เมตร เท่านั้น ดังนั้นการดำน้ำบริเวณนี้ต้องคอยระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง อย่าให้อวัยวะ ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายโดน รวมทั้งห้ามเหยียบหรือยื่นพักบนปะการังหากตัวเราถูกปะการัง ซึ่งนอกจากมันจะบาดหรือขีดข่วนให้เกิดแผลตามร่างกายได้แล้วยังเป็นการทำลายปะการังด้วย เพราะปะการังแม้ว่าจะดูแข็งแรงเหมือนหินปูนแต่แท้ที่จริงมีโครงสร้างเป็นหินปูนแบบเนื้อพรุน

จึงมีความเปราะบางและแตกหักได้ง่ายเมื่อถูกกระทบแม้แต่กระแสน้ำแรง ๆ หรือลมพายุก็สามารถทำลายปะการังได้ อีกทั้งกว่าปะการังจะก่อตัวเป็นรูปร่างได้ต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนานมาก ซึ่งบางชนิดใช้เวลาถึง 1 ปี ในการเติบโตเพียง 1 นิ้ว

19. อย่าจับสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังเพราะโดยปกติแล้วสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังจะไม่ทำร้ายมนุษย์ แต่ที่เราได้รับอันตรายนั้นส่วนใหญ่เกิดจากการจับหรือถูกล้างมีชีวิตเหล่านั้น โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตามแต่ เช่น หอยเม่นจะไม่ว่ายลอยตัวมาไล่ตำเราหรอกแต่เราอาจว่ายน้ำอยู่ในบริเวณน้ำตื้นจนเกินไป เมื่อมีคลื่นซัดมาทำให้เราทรงตัวไม่อยู่จึงใช้เท้าเหยียบพื้นเพื่อทรงตัว แต่กลับเหยียบโดนหอยเม่นที่อาศัยอยู่ตามพื้นทะเล เป็นต้น

20. ควรประเมินขีดความสามารถของตัวเองว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้ไม่ทำสิ่งใดเกินไปกว่าร่างกายจะรับได้ เช่น ว่ายน้ำดำน้ำห่างจากฝั่งหรือเรือเป็นระยะทางไกล จนเกินกว่าจะมีแรงว่ายกลับมาได้หรือว่ายน้ำดำน้ำ จนร่างกายรู้สึกเหนื่อยล้าและไม่มีแรงเพียงพอที่จะว่ายกลับเรือหรือเข้าสู่ฝั่ง เป็นต้น

21. นักดำน้ำต้องรู้จักควบคุมการทรงตัวผิวน้ำให้มีประสิทธิภาพ

22. ห้ามให้อาหารสัตว์น้ำซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมของสัตว์ นอกจากนี้อาหารที่เราให้อาจทำให้สัตว์น้ำเจ็บป่วยได้

23. ห้ามจับสัตว์น้ำขึ้นมาเล่นเพราะบางชนิดมีความบอบบางที่อาจตายได้ง่ายรวมทั้งบางชนิดมีพิษที่อาจทำให้เราได้รับอันตราย

24. ระหว่างที่อยู่ในน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการว่ายน้ำเล่นๆ หรือดำน้ำดูปะการังก็ตาม ควรมองรอบ ๆ ตัวทุก ๆ 5-10 นาที เพื่อป้องกันตัวเราเข้าไปถูกพืชและสัตว์มีพิษใต้ท้องทะเลจนได้รับอันตรายได้

25. เมื่อได้ยินเสียงเครื่องยนต์เรือดังขึ้น ควรสำรวจดูว่าเรือลำนั้นจะวิ่งมาทางที่เราดำน้ำหรือไม่ โดยเฉพาะบริเวณที่มีเรือเร็วหรือสกูตเตอร์ควรใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ

26. อย่าว่ายน้ำเข้ามาใกล้เรือบริเวณหัวเรือและท้ายเรือ เพราะหัวเรืออาจถูกคลื่นโยนตัวและกระแทกถูกเราจนได้รับบาดเจ็บได้ ส่วนท้ายเรือมีใบพัดซึ่งมีนักดำน้ำหลายคนเสียชีวิตเพราะใบพัดเรือมาแล้ว

27. ห้ามทิ้งขยะและเศษอาหารลงในทะเล

28. ห้ามเก็บปะการังหรือซื้อสิ่งของที่ระลึกที่ทำจากปะการัง เปลือกหอย กระ (กระดองเต่า) ปลาปักเป้าโคมไฟ รวมทั้งสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในแนวปะการังเป็นอันตราย เพื่อช่วยอนุรักษ์แนวปะการังไว้ให้ยั่งยืนสืบนาน

อุปกรณ์

1. ชูชีพ (Life vests) ชูชีพเป็นอุปกรณ์ที่มีความสำคัญอย่างมากในการเดินทาง โดยสารทางเรือหรือการเล่นกีฬาทางน้ำ อาทิ การดำน้ำแบบผิวน้ำ (Skin diving) เพื่อชมปะการัง น้ำตื้น เจ็ตสกี สกีนู การเล่นเรือใบ การล่องลำน้ำหรือทะเลสาบด้วยเรือแคนู หรือเรือคยัก การล่องแก่งตามลำน้ำเขี้ยวกรากด้วยเรือยาง การตกปลาขณะอยู่ในเรือ ฯลฯ ส่วนที่สำคัญที่สุดของชูชีพก็คือ เป็นอุปกรณ์ช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางน้ำซึ่งเรือแต่ละลำจะต้องมีชูชีพติดประจำเรือ ในจำนวนที่ไม่น้อยกว่า ผู้โดยสารอยู่ตลอดเวลาตามกฎหมายของกรมเจ้าท่าที่ได้ประกาศออกมา บังคับใช้เป็นข้อกำหนด

2. หน้ากากดำน้ำ (Diving mask) เป็นอุปกรณ์พื้นฐานในการดำน้ำทั้งแบบผิวน้ำ (Skin diving) เนื่องจากหากเราทดลองลึกลงไปในน้ำก็จะพบว่า ภาพที่เห็นจะไม่ชัดหรือเบลอไปหมด สาเหตุมาจากตาของเราไม่สามารถปรับโฟกัสให้ชัดเจนได้ในสภาพที่มีน้ำหรือของเหลวล้อมรอบอยู่ ดังนั้นหน้ากากดำน้ำจึงเป็นอุปกรณ์ที่ขาดไม่ได้ขณะดำน้ำ เพราะเมื่อสวมหน้ากากดำน้ำจะทำให้เกิดช่องอากาศขึ้นระหว่างนัยน์ตาของเรากับน้ำที่ล้อมรอบอยู่ภายนอกหน้ากากดำน้ำทำให้ตาสามารถปรับโฟกัสได้เราจึงมองเห็นทัศนียภาพต่าง ๆ ได้ทั้งทะเลได้อย่างชัดเจน แต่กรณีที่แสงจะต้องเดินทางผ่านน้ำ และผ่านช่องอากาศที่อยู่ภายในหน้ากากเข้ามายังนัยน์ตานิเอง ความเร็วของแสงที่เดินทางผ่านทั้ง 2 อย่างจะไม่เท่ากัน ทำให้เกิดการหักเหของแสงขึ้นเล็กน้อย ส่งผลให้เรามองเห็นภาพใต้น้ำมีขนาดใหญ่อขึ้นและใกล้กว่าความเป็นจริงประมาณ 25%

3. ท่อหายใจ (Snorkel) ท่อหายใจช่วยทำให้นักดำน้ำผิวน้ำ (Skin diver) สามารถนอนคว่ำบนผิวน้ำเพื่อดูธรรมชาติใต้ท้องทะเลได้ตลอดเวลา โดยหายใจสูดอากาศเข้าปอดผ่านท่อหายใจได้อย่างสบาย ซึ่งมีปลายโผล่พ้นผิวน้ำและช่วยสงวนพลังงานของร่างกายโดยไม่ต้องเงยหน้าขึ้นมาหายใจอันจะทำให้เหนื่อยง่าย

4. ดินกบ (Fins) ดินกบเป็นอุปกรณ์สวมใส่กับเท้าที่จะช่วยถ่ายทอดพลังงานจากเท้าไปสู่เท้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เราเคลื่อนที่ในน้ำได้เร็วขึ้น แต่ออกแรงน้อยลง ผู้ใช้จะไม่ค่อยรู้สึกเหนื่อยแม้จะว่ายน้ำดำน้ำเป็นเวลานาน ดินกบแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท หรือ 2 รูปแบบ คือ แบบหุ้มส้น และแบบเปิดส้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ (Management) การบริหารจัดการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานขององค์กร การที่องค์กรจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์กรจะอยู่รอดและมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดี แต่ถ้าองค์กรใดขาดการบริหารจัดการที่ดีแล้วจะทำให้

องค์กรนั้นต้องล่มสลายไปหรือไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ การบริหารจัดการนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทำงานกับบุคคลอื่นและผ่านบุคคลอื่นให้บรรลุประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ (Robbins & Coulter, 1999, p. 5) มุ่งสู่เป้าหมายหลักขององค์กรจากการทำงานร่วมกันของบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้นักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการไว้ดังนี้

แนวคิด ทฤษฎีด้านการบริหารจัดการ

Caroll and Gillen (1987) กล่าวว่า การบริหารจัดการ เป็นกระบวนการดำเนินงานโดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การกำหนด และการควบคุม

เอกวิทย์ มณีธร (2552) และ ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการไว้ว่า กระบวนการทำงานร่วมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยการประสานทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน สิ่งของ และวิธีการจัดการ

เสนาะ ดิยาว (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การทำงานให้เสร็จโดยใช้บุคคลอื่นใช้ทรัพยากรขององค์การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ขององค์การ โดยการวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ และการควบคุมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรวัตถุ ให้บรรลุเป้าหมาย จากความหมายสรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึงกระบวนการบริหารทำงาน โดยการประสานทรัพยากร โดยการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

กระบวนการหน้าที่ทางการบริหารจัดการ

Bridges and Roquemore (2004) ได้กล่าวว่า กระบวนการของการจัดการ (Function of management) หมายถึง กิจกรรมหลักซึ่งผู้จัดการเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงาน ประกอบด้วย 4 หน้าที่หลัก ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การปฏิบัติ (Implementing) 4) การควบคุม (Controlling)

Drucker (1954) กล่าวว่า ผู้บริหาร หรือผู้นาองค์กรมีหน้าที่ในการจัดการคือ การต้องนำกระบวนการจัดการบริหารไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดย 1) การวางแผน (Planing) 2) การจัดการองค์การ (Organizing) 3) การอำนาจการ หรือการนำไปปฏิบัติ (Implementing) 4) การควบคุม (Controlling)

จากความหมายสรุปได้ว่า ผู้บริหารหรือผู้นามีหน้าที่ในการนำกระบวนการบริหารไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการวางแผน (Planing) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Implementing) และการควบคุม (Controlling) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จะเห็นได้ว่ากระบวนการบริหารจัดการ เป็นการนำทรัพยากรที่มีอยู่ ในองค์กรไปปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยผู้บริหารหรือผู้นำที่มีหน้าที่บริหารจัดการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งนักวิชาการแต่ละท่านสามารถกำหนดกระบวนการ ต่าง ๆ ได้กระบวนการตามความคิดเห็นของนักวิชาการแต่ละคน โดยในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกหน้าที่ ทางการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยในการดำเนินการ ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การนำ (Implementing)
4. การควบคุม (Controlling)

การวางแผน (Planning)

Koontz et al. (1976 อ้างถึงใน วิจารณ์ วิลาวรรณ รัชพิศาล, 2550) กล่าวว่า การวางแผน คือ การกำหนดแนวทางปฏิบัติ จากการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อสรรหาและจัดรูปแบบของ กิจกรรมเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

ธงชัย สันติวงษ์ (2545), เอกวิทย์ มณีธร (2552), ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2556), สาคร สุขศรีวงศ์ (2557), และ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2560) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า การวางแผนเป็นการกำหนดเป้าหมาย แนวทางชัดเจนเป็นขั้นตอน ผ่านการวิเคราะห์พิจารณา วัตถุประสงค์ เพื่อให้องค์กรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กล่าวโดยสรุป การวางแผน คือ การกำหนดทิศทางการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีความชัดเจนเป็นไปตามขั้นตอน โดยอาศัยข้อมูลจากทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เพื่อลดความเสี่ยงความไม่แน่นอนในการดำเนินงาน

การจัดการองค์การ (Organization)

เสนาะ ดิยาวี (2546), สาคร สุขศรีวงศ์ (2557), เอกวิทย์ มณีธร (2552), ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2556), สาคร สุขศรีวงศ์ (2557), และ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2560) ได้ให้ความหมาย ของการจัดการองค์การไว้ว่า การจัดการองค์การคือ การจัดการระบบโครงสร้างของงาน ในหน้าที่ต่าง ๆ ให้มีระเบียบแบบแผน การกำหนดหน้าที่การรับผิดชอบและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ให้ครอบคลุมภารกิจและหน้าที่ขององค์กร โดยยึดหลักการทำงานร่วมกันในเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป การจัดการองค์การ คือ การจัดการทรัพยากรคนให้เหมาะสมกับงาน ที่ได้รับมอบหมาย โดยการกำหนดโครงสร้างตามตำแหน่งงานเป็นส่วน ๆ วิธีการปฏิบัติงาน อำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งมีการประสานการทำงานระหว่างบุคลากร สายงานต่าง ๆ ตามระเบียบ แบบแผนขององค์กรนั้น ๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การนำไปปฏิบัติ (Implementation)

Bridges and Roquemore (2004) กล่าวว่า การนำไปปฏิบัติหมายถึง การนำแผนและโครงการต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยบุคลากรในองค์กรซึ่งการนำไปปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการทำงานโดยตรงกับพนักงาน ผู้จัดการที่เป็นผู้นำไปปฏิบัติที่ดีนั้นต้องเข้าใจคน มีแนวโน้มเป็นผู้เป็นที่ดี และเป็นผู้จัดการที่รอบรู้เข้าใจเรื่องแรงจูงใจ ผลตอบแทน ความพึงพอใจในงาน และทักษะที่เกี่ยวข้องกับคน

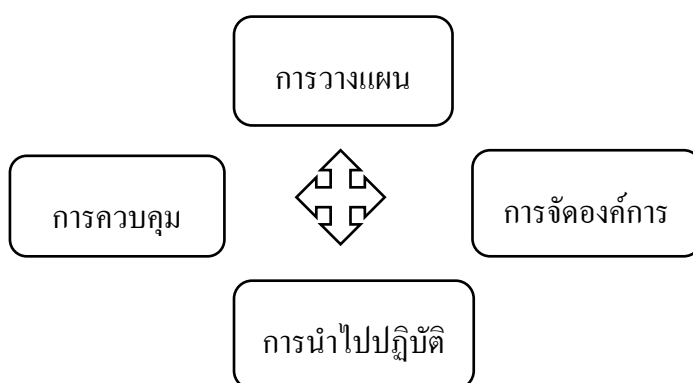
Kaser and Brooks (2005 อ้างถึงใน อรรถา ทศนัยนา, 2559) กล่าวว่า การนำไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้บริหาร แนะนำแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556) กล่าวว่า การนำ คือ การสร้างให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะทุ่มเท ผลักดันให้พนักงานทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสั่งการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การชี้แนะสอนงาน การจูงใจให้พนักงานทำงาน การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานและการประสานงาน

การควบคุม (Controlling)

เอกวิทย์ มณีธร (2552), สมคิด บางโม (2556), ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2556), สาคร สุขศรีวงศ์ (2557), เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2560) ได้ให้ความหมายของการควบคุมไว้ว่า การควบคุมคือ กระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ติดตามผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน และแนะนำปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนและมาตรฐานที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป การควบคุม คือ การตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และนำผลจากการดำเนินงานมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนาต่อไป

ภาพที่ 2 ดัดแปลงจากองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารจัดการ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแกนนำในการจัดการ หมายถึง การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบชุมชนมีส่วนร่วมหรือชุมชนเป็นแกนนำในการจัดการ หมายถึง การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ นับตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการและการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รักษาสภาพแวดล้อม ตลอดจนเกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชนนั้น ๆ การมีส่วนร่วมของชุมชนจำแนกตามลักษณะของการดำเนินงานที่ประชาชนท้องถิ่นมีโอกาสมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (ครรรชนี เอ็มพันธุ์, 2550)

1. การมีส่วนร่วมระดับรายบุคคลรับผลประโยชน์โดยตรง เช่น สมาชิกชุมชนจัดให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้จากการให้บริการดังกล่าว เช่น เรือ บังกะโล ที่พัก อาหาร เป็นต้น หรือเป็นการจำหน่ายสินค้าที่ผลิตจากชุมชน
2. การมีส่วนร่วมระดับชุมชนโดยรวมกลุ่มจัดระบบการบริการท่องเที่ยว โดยชุมชนร่วมกันจัดตั้งเป็นองค์กร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กำหนดมาตรการรองรับการท่องเที่ยว มีการจัดระบบให้บริการในกิจกรรมต่าง ๆ ให้เรียบร้อยเพื่อให้เกิดความสะดวกและมีมาตรฐานเดียวกัน มีการจัดสรรรายได้สู่ผู้ให้บริการโดยตรงและกับสมาชิกของชุมชนทั้งหมดในรูปของกองทุนหมู่บ้าน จัดเป็นธุรกิจท่องเที่ยวของชุมชน นอกจากนั้น ชุมชนอาจประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวเพื่อให้บริษัทนำเที่ยวนำนักท่องเที่ยวเข้ามาเยือนในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวร่วมกับผู้ลงทุนอื่น ๆ และชุมชนได้รับประโยชน์จากธุรกิจท่องเที่ยวนำมาจัดสรรให้ประโยชน์ในชุมชนตามที่ชุมชนได้ตั้งกฎกติกาไว้โดยยึดหลักความยั่งยืนของทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่ตลอดไป

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งโดยทั่วไปแล้วการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ ได้แก่

1. ปัจจัยภายในชุมชน ความพร้อมด้านทักษะการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กล่าวคือ การบริการสื่อความหมายของธรรมชาติ การนำเที่ยว การจัดเตรียมที่พักและอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว รวมไปถึงความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ความต้องการของชุมชนในการที่จะเข้าร่วมจัดการและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ความเข้มแข็งของชุมชนและผู้นำชุมชนก็ต้องได้รับการสนับสนุนให้สมาชิกของชุมชนรวมกลุ่มกัน ดำเนินการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของชุมชนได้ ชุมชนมีความสามัคคี และยอมเสียสละในการทำงานเพื่อชุมชนในการจัดตั้งองค์กรการท่องเที่ยวและ

จัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน ชุมชนเหล่านั้นก็จะสามารถเรียนรู้และจัดการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวได้

2. ปัจจัยภายนอกชุมชน นโยบายของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้าร่วมในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแก่ชุมชน ท้องถิ่น อีกทั้งความร่วมมือจากภาครัฐและองค์กรเอกชนที่ให้การสนับสนุนให้ชุมชนจัดตั้งองค์การท้องถิ่นสำหรับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การสนับสนุนจากผู้ประกอบการในการนำนักท่องเที่ยวมาใช้บริการของท้องถิ่น เช่น มัคคุเทศก์ ที่พักและอาหารจากท้องถิ่น เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based tourism) คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชนจัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชนและชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน (โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ, 2540)

องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมี 4 ด้าน กล่าวคือ

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

1.1 ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีวิถีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

1.2 ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2. ด้านองค์กรชุมชน

2.1 ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน

2.2 มีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ และทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย

2.3 ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

3. ด้านการจัดการ

3.1 มีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว

3.2 มีองค์กรหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้

3.3 มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

3.4 มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน
ด้านการเรียนรู้

3.5 ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างการรับรู้และความเข้าใจ
ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

3.6 มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน

3.7 สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทั้งในส่วนของ
ชาวบ้านและผู้มาเยือน

4. ด้านการเรียนรู้

4.1 ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจ
ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

4.2 มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน

4.3 สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของ
ชาวบ้านและผู้มาเยือน

การบริการของผู้ประกอบการท่องเที่ยวท้องถิ่นที่นำเสนอต่อลูกค้าแบ่งออกเป็น
2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. การบริการแบบรับช่วง (Subcontracted tours) เป็นการรับช่วงงานบริการลูกค้า
โดยรับงานจากบริษัทนำเที่ยวในส่วนกลาง ทางบริษัทนำเที่ยวจะจัดการจัดรายการนำเที่ยว
ให้เสร็จสรรพไว้แล้ว ผู้ประกอบการนำเที่ยวท้องถิ่นเป็นเพียงผู้จัดบริการต่าง ๆ ให้ลูกค้าตามที่
บริษัทนำเที่ยวได้แจ้งไว้ให้แก่ลูกค้า

2. การบริการแบบขายตรง (Direct sales) การบริการแบบขายตรง เป็นการบริการ
สำหรับลูกค้าที่เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นเป็นกลุ่มย่อยหรือตามลำพัง และประสงค์ใช้บริการนำเที่ยว
ที่จุดหมายปลายทางที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ คอยอำนวยความสะดวกให้ระหว่างเดินทาง
พร้อมกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่ลูกค้าต้องการ

ปัจจัยการกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการท่องเที่ยวท้องถิ่น

ผลการศึกษาเพื่อทราบสถานภาพของผู้ประกอบการท้องถิ่น (เชิงนิเวศ) ในปัจจุบันจาก
โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบนของ
สุราษฎร์ธานี อาสาสมัครพิกิจ (2543) พบว่า การอ้างว่าเป็นผู้จัดรายการนำเที่ยวเชิงนิเวศนั้นไม่เป็นความจริง
หากเป็นการจัดการนำเที่ยว นั่งช้าง เดินป่า ล่องแพและเข้าไปในพื้นที่ป่าธรรมชาติที่มีชาวเขาอาศัยอยู่
โดยไม่มีการให้ความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนได้ อีกทั้งยังไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบ

ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วยจากผลการศึกษาจึงพบว่าจำเป็นต้องมีปัจจัยกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการท่องเที่ยวท้องถิ่นจำเป็นต้องมีบางประการ คือ

1. การจดทะเบียนให้ถูกต้องตาม พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศน์ พ.ศ. 2535
2. มีแผนงานการจัดการเส้นทางนำเที่ยวและกิจกรรมอย่างชัดเจน
3. มีแผนงาน โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและสังคมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ
4. ใช้มัคคุเทศก์ที่มีใบอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย
5. เป็นการจําหน่ายที่ปลอดสิ่งผิดกฎหมาย และจารีตประเพณีทุกชนิด
6. กิจกรรมที่ดำเนินการต้องไม่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม
7. ไม่คุกคาม หรือทารุณชีวิตพืชและสัตว์
8. ทำประกันภัยให้นักท่องเที่ยวในวงเงินประกันคนละ 100,000 บาท
9. ผู้ประกอบการต้องจัดการนำเที่ยวเองไม่ใช้วิธีตัดค่าหัวให้มัคคุเทศน์ไปดำเนินการแทน
10. ต้องพัฒนาบุคลากรในองค์กรในการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงนิเวศสม่ำเสมอ
11. ต้องสร้างงานและกระจายรายได้ให้ท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม

แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบด้านการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว

นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้อย่างหลากหลายพอสรุปได้ว่าองค์ประกอบขององค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวควรมีองค์ประกอบหลักอย่างน้อย 3 ประการ หรือ 3 A's ดังต่อไปนี้

1. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมสถาน ที่นั้น ๆ ซึ่งสิ่งดึงดูดใจการท่องเที่ยวย่อมแตกต่างกันไปตามประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว โดยแต่ละกลุ่มจะสนใจสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรท่องเที่ยวแต่ละประเภทแตกต่างกันไป เช่นนักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านความสวยงามของธรรมชาติ ก็ชอบที่จะไปเที่ยวภูเขาหรือหาดทราย หรือนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านศิลปวัฒนธรรม ก็ชอบที่จะไปเที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวเขา หรือนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านโบราณสถาน ก็ชอบที่จะไปเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนั้นภาพลักษณ์และราคาค่าเข้าชมของทรัพยากรท่องเที่ยวก็มีส่วนในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมทรัพยากรท่องเที่ยว นั้น

2. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางขนส่งเข้าถึง (Accessibility) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือเครือข่ายคมนาคมขนส่งที่สามารถเข้าถึงแหล่ง

ห้องที่อยู่นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างทรัพยากรท่องเที่ยวหนึ่งกับอีกทรัพยากรท่องเที่ยวหนึ่งที่อยู่บริเวณใกล้เคียง อีกทั้งต้องมีที่จอดรถหรือสถานีรถไฟหรือท่าเรือหรือท่าอากาศยานเพื่อให้ธุรกิจการขนส่งสามารถนำนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวยังทรัพยากรท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

3. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังทรัพยากรท่องเที่ยวหนึ่งให้ได้รับความสะดวกสบายและความประทับใจ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากอยู่ท่องเที่ยววันขึ้น ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวหมายถึงสรรพสิ่งทีรองรับในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย โดยปกติสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเหล่านี้รัฐบาลจะเป็นผู้จัดหาและพัฒนาเพื่อบริการแก่ประชาชนของตนเอง แล้วถือเป็นผลพลอยได้ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง ทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมไปสู่สภาพใหม่ที่ดีขึ้นเหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมในขณะเดียวกันก็ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่กันไป โดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างชาญฉลาดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยาวนานที่สุด แต่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวตามหลักวิชานั้นมิใช่เพียงการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีสภาพดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมด้วย จึงต้องมีขั้นตอนการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่สำคัญอยู่ 7 ขั้นตอน ดังนี้ (ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย, 2549, หน้า 58-61)

1. **ขั้นการจัดแบ่งเขตพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยว (Zoning)** เป็นการแบ่งพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยวแต่ละประเภทออกเป็นเขตต่าง ๆ ตามความสำคัญของระบบนิเวศและกิจกรรมที่ยอมรับได้ เพื่อควบคุมกิจกรรมของแต่ละพื้นที่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการและสร้างความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่จะเข้าไปดำเนินงานในแต่ละเขตพื้นที่ด้วย ซึ่งการจัดแบ่งเขตพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยวแต่ละแห่งย่อมแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะทางชีวภาพระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวกับการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

2. **ขั้นการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในแต่ละเขตทรัพยากร**
ท่องเที่ยวเป็นการสร้างเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อปรับปรุงพื้นที่ให้ใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น รวมทั้งรักษาสภาพแวดล้อมให้ดี

3. **ขั้นการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมแบบยั่งยืนเสริมในทรัพยากรท่องเที่ยว**

4. **ขั้นการประเมินขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว**
เป็นการประเมินขีดความสามารถรองรับ (Carrying capacity) ของนักท่องเที่ยวในแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยวว่าจะรองรับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดเท่าไร อันจะนำมากำหนดปริมาณการควบคุม และมาตรการจำกัดนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่นั้น ๆ เพื่อป้องกันปัญหาความแออัด ขยะมูลฝอยตกค้าง เสียงรบกวน การทำลายทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องกำกับดูแลให้เป็นไปตามขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละเขตพื้นที่อย่างเคร่งครัด ขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยวสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามชนิดหรือประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว

5. **ขั้นการให้การศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมแก่**
เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในทรัพยากรท่องเที่ยว

6. **ขั้นการจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการรู้** เป็นการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว

7. **ขั้นการจัดหางบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอ**

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

เนื่องจากทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาตินับเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีคุณค่าอย่างยิ่งควรแก่การอนุรักษ์ไว้ให้อยู่ในสภาพที่สวยงามแปลกตาและประทับใจผู้มาเยือนตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติสามารถกระทำได้ดังต่อไปนี้คือ

1. **การใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองทรัพยากรท่องเที่ยว** เป็นการอาศัยกฎหมายเพื่อคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืนพร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษผู้ละเมิดหรือฝ่าฝืนอย่างหนัก ซึ่งอาจออกกฎหมายประกาศให้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นเขตอนุรักษ์หรือพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งพื้นที่อนุรักษ์หมายถึงพื้นที่ที่กำหนดขึ้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ไว้เพื่อให้คนสามารถเข้าไปชื่นชมมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ที่เก็บรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศไว้ได้

2. **การป้องกันมิให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางเสียหาย** เนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีสาเหตุจากหลายประการ ได้แก่ การเกิดไฟไหม้ป่า

การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การถากถางพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตรกรรม การลักลอบล่าสัตว์ การทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ การขีดเขียนข้อความตามต้นไม้หรือ โขดหิน เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่ทำให้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติได้รับความเสียหาย วิธีป้องกันจำเป็นต้องอาศัยกฎหมายเข้าช่วยในการแก้ไข เช่นการกำหนดให้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทป่าท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ การออกกฎหมายป้องกันมิให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เป็นต้น

3. การดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีความเรียบร้อยสมบูรณ์ สวยงาม และมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งการดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเบื้องต้นก็คือ การดูแลรักษาความสะอาด การจัดระเบียบ และการซ่อมบำรุง อนึ่งการดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาตินั้นการดูแลรักษาความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาตินักท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่นแปลกและสวยงาม แต่ถ้าเกิดความสกปรกหรือไม่สะอาดขึ้นในสถานที่เหล่านั้นแล้วย่อมไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเที่ยวชมได้ นอกจากนี้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาตินักท่องเที่ยวยังเป็นสถานที่รองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โอกาสที่คนเหล่านั้นจะทำให้สถานที่สกปรกจึงมีมาก จำต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดอย่างใกล้ชิด พร้อมจัดเตรียมภาชนะไว้รองรับขยะมูลฝอยอย่างเพียงพอ และต้องขอความร่วมมือนักท่องเที่ยวให้ช่วยรักษาความสะอาด

4. การออกกฎข้อบังคับในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติสำหรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากการที่จะทำให้นักท่องเที่ยวร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ นอกจากการออกกฎหมายประกาศให้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของชาติแล้ว ยังต้องมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการท่องเที่ยวสถานที่นั้น เช่นห้ามล่าสัตว์ ห้ามทิ้งขยะ ห้ามขีดเขียนต้นไม้หรือ โขดหิน เป็นต้น โดยจัดเจ้าหน้าที่คอยดูแลให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หากผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ ทั้งนี้เพื่อรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติให้คงความสวยงามตามธรรมชาติไว้อย่างยั่งยืน

5. การจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เนื่องจากต้องการให้ทุกฝ่ายร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์โดยจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในทรัพยากรท่องเที่ยวธรรมชาติให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบถึงความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวอันเป็นอย่างดี และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องในการเข้าไปท่องเที่ยวสถานที่แห่งนั้น คู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ควรประกอบด้วยการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว จุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ข้อควรปฏิบัติและข้อควรระวังการปฏิบัติ เพื่อให้ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาตินั้นดำรงความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญของการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้นและลดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวให้น้อยลง จึงต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่สำคัญอยู่ 8 แนวทางดังต่อไปนี้

1. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งหวังผลทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว โดยมิได้คำนึงสิ่งแวดล้อมย่อเก้อผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน จึงควรหันมาวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแทน ซึ่งการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวกับกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กล่าวคือ สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ และสร้างความพอใจให้แก่ประชาชนเจ้าของท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันก็ปกป้องรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยการจัดทำแผนหลักเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน แต่ละแผนต้องระบุถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งไว้ชัดเจนพร้อมทั้งระบุสภาพปัญหา ข้อเท็จจริง แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจมีผลต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

2. การรักษาสภาพแวดล้อมให้สมบูรณ์ เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมให้คงความสมบูรณ์มากที่สุด โดยการรักษาความสะอาดในแหล่งท่องเที่ยว ช่วยกันปลูกต้นไม้และไม้ดอกเพิ่มความสวยงามของภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

3. การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องมองที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ หากบุคลากรทางการท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ย่อมส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนด้วย ฉะนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9 จึงเน้นที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ นับว่าตรงกับความต้องการในการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวเพื่อให้บุคลากรเหล่านี้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและสร้างจิตสำนึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

4. มาตรการทางกฎหมาย เป็นวิถีทางควบคุมความเสียหายของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวได้ดีวิธีหนึ่งที่รัฐบาลแสดงเจตจำนงแน่วแน่ที่จะป้องกันและแก้ไขสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยมาตรการควบคุมอยู่ 3 ด้าน คือ มาตรการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากรุรกิจท่องเที่ยว มาตรการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากนักท่องเที่ยว และมาตรการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากประชาชนท้องถิ่น

5. การให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ เป็นการให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปให้เข้าใจความสำคัญของสิ่งแวดล้อม โดยให้มีทัศนคติ ค่านิยมที่ห่วงแหนและเกิดความต้องการที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ทุกคนร่วมมือร่วมใจกันและกันและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

6. สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทุกรูปแบบ เป็นการสนับสนุนให้มีการจัดงานเทศกาลประเพณี และมรดกศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาสู่ท้องถิ่น พร้อมทั้งกระตุ้นให้คนในท้องถิ่นเกิดการอนุรักษ์มรดกศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นด้วย

7. ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายร่วมมือกันรับผิดชอบในการป้องกันมิให้การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งร่วมกันระดมความคิดที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างจริงจัง ซึ่งอาจเป็นรูปของคณะกรรมการที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นกรรมการ เพื่อประสานให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้

8. การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวด้วยวิธีที่มีระบบเพื่อพิจารณาผลเสียหายที่เกิดขึ้นว่ามีความรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวมากน้อยเพียงไรก่อนที่จะดำเนินกิจการหรือโครงการพัฒนาท่องเที่ยว โดยเฉพาะโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องใช้งบลงทุนสูง

องค์ประกอบด้านการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว

การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบที่สามของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ถือเป็นกาให้บริการอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังทรัพยากรท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ก็ต้องใช้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น จึงเป็นหน้าที่ของธุรกิจท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นที่จะต้องตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ประทับใจ เพื่อให้ธุรกิจท่องเที่ยวได้รับกำไรตามที่คาดหวังไว้ นอกจากนี้ในบางโอกาสธุรกิจท่องเที่ยวในตัวเองก็เป็นตัวดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว

เกิดการเดินทางท่องเที่ยวด้วย ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวหมายถึงการดำเนินการให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอันจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ โดยหวังได้รับผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจเป็นสิ่งตอบแทน

องค์ประกอบของธุรกิจท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 5 ธุรกิจ ได้แก่

1. ธุรกิจการขนส่ง
2. ธุรกิจโรงแรม
3. ธุรกิจอาหารและความบันเทิง
4. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
5. ธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

1. ธุรกิจการขนส่ง เป็นปัจจัยสำคัญให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถทำการท่องเที่ยวได้ จึงจำเป็นต้องมีธุรกิจการขนส่งให้บริการขนส่งให้บริการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและบริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย ซึ่งธุรกิจการขนส่งหมายถึง การประกอบธุรกิจให้บริการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวจากที่อยู่ภูมิลำเนาเดิมไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตามต้องการด้วยอุปกรณ์การขนส่งหรือยานพาหนะ และยังให้บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย รวดเร็ว และปลอดภัย

2. ธุรกิจที่พักแรม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถพักค้างคืนชั่วคราวในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัย จึงจำเป็นต้องมีธุรกิจที่พักแรมไว้บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจที่พักแรมหมายถึงการประกอบธุรกิจให้บริการด้านที่พักค้างคืนชั่วคราวแก่นักท่องเที่ยวในระหว่างเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนหลับนอนในแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและความปลอดภัย

3. ธุรกิจอาหารและบันเทิง เป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องให้บริการอาหารในระหว่างที่นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากท่องเที่ยวจะต้องรับประทานอาหารในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวอย่างน้อยวันละ 3 มื้อ คือ มื้อเช้า มื้อกลางวันและมื้อเย็น บางครั้งอาจมีมื้อกลางคืนด้วย จึงจำเป็นต้องมีธุรกิจอาหารและบันเทิงไว้บริการนักท่องเที่ยวสามารถรับประทานอาหารและเครื่องดื่มอย่างอิมมูน่าสำราญ นอกจากนี้ธุรกิจอาหารยังเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปชิมรสอาหารแปลกพิเศษกว่าที่อื่นหรือเป็นอาหารเฉพาะท้องถิ่น

4. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เป็นผู้ประกอบธุรกิจการให้บริการด้านนำเที่ยวและมัคคุเทศก์แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น โดยปกตินักท่องเที่ยวต่างถิ่นย่อมต้องการใช้บริการของธุรกิจนำเที่ยวที่มีความชำนาญเพื่อช่วยวางแผนการท่องเที่ยว

ไปยังจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และอำนวยความสะดวกในการเดินทาง สถานที่พัก อาหาร ทัศนอาจร และมัคคุเทศก์แก่นักท่องเที่ยว โดยมีรายการที่แจ้งให้ทราบถึงกำหนดวันเวลาของการเดินทางท่องเที่ยวจากสถานที่แห่งหนึ่งไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลาย ๆ แห่งด้วยพาหนะประเภทใด พร้อมสถานที่นำชม การรับประทานอาหาร การพักผ่อนและการพักผ่อนที่สงบแสดงที่ตั้ง และระยะทางของแหล่งท่องเที่ยวที่จะไป โดยทำการซื้อบริการขนส่ง ห้องพักรวม มื้ออาหาร ค่าเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว ค่าเข้ากิจกรรมท่องเที่ยว และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่นค่ามัคคุเทศก์ ค่าทิป ค่าบริการยกกระเป๋า ค่าประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น ซึ่งสามารถซื้อบริการเหล่านี้ในราคาที่ถูกลงกว่าบุคคลทั่วไปหรือที่เรียกว่าราคาตามสัญญา แล้วนำมาเฉลี่ยเป็นต้นทุนต่อคนบวกด้วยกำไรที่ต้องการเพื่อกำหนดเป็นราคาขายในลักษณะนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย (Package tour) และขายให้นักท่องเที่ยวเป็นรายคนหรือเป็นกลุ่ม อันเป็นราคาที่ถูกลงกว่านักท่องเที่ยวไปเที่ยวเอง นอกจากนี้ยังมีการจัดรายการนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามความต้องการของลูกค้าในราคานำเที่ยวแบบเหมาจ่าย

การที่ธุรกิจนำเที่ยวจะพัฒนาสู่ธุรกิจแบบยั่งยืนได้นั้น ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวทุกประเภทจะต้องพัฒนาการให้บริการนำเที่ยวของตนแก่นักท่องเที่ยวอย่างประทับใจ ในขณะเดียวกันก็ต้องอนุรักษ์สภาพแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย จึงจำเป็นที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จะต้องสร้างแนวคิดเพิ่มเติมจากแนวคิดร่วมที่ได้กล่าวไปแล้วเพื่อพัฒนาธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ของตนสู่การเป็นธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างน้อยอีก 5 ประการ คือ

ประการที่ 1 ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะต้องจัดรายการนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้กับนักท่องเที่ยวด้วย

ประการที่ 2 ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะต้องพยายามใช้บริการของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ใช้บริการของธุรกิจที่พักแบบยั่งยืน ใช้บริการของธุรกิจการขนส่งแบบยั่งยืน ใช้บริการของธุรกิจอาหารและบันเทิงแบบยั่งยืน ใช้บริการของธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึกแบบยั่งยืน

ประการที่ 3 ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะต้องให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนออกเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวมีความรู้และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพต่อสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ถ้าหากสามารถจัดทำเป็นเอกสารหรือคู่มือแจกให้นักท่องเที่ยวได้ก็ยิ่งดี

ประการที่ 4 ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะต้องเคารพกฎเกณฑ์ของแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างเคร่งครัด และต้องกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้มีการทำลายแหล่งท่องเที่ยวและสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวเอง

ประการที่ 5 ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะต้องจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงเอกลักษณ์และความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

ส่วนแนวคิดการพัฒนาภาคเกษตรกรรมแบบยั่งยืนนั้นภาคเกษตรกรรมทุกคนจะต้องพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง และบริการให้นักท่องเที่ยวประทับใจ ในขณะเดียวกันก็ต้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย จึงจำเป็นที่ภาคเกษตรกรรมจะต้องสร้างแนวคิดเพิ่มเติมจากแนวคิดร่วมที่ได้กล่าวไปแล้วเพื่อพัฒนาตนเองสู่ภาคเกษตรกรรมแบบยั่งยืนอย่างน้อยอีก 6 ประการ คือ

ประการที่ 1 ภาคเกษตรกรรมจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้นักท่องเที่ยวก่อนออกเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความรู้และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพแบบยั่งยืน

ประการที่ 2 ภาคเกษตรกรรมจะต้องเคารพกฎเกณฑ์ของแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างเคร่งครัด และต้องกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นอย่างเคร่งครัดด้วย เพื่อมิให้มีการทำลายแหล่งท่องเที่ยว และสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวเอง

ประการที่ 3 ภาคเกษตรกรรมจะต้องช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและระบบนิเวศให้สมบูรณ์ โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมแบบเดินป่าควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเพื่อรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เป็นประโยชน์แก่อาชีพตนเองและสังคมส่วนรวม

ประการที่ 4 ภาคเกษตรกรรมจะต้องจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงเอกลักษณ์และความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

ประการที่ 5 ภาคเกษตรกรรมจะต้องช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดี เผยแพร่เกียรติคุณของประเทศ และวัฒนธรรมอันดีงามของตนให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และยังได้รับการที่ดีจากฝ่ายจัดรายการนำเที่ยวด้วยแล้ว ก็ยิ่งก่อให้เกิดความประทับใจมากขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก

ประการที่ 6 ภาคเกษตรกรรมจะต้องพยายามรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการของตนมีส่วนร่วมในการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวไม่ซื้อของที่ระลึกจากทะเลและสัตว์ป่า เป็นต้น

5. ธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึก เป็นธุรกิจให้บริการจำหน่ายสินค้าประเภทที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว เพื่อนำกลับไปยังภูมิลำเนาของตน นับเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีชีวิตชีวาออกนอกสชาติยิ่งขึ้น เมื่อมีโอกาสจับจ่ายใช้สอยของที่ระลึก ตามปกติ

นักท่องเที่ยวมักนิยมซื้อสินค้าที่ระลึกในท้องถิ่นที่เข้าไปท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้เองหรือเก็บไว้เป็นที่ระลึกหรือนำฝากญาติมิตร ซึ่งธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึกหมายถึงผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าใด ๆ ที่นักท่องเที่ยวซื้อหรือนำกลับไปยังภูมิลำเนาเดิมของตน ไม่ว่าจะด้วยความมุ่งหมายเพื่อใช้เองในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อเป็นของที่ระลึกไว้เตือนใจถึงถิ่นที่เคยเยือน หรือเพื่อเป็นของฝากญาติมิตร

องค์ประกอบด้านการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว

แนวคิดของการตลาดท่องเที่ยวแบบยั่งยืนนั้นจะมุ่งวัตถุประสงค์ด้านสังคมสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นที่การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวตามคุณค่าและเป้าหมายของชุมชนให้เป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวของตน และเลือกตลาดท่องเที่ยวเป้าหมายที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางสังคมสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นหลัก แนวคิดการตลาดท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมุ่งวัตถุประสงค์ด้านสังคมสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นหลักดังต่อไปนี้คือ

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ด้านสังคมสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน แนวคิดการตลาดท่องเที่ยวมุ่งวัตถุประสงค์ด้านสังคมเป็นแนวคิดการตลาดท่องเที่ยวไม่ได้มุ่งเน้นความพอใจของนักท่องเที่ยวในตลาดเป้าหมายเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถเสริมความพอใจของสังคมด้วย โดยแนวคิดการตลาดท่องเที่ยวมุ่งสังคมนี้ได้โต้แย้งแนวคิดการตลาดท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นจะตอบสนองความพอใจของนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่ตอบสนองความพอใจของสังคม เนื่องจากการตอบสนองความพอใจของนักท่องเที่ยวอาจไปขัดกับความพึงพอใจของสังคมได้ หรือกล่าวได้ว่าการตอบสนองความพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นเรื่องของระยะสั้น แต่การตอบสนองความพอใจของสังคมเป็นเรื่องระยะยาว ซึ่งจะเห็นได้จากการท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม (Conventional tourism) สามารถตอบสนองความพอใจของนักท่องเที่ยว แต่ในระยะยาวเป็นตัวทำลายสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

2. นักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อการตลาดท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นักท่องเที่ยวนับเป็นกุญแจสำคัญไปสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว ถ้าหากไม่มีนักท่องเที่ยวการท่องเที่ยวย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ แต่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะต้องคัดเลือกตลาดท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ไม่ใช่ตลาดท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวไร้คุณภาพแบบทำลาย ฉะนั้นการตลาดท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจึงต้องพยายามเลือกนักท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพยายามกีดกันนักท่องเที่ยวที่ชอบทำลายทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ตลาดท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable tourism market) ยังต้องให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเราจะทำการศึกษาถึงลักษณะของ

นักท่องเที่ยวคุณภาพ การพัฒนาสู่การเป็นนักท่องเที่ยวคุณภาพและภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว
 ของนักท่องเที่ยวคุณภาพ นักท่องเที่ยวคุณภาพหมายถึงนักท่องเที่ยวที่เที่ยวอย่างมีจิตสำนึกที่ดี
 ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม โคนช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและ
 สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

องค์ประกอบด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลหลายแห่ง โดยเฉพาะ
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด
 ต่าง ๆ ตั้งแต่สำรวจเบื้องต้น การจัดทำแผนหลัก และการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนา
 การท่องเที่ยว แต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ให้
 ความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ
 ด้านการท่องเที่ยวไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงระบบบริหารงาน
 พัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ ด้วยการเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส
 ่วนร่วมให้มากขึ้น ซึ่งก็หมายความว่าประชาชนสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
 ในพื้นที่ของตน ได้มากขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8
 ก็ได้กำหนดแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นให้สามารถ
 บริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม
 ในกระบวนการวางแผน ตัดสินใจ และติดตามประเมินผลใน โครงการพัฒนาของรัฐที่มีผลกระทบ
 ต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมองค์กรชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินการ
 จึงจำเป็นต้องให้ชุมชนท้องถิ่นมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
 ในหัวข้อนี้จะทำการศึกษาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น
 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น วิธีการมีส่วนร่วมทางการ
 ท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของ
 ชุมชนท้องถิ่น

องค์ประกอบด้านการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากร
 ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้อง
 ทุกฝ่ายไปในทิศทางที่เหมาะสมกับการอนุรักษ์และการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งการให้
 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนา
 จิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนขึ้นและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้อง
 ทุกฝ่ายให้มีจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวที่ถูกต้องในการช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและ

สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนควบคู่กันไป ในหัวข้อนี้จะทำการศึกษาถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรูปแบบการให้ความรู้ เพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่ผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนประกอบด้วย 5 กลุ่มที่สำคัญ คือ

1. กลุ่มนักท่องเที่ยว หมายถึงกลุ่มบุคคลที่ต้องการเดินทางจากที่อยู่ปกติของตนไปยังถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหาความรู้และความเพลิดเพลินจากแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีจิตสำนึกช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังต้องมีความยินดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในระดับที่เขาพอใจ อีกทั้งต้องช่วยบริจาคเงินส่วนหนึ่งช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ซึ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวพอสรุปได้หลายวิธีดังต่อไปนี้คือ

1.1 ให้มีการจัดสร้างศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและห้องสมุดที่เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถหาข้อมูลและความรู้ทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมเหล่านี้

1.2 ให้มีการพิมพ์แผ่นพับ แผ่นปลิว จดหมายข่าว ไปสเตอร์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อโลกมนุษย์ออกเผยแพร่ไปยังนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมของโลก

1.3 ให้มีการสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เปิดโอกาสแก่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวช่วยดูแลป้องกันการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

1.4 ให้มีการแทรกข้อความสั้น ๆ ที่ประทับใจเกี่ยวกับการพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมไว้ในที่ต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นได้ง่าย เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

1.5 ให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนก่อนเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เตรียมพร้อมล่วงหน้า โดยการรับทราบข้อมูลข่าวสารหรือเรียนรู้จากภายนอกแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะขอเอกสารจากศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวหรือเอกสารสิ่งพิมพ์จากธุรกิจนำเที่ยวก็ได้

1.6 ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติและวัฒนธรรมมากที่สุด พร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมไปด้วย เพื่อให้ นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในขณะที่ท่องเที่ยวอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยว

2. กลุ่มเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึงกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเยี่ยมชม อาจเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของรัฐบาลหรือเอกชนก็ได้ โดยทำการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตนพร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม เพื่อแลกเปลี่ยนกับรายได้จากการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนด้วย ซึ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวพอสรุปได้หลายวิธีดังต่อไปนี้คือ

2.1 ให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจและทักษะในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้เรียนรู้การปฏิบัติงานร่วมกัน

2.2 ให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติจากโครงการศึกษาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เช่นการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา เป็นต้น เพื่อให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวสามารถนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะทัศนคติเหล่านี้ไปพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้เจริญยิ่งขึ้น

2.3 ให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้รับรู้ความเข้าใจและทัศนคติใหม่ ๆ จากการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนภายนอก เช่น นักวิชาการท่องเที่ยว หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวสามารถดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ประกอบธุรกิจบริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดความพึงพอใจ โดยได้รับรายได้จากการให้บริการนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งตอบแทน อันจะนำไปสู่ผลกำไรที่เป็นวัตถุประสงค์หลักของการประกอบธุรกิจ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนด้วย ซึ่งการให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวพอสรุปได้หลายวิธีดังต่อไปนี้คือ

3.1 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถนำความรู้นี้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ร่วมงานทุกระดับ ให้เข้าถึงคุณค่าของทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมโดยรวม อันจะเป็นการช่วยพัฒนาจิตสำนึกให้ผู้ร่วมงานทุกระดับช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

3.2 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อโลกมนุษย์ เช่น ปรากฏการณ์เรือนกระจก โอโซนลดลง สารเคมีอันตราย มลพิษที่เกิดจากน้ำและอากาศ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ผู้ร่วมงานทุกระดับ ให้เข้าใจ จะได้ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโลก

3.3 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประกาศเป็นนโยบายของธุรกิจในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างนิสัยแก่ผู้ร่วมงานทุกระดับให้มีสติปัญญาในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม โดยให้ลงมือปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมที่ธุรกิจกำหนดไว้

3.4 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมขึ้นในธุรกิจของตนอย่างสม่ำเสมอและมีการตรวจสอบความคืบหน้าของโครงการเหล่านั้นเป็นอย่างดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว หมายถึงกลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยได้รับความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว อันหมายถึงชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา จึงเป็นหน้าที่ของพวกเขาที่ต้องดูแลและจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้คงความเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนให้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งที่จะช่วยดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวนั้น เป็นการศึกษาสิ่งที่น่าสนใจของท้องถิ่นที่มีประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะ จึงขึ้นอยู่กับชุมชนท้องถิ่นต้องรู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมประเพณีของตนเองอย่างถ่องแท้ และมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีของตน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน ซึ่งการให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนแก่ชุมชนท้องถิ่นพอสรุปได้หลายวิธีดังต่อไปนี้คือ

4.1 ให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ตนมีอยู่และจะได้ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนควบคู่กันไป

4.2 ให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับความรู้เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาและจัดการด้านบริการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนให้แก่

นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการที่ประทับใจ อันจะทำให้ได้มาซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยว

4.3 ให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับความรู้และทัศนคติใหม่ ๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจากการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องภายนอกเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถนำความรู้และทัศนคติเหล่านั้นไปพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้เจริญยิ่งขึ้น

5. กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หมายถึงกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นให้ดีที่สุดในการพัฒนาและอนุรักษ์การท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวก่อประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและประเทศชาติซึ่งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

5.1 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้รับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน อันจะก่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรท่องเที่ยวของประเทศและจะช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวของชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนควบคู่กันไป

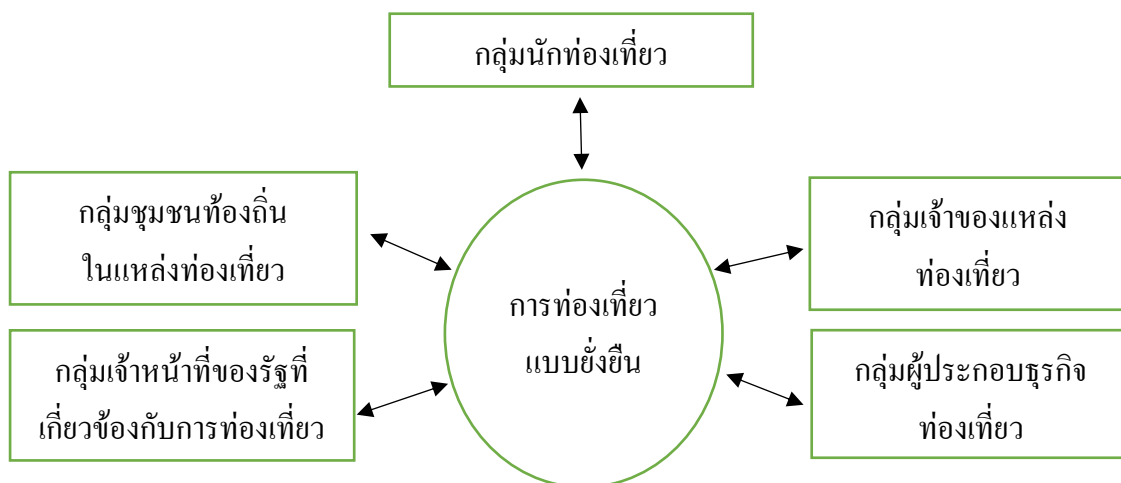
5.2 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมเพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน อันจะก่อให้เกิดการนำความรู้ไปพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้เจริญยิ่งขึ้น

5.3 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้เข้าใจถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นสินค้าหลักของการท่องเที่ยว หากมีการทำลายสิ่งแวดล้อมก็เป็นการทำลายการท่องเที่ยวไปด้วยในตัว

5.4 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติใหม่ ๆ จากการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยั่งยืนภายนอก ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของประเทศให้ประสบความสำเร็จ

กลุ่มบุคคลทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าวจะต้องเชื่อมโยงความสนใจร่วมกัน (Common interest) มีการประสานงานกัน (Coordination) และมีการร่วมมือกัน (Cooperation) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่รูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

สรุปจากประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังภาพความเชื่อมโยงของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

จากภาพจะเห็นได้ว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่าย โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความรักในทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมก่อน เพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้เกิดขึ้น โดยก่อให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังซึ่งความรู้ในที่นี้หมายถึงผู้เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบความเป็นไปของทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในระดับดีพอควร ด้วยการให้ความรู้เรื่องดังกล่าวแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกิดขึ้นของสรรพสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ ชื่อของพืชและสัตว์ที่สำคัญที่อยู่ในระบบนิเวศนั้น เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักท่องเที่ยว อันเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สำหรับความเข้าใจหมายถึงผู้เกี่ยวข้องทุกคนสามารถดูดซับความรู้เกี่ยวกับระบบความเป็นไปของทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จนกลายเป็นความเข้าใจอย่างชัดเจน และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามความรู้ที่ตนเองมี ส่วนความรักหมายถึงผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบความเป็นไปของทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จนกลายเป็นความรักอย่างแท้จริงและจิตสำนึกหมายถึงผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีความรักเกี่ยวกับระบบความเป็นไปทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จนกลายเป็นความหวงแหน แล้วจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมก็จะเกิดขึ้นตาม อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมก็จะเกิดขึ้นตาม อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

บริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ

ข้อมูลทั่วไปของเกาะหลีเป๊ะ

เกาะหลีเป๊ะเป็นเกาะที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่เกาะตะรุเตาและหมู่เกาะอาดังราวีมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 3,040 ไร่ หรือประมาณ 1,902 ตารางกิโลเมตร ห่างจากชายฝั่งจังหวัดสตูลประมาณ 80 กิโลเมตร พื้นที่เกาะหลีเป๊ะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

- หาดบันดาหยาหรือหาดพัทยา
- หาดชาวเลหรือหาดชันไรส์
- หาดประมงหรือหาดชันเซ็ท

เกาะหลีเป๊ะมีประชากรประมาณ 1,090 คน 436 ครัวเรือน อาชีพหลักคือ อาชีพประมง และอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนหนึ่งประกอบอาชีพบริการภายในสถานประกอบการและอาชีพบริการนำเที่ยวในพื้นที่ เกาะหลีเป๊ะมีโรงแรม รีสอร์ท บังกะโล ร้านอาหาร ร้านค้าจำนวนกว่าสองร้อยแห่ง อยู่ภายใต้ต้องการบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย จังหวัดสตูล

“สภาพทั่วไปของเกาะหลีเป๊ะพบว่า เกาะหลีเป๊ะในอดีตยังไม่เป็นที่รู้จัก มีคนมีไม่มาก มีเพียงชาวเล ไม่มีรีสอร์ท จุดดำน้ำที่เกาะหลีเป๊ะจะมีปะการัง กัลปังหาร์สมบูรณ์มาก การดำน้ำเป็นเรื่องไกลตัวมีค่าใช้จ่ายสูงคนที่สนใจดำน้ำส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ คนไทยที่ดำน้ำในอดีตจะเป็นนักวิชาการเกี่ยวกับทะเลคนในพื้นที่จะเป็นคนพานักท่องเที่ยวไปดำน้ำตามจุดต่าง ๆ เมื่อเกิดปะการังฟอกขาวทรัพยากรการท่องเที่ยวเริ่มลดลง มีบางจุดไม่เพียงพอ ปะการัง กัลปังหาร์เริ่มลดลง และตายเหลือไม่กี่ส่วน ปะการังฟอกขาวเป็นปะการังที่สามารถฟื้นตัวเองได้ อุทยานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ช่วยกันดูแลเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้น ด้วยปัจจุบันมีสื่อออนไลน์สามารถส่งภาพและกิจกรรมได้นำทำให้คนสามารถเข้าถึงภาพและกิจกรรมดำน้ำได้มากขึ้น คนรู้จักเกาะหลีเป๊ะและมาเที่ยวเกาะหลีเป๊ะมากขึ้นทำให้คนไทยเริ่มดำน้ำมากขึ้น นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำเพิ่มปริมาณมากขึ้นแต่นักดำน้ำส่วนใหญ่ก็ยังเป็นชาวต่างชาติส่วนใหญ่มาดำน้ำที่เกาะหลีเป๊ะช่วง High season ซึ่งจะมีการเปิดจุดดำน้ำที่มีความสวยงาม เช่น Stonehenge และสาววัง ปัจจุบันมีบริษัทนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จากคนนอกพื้นที่มาประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำและให้บริการเรือของชุมชนหรือบางผู้ประกอบการก็มีเรือของร้านเองโดยไม่ผ่านกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน คนในพื้นที่จะมีส่วนในการจับเรือและเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ปัจจุบันคนไทยเริ่มมีความรู้ มีการพัฒนาตนเองและเปิดร้านบริการนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำด้วยคนไทยเองมากขึ้น คนไทยสามารถเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับการดำน้ำได้มากขึ้นเดิมมีเพียงหนังสือเรียนดำน้ำฉบับภาษาอังกฤษแต่ปัจจุบันมีการแปลหนังสือดำน้ำเป็นหลายภาษา ได้แก่ ภาษาไทย จีน ญี่ปุ่น” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

สิ่งสำคัญของกีฬาดำน้ำในอนาคคือ ทรัพยากร หากทรัพยากรใต้น้ำยังมีความสวยงาม และหลากหลายมีสัตว์ที่หายากให้ได้ชื่นชม ความน่าสนใจในกิจกรรมกีฬาดำน้ำก็จะยังคงอยู่ แต่หากทรัพยากรใต้น้ำเสื่อมโทรมก็จะไม่นักท่องเที่ยวทำให้ต้องมีการอนุรักษ์เพิ่มขึ้นเพื่อป้องกันความเสียหาย ปัจจุบันมีการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยชุมชนให้การท่องเที่ยวในพื้นที่มีมัคคุเทศก์ชุมชนลงพื้นที่ไปด้วยเนื่องจากคนในพื้นที่รู้จักพื้นที่เป็นอย่างดีทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและเกิดความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยว ยังมีการถ่ายภาพสัตว์บางชนิดลง Socail media ซึ่งสื่อที่คนสามารถเข้าถึงง่าย ได้แพร่ภาพความสวยงามได้ท่องเที่ยวเลทำให้นักท่องเที่ยวเกิดแรงจูงใจ แรงกระตุ้นให้คนอยากเรียนดำน้ำและอยากเก็บเกี่ยวประสบการณ์ทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมีจำนวนมากขึ้นและมีความหลากหลายมากขึ้นทั้ง แพทย์ ทยายความ พยาบาล เป็นต้น นักดำน้ำเริ่มนิยมและชื่นชอบการดำน้ำในรูปแบบใหม่แบบ Free driving ซึ่งมีแต่ฟินและหน้ากาก ลงดำน้ำไม่ลึกมากและไม่นานมาก ไม่เกิน 4-5 นาที ถ้ารูปออกมาสวยกว่ามีอุปกรณ์ ซึ่งรูปแบบการดำน้ำกำลังเป็นที่นิยมในคนไทยและคนเอเชีย ค่าใช้จ่ายในการดำน้ำแบบนี้ค่อนข้างจะมีค่าใช้จ่ายที่สูงเนื่องจากต้องใช้ครูดำน้ำที่มีความรู้และประสบการณ์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำน้ำในอนาคตอาจไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากเนื่องจากอุปกรณ์ที่ใช้ในปัจจุบันซึ่งถือว่าเป็นอยู่แล้วและมีราคาสูงมาก อุปกรณ์ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงคือ กล้อง อุปกรณ์นำทางใต้น้ำ แท่งที่จะมีขนาดเล็กลง ใช้อากาศเบาลงและใช้ได้นานมากขึ้น ในอนาคตอาจจะมีการพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำน้ำที่มีการใช้ได้ง่ายและปลอดภัยมากยิ่งขึ้นและค่าใช้จ่ายจะเริ่มถูกลง

เกาะหลีเป๊ะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา มีชาวเลพื้นเมืองอาศัยอยู่บนเกาะมาเป็นเวลานานทำให้การจัดการบนเกาะอยู่นอกเหนืออำนาจของอุทยานชุมชนบริหารจัดการกันเอง โดยขึ้นตรงกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายในส่วนอุทยานจะคอยดูแลความเรียบร้อย เฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริการด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล, 2553) และยังมีกลุ่มจิตอาสาพิทักษ์ผืนดิน ไทยแลนด์ ซึ่งก่อตั้งขึ้นมาจากความรักและเห็นคุณค่าของปะการังที่มีต่อระบบนิเวศใต้ท้องทะเลไทย เป็นการร่วมมือกันระหว่าง โครงการ CATSPA กลุ่มอาสาสมัครผู้พิทักษ์ปะการัง Reef Guardian และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นกลไกระดมทุนสนับสนุนการทำงานพิทักษ์ท้องทะเล ในบริเวณหมู่เกาะตะรุเตา เกาะหลีเป๊ะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงมีชายหาดที่อุดมสมบูรณ์ ทรายละเอียดขาวบริสุทธิ์และมีปะการังรายล้อมรอบเกาะ รวมถึงทรัพยากรทางวัฒนธรรมคือ ชุมชนชาวเลที่อาศัยอยู่บนเกาะกว่า 200 ครัวเรือน อีกทั้งเป็นศูนย์รวมของที่พักและจุดให้บริการนำเที่ยวต่าง ๆ (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย, 2553) ด้วยจุดเด่นนี้เอง จึงทำให้เกาะหลีเป๊ะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเข้ามาปีละประมาณ 16,993 คน

(ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสตูล, 2553) การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวบนเกาะหลีเป๊ะ กลับเป็นสาเหตุหลักในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2550-2553 โดยมีเอกชนเข้ามาประกอบกิจการรีสอร์ท โฮมสเตย์ ร้านอาหาร มินิมาร์ทและชุมชนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การท่องเที่ยวไร้ทิศทางเกิดการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็ว รวมถึงชาวเลดั้งเดิมมีการปรับเปลี่ยนการประกอบอาชีพ (ฝ่ายระบบฐานข้อมูล ส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ, 2552) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ปัญหาการกลาดเกลื่อนน้ำในช่วงฤดูการท่องเที่ยว ปัญหาทัศนียภาพเสื่อมโทรมจากขยะล้นเกาะ น้ำเน่าเสียจากแหล่งชุมชน ปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชุมชนมาประกอบอาชีพจากชาวประมงมาเป็นอาชีพขับเรือรับจ้าง เรือนำเที่ยวและไกด์ทัวร์ (ภาควิชาชีววิทยา, 2543) ปัญหาชาวเลวางอวนจับสัตว์น้ำในเขตห้ามล่าสัตว์ ทำให้คนในชุมชนถูกมองว่าขาดจิตสำนึกในการปกป้อง หวงแหนทรัพยากรชายฝั่งทำให้ทรัพยากรเสื่อมโทรมและยากต่อการฟื้นฟู ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ถูกต้องในการปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการดำรงชีพที่เหมาะสมด้วยจิตสำนึกที่อยู่กับธรรมชาติและไม่เบียดเบียนธรรมชาติจนเกินไป (ยศ สันตสมบัติ, 2544)

การวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Modify Delphi technique research) และการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Modify Delphi technique research) ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมความคิดเห็นที่กระจัดกระจายของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวอย่างมีระบบ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการตัดสินใจหรือลงสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เป็นวิธีการรวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในอนาคต จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปมติจากข้อค้นพบที่ได้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีความถูกต้อง เทคนิคเดลฟายพัฒนาขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1960 โดย โอลาฟ เฮลเมอร์ และนอร์แมน ดาลกี ลักษณะทั่วไปของเดลฟายเป็นการใช้แบบสอบถามในการแสวงหาข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้เชี่ยวชาญไม่ทราบว่าใครบ้าง ไม่ทราบว่าผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ มีความคิดเห็นอย่างไร หลีกเลียงและลดผลกระทบหรืออิทธิพลของบุคคลในกรณีที่ต้องมีการเผชิญหน้ากันและลดผลกระทบจากผู้เชี่ยวชาญด้วยกันอาจมีการเก็บแบบสอบถามหลายรอบ โดยผู้เชี่ยวชาญจะตอบแบบสอบถามแต่ละรอบอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้คำตอบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น เช่น การวัดแนวโน้มสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ฐานนิยม มัชฌิม ค่าเฉลี่ยและการวัดการกระจายของข้อมูล

กระบวนการวิจัยด้านเทคนิคเคลฟาย มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหาของการวิจัย ควรเป็นปัญหาที่ไม่มีคำตอบถูกต้องและสามารถทำวิจัยได้โดยอาศัยมติจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต
2. การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะศึกษาเป็นอย่างดี จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟาย จะไม่ได้มีการกำหนดจำนวนแน่นอน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของกลุ่มเป็นสำคัญ แต่ควรให้สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อช่วยลดอัตราความคลาดเคลื่อน และช่วยให้ความคลาดเคลื่อนลดน้อยลง

ตารางที่ 3 การลดลงของค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับจำนวนผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ

(Macmillan, 1971 อ้างถึงใน เกษม บุญอ่อน, 2522)

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ช่วงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1-5	1.02-0.70	0.50
5-9	0.70-0.58	0.12
9-12	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert scale) ผู้เชี่ยวชาญจัดอันดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย โดยนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Model) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ค่ามัธยฐาน (Median) จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ที่ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert scale) ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก

- 3 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
- ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้
- 4.50-5.00 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้ในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้ในระดับมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้ในระดับน้อยที่สุด

2. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์จากค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดที่มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้นมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน (Macmillan, 1971 อ้างถึงใน มนต์ชัย เทียนทอง, 2556)

3. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับฐานนิยมของแต่ละข้อความเพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินว่า ข้อความใดที่มีผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1.00 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในข้อความนั้น ๆ

4. การพิจารณาความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของแนวโน้มแต่ละข้อความ กล่าวคือ ข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 และผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1.00 แสดงว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นมี

ความสอดคล้องกัน และสำหรับข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การพิจารณาความสอดคล้องของความคิดเห็นในแต่ละข้อความของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ค่าสถิติการถึ	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม	ความสอดคล้อง
1	ไม่เกิน 1.50	ไม่เกิน 1.00	สอดคล้อง
2	ไม่เกิน 1.50	เกิน 1.00	ไม่สอดคล้อง
3	เกิน 1.50	ไม่เกิน 1.00	ไม่สอดคล้อง
4	เกิน 1.50	เกิน 1.00	ไม่สอดคล้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มด้านการตลาดสำหรับการท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำ (บริษัทแบรนด เมทริกซ์ รีเสิร์ช จำกัด, 2554) ผลการศึกษาในภาพรวมมีดังนี้

ประเทศไทยมีพื้นที่ทางทะเลอันกว้างใหญ่ไพศาล โดยมีพื้นที่มากกว่า 350,000 ตารางกิโลเมตรประกอบด้วยสองฝั่ง คือ ฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย ทะเลฝั่งอ่าวไทยได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีน ทำให้มีฤดูการท่องเที่ยวตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายน ส่วนทะเลฝั่งอันดามันได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย มีฤดูการท่องเที่ยวตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน เมื่อรวมทะเลไทยทั้งสองฝั่งเข้าด้วยกัน จึงทำให้เห็นภาพรวมการท่องเที่ยวทางทะเลของประเทศไทยว่า สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี โดยผลัดกันฝั่งละ 6 เดือน แหล่งดำน้ำที่น่าสนใจของประเทศไทย กระจายออกไปทั้งสองฝั่งทะเล โดยอาจแบ่งประเภทตามลักษณะความลึกและทรัพยากรธรรมชาติได้นี้ ดังนี้

1. แหล่งดำน้ำขั้นต้นเป็นแหล่งดำน้ำที่อยู่ในแนวน้ำตื้น ใกล้ฝั่งได้รับอิทธิพลของมลภาวะบนฝั่งค่อนข้างมาก น้ำทะเลไม่ค่อยใส ความลึกของน้ำทะเลตั้งแต่ผิวน้ำไปจนถึงพื้นดินไม่เกิน 100 ฟุต มีความลาดชันน้อย แหล่งดำน้ำประเภทนี้ได้แก่ แหล่งดำน้ำในทะเลตะวันออก เช่น พัทยา หมู่เกาะมัน เกาะช้าง เป็นต้น

2. แหล่งดำน้ำระดับกลาง เป็นแหล่งดำน้ำที่อยู่ในแนวน้ำที่ลึกขึ้นอยู่ห่างฝั่งออกไปมากขึ้น อิทธิพลของชายฝั่งน้อยกว่า ความขุ่นใสของน้ำไม่คงที่ ความลึกไม่เกิน 150 ฟุต ความลาดชันไม่มาก แหล่งดำน้ำประเภทนี้ได้แก่ ชุมพร กระบี่ เกาะพีพี ตรัง กองหินริวเซลิว เป็นต้น

3. แหล่งดำน้ำนานาชาติ เป็นแหล่งดำน้ำที่อยู่ในแนวน้ำลึกพื้นดินมีความลาดชันสูง ถัดจากจุดดำน้ำไปไม่มากนักเป็นทะเลลึก โดยมีความลึกมากกว่า 200 ฟุตขึ้นไป น้ำทะเลค่อนข้างใส แหล่งดำน้ำในลักษณะนี้ได้แก่ หินม่วง หินแดง หมู่เกาะสิมิลัน เกาะเต่า กองหินโลซิน เกาะตาชัย เป็นต้น

ดังนั้น ประเทศไทยควรกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของไทยด้านการดำน้ำลึก (Scuba diving) ให้เป็นประเทศที่มีความหลากหลายของจุดดำน้ำ มีอุณหภูมิของน้ำที่เอื้ออำนวยต่อการดำน้ำ มีความหลากหลายของแพคเกจ/ โปรแกรมในการดำน้ำ และมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน หากวิเคราะห์การท่องเที่ยวด้านการดำน้ำในรายละเอียด (โดยใช้ SWOT analysis) พบว่า

จุดแข็งของประเทศไทย

1. ด้านสินค้า/ แหล่งดำน้ำ

1.1 มีการจัดรูปแบบแพคเกจ/ โปรแกรมดำน้ำที่หลากหลายเหมาะสมกับทุกระดับ ประสบการณ์ของนักดำน้ำ

1.2 มีความหลากหลายของแหล่ง/ จุดดำน้ำ

1.3 อุณหภูมิของน้ำทะเลมีความเหมาะสม

2. ด้านการบริการ

2.1 ผู้ประกอบการมีความเอาใจใส่ลูกค้า และมีความขี้มั่นเข้มแข็งใส

2.2 บุคลากรมีความสุขเปรียบร้อยและเป็นกันเอง

2.3 มีการเอื้ออำนวยความสะดวกทุกอย่างที่ลูกค้าต้องการ

3. ด้านราคา

3.1 หากเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่ง พบว่า ราคาของแพคเกจ/ โปรแกรมดำน้ำลึกของประเทศไทยมีราคาที่ถูกลงกว่า

3.2 ในบางแพคเกจ/ โปรแกรมดำน้ำมีความคุ้มค่าเงินมากกว่าประเทศคู่แข่ง

3.3 มีการจัดโปรโมชั่นอย่างสม่ำเสมอเพื่อดึงดูดลูกค้ามาให้มาใช้บริการ

จุดอ่อนของประเทศไทย

1. คุณภาพของเรือโดยสารยังไม่ได้มาตรฐาน

2. ความไม่มีวินัยของผู้ประกอบการในการจอดเรือ/ ทิ้งสมอเรือ

3. เรือโดยสารส่วนใหญ่ไม่มีถังเก็บของเสีย (Waste holding tank) ทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ

4. ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างชาติ

5. แพคเกจ/ โปรแกรมดำน้ำมีความคล้ายคลึงกันในแต่ละผู้ประกอบการทำให้มีการแข่งขันกันด้านราคา

6. ผู้ประกอบการยังไม่สามารถนำเสนอแพคเกจ/โปรแกรมดำน้ำที่แตกต่างจากผู้อื่นได้
โอกาสของประเทศไทย

1. ประเทศไทยมีศักยภาพในการสร้างแหล่งดำน้ำใหม่ ๆ

2. กิจกรรมเสริมที่เกี่ยวข้องมีส่วนช่วยในการดึงดูดและจูงใจนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำที่ประเทศไทยเนื่องจากนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะให้ความสนใจกับกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย เช่น Shopping spa/ beauty เป็นต้น

3. ประเทศไทยมีแหล่ง/ จุดดำน้ำที่สามารถเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวดำน้ำได้ทั้งปีตลอดจนมีจุดดำน้ำที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในทุกระดับประสบการณ์

4. องค์กร/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและกำกับดูแลการดำน้ำในรูปแบบของการดำน้ำเชิงอนุรักษ์

5. มีการทำวิจัยและการตรวจสอบความสมบูรณ์และความเสื่อมโทรมของแหล่ง/ จุดดำน้ำอย่างสม่ำเสมอจากนักวิชาการที่มีชื่อเสียงในวงการดำน้ำและทรัพยากรธรรมชาติได้ทะเล

อุปสรรคของประเทศไทย

1. ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล

2. การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งโดยไม่มีการควบคุมและกำกับดูแลอย่างชัดเจนและเข้มงวด

3. นักท่องเที่ยวดำน้ำมือใหม่ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและขาดความสามารถในการลอยตัวในน้ำทำให้เกิดความเสียหายกับปะการัง

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเห็นได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายของจุดดำน้ำและมีจำนวนของแหล่งดำน้ำที่มาก ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นของประเทศหากเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในสายตาของนักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำ (เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และออสเตรเลีย เป็นต้น)

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสภาพของทรัพยากรธรรมชาติได้ทะเล รวมถึงระบบนิเวศใต้น้ำของประเทศไทยมีความเสื่อมโทรมลงไปอย่างมาก โดยปัญหาหลักที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมไม่ได้มาจากการท่องเที่ยวดำน้ำโดยตรง แต่มาจากประเด็นอื่น ๆ ยกตัวอย่าง เช่น ภาวะโลกร้อน การประมงผิดกฎหมาย การพัฒนาที่ดินตามแนวชายฝั่งทะเล การทิ้งสมอของเรือต่าง ๆ ขาดการจัดการ

ที่มีประสิทธิภาพในเรื่องของการบริหารทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เป็นต้น ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยว ดำน้ำจะไม่ได้รับผลกระทบต่อทรัพยากรฯ มากเท่ากับประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น แต่การท่องเที่ยว ดำน้ำก็มีส่วนในการก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรฯ เช่นกัน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นไปในเชิงของการรบกวนทรัพยากรฯ และการทำลายต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่น การเข้าใช้งาน ทรัพยากรฯ มากจนเกินไป ทำให้ทรัพยากรฯ มีเวลาในการฟื้นตัวน้อย การทิ้งขยะ เศษอาหาร และสิ่งปฏิกูลลงในทะเล การหักหรือทำลายปะการังทั้งในกรณีที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ เป็นต้น

สามารถสรุปได้ว่า แหล่งดำน้ำในประเทศไทยทุกจุดมีปัญหาในเรื่องของความเสื่อมโทรม ของทรัพยากรฯ เพียงแต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะมีมากหรือน้อยแตกต่างกันเนื่องมาจากประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ณ ปัจจุบัน คือ ปะการังการันแนวปะการังฟอกขาวซึ่งเป็น ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภาวะโลกร้อน โดยในประเทศไทย พบว่าไม่เพียงอุณหภูมิน้ำทะเลเท่านั้น ที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ถึงลงไปใต้ผิวน้ำ แนวปะการังหลายต่อหลายแห่งที่เคยสร้างสีสันกลับ ซีดขาว เห็นเพียงโครงสร้างหินปูนที่ดูราวกับไร้ชีวิตเป็นสัญญาณที่บ่งชี้ว่า ปะการังการัน แนวปะการังฟอกขาวได้เกิดขึ้นโดยขึ้นอยู่กับอุณหภูมิของน้ำเป็นหลัก หากอุณหภูมิขึ้นสูงกว่า ระดับสูงสุดจากที่เคยเป็นเพียง 1 องศาเซลเซียสก็สามารถก่อให้เกิดการฟอกขาวได้ ยกตัวอย่าง เช่น อุณหภูมิสูงสุดในอ่าวไทยตามปกติอยู่ที่ 31 องศาเซลเซียส หากปีใดอุณหภูมิในอ่าวไทย สูงเกินกว่า 31 องศาเซลเซียส โอกาสที่ปะการังจะฟอกขาวก็ย่อมเกิดขึ้นได้ เป็นต้น จากการที่ อุณหภูมิในน้ำทะเลสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวเป็นจำนวนมาก ในน่านน้ำไทย โดยพบว่าสภาวะฟอกขาวของปะการังตามแนวปะการังทั้งฝั่งอันดามันและ อ่าวไทยมีมากกว่า 70 % นับว่าเป็นปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวที่รุนแรงที่สุดเท่าที่เคยเกิดขึ้น และเป็นวิกฤตการณ์ที่น่าวิตกอย่างยิ่งสำหรับท้องทะเลไทย

ปัจจัยที่นักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำให้ความสำคัญที่สุดต่อการเลือกประเทศในการดำน้ำ มีดังนี้

1. ความสวยงามของภูมิทัศน์ใต้ทะเล 15.5%
2. ความเป็นมืออาชีพของ Dive master 10.0%
3. ทักษะวิสัยใต้ทะเล 9.3%
4. ความสวยงามของสิ่งมีชีวิตใต้ทะเล 9.3%
5. อุณหภูมิของน้ำทะเล 8.8%

ในสายตาของนักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำ ประเทศไทยมีจุดเด่นใน 5 ประเด็นหลักดังนี้

1. อุณหภูมิของน้ำทะเล 26.8%
2. ความสวยงามของภูมิทัศน์ใต้ทะเล 25.3%

3. ความสวยงามของแนวปะการังและปะการังใต้ทะเล 24.5%

4. ความปลอดภัยในการดำน้ำ 24.0%

5. ความสะอาดใต้ทะเล 19.5%

และมีจุดด้อยใน 5 ประเด็นหลักดังนี้

1. จำนวนนักดำน้ำที่มากเกินไปที่จุดดำน้ำ 27.5%

2. ระยะเวลาในการนั่งเรือไปที่จุดดำน้ำ 26.8%

3. การวางแผนในการลงและขึ้นจากการดำน้ำ 26.5%

4. สิ่งมีชีวิตใต้ทะเลที่หายาก 19.8%

5. การบริการของเรือดำน้ำ 19.0%

อย่างไรก็ตาม เมื่อสอบถามถึงระดับความพึงพอใจ พบว่า ค่าคะแนนความพึงพอใจ ในภาพรวมเท่ากับ 3.87 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) หรือมีค่าทัศนคติเชิงบวก (%T2B) เท่ากับ 81.8% โดยประเด็นที่ได้รับระดับความพึงพอใจมากที่สุด 5 อันดับแรก (ตาม %T2B) ได้แก่

1. ความสวยงามของภูมิทัศน์ใต้ทะเล 79.0%

2. อุณหภูมิของน้ำทะเล 76.3%

3. ความปลอดภัยในการดำน้ำ 75.3%

4. ความสวยงามของสิ่งมีชีวิต ใต้ทะเล 75.0%

5. ความหลากหลายของแนวปะการังและปะการังใต้ทะเล 73.8%

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำส่วนใหญ่พบเจอระหว่างการท่องเที่ยวดำน้ำในประเทศไทย คือ เรื่องของมาตรฐานของอุปกรณ์และเรือที่ใช้ในการโดยสาร โดยมีนักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำจำนวนถึง 73.3% ที่กล่าวว่าประเด็นนี้เป็นปัญหา

งานวิจัยการจัดและบริหารเชิงบูรณาการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวถึงอนุรักษ์ในพื้นที่ สามเหลี่ยมอันดามันอย่างยั่งยืน: ภูเก็ต พังงาและกระบี่ (วรวิญท์ สุวัณ ฌ เขมรัฐ และคณะ, 2550) ได้อภิปรายสรุปแนวทางในการจัดและบริหารกีฬาดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ผู้บริหารสถานประกอบการ มัคคุเทศก์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปไว้ดังนี้

ด้านการจัดระเบียบแหล่งกีฬาดำน้ำ การจัดระเบียบแหล่งกีฬาดำน้ำสามารถทำได้ ในขอบเขตที่จำกัด ทั้งนี้เพราะว่าแหล่งกีฬาดำน้ำที่มีศักยภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ มากมาย หลายประการที่สำคัญ คือ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติซึ่งมีอยู่ค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบควรมีการสำรวจแหล่งดำน้ำในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันอย่างจริงจัง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานว่าแหล่งใดที่ยังมีศักยภาพและแหล่งใดที่ควรจะงดใช้ประโยชน์ชั่วคราวเพื่อปรับปรุง

และพัฒนา หลังจากนั้นให้ประกาศเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นแหล่งดำน้ำตื้นหรือดำน้ำลึกมีอะไรโดดเด่น และนักท่องเที่ยวผู้สนใจควรมีประสบการณ์และความสามารถดำน้ำในระดับใดจึงจะดำน้ำท่องเที่ยวบริเวณนั้นได้ ที่สำคัญคือ ต้องจัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันให้ชัดเจนและถ้าเป็นไปได้ควรกำหนดและขึ้นทะเบียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขณะเดียวกันควรมีการสำรวจแหล่งดำน้ำใหม่หรือประติมากรรมโลกใต้บาดาลเพื่อประกาศและบรรจุลงในแผนที่ดำน้ำให้เรียบร้อยทันเวลา ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นข้อมูลปัจจุบันสำหรับนักท่องเที่ยวได้เลือกและตัดสินใจ นอกจากนี้ควรมีการกำกับดูแลเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการเข้าชมวนอุทยานแห่งชาติหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าค่าเหยียบเกาะควรอยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับกำลังจ่ายของนักท่องเที่ยว

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สำหรับกีฬาดำน้ำแล้วภูมิทัศน์ทั้งบนบกและใต้น้ำล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าไปสู่แหล่งกีฬา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องอนุรักษ์ทุกสิ่งอย่างในบริเวณแหล่งดำน้ำให้คงอยู่ยาวนาน กล่าวคือ ธรรมชาติรักษาและป้องกันแหล่งปะการังและพืชทะเลไม่ให้ถูกทำลาย นอกจากนี้ยังต้องควบคุมดูแลสภาพแวดล้อมและเอกลักษณ์ของจุดดำน้ำ เช่น ซากเรือ โบราณที่จมอยู่ใต้ทะเลไม่ให้ถูกทำลายจากนักท่องเที่ยวทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ นอกจากนี้สงวนพันธุ์ปลาและสัตว์ทะเลอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในแหล่งดำน้ำที่สำคัญคือต้องไม่ใช่ประ โยชน์แหล่งกีฬาอย่างกินพอดิจนกระทั่งมีผลทำให้สัตว์ทะเลที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยซึ่งจะทำให้ทุกสิ่งด้อยค่าลง อีกส่วนหนึ่งควรมีการกำหนดระเบียบการใช้พื้นที่ เช่น เกาะแก่งต่าง ๆ ที่อยู่ในบริเวณใกล้จุดดำน้ำให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระเบียบและบทลงโทษเกี่ยวกับการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการกระทำอื่นใดก็ตามที่ก่อให้เกิดปัญหาและมลภาวะในบริเวณดังกล่าวและถ้าหากจำเป็นต้องก่อสร้างอาคารหรือโรงเรือน เช่น ศาลาพักร้อนสำหรับนักท่องเที่ยวและห้องน้ำสาธารณะ เป็นต้น ก็ต้องผ่านการศึกษาค้นคว้าได้ผลเสียและเห็นชอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ที่สำคัญคือ รูปลักษณะของสิ่งก่อสร้างต้องไม่บดบังทัศนียภาพและเป็นอุปสรรคในการใช้พื้นที่ดังกล่าว

ด้านการเข้าถึงแหล่งกีฬาดำน้ำ เนื่องจากจุดดำน้ำบริเวณพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันส่วนใหญ่อยู่ตามเกาะแก่งต่าง ๆ ดังนั้นการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวจึงต้องใช้ทั้งทางรถและทางเรือ ดังนั้นพาหนะเดินทาง โดยเฉพาะเรือต้องมีความแข็งแรงและปลอดภัยต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันมีศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเป็นต้น ที่จะต้องกำกับดูแลและออกกระเปาะเบี่ยงว่าด้วยเรื่องมาตรฐาน ขนาดของเรือซึ่งจะต้องเหมาะสมกับจำนวนของนักท่องเที่ยว ตลอดจนวิธีการเดินทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ ที่ผ่านมาระบบการประกอบธุรกิจกีฬาดำน้ำมักจะดำเนินการทุกอย่าง

แบบเบ็ดเสร็จโดยผู้ประกอบการ กล่าวคือ มีเรือมัคทุเทศก์หรือที่เรียกกันติดปากว่าบัคตี้อื่น ๆ เป็นของตัวเองทั้งนี้เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น บางครั้งทำให้มีปัญหาที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นมายากเกินกว่าจะแก้ไข ดังนั้นถ้าเป็นไปได้ควรจะมีการพูดคุยเพื่อหาแนวทางในการประกอบธุรกิจกีฬาค้ำน้ำและกีฬาอื่น ๆ ที่ใช้เรือเป็นพาหนะเดินทางอย่างเกือกกูด กล่าวคือ สนับสนุนและเปิดโอกาสให้องค์กรอาชีพต่าง ๆ เช่นชมรมเรือหางยาว ชมรมเรือเร็วหรือเรียกกัน โดยทั่วไปว่าสปีดโบทตลอดจนชมรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเลมีส่วนร่วมในธุรกิจ โดยกำหนดมาตรฐานด้านขนาด การบริการ และเวลารับส่งผู้โดยสารให้ชัดเจน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นอกจากจะได้กัลยาณมิตรทางวิชาชีพแล้วยังเป็นการตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดอันดามัน อีกด้วย

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก กีฬาค้ำน้ำเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน ดังนั้นกระบวนการในการดำเนินธุรกิจจึงเป็นไปได้อย่างรวดเร็วในระดับหนึ่ง กล่าวคือ มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมสรรพไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนสอนค้ำน้ำ บริษัทนำเที่ยว มัคทุเทศก์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดมาตรฐานแห่งวิชาชีพควรมีการอำนวยความสะดวกเรื่องที่พักที่สะอาดปลอดภัยในกรณีที่ต้องพักค้างคืน แล่งเช่า ซ่อม และแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ชำรุดและกรณีที่ผู้ประกอบการให้บริการอุปกรณ์ค้ำน้ำก็ต้องตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ สำหรับการอัดก๊าซออกซิเจนก็ต้องกรรมวิธีที่แน่ใจว่าถูกต้อง สะอาดและบริสุทธิ์ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องกำหนดและตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ยังควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับร้านอาหารที่มีคุณภาพและในกรณีที่ต้องจัดอาหารกล่องไปพร้อมกับเรือต้องแน่ใจว่าไม่เกิดการบูดเสียระหว่างการเดินทางที่สำคัญต้องมีคุณภาพทั้งปริมาณและคุณค่า นอกจากนี้ควรมีการบริการจองกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำทางอินเทอร์เน็ตในราคายุติธรรม

ด้านการรักษาความปลอดภัย กีฬาค้ำน้ำเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่เข้ามาสู่พื้นที่สามเหลี่ยมอันดามัน แต่สิ่งหนึ่งที่นักท่องเที่ยวจะกังวลและซักถามเสมอคือ ระบบการรักษาความปลอดภัย ทั้งขณะที่ใช้ชีวิตในการเดินทางและเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาค้ำน้ำ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะต้องหาวิธีการในการจัดระบบรักษาความปลอดภัยให้มีคุณภาพ โดยเริ่มจากการทำประกันชีวิตผู้โดยสารและบุคลากร การให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวขณะเดินทางและเข้าร่วมกิจกรรมค้ำน้ำ ตลอดจนสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ ซึ่งอาจจะบรรยายหรือแจกเอกสารเพื่ออ่านทำความเข้าใจได้ พาหนะเดินทางคือ เรือต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของทางการ ที่สำคัญคือ ให้นักท่องเที่ยวต้องสวมเสื้อชูชีพขณะเดินทางทุกคนทุกครั้งและถ้าเป็นเรือขนาดใหญ่ควรมีอุปกรณ์ดับเพลิงติดไปด้วย นอกจากนี้

ควรมีการเตรียมการเรื่องขาสัญญาประจำบ้านและเดือนนักท่องเที่ยวให้เตรียมยาประจำตัวมาให้พร้อม และในกรณีที่เป็นกิจกรรมสะสมประสบการณ์ดำน้ำตามหลักสูตร โดยเฉพาะภาคกลางคืน ต้องเตรียมการเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยอย่างเข้มแข็ง เช่น เตรียมการเรื่องอุปกรณ์ให้แสงสว่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีทัศนวิสัยที่มีประสบการณ์และความชำนาญการทั้งทางด้านการดำน้ำ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและชำนาญพื้นที่

ด้านบุคลากร การดำน้ำเป็นกิจกรรมอันตรายที่เป็นทั้งศิลปะและศาสตร์ ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องเรียนรู้ฝึกฝน ผ่านการทดสอบและสั่งสมประสบการณ์มาเป็นอย่างดี ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ประกอบการต้องตระหนักถึงลักษณะเฉพาะของกิจกรรมดังกล่าว ที่สำคัญที่สุดก็คือ จะต้องมีการคัดเลือกและบางครั้งต้องสอบคัดเลือกบุคลากร อันได้แก่ผู้ฝึกสอน ทัศนวิสัย ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ ให้ได้คุณภาพ กล่าวคือ ผู้นำเที่ยวและผู้ฝึกสอนดำน้ำแบบใช้เครื่องช่วยหายใจต้องมีความชำนาญและรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำเป็นอย่างดี ต้องผ่านการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยสมาคมวิชาชีพดำน้ำที่ได้รับการยอมรับ ไม่ว่าจะเป็นสมาคมวิชาชีพผู้ฝึกสอนการดำน้ำ (PADI) หรือสมาคมผู้ฝึกสอนดำน้ำนานาชาติ (NAUI) และอื่น ๆ แล้วแต่กรณี นอกจากนี้ผู้นำเที่ยวและผู้ฝึกสอนดำน้ำควรผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพทัศนวิสัยจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอีกด้วย ในทำนองเดียวกันผู้นำเที่ยวดำน้ำคูเปการังก็ต้องผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพทัศนวิสัยเช่นกัน

ด้านกิจกรรม กีฬาดำน้ำมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ทั้งนี้ก็เพราะการใช้ชีวิตใต้น้ำจะแตกต่างจากการใช้ชีวิตปกติโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้การใช้เครื่องช่วยหายใจก็ต้องใช้หลักการและวิธีที่ถูกต้อง ดังนั้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาดำน้ำจึงมีมากมายอันได้แก่ การเปิดโรงเรียนสอนดำน้ำโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเปิดธุรกิจนำเที่ยวทางการดำน้ำ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งสามารถจัดรายการนำเที่ยวคือ การดำน้ำศึกษาธรรมชาติบริเวณผิวน้ำทะเลโดยใช้หน้ากาก การดำน้ำลึกคูเปการังและระบบนิเวศใต้ทะเล การดำน้ำเพื่อสำรวจและศึกษาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ เช่น สำรวจเส้นทางเดินเรือและซากโบราณวัตถุใต้น้ำทะเล การเก็บขยะและสิ่งปฏิกูลใต้ทะเลเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การแข่งขันดำน้ำลึก การแข่งขันดำน้ำหาที่หมาย นอกจากนี้อาจจะมีการแข่งขันดำน้ำประสมประสานเช่น แรลลี่ดำน้ำเก็บขยะตัดสินผลโดยใช้เวลาและน้ำหนักของขยะที่เก็บได้และการแข่งขันทักษะต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำน้ำตามสถานการณ์สมมุติ เช่น การช่วยเหลือเพื่อนและนักท่องเที่ยวขณะประสบปัญหาเครื่องช่วยหายใจขัดข้องขณะอยู่ใต้ทะเล ซึ่งสามารถเข้าร่วมแข่งขันได้ทั้งในฐานะนักท่องเที่ยวและเจ้าบ้าน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นอกจากจะเป็น

กิจกรรมเพื่อนันทนาการแล้วยังเป็นการชักจูงเกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัยและประโยชน์หนึ่งที่จะได้รับตามมาคือ ได้ประชาสัมพันธ์และสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ประสงค์จะเข้ามาในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันอีกด้วย (วรวิณฑ์ สุวัฒน์ ฅ เขมรัฐ และคณะ, 2550, หน้า 155-158)

งานวิจัยศึกษาภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ (วรวิณฑ์ สุวัฒน์ ฅ เขมรัฐ และคณะ, 2547) ได้อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ ส่วนใหญ่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาค้ำน้ำ ทั้งนี้เพราะว่าพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลอันดามันมีสภาพภูมิประเทศสวยงามประกอบไปด้วยเกาะแก่งต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมทางทะเล กล่าวคือ มีแนวปะการังที่สวยงาม มีฝูงปลาและสัตว์น้ำนานาชนิดบางชนิดดูแปลกไม่สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไป ประกอบกับอุปนิสัยขอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ที่ต้องการศึกษาและพิสูจน์เรื่องราวบางอย่างได้ท่องเที่ยวทะเล จึงทำให้คนส่วนใหญ่มีความประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาค้ำน้ำ ซึ่งเป็นหนทางเดียวที่มนุษย์สามารถสัมผัสโลกใต้ท้องทะเลได้ นอกจากนี้กิจกรรมค้ำน้ำยังถือเป็นกิจกรรมนันทนาการอย่างหนึ่งที่ทำให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลอดจนช่วยให้มนุษย์ได้สัมผัสกับธรรมชาติใต้ท้องทะเล ความสำคัญของกิจกรรมค้ำน้ำอีกประการหนึ่งก็คือ ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ ให้เป็นผู้ที่กล้าคิดและกล้าตัดสินใจ และลดความขลาดกลัวลงได้ เมื่อพูดถึงการพัฒนาทางด้านร่างกายกีฬาค้ำน้ำก็เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มนุษย์ได้ออกกำลังกาย แต่ที่แตกต่างไปจากกีฬาประเภทอื่น ๆ ก็คือ กีฬาค้ำน้ำจะส่งเสริมให้ร่างกายได้เคลื่อนไหวสม่ำเสมอ ตลอดเวลาขณะอยู่ในน้ำที่มีสภาพความ โน้มถ่วงน้อยอุณหภูมิต่ำกว่าบนบกจึงทำให้การค้ำน้ำเป็นการออกกำลังกายที่มากพอที่จะพัฒนาสมรรถภาพทางกายของมนุษย์ สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ กีฬาค้ำน้ำประกอบไปด้วยระบบความปลอดภัยที่เข้มงวด มีความพร้อมและเลือกวิถีทางที่มีอันตรายและเสียงน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันมนุษย์ได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยแต่งเติมกิจกรรมค้ำน้ำให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีนักกีฬาค้ำน้ำส่วนหนึ่งพยายามท้าทายความสามารถของตัวเอง โดยการถ่ายภาพสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใต้ทะเล แล้วนำภาพดังกล่าวที่บันทึกได้ไปแสดงต่อสายตาชาวโลก ซึ่งมีโอกาสน้อยมากที่จะลงไปสัมผัสด้วยตัวเองได้ (ศิริระ สุวรรณพานิช, 2544, หน้า 17-18)

ดังนั้นเมื่อพูดถึงกิจกรรมกีฬาทางทะเลแล้วกีฬาค้ำน้ำถือว่าเป็นกีฬายอดนิยมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ทั้งจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ ถึงแม้ว่ากาลเวลาและสภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม แต่กีฬาค้ำน้ำยังคงเป็นกีฬาที่ต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใน 3 จังหวัดบนชายฝั่งทะเลอันดามัน ไม่มีที่สิ้นสุด

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวนิยมเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาทางน้ำที่เกาะเฮ ในจังหวัดภูเก็ต เกาะสิมิลันในจังหวัดพังงา และเกาะพีพีในจังหวัดกระบี่ ทั้งนี้เพราะว่าเกาะเฮ เป็นเกาะที่มีความสวยงามและอยู่ในเขตรักษาพันธุ์พืชของกรมประมง การเดินทางไปมาสะดวกสามารถเช่าเรือหางยาวหรือเรือเร็วได้จากหาดราไวย์และอ่าวฉลอง บนเกาะประกอบด้วยชายหาด 2 หาด อยู่ทางเหนือและด้านตะวันออก ซึ่งเป็นหาดทรายขาวละเอียดมีแนวปะการังจากหาดไปถึงระยะ 100 เมตร ด้วยความสมบูรณ์ของปะการังในบริเวณนี้ เกาะเฮจึงได้รับขนานนามว่า “เกาะปะการัง” และได้ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Coral island” นอกจากนี้เกาะเฮยังประกอบไปด้วยสถานที่พัก ร้านอาหาร และกิจกรรมกีฬาทางน้ำซึ่งหมายรวมถึงกีฬาดำน้ำด้วยไว้บริการนักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป., หน้า 10) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าเกาะเฮเป็นเกาะที่ประกอบไปด้วยปัจจัยที่มีศักยภาพในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้ไปใช้ชีวิตในจังหวัดภูเก็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งจูงใจนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการดำน้ำให้ไปใช้ชีวิตช่วงหนึ่งบนเกาะเฮนาน ๆ

จังหวัดพังงาก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมไปดำน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกาะแปดหรืออ่าวเกือกเป็นเกาะที่มีความงดงามโดดเด่นเกาะหนึ่งในบรรดาเกาะทั้ง 9 เกาะของหมู่เกาะสิมิลันและถือเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีลักษณะเป็นอ่าวโค้งรูปเกือกม้าเป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ใต้ท้องทะเลก็อุดมไปด้วยก้อนหินและแนวปะการัง สภาพหาดทรายก็เป็นเนื้อละเอียดและสวยงามมาก น้ำทะเลก็ใสสะอาดเหมาะที่จะดำน้ำดูปลาและปะการัง นอกจากนี้ยังเป็นเกาะที่มีก้อนหินขนาดใหญ่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวในฐานะจุดชมวิวซึ่งมีอยู่หลายแห่ง เช่น หินรูปรองเท้าบู๊ทและหินรูปรือใบเป็นต้น (วรวิญท์ สุวัณ ฒ เขมรัฐ และคณะ, 2547, หน้า 94-96)

จังหวัดกระบี่ก็เช่นเดียวกับจังหวัดภูเก็ต และพังงา กล่าวคือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาในจังหวัดกระบี่มีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาดำน้ำ โดยเฉพาะที่เกาะพีพี ทั้งนี้เพราะเกาะพีพีเป็นหมู่เกาะตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพีที่สำคัญคือเป็นเส้นทางผ่านของการเดินเรือกระบี่และภูเก็ตทั้งยังเป็นหมู่เกาะกลางทะเลที่มีความงดงามทั้งบนบกและทะเล เกาะแห่งนี้ประกอบด้วยเกาะกลางทะเล 6 เกาะ รวมเนื้อที่ประมาณ 5,880 ไร่ ได้แก่เกาะพีพีดอน เกาะพีพีเล เกาะไม้ไผ่ เกาะพวง เกาะบิคะนอก และเกาะบิคะใน นอกจากนี้ยังประกอบด้วยอ่าวเล็กอ่าวน้อยที่สำคัญคือ อ่าวตันไทร อ่าวโละคาลัม อ่าวโละมูดี อ่าวโละลานะ อ่าวรันตี อ่าวหยงกาเสม อ่าวโละบาเกา อ่าวผักหนาม อ่าวนุ้ย อ่าวหาดยาว อ่าววังหลง อ่าวปีและอ่าวมาหยา และอ่าวโละซามะเป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีจุดชมวิวดูอันดามันหนึ่งของโลกตั้งอยู่บริเวณยอดเขาทางด้านตะวันออก ที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งก็คือ มีหินแพ ซึ่งเป็นจุดดำน้ำชมปะการังที่เด่นที่สุดของเกาะ มีลักษณะเป็นกองหินใต้น้ำ ตั้งอยู่ที่ปลายหาดยาวทางทิศตะวันออก

นอกจากนี้เกาะพีพียังเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวครบวงจร กล่าวคือ ประกอบไปด้วยโรงพยาบาล สถานีตำรวจ ที่พักตากอากาศ ร้านอาหารสินค้า 24 ชั่วโมง คลับ บาร์ ทุกประเภท บริษัทนำเที่ยว ตลอดจนอุปกรณ์และกิจกรรมกีฬาไว้บริการท่องเที่ยวอย่างพร้อมเพียง สิ่งจูงใจนักท่องเที่ยว อีกประการหนึ่งของเกาะพีพี คือ เกาะพีพีคอนเป็นท่าเรือขนส่งผู้โดยสารจากภูเก็ต กระบี่ และเกาะลันตา ดังนั้นบริเวณนี้จึงมีเรือโดยสารเดินทางไปตามตลอดเวลา (วรวิญญู สุวัฒน์ ณ เขมรัฐ และคณะ, 2547, หน้า 94-96)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและมีวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อสำรวจบริบท ปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น สร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Modify Delphi technique research) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเลือกพื้นที่ศึกษา
2. กลุ่มตัวอย่างและประชากร
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกพื้นที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้สำรวจแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลจากฐานข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้พื้นที่ศึกษาที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและได้เลือกพื้นที่ในการศึกษา บ้านเกาะหลีเป๊ะ หมู่ที่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อ.เมือง จ.สตูล ด้วยจังหวัดสตูลเป็นพื้นที่ศึกษา จังหวัดสตูลเป็นจังหวัด ที่ได้รับการรับรองให้เป็นอุทยานธรณีโลกด้วยมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีศักยภาพ มีแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ทั้งทางทะเล ภูเขา ถ้ำและกิจกรรมการท่องเที่ยวนานาชาติซึ่งเป็นจุดแข็งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้ มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับกับผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศและอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน เกาะหลีเป๊ะยังมีสภาพเป็นชุมชนชาวประมง มีโรงเรียนและมีบ้านเรือนชาวบ้านท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานราชการย่อยประกอบกับเกาะหลีเป๊ะอยู่นอกเขตอำนาจของอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะตะรุเตา ดังนั้นจึงได้รับการยกเว้นจากกฎหมายของอุทยานแห่งชาติ เกาะหลีเป๊ะมีการเติบโตอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อมซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่างและประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำไม่น้อยกว่า 3 ปี

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่ 1 คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน สำหรับการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึงบริบท ความต้องการและปัญหาการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและเสนอรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Modify Delphi technique) จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย จำนวน 17 ท่าน

กลุ่มเป้าหมายที่ 2 คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) จากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี สำหรับตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยการสนทนากลุ่ม

วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่มีอิสระ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เต็มใจและพร้อมให้ความร่วมมือในขั้นตอนดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทความต้องการและปัญหาการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นโดยการวิเคราะห์สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาร่างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (แบบสอบถามฉบับที่ 1) แล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน แล้วนำมาข้อมูลจาก

การสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านการบริหาร องค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยว แบบยั่งยืนและองค์ประกอบการผลิตภัณฑการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 จำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยการนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบสอบถาม ปลายเปิดเกี่ยวกับบริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน มาวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์เพื่อจำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) (แบบสอบถามฉบับที่ 2) โดยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกันรวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำออก

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) (แบบสอบถามฉบับที่ 2) โดยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกันรวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำออกและถ้าได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์หรือค่า IR น้อย แสดงว่า ความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถยุติกระบวนการวิจัยและสรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นต่อผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเป้าหมายที่ 2 จำนวน 10 คน เพื่อยืนยันรูปแบบโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายด้วยตนเอง (นงนภัศ คุ้มวิญญู เทียงกมล, 2554, หน้า 85-156)

เครื่องมือในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์โดยศึกษาจากเอกสารหลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end) กิ่งโครงสร้างเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็น

โครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับบริบท ความต้องการ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นพร้อมเสนอรูปแบบการบริหารจัดการตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และตามองค์ประกอบแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อจำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert scale) ที่พัฒนาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน

แบบสอบถามในฉบับที่ 2 จะมีค่าคำตอบคือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) รวมถึงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำตอบเดิมในการตอบแต่ละข้อความตามค่าสถิติที่ให้ไว้ สำหรับค่านำหนักความคิดเห็นกำหนดไว้ดังนี้

5 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร งานวิจัยและรายงานที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ทฤษฎี การบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและทำการสัมภาษณ์

การสร้างรูปแบบ

1. การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยใช้แนวทางการวิจัยคลอข่ายประยุกต์ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมความคิดเห็นที่กระจัดกระจายของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวอย่างมีระบบ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการตัดสินใจหรือลงสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น กระบวนการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดประเด็นปัญหาของการวิจัย

1.2 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะศึกษาเป็นอย่างดี จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 17 ท่าน

1.3 สร้างเครื่องมือในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยแบบเดลฟายประยุกต์ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยแบ่งการเก็บออกเป็น 4 รอบ แต่ละรอบจะประกอบไปด้วยแบบสอบถามแบบต่าง ๆ ดังนี้

รอบที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดถึงโครงสร้างซึ่งเป็นการถามภาพรวมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัย

รอบที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เป็นแบบสอบถามที่พัฒนามาจากคำตอบของแบบสอบถามรอบที่ 1 โดยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำออก หลังจากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 ส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมในอีกครึ่งหนึ่ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในลักษณะการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อ รวมทั้งระบุเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่ลงในช่องว่างท้ายคำถามสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามรอบนี้ ส่วนใหญ่จะหาค่ามัธยฐานและพิสัยควอไทล์หรือค่า IR (Interquartile range)

รอบที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า เป็นการพัฒนาคำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยพิจารณาจากค่าพิสัยควอไทล์ ถ้าพบว่า ค่า IR มีค่ามาก แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดค่อนข้างกระจัดกระจาย ยังไม่สามารถสรุปความได้ จะต้องสร้างแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยมีข้อความเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ค่า IR และเขียนเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญคนเดิมอีกครั้ง เพื่อให้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

รอบที่ 4 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า กระทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 ซึ่งถ้าผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ ถ้าได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์หรือค่า IR น้อย แสดงว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถยุติกระบวนการวิจัยและสรุปผลการวิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การจัดสัมมนากลุ่ม (Focus group) เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ประเด็นการดำเนินงานและนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นต่อผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเป้าหมายที่ 2 จำนวน 10 คน เพื่อยืนยันรูปแบบโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 3 รอบ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรอบดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 1 จากแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดถึงโครงสร้างที่ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยนำคำตอบที่ได้มาประมวลตัดข้อความที่ซ้ำซ้อน ข้อความที่ไม่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำผลที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ผู้เชี่ยวชาญจัดอันดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย โดยนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Model) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาอภิปรายผล

3. ผู้วิจัยนำข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้งค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม มาสรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยนำเสนอตามการบริหารจัดการ POLC

4. ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ประเด็นการดำเนินงานและนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นต่อผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มและให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบในแต่ละรายข้อ เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ ปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะรูปแบบให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติในแต่ละด้าน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

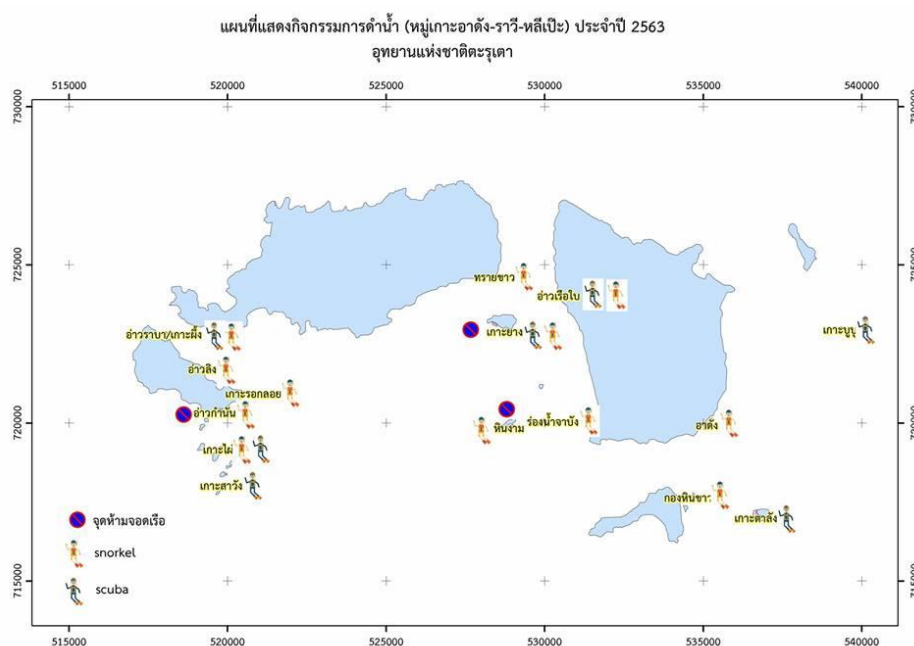
การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และมีวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อสำรวจบริบทปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น สร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Apply Delphi technique research)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับบริบทความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามองค์ประกอบด้านการบริหาร การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและองค์ประกอบการท่องเที่ยว

1. การวางแผน

1.1 แผนการบริหารจัดแบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำโดยการสำรวจแหล่งดำน้ำเพื่อประเมินความสมบูรณ์และความเสียหายของแหล่งดำน้ำ จัดทำข้อมูลแหล่งดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น แหล่งดำน้ำชมปะการังน้ำลึกที่มีศักยภาพและแหล่งดำน้ำที่ควรงดใช้ประโยชน์เพื่อปรับปรุงพัฒนา สำรวจแหล่งดำน้ำใหม่เพื่อเพิ่มจุดดำน้ำทดแทนปะการังที่ผุพัง เพิ่มความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ กำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและกำหนดกฎเกณฑ์แนวปฏิบัติการท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งดำน้ำเพื่อป้องกันไม่เกิดความเสียหายและความเสื่อมโทรม

1.2 แผนการฟื้นฟู บำรุงรักษาคุณภาพน้ำและระบบนิเวศในแนวปะการังด้วยการปลูกทดแทนปะการังที่ผุพัง สร้างแนวปะการังเทียมในแหล่งหรือจุดดำน้ำที่เสื่อมโทรม

ภาพที่ 4 กิจกรรมดำน้ำ (หมู่เกาะอาดัง-ราวี-หลีเป๊ะ) ประจำปี พ.ศ. 2563 (อุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล, 2563)

1.3 วางแผนการพัฒนาความรู้เรื่องความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน การกู้ชีพกู้ภัยทางทะเล (Life guard)

1.4 การวางแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความสามารถในการให้บริการ สามารถสื่อสารได้หลายภาษาเพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้

1.5 วางแผนพัฒนาศักยภาพให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำ มีความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศในแนวปะการังมีจิตวิทยาในการช่วยควบคุม ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง นำเสนอกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

1.6 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เห็นความสำคัญในอาชีพกีฬาดำน้ำและมีความพร้อมในการที่จะทำงานร่วมกับผู้ประกอบการ สามารถทำงานใน Dive shop ร่วมกับผู้ประกอบการภาคเอกชนอย่างมีความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณที่ดี

1.7 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีบัตรมัณฑุเทศก์และเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมแนวปะการังที่มีความรู้ในกระบวนการทางทะเลโดยสามารถนำท่องเที่ยวได้ ผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพมัณฑุเทศก์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.8 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีคุณสมบัติและมีความสามารถในการเป็นผู้นำกิจกรรมและฝึกสอนค้ำน้ำโดยการผ่านการประเมินผลจากสมาคมวิชาชีพค้ำน้ำที่ได้รับ การยอมรับเพื่อให้สามารถตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องนักท่องเที่ยวกิจกรรมความปลอดภัย

1.9 วางแผนพัฒนาระบบความปลอดภัยและระบบสาธารณสุขที่มีมาตรฐานสากลให้กับ นักท่องเที่ยว เช่น การบันทึกข้อมูลนักท่องเที่ยวก่อนลงเกาะเพื่อความปลอดภัย ระบบการส่งตัว เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว จัดเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่เป็น Life guard การติดตั้งกล้อง CCTV ทั่วเกาะเพื่อดูแลความปลอดภัย

1.10 วางแผนการพัฒนาด้านอำนวยความสะดวกของชุมชนให้ได้มาตรฐานไม่ทำให้ แหล่งท่องเที่ยวขาดเสน่ห์ คงความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ทำให้คนในพื้นที่สามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกได้เพียงพอและราคาไม่แพง ลดต้นทุนในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้ราคาสินค้าและบริการถูกลงโดยการเก็บข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ เช่น การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เข้าออกเพื่อควบคุมบริหารจำนวนห้องพัก ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาทำกิจกรรมตามแหล่งค้ำน้ำ

1.11 วางแผนเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำของชุมชนที่สะดวก ไม่หลายช่วงและใช้เวลาในการเดินทางสั้นที่สุด

1.12 วางแผนเพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำของชุมชนควบคู่ไปกับรักษาทรัพยากรทางทะเลให้อุดมสมบูรณ์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและชุมชน

1.13 วางแผนกลยุทธ์ด้านการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำอย่างยั่งยืนของชุมชน โดยการกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวตามคุณค่าเน้นนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและ เป้าหมายของชุมชนเพื่อเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวของชุมชน

1.14 แผนการพัฒนาการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย หลายภาษาและมีประสิทธิภาพให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงความน่าสนใจของการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ใช้ทรัพยากร น้อยกว่าสร้างขยะน้อยกว่า ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคน ในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาและวางแผนการทำกิจกรรมและการเดินทาง เช่น มีข้อมูลผู้ประกอบการ แหล่งค้ำน้ำ กิจกรรมค้ำน้ำที่น่าสนใจ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐาน การให้บริการ มาตรฐานการดูแลความปลอดภัย

1.15 แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนที่ช่วยดูแลสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีชาติพันธุ์ระวะไว้เกาะหลีเป๊ะ

1.16 แผนพัฒนาพื้นที่จุดสำนึกทางการท่องเที่ยว

1.17 วางแผนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการขยะของชุมชนที่มีประสิทธิภาพ

1.18 วางแผนออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกีฬาดำน้ำของชุมชนสอดคล้องกับความต้องการของให้นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเลควบคู่ไปกับรักษาทรัพยากรทางทะเลให้อุดมสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดข้อมูลการให้บริการพร้อมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเรือ ค่าอุปกรณ์ ชุดดำน้ำ Diving card ค่าประกันภัย ค่าบริการเรือหางยาวของชุมชนในราคามาตรฐาน

1.19 วางแผนกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับระยะเวลา จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตื้นและดำน้ำลึกในเขตพื้นที่ ระบุความโดดเด่น ระดับประสบการณ์ กำหนดพื้นที่การทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับการฝึกและเรียนดำน้ำที่เหมาะสม

1.20 วางแผนออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามความต้องการของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เหมาะสมกับศักยภาพ ระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ศักยภาพของพื้นที่และสอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่และมีความเชื่อมโยงกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเล

1.21 วางแผนการทำกิจกรรมดำน้ำควรนัดหมายเวลาเตรียมอุปกรณ์การดำน้ำ เจ้าหน้าที่อุทยานในฐานะเจ้าของพื้นที่ควรทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่ อธิบายสิ่งที่ดีและไม่ควรปฏิบัติ การดูแลตนเอง อุปกรณ์และสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ การควบคุมระยะห่างระหว่างนักท่องเที่ยวกับทรัพยากรทางทะเล การห้ามจับและสัมผัส การดูแลสิ่งแวดล้อม พืชและสัตว์มีพิษใต้ท้องทะเล รวมถึงวิธีป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้น เมื่อนักท่องเที่ยวไปดำน้ำแล้วพบขยะก็ให้เก็บขยะ คัดแยกขยะใส่เรือหางยาวกลับ ให้คู่มือศึกษาทรัพยากรและเส้นทางใต้ทะเลแก่นักท่องเที่ยว

2. การจัดองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและคนในพื้นที่ต้องมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ ติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รักษาสภาพแวดล้อมและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชน ดังนี้

2.1 กรมการท่องเที่ยว สนับสนุนการออกแบบ โปรแกรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

2.2 อุทยานแห่งชาติ จะประจำแหล่งท่องเที่ยวและดูแลกิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ ให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและแนะนำการปฏิบัติตนในการทำกิจกรรมอย่างรับผิดชอบให้กับนักท่องเที่ยวทราบ พร้อมทั้งบริหารจัดการข้อมูลนักท่องเที่ยวและเก็บค่าธรรมเนียม ควบคุมตรวจบัตรมัคคุเทศก์ในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำร่วมกับตำรวจท่องเที่ยว ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวในการจัดตั้งศูนย์อบรมนักท่องเที่ยวก่อนที่นักท่องเที่ยวจะออกไป

ทำกิจกรรมค้ำน้ำ พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ที่เป็นที่เลี้ยงให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำของชุมชน

2.3 หน่วยกู้ภัยทางทะเลของอุทยานแห่งชาติ ดำรวจน้ำ สถานีตำรวจภูธรและองค์กรบริหารส่วนตำบล ดูแลความปลอดภัยและมีการร่วมพูดคุยเพื่อซักซ้อมความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

2.4 กรมเจ้าท่า ดูแลตรวจสอบความพร้อมของเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

2.5 ตำรวจท่องเที่ยว ตรวจสอบมัคคุเทศก์ที่มีคุณสมบัติถูกต้องในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำแต่ละครั้งมี

2.6 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการที่พัก เรือนำเที่ยวจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางที่ได้มาตรฐานให้กับนักท่องเที่ยว ดูแลและให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะ

2.7 องค์กรบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลรักษาสุขภาพให้กับนักท่องเที่ยวและส่งตัวนักท่องเที่ยวไปรักษาโรงพยาบาลบนฝั่งเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

2.8 เครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่น ที่ช่วยเหลือสนับสนุนกัน ร่วมพูดคุยกำหนดกติกามาตรฐานการให้บริการร่วมกัน สอดส่อง ดูแลและแจ้งข่าวสารการกระทำผิด เช่น วิสาหกิจท่องเที่ยวของชุมชน ที่มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกคนในชุมชนที่นำเรือมาให้บริการนักท่องเที่ยว เครือข่ายอาสาสมัครกลุ่มนักค้ำน้ำ เครือข่ายผู้ให้บริการเรือนำเที่ยว เครือข่ายผู้ประกอบการร้านค้ำน้ำ เครือข่ายมัคคุเทศก์ กลุ่มจิตอาสาและอาสาสมัครต่าง ๆ

2.9 มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมค้ำน้ำและครูสอนค้ำน้ำ วางแผนและออกแบบกิจกรรมตามความเหมาะสมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ควบคุมให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมไม่ให้เกิดผลกระทบกับทรัพยากรทางทะเล ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่การเคารพกฎเกณฑ์กติกาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. การนำ

3.1 งบประมาณ เจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ สนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ ที่เพียงพอและทันสมัยให้กับชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครในการดูแลพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว อำนวยความสะดวก ปรับปรุงมาตรฐานเรือ ทำเรือเพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

ภาพที่ 5 การเฝ้าระวังมิให้นักท่องเที่ยวลงเหยียบแนวปะการังช่วงน้ำลดของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา หน่วยพิทักษ์ฯ ที่ ตต.5 (แหลมสน-เกาะอาดัง) ได้เฝ้าระวังมิให้นักท่องเที่ยวลงเหยียบแนวปะการังช่วงน้ำลด

3.2 อัตราค่าธรรมเนียม มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมกับกำลังจ่ายของนักท่องเที่ยวและนำไปใช้ในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล ออกแบบขั้นตอนการเก็บค่าธรรมเนียมให้สะดวกกับนักท่องเที่ยว

3.3 การใช้กฎหมาย ผลักดันให้รัฐบาลออกกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น บูรณาการและประสานให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรม

3.4 สนับสนุนทางการศึกษา สนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ดึงดูดให้คนในพื้นที่เข้ารับการศึกษาคำทำให้แรงงานด้านการท่องเที่ยวเป็นแรงงานที่มีฝีมือ

3.5 วางผังเมือง เพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวลดปัญหาความแออัด น้ำเสียและขยะอย่างเป็นระบบ

3.6 ประชาสัมพันธ์ สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนประชาสัมพันธ์และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงมือชุมชนรวมถึงการช่วยออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่น่าสนใจ จัดทำแผ่นป้ายเพื่อสื่อสารให้นักท่องเที่ยวทราบสิ่งที่ดีควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติตามแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน

ภาพที่ 6 ป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในห้ามลงเดินเล่นในในหาดที่มีแนวปะการังน้ำตื้นในช่วงน้ำทะเลลด

หอยมือเสือ

GIANT CLAMS (*Tridacna*)

ผู้ล่ามีพิษตามพระราชบัญญัติ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

จำคุก 4 ปี ปรับไม่เกิน 40,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความสำคัญต่อระบบนิเวศ

ดูดซับสารต่างๆ รวมถึงของเสีย
และสิ่งที่ย่อยจากสัตว์อื่นในระบบนิเวศ
กำจัดของเสีย มาสังเคราะห์เป็นอาหาร

สถานะการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิต

สูญพันธุ์ ถูกคุกคาม ความเสี่ยงต่ำ

EX
EW
CR
EN
VU
NT
LC

เกือบอยู่ในข่ายใกล้การสูญพันธุ์

"สัตว์ป่าคุ้มครอง" จัดอยู่ในบัญชีสัตว์สงวนและคุ้มครองประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 คือ "ห้ามล่า ห้ามมี และห้ามซื้อขาย ผู้ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี
ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท เปลือกของหอยมือเสือถือเป็นซากสัตว์ป่า เช่นเดียวกับปะการัง ที่ห้ามซื้อขาย

ภาพที่ 7 การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของหอยมือเสือต่อระบบนิเวศ

3.7 วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยวที่พิพาดำน้ำตามอัตลักษณ์ของพื้นที่ตาม ศักยภาพของชุมชนมากกว่าจะเพียงจ้างคนในพื้นที่เป็นลูกจ้างในร้าน ส่งเสริมและสนับสนุนให้คน ในพื้นที่ได้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากกว่าเป็นชาวประมง สนับสนุนการท่องเที่ยว กีพาดำน้ำที่สอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่และใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน เช่น การใช้ บริการคนในพื้นที่ในการเป็นมัคคุเทศก์ชุมชน สนับสนุนสถานประกอบการที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ของชุมชนประยุกต์ใช้แผนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รักษาประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน

3.8 การทำข้อตกลงร่วมกัน การทำข้อตกลงการดำเนินกิจกรรม แนวทางการปฏิบัติ และควบคุมร่วมกันกับคนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพื่อช่วยสอดส่องดูแลเปิดโอกาสให้คนที่ใช้ ประโยชน์ในพื้นที่เป็นผู้ร่วมกำหนดและรับผิดชอบร่วมกัน ร่วมดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเล ให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด ทำข้อตกลงกับชุมชนและผู้ประกอบการในสนับสนุนการดำเนินการ ของชุมชน เช่น อาหารชุมชน เรือของชุมชน การฝึกฝนให้คนในชุมชนสามารถทำงานและมีอาชีพ ใน Dive shop การให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในภาวะฉุกเฉินไม่ให้บริการเรือนำเที่ยวเมื่อทะเล เกิดปัญหาทางธรรมชาติมีคลื่นลมและฝน การให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนา สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว เช่น การส่งบุคลากรมาช่วยเก็บขยะรอบเกาะ การไม่ใช้พลาสติก และช่วยในการคัดแยกขยะ การส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมทักษะการกู้ชีพกู้ภัยทางทะเล

3.9 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ประสานเชื่อมโยงข้อมูล สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐาน แนวปฏิบัติถูกต้องให้กับคนในชุมชนทราบ

3.10 รับฟังปัญหาและประสานแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับความไม่สะดวกของคน ในพื้นที่และนักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรและความแออัดของชุมชน

3.11 ประสานความร่วมมือสู่การปฏิบัติ สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม มัคคุเทศก์ในชุมชน ผู้นำกิจกรรม ผู้ประกอบการและคนในพื้นที่

3.12 จัดเตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ได้แก่ ที่พัก พื้นที่ ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ หลากราคาเพื่อเป็นทางเลือก ให้บริการกับนักท่องเที่ยวพิพาดำน้ำในการทำกิจกรรมดำน้ำให้กับนักท่องเที่ยวและตรวจเช็คสภาพเรือ ให้พร้อมใช้อย่างสม่ำเสมอ

3.13 บริการมัคคุเทศก์ จัดให้มีบริการมัคคุเทศก์อธิบายและให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวพิพาดำน้ำทุกครั้ง

4. การควบคุม

4.1 เปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยว เพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูและป้องกันอันตรายจากมรสุมและกำหนดช่วงเปิดฤดูกาลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชนชาวเล ได้มีอาชีพเสริมเพื่อการดำรงชีพ

4.2 แบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำ ของชุมชนตามรูปแบบกิจกรรม ศักยภาพและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล เช่น แบ่งตามระยะทางและเวลาเป็นโซนเพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวกระจุกตัว นักท่องเที่ยวที่ยังไม่มีประสบการณ์ควรฝึกดำน้ำในพื้นที่ที่ปลอดภัยเนื่องจากยังไม่สามารถควบคุมการทรงตัวและลอยตัวในน้ำได้ดี ไม่เปิดแหล่งดำน้ำทุกจุดทั้งหมดพร้อมกัน

4.3 จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ที่เหมาะสมเพื่อช่วยในการรักษาไม่ให้เกิดการทำลายปะการัง ไม่ให้เกิดความแออัดของที่พักและความขาดแคลนของสาธารณูปโภค

4.4 ติดตั้งทุ่นสำหรับผูกเรือและแสดงแนวเขต ติดตั้งซ่อมแซมทุ่นสำหรับให้เรือผูกไม่ให้เรือทอดสมอ แสดงแนวเขตปะการังและจุดดำน้ำที่ชัดเจนกำหนดจุดที่เป็นน้ำไหลหรือน้ำแรงเพื่อทำแนวกันเขตจุดเสี่ยงเพื่อความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและไม่ให้เรือเกยตื้นในแหล่งดำน้ำที่เปิด

ภาพที่ 8 เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการทางทะเลที่ 2 ภูเก็ต และศูนย์ปฏิบัติการทางทะเลที่ 3 ตรัง ร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา วางจุดและลงทุ่นสำหรับผูกเรือ จอดเรือ บริเวณเกาะอาดังราวี และหลีเป๊ะ เพื่อกำหนดเป็นจุดจอดเรือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้จอดเรือและป้องกันการทิ้งสมอเรือลงแนวปะการัง

4.5 กฎหมาย สอดส่องดูแลเฝ้าระวังไม่ให้ทำผิดกฎหมาย ตักเตือนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎกติกา แจ้งการกระทำผิดในแนวปะการังให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ทราบเมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มข้นระดับสากลและดำเนินการอย่างเคร่งครัด โดยใช้การเทียบปรับในอัตราสูงเพื่อป้องกันการละเมิดและเพื่อฟื้นฟูสามัญสำนึก ควบคุมให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย มีใบอนุญาตอย่างถูกต้องเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ได้แก่ โรงเรียนสอนดำน้ำ โดยได้รับอนุญาตจาก กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเปิดธุรกิจนำเที่ยวทางการดำน้ำ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และตรวจสอบการดำเนินธุรกิจหลังการจัดตั้งโดยการ สอบผู้ควบคุมการสอนหรือตรวจใบอนุญาตดำน้ำ ตรวจสอบมัคคุเทศก์ในกิจกรรมการท่องเที่ยว กีฬาดำน้ำที่มีคุณสมบัติที่ถูกต้อง

ภาพที่ 9 เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ตต.5

(แหลมสน-เกาะอาดัง) ได้ออกลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart patrol) บริเวณเกาะหินงาม เกาะดงและอ่าวไม้ไผ่)

4.6 มาตรฐานการให้บริการ ความสะอาดและปลอดภัยเพื่อสร้างความประทับใจ ให้กับลูกค้า ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เช่น ที่พัก เรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวที่ปลอดภัยที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและบุคลากรที่เหมาะสม มีอุปกรณ์ ดำน้ำที่ครบถ้วนและมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีชุมชนสำหรับเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยวทุกคนและ

ต้องมีตัวล็อกพร้อมใช้ มีการตรวจเช็คสภาพของเรืออย่างสม่ำเสมอไม่ใช่กล่องโฟมหรือถุงพลาสติก มีการคัดแยกขยะ ดูแลความสะอาด ช่วยกันเก็บขยะใต้ท้องทะเลและคัดแยกขยะโดยการขอความร่วมมือจากคนในชุมชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว

4.7 การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องมีการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ กฎ กติกาที่กำหนด

ร่างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

โดยการนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบริบท ความต้องการ และปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อจำลองรูปแบบการบริหารจัดการ

รอบที่ 1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

1. การวางแผน

1.1 แผนการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1.1.1 แผนการบริหารจัดแบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำโดยการสำรวจแหล่งดำน้ำ เพื่อประเมินความสมบูรณ์และความเสียหายของแหล่งดำน้ำ

1.1.2 แผนการฟื้นฟู บำรุงรักษาคุณภาพน้ำและระบบนิเวศในแนวปะการังด้วยการการปลูกทดแทนปะการังที่ผุพัง สร้างแนวปะการังเทียมในแหล่งหรือจัดดำน้ำที่ล้อมโตรม

1.2 แผนบริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกีฬา

1.2.1 วางแผนการพัฒนาความรู้เรื่องความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน การกู้ชีพกู้ภัยทางทะเล (Life guard)

1.2.2 การวางแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความสามารถในการให้บริการสามารถสื่อสารได้หลายภาษาเพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้

1.2.3 วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำ

1.2.4 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เห็นความสำคัญในอาชีพกีฬาและมีความพร้อมในการที่จะทำงานร่วมกับผู้ประกอบการ

1.2.5 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีบัตรมัคคุเทศก์

1.2.6 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีคุณสมบัติและมีความสามารถในการเป็นผู้นำกิจกรรมและฝึกสอนดำน้ำ

1.2.7 จัดตั้งศูนย์อบรมนักท่องเที่ยวก่อนที่นักท่องเที่ยวจะออกไปทำกิจกรรมดำน้ำพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้ข้อแนะนำและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชน

1.3 แผนพัฒนาการบริการและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ

1.3.1 วางแผนพัฒนาระบบความปลอดภัยและระบบสาธารณสุขให้มีมาตรฐานสากล

1.3.2 วางแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชนให้ได้มาตรฐาน

1.3.3 วางแผนเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชน

1.3.4 วางแผนเพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการ

1.3.5 วางแผนกลยุทธ์ด้านการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำอย่างยั่งยืน

1.3.6 วางแผนการพัฒนาการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย หลายภาษาและมีประสิทธิภาพ

1.4 แผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนยั่งยืน

1.4.1 วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนที่ช่วยเหลือสิ่งแวดล้อมส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีชาติพันธุ์อูรุระระไว์เกาะหลีเป๊ะ

1.4.2 วางแผนพัฒนาพื้นที่จุดสำคัญทางการท่องเที่ยว

1.4.3 วางแผนพัฒนากระบวนการบริหารจัดการขยะของชุมชนที่มีประสิทธิภาพ

1.5 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ

1.5.1 วางแผนออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการ พฤติกรรม ศักยภาพและระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ศักยภาพของพื้นที่และสอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเล

1.5.2 วางแผนกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับระยะเวลา จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำต้นและดำน้ำลึกในเขตพื้นที่

1.5.3 วางแผนก่อนทำกิจกรรมดำน้ำนัดหมายเวลาเตรียมอุปกรณ์ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่ อธิบายสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ การดูแลตนเอง อุปกรณ์และสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ

2. การจัดองค์กร

2.1 ระดับภูมิภาค

2.1.1 กรมการท่องเที่ยว สนับสนุนการออกแบบ โปรแกรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

2.2 ระดับจังหวัด

2.2.1 อุทยานแห่งชาติ จะประจำแหล่งท่องเที่ยวและดูแลกิจกรรมดำน้ำในพื้นที่

2.2.2 สำนักงานการท่องเที่ยวทำหน้าที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวก่อนที่ พัฒนา ศักยภาพคนในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของ ชุมชน

2.2.3 หน่วยกู้ภัยทางทะเลของอุทยานแห่งชาติ ดำรวจน้ำ สถานีตำรวจภูธรและ องค์กรบริหารส่วนตำบล ดูแลความปลอดภัย

2.2.4 กรมเจ้าท่าดูแลตรวจสอบความพร้อมของเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

2.2.5 ตำรวจท่องเที่ยวตรวจสอบมัคคุเทศก์

2.2.6 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการที่พัก เรือนำเที่ยวจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

2.3 ระดับท้องถิ่น

2.3.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลรักษา สุขภาพให้กับนักท่องเที่ยว

2.3.2 เครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่นที่ช่วยเหลือ สนับสนุนกัน ร่วมพูดคุย กำหนดกติกามาตรฐานการให้บริการร่วมกัน สอดส่อง ดูแลและแจ้งข่าวสาร

2.3.3 มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำและครูสอนดำน้ำ วางแผนและออกแบบ กิจกรรมตามความเหมาะสม ควบคุม ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่ การเคารพกฎเกณฑ์กติกาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. การนำ

3.1 ระดับภูมิภาค

3.1.1 สนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย

3.1.2 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมและนำไปใช้ในการฟื้นฟูทรัพยากร ทางทะเล

3.1.3 ผลักดันให้รัฐบาลออกกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน บังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรม

3.1.4 สนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่

3.2 ระดับจังหวัด

3.2.1 วางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวลดปัญหาความแออัด น้ำเสียและขยะอย่างเป็นระบบ

3.2.2 สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนประชาสัมพันธ์และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงมือชุมชนและช่วยออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้น่าสนใจ

3.2.3 วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยวที่พิพาดำน้ำตามอัตลักษณ์ของพื้นที่ตามศักยภาพของชุมชน

3.2.4 การทำข้อตกลงการค้าเนินกิจกรรม แนวทางการปฏิบัติและควบคุมร่วมกันกับคนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและสนับสนุนการค้าเนินการของชุมชน

3.2.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ประสานเชื่อมโยงข้อมูล สร้างความเข้าใจให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐาน แนวปฏิบัติถูกต้องให้กับคนในชุมชนทราบ

3.4 ระดับท้องถิ่น

3.4.1 รับฟังปัญหาและประสานแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับความไม่สะดวกของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรและความแออัดของชุมชน

3.4.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มมัคคุเทศก์ในชุมชน ผู้นำกิจกรรมผู้ประกอบการและคนในพื้นที่

3.4.3 จัดเตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ได้แก่ ที่พัก พื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ หลากราคาเพื่อเป็นทางเลือกให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่พิพาดำน้ำ

3.4.4 จัดให้มีบริการมัคคุเทศก์อธิบายและให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวที่พิพาดำน้ำทุกครั้ง

4. การควบคุม

4.1 เปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูและป้องกันอันตรายจากมรสุม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชนชาวเลได้มีอาชีพเสริมเพื่อการดำรงชีพ

4.2 แบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำของชุมชนตามรูปแบบกิจกรรม ศักยภาพและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล

4.3 จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยไม่ให้เกิดการทำลายปะการัง ไม่ให้เกิดความแออัดของที่พิพาดและความขาดแคลนของสาธารณูปโภค

4.4 ติดตั้งทุ่นสำหรับผูกเรือและแสดงแนวเขต ไม่ให้เรือทอดสมอ แสดงแนวเขตปะการังและจุดดำน้ำที่ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและไม่ให้เรือเกยตื้นในแหล่งดำน้ำที่เปิด

4.5 สอดส่องดูแลเฟียร์ระวังไม่ให้ทำผิดกฎหมาย ตักเตือนผู้ประกอบการและ
นักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎกติกา แจ้งการกระทำผิดในแนวปะการังให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ
ทราบเมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มข้นระดับสากลและดำเนินการ
อย่างเคร่งครัดโดยใช้การเทียบปรับในอัตราสูง

4.6 มาตรฐานการให้บริการ ความสะอาดและปลอดภัยเพื่อสร้างความประทับใจ
ให้กับลูกค้า ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

4.7 การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนต้องมีการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ กฎ กติกา
ที่กำหนด

รอบที่ 2 จำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นมาจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)
โดยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกันรวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำออก

ตารางที่ 5 ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอเตอร์ (Interquartile range) ของรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น รอบที่ 2

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
ด้านการวางแผน						
1. แผนการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม						
1.1 แผนการบริหารจัดแบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำโดยการสำรวจแหล่งดำน้ำเพื่อประเมิน ความสมบูรณ์และความเสียหายของแหล่งดำน้ำ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
1.2 แผนการฟื้นฟู บำรุงรักษาคุณภาพน้ำและระบบนิเวศในแนวปะการังด้วยการปลูก ทดแทนปะการังที่ผุพัง สร้างแนวปะการังเทียมในแหล่งหรือจัดดำน้ำที่ล้อมโตรม	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2. แผนบริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกีฬา						
2.1 วางแผนการพัฒนาความรู้เรื่องความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน การกู้ชีพกู้ภัยทางทะเล (Life guard)	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.2 การวางแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความสามารถในการให้บริการ สามารถ สื่อสารได้หลายภาษาเพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.3 วางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
2.4 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เห็นความสำคัญในอาชีพกีฬาดำน้ำและ มีความพร้อมในการที่จะทำงานร่วมกับผู้ประกอบการ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.5 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีบัตรมัคคุเทศก์	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.6 วางแผนพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีคุณสมบัติและมีความสามารถในการเป็นผู้นำ กิจกรรมและฝึกสอนดำน้ำ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.7 จัดตั้งศูนย์อบรมนักท่องเที่ยวก่อนที่นักท่องเที่ยวจะออกไปทำกิจกรรมดำน้ำ พัฒนา ศักยภาพคนในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3. แผนพัฒนาการบริการและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ						
3.1 วางแผนพัฒนาระบบความปลอดภัยและระบบสาธารณสุขให้มีมาตรฐานสากล	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.2 วางแผนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชนให้ได้มาตรฐาน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.3 วางแผนเส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.4 วางแผนเพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.5 วางแผนกลยุทธ์ด้านการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำอย่างยั่งยืน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.6 วางแผนการพัฒนาการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย หลายภาษาและมีประสิทธิภาพ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
4. แผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนยั่งยืน						
4.1 วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนที่ช่วยเหลือสิ่งแวดล้อม ส่งเสริม วัฒนธรรม	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
4.2 วางแผนพัฒนาฟื้นฟูจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
4.3 วางแผนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขยะของชุมชนที่มีประสิทธิภาพ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
5. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกีฬา						
5.1 วางแผนออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการ พฤติกรรม สักยภาพและระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว สักยภาพของพื้นที่และสอดคล้อง กับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเล	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
5.2 วางแผนกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับระยะเวลา จัดทำแผนที่ แหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตื้นและดำน้ำลึกในเขตพื้นที่	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
5.3 วางแผนก่อนทำกิจกรรมดำน้ำนัดหมายเวลาเตรียมอุปกรณ์ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎ ระเบียบของพื้นที่ อธิบายสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ การดูแลตนเอง อุปกรณ์และสัญญาณ เตือนภัยต่าง ๆ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่วิพากษ์ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
ด้านการจัดการองค์กร						
1. ระดับภูมิภาค						
1.1 กรมการท่องเที่ยวสนับสนุนการออกแบบ โปรแกรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ของชุมชน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2. ระดับจังหวัด						
2.1 อุทยานแห่งชาติ จะประจำแหล่งท่องเที่ยวและดูแลกิจกรรมดำเนินในพื้นที่	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.2 สำนักงานการท่องเที่ยวทำหน้าที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวก่อนที่ พัฒนาศักยภาพคน ในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวที่วิพากษ์ของชุมชน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.3 หน่วยกู้ภัยทางทะเลของอุทยานแห่งชาติ ดำรวจน้ำ สถานีตำรวจภูธรและองค์กร บริหารส่วนตำบล ดูแลความปลอดภัย	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.4 กรมเจ้าท่าดูแลตรวจสอบความพร้อมของเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยว	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.5 ตำรวจท่องเที่ยวตรวจสอบมัคคุเทศก์	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.6 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการที่พัก เรือนำเที่ยว จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
3. ระดับท้องถิ่น						
3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลรักษาสุขภาพให้กับนักท่องเที่ยว	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.2 เครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่นที่ช่วยเหลือ สนับสนุนกัน ร่วมพูดคุยกำหนดกติกา มาตรฐานการให้บริการร่วมกัน สอดส่อง ดูแลและแจ้งข่าวสาร	4	มากที่สุด	1	4	0	สอดคล้อง
3.3 มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำและครูสอนดำน้ำ วางแผนและออกแบบกิจกรรม ตามความเหมาะสม ควบคุม ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่ การเคารพกฎเกณฑ์กติกาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
ด้านการนำ						
1. ระดับภูมิภาค						
1.1 สนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
1.2 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมและนำไปใช้ในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
1.3 ผลักดันให้รัฐบาลออกกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนบังคับใช้กฎหมาย อย่างเป็นทางการ	4.5	มากที่สุด	2	5	0.5	สอดคล้อง
1.4 สนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
2. ระดับจังหวัด						
2.1 วางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวลดปัญหาความแออัด น้ำเสียและ ขยะอย่างเป็นระบบ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.2 สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนประชาสัมพันธ์ และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงมือชุมชนและช่วยออกแบบ โปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้น่าสนใจ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.3 วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามอัตลักษณ์ของพื้นที่ตามศักยภาพ ของชุมชน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.4 การทำข้อตกลงการดำเนินกิจกรรม แนวทางการปฏิบัติและความร่วมมือกับคนที่ใช้ ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและสนับสนุน การดำเนินการของชุมชน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
2.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ประสานเชื่อมโยงข้อมูล สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐาน แนวปฏิบัติถูกต้องให้กับคนในชุมชนทราบ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
3. ระดับท้องถิ่น						
3.1 รับฟังปัญหาและประสานแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับความไม่สะดวกของคนในพื้นที่และ นักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรและความแออัดของชุมชน	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มมัคคุเทศน์ในชุมชน ผู้นำกิจกรรม ผู้ประกอบการและคนในพื้นที่	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.3 จัดเตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ได้แก่ ที่พัก พื้นที่ใช้สอยและ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ หลายราคาเพื่อเป็นทางเลือกให้บริการ แก่นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
3.4 จัดให้มีบริการมัคคุเทศก์อธิบายและให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกให้กับ นักท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำทุกครั้ง	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
ด้านการควบคุม						
1. เปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูและป้องกันอันตรายจากมรสุม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชนชาวเลได้มีอาชีพเสริมเพื่อการดำรงชีพ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของชุมชนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					ระดับความ สอดคล้อง
	Md.	ระดับ ความเห็น	I.R.	Mode	Md.-Mode	
2. แบ่งพื้นที่แหล่งค้ำน้ำของชุมชนตามรูปแบบกิจกรรม ศักยภาพและประสบการณ์ของ นักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล	4.5	มากที่สุด	1	5	0.5	สอดคล้อง
3. จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยไม่ให้เกิดการทำลายปะการัง ไม่ให้เกิดความแออัด ของที่พักและความขาดแคลนของสาธารณูปโภค	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
4. จัดตั้งทุนสำหรับผูกเรือและแสดงแนวเขต ไม่ให้เรือทอดสมอ แสดงแนวเขตปะการังและ จุดค้ำน้ำที่ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและไม่ให้เรือเกยตื้นในแหล่งค้ำน้ำที่เปิด	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
5. สอดส่องดูแลเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการผิดกฎหมาย ตักเตือนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว ให้ปฏิบัติตามกฎกติกา แจ้งการกระทำผิดในแนวปะการังให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐทราบ เมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มข้นระดับสากลและดำเนินการ อย่างเคร่งครัด โดยใช้การเทียบปรับในอัตราสูง	4.5	มากที่สุด	1	5	0.5	สอดคล้อง
6. มาตรฐานการให้บริการ ความสะอาดและปลอดภัยเพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยการสอบผู้ควบคุมการ สอนหรือตรวจใบอนุญาตค้ำน้ำ	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง
7. การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนที่มีการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ กฎ กติกาที่กำหนด	5	มากที่สุด	0	5	0	สอดคล้อง

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น รอบที่ 1 ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความสามารถใช้สำหรับกำหนดรูปแบบได้ในระดับมากที่สุด ดังนี้

1.1 แผนการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 2 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

1.2 แผนบริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกีฬา มีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 7 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

1.3 แผนพัฒนาการบริการและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวกีฬา มีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 6 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

1.4 แผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนยั่งยืน มีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 3 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

1.5 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกีฬา มีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 3 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

2. การจัดการองค์กร ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความสามารถใช้สำหรับกำหนดรูปแบบได้ในระดับมากโดยมีค่ามัธยฐาน 4.00 จำนวน 1 ข้อ ระดับมากที่สุดโดยมีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 9 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

3. การนำ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความสามารถใช้สำหรับกำหนดรูปแบบได้ในระดับมากที่สุดโดยมีค่ามัธยฐาน 4.50 จำนวน 1 ข้อ ระดับมากที่สุดโดยมีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 12 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสามารถใช้สำหรับกำหนดรูปแบบได้ในระดับมากที่สุด และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความมีความสอดคล้องกัน

4. การควบคุม ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความสามารถใช้สำหรับกำหนดรูปแบบได้ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัธยฐาน 4.50 จำนวน 1 ข้อ และมีค่ามัธยฐาน 5.00 จำนวน 6 ข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความ มีความสอดคล้องกัน

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นต่อผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเป้าหมายที่ 2 จำนวน 10 คน เพื่อยืนยันรูปแบบ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน 10 คน ในวันเสาร์ที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2563 เวลา 10.00-12.00 น. ผ่านการประชุม Online โดยผู้วิจัยนำเสนอบรรยายรายละเอียด ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัยและวิธีการศึกษาวิจัย ผลสรุปนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามแนวคิดการบริหาร (POLC) จำนวน 35 ข้อ ดังนี้ การวางแผน จำนวน 21 ข้อ การจัดการองค์กร จำนวน 10 ข้อ การนำ จำนวน 13 ข้อ การควบคุม จำนวน 7 ข้อ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบในแต่ละรายข้อ เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ ปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะรูปแบบให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติในแต่ละด้านจากผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬา ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น	ผลการพิจารณา	
	ความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้	
	ได้	ไม่ได้
1. ด้านการวางแผน		
1.1 แผนการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	✓	
1.2 แผนบริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ	✓	
1.3 แผนพัฒนาการบริการและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ	✓	
1.4 แผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนยั่งยืน	✓	
1.5 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ		
2. การจัดการองค์กร		
2.1 ระดับภูมิภาค		
2.1.1 กรมการท่องเที่ยวสนับสนุนการออกแบบ โปรแกรมและ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน	✓	
2.2 ระดับจังหวัด		
2.2.1 อุทยานแห่งชาติ จะประจำแหล่งท่องเที่ยวและดูแลกิจกรรมดำน้ำ ในพื้นที่	✓	
2.2.2 สำนักงานการท่องเที่ยวทำหน้าที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ก่อนที่พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุน พัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชน	✓	
2.2.3 หน่วยกู้ภัยทางทะเลของอุทยานแห่งชาติ ดำรวจน้ำ สถานีตำรวจและองค์กรบริหารส่วนตำบล ดูแลความปลอดภัย	✓	
2.2.4 กรมเจ้าท่าดูแลตรวจสอบความพร้อมของเรือที่ให้บริการ นักท่องเที่ยว	✓	
2.2.5 ตำรวจท่องเที่ยวตรวจสอบมัคคุเทศก์	✓	
2.2.6 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการที่พัก เรือนำเที่ยวจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว	✓	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผาดำน้ำ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น	ผลการพิจารณา	
	ความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้	
	ได้	ไม่ได้
2.3 ระดับท้องถิ่น		
2.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดูแลรักษาสุขภาพให้กับนักท่องเที่ยว	✓	
2.3.2 เครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่นที่ช่วยเหลือ สนับสนุนกัน ร่วมพูดคุยกำหนดกติกามาตรฐานการให้บริการร่วมกัน สอดส่อง ดูแล และแจ้งข่าวสาร	✓	
2.3.3 มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำและครูสอนดำน้ำ วางแผน และออกแบบกิจกรรมตามความเหมาะสม ควบคุม ให้คำแนะนำกับ นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่การเคารพกฎเกณฑ์กติกา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน	✓	
3. การนำ		
3.1 ระดับภูมิภาค		
3.1.1 สนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย	✓	
3.1.2 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมและนำไปใช้ในการฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเล	✓	
3.1.3 ผลักดันให้รัฐบาลออกกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยว โดยชุมชนบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นทางการ	✓	
3.1.4 สนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่	✓	
3.2 ระดับจังหวัด		
3.2.1 วางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวลดปัญหา ความแออัด น้ำเสียและขยะอย่างเป็นระบบ	✓	
3.2.2 สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุน ประชาสัมพันธ์และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงมือชุมชนและช่วยออกแบบ โปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้น่าสนใจ	✓	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับพาดำน้ำ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น	ผลการพิจารณา	
	ความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้	
	ได้	ไม่ได้
3.2.3 วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามอัตลักษณ์ของพื้นที่ตามศักยภาพของชุมชน	✓	
3.2.4 การทำข้อตกลงการดำเนินกิจกรรม แนวทางการปฏิบัติและควบคุมร่วมกันกับคนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและสนับสนุนการดำเนินการของชุมชน	✓	
3.2.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ประสานเชื่อมโยงข้อมูล สร้างความเข้าใจให้รู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐาน แนวปฏิบัติถูกต้องให้กับคนในชุมชนทราบ	✓	
3.3 ระดับท้องถิ่น		
3.3.1 รับฟังปัญหาและประสานแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับความไม่สะดวกของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรและความแออัดของชุมชน	✓	
3.3.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มมัคคุเทศน์ในชุมชน ผู้นำกิจกรรม ผู้ประกอบการและคนในพื้นที่	✓	
3.3.3 จัดเตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ได้แก่ ที่พัก พื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ หลายราคาเพื่อเป็นทางเลือกให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่พาดำน้ำ	✓	
13) จัดให้มีบริการมัคคุเทศก์อธิบายและให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวที่พาดำน้ำทุกครั้ง	✓	
4. การควบคุม		
4.1 เปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูและป้องกันอันตรายจากมรสุม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชนชาวเลได้มีอาชีพเสริมเพื่อการดำรงชีพ	✓	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬา ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น	ผลการพิจารณา	
	ความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้	
	ได้	ไม่ได้
4.2 แบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำของชุมชนตามรูปแบบกิจกรรม ศักยภาพและ ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับ ทรัพยากรทางทะเล	✓	
4.3 จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยไม่ให้เกิดการทำลายปะการัง ไม่ให้เกิดความแออัดของที่พักและความขาดแคลนของสาธารณูปโภค	✓	
4.4 ติดตั้งทุ่นสำหรับผูกเรือและแสดงแนวเขต ไม่ให้เรือทอดสมอ แสดงแนวเขตปะการังและจุดดำน้ำที่ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยให้กับ นักท่องเที่ยวและไม่ให้เรือเกยตื้นในแหล่งดำน้ำที่เปิด	✓	
4.5 สอดส่องดูแลเฝ้าระวัง ไม่ให้ทำผิดกฎหมาย ตักเตือนผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎหมาย แจ้งการกระทำผิดในแนวปะการัง ให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐทราบเมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดควรมีการบังคับใช้ กฎหมายที่เข้มข้นระดับสากลและดำเนินการอย่างเคร่งครัดโดยใช้การเทียบ ปรับในอัตราสูง	✓	
4.6 มาตรฐานการให้บริการ ความสะอาดและปลอดภัยเพื่อสร้าง ความประทับใจให้กับลูกค้า ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยการสอบผู้ควบคุมการสอนหรือตรวจใบอนุญาต ดำน้ำ	✓	
4.7 การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนที่มีการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ กฎ กติกาที่กำหนด	✓	

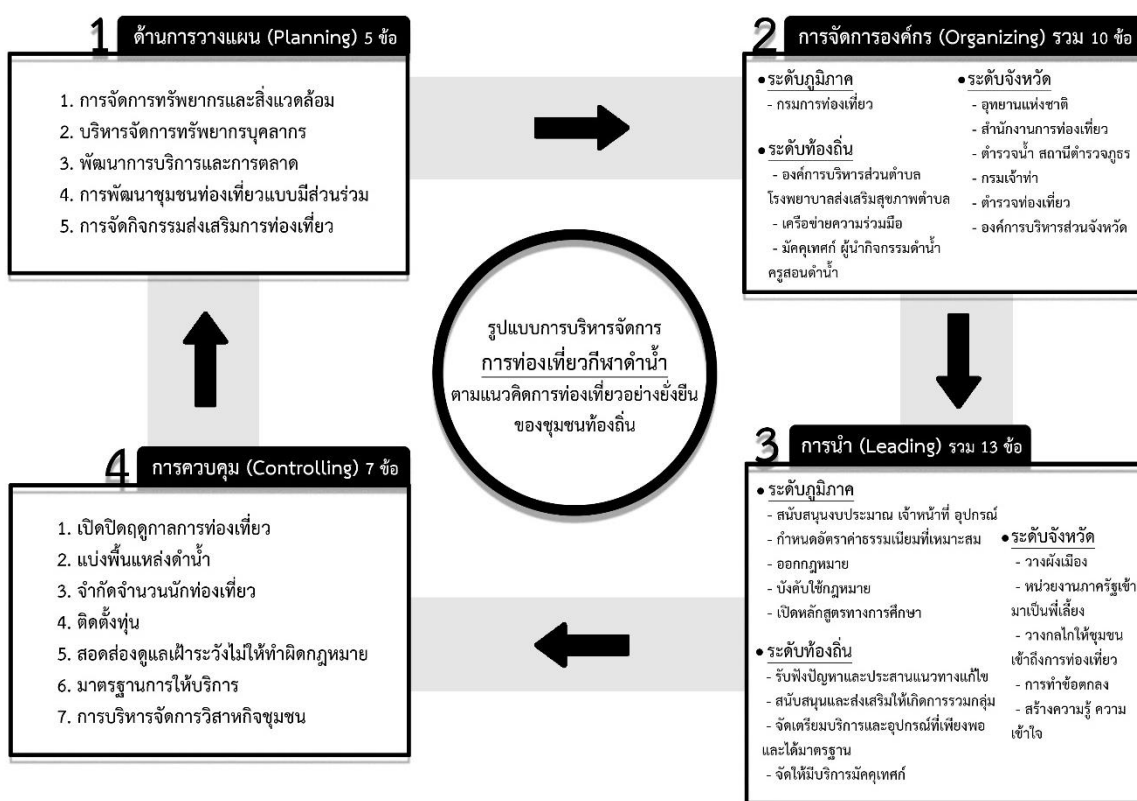
จากตารางที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามแนวคิด การบริหาร (POLC) จำนวน 35 ข้อ ดังนี้ การวางแผน จำนวน 5 ข้อ การจัดการองค์กร จำนวน

10 ข้อ การนำ จำนวน 13 ข้อ การควบคุม จำนวน 7 ข้อ ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ดังนี้

1. การวางแผน จำนวน 5 ข้อ สรุปได้ว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ
2. การจัดการองค์กร จำนวน 10 ข้อ สรุปได้ว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ
3. การนำ จำนวน 13 ข้อ สรุปได้ว่าจำนวนข้อไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่มีการปรับเปลี่ยนประโยคให้เนื้อหากระชับการปรับเปลี่ยนประโยคให้เนื้อกระชับชัดเจน
4. การควบคุม จำนวน 7 ข้อ สรุปได้ว่า จำนวนข้อไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่มีการปรับเปลี่ยนประโยคให้เนื้อหากระชับการปรับเปลี่ยนประโยคให้เนื้อกระชับชัดเจน

สรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อคิดเห็นว่า การวางแผน จำนวน 5 ข้อ การจัดการองค์กร จำนวน 10 ข้อ การนำ จำนวน 13 ข้อ การควบคุม จำนวน 7 ข้อ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

สรุปรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยววิถีพาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามแนวคิดการบริหาร (POLC) ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยววิถีพาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

1. ด้านการวางแผน

- 1.1 แผนการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- 1.2 แผนบริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ
- 1.3 แผนพัฒนาการบริการและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ
- 1.4 แผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนยั่งยืน
- 1.5 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ

2. การจัดการองค์กร

2.1 ระดับภูมิภาค

2.1.1 กรมการท่องเที่ยวสนับสนุนการออกแบบโปรแกรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

2.2 ระดับจังหวัด

2.2.1 อุทยานแห่งชาติ จะประจำแหล่งท่องเที่ยวและดูแลกิจกรรมดำน้ำในพื้นที่

2.2.2 สำนักงานการท่องเที่ยวทำหน้าที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชน

2.2.3 หน่วยกู้ภัยทางทะเลของอุทยานแห่งชาติ ดำรวจน้ำ สถานีตำรวจเรือและองค์กรบริหารส่วนตำบล ดูแลความปลอดภัย

2.2.4 กรมเจ้าท่าดูแลตรวจสอบความพร้อมของเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

2.2.5 ตำรวจท่องเที่ยวตรวจสอบมัคคุเทศก์

2.2.6 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการที่พัก เรือนำเที่ยวจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

2.3 ระดับท้องถิ่น

2.3.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลรักษาสุขภาพให้กับนักท่องเที่ยว

2.3.2 เครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่นที่ช่วยเหลือ สนับสนุนกัน ร่วมพูดคุย กำหนดกติกามาตรฐานการให้บริการร่วมกัน สอดส่อง ดูแลและแจ้งข่าวสาร

2.3.3 มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำและครูสอนดำน้ำ วางแผนและออกแบบกิจกรรมตามความเหมาะสม ควบคุม ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่ การเคารพกฎเกณฑ์กติกาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. การนำ

3.1 ระดับภูมิภาค

3.1.1 สนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย

3.1.2 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมและนำไปใช้ในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล

3.1.3 ผลักดันให้รัฐบาลออกกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน บังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นทางการ

3.1.4 สนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่

3.2 ระดับจังหวัด

3.2.1 วางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวลดปัญหาความแออัด น้ำเสียและขยะอย่างเป็นระบบ

3.2.2 สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุน ประชาสัมพันธ์และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงมือชุมชนและช่วยออกแบบ โปรแกรมการท่องเที่ยว โดยชุมชนให้น่าสนใจ

3.2.3 วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยวกีฬาตามอัตลักษณ์ของพื้นที่ ตามศักยภาพของชุมชน

3.2.4 การทำข้อตกลงการดำเนินกิจกรรม แนวทางการปฏิบัติและควบคุมร่วมกัน กับคนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและ สนับสนุนการดำเนินการของชุมชน

3.2.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ ประสานเชื่อมโยงข้อมูล สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐาน แนวปฏิบัติถูกต้องให้กับคนในชุมชนทราบ

3.3 ระดับท้องถิ่น

3.3.1 รับฟังปัญหาและประสานแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับความไม่สะดวกของคน ในพื้นที่และนักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรและความแออัดของชุมชน

3.3.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มมีศักยภาพในชุมชน ผู้นำกิจกรรม ผู้ประกอบการและคนในพื้นที่

3.3.3 จัดเตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ได้แก่ ที่พัก พื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ หลากหลายราคาเพื่อเป็น ทางเลือกให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่ต่าง

3.3.4 จัดให้มีบริการมัคคุเทศก์อธิบายและให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกให้กับ นักท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาตามน้ำทุกครั้ง

4. การควบคุม

4.1 เปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูและป้องกันอันตรายจากมรสุม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชนชาวเลได้มีอาชีพเสริมเพื่อการดำรงชีพ

4.2 แบ่งพื้นที่แหล่งค้ำน้ำของชุมชนตามรูปแบบกิจกรรม ศักยภาพและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล

4.3 จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยไม่ให้เกิดการทำลายปะการัง ไม่ให้เกิดความแออัดของที่พักและความขาดแคลนของสาธารณูปโภค

4.4 ติดตั้งท่อน้ำสำหรับผูกเรือและแสดงแนวเขต ไม่ให้เรือทอดสมอ แสดงแนวเขตปะการังและจุดค้ำน้ำที่ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและไม่ให้เรือเกยตื้นในแหล่งค้ำน้ำที่เปิด

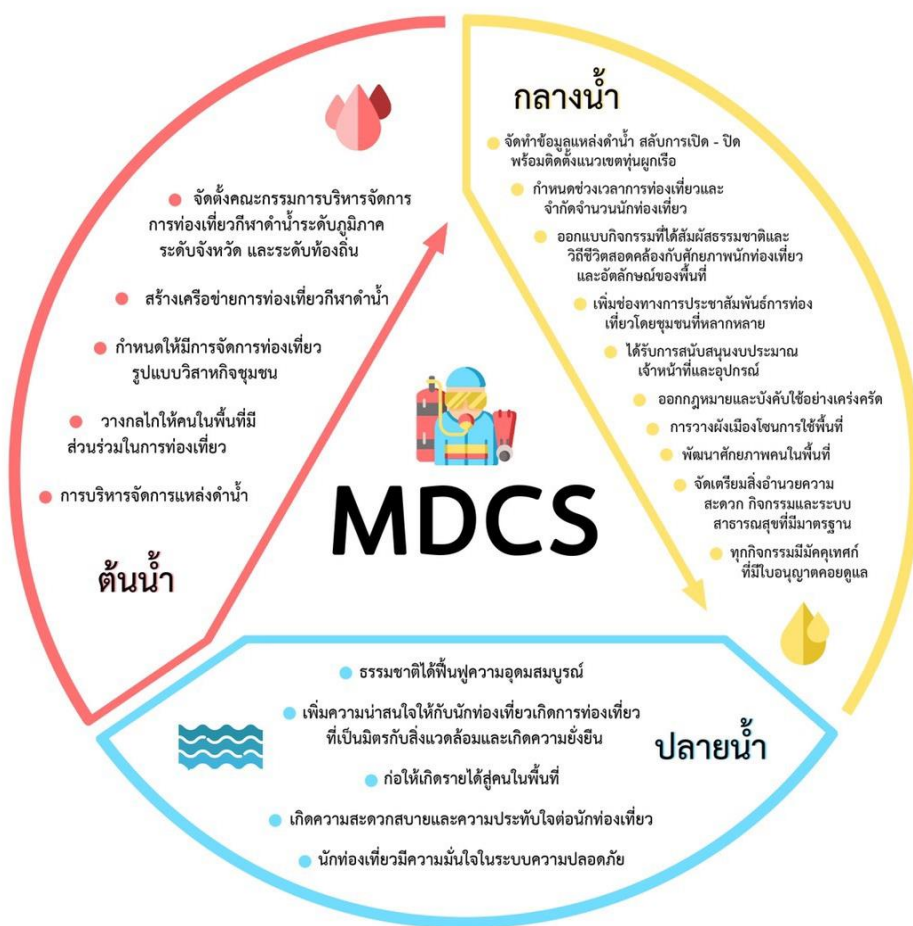
4.5 สอดส่องดูแลเฝ้าระวัง ไม่ให้ทำผิดกฎหมาย ตักเตือนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎกติกา แจ้งการกระทำผิดในแนวปะการังให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ทราบเมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มข้นระดับสากลและดำเนินการอย่างเคร่งครัด โดยให้การเทียบปรับในอัตราสูง

4.6 มาตรฐานการให้บริการ ความสะอาดและปลอดภัยเพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยการสอบผู้ควบคุมการสอนหรือตรวจใบอนุญาตค้ำน้ำ

4.6 การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนที่มีการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ กฎ กติกาที่กำหนด

การจะพัฒนาคุณภาพของการท่องเที่ยวก็พาค้ำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาระบบโซ่อุปทานการท่องเที่ยวด้วยเนื่องจากพบว่า แหล่งท่องเที่ยวพาค้ำน้ำในประเทศไทยมีความหลากหลาย ปัญหาที่พบในการท่องเที่ยวไม่ได้มีเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวแต่ละรวมไปถึงรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวซึ่งจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวพาค้ำน้ำที่เชื่อมโยงและบูรณาการกันทั้งระดับภูมิภาค ระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งค้ำน้ำจัดทำข้อมูลแหล่งค้ำน้ำและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวพาค้ำน้ำผ่านรูปแบบการบริหารแบบวิสาหกิจชุมชน โดยออกแบบกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับศักยภาพนักท่องเที่ยวและอัตลักษณ์ของพื้นที่ที่มีการสลับการเปิดปิดฤดูกาลท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูความสมบูรณ์ ติดตั้งท่อน้ำผูกเรือเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว วางผังเมือง โชนการใช้พื้นที่เพื่อลดความแออัดและ

เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรที่เพียงพอ การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐทั้งระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น เครือข่ายการท่องเที่ยวและกลุ่มอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอ ไปพร้อมกับการออกกฎหมายและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด วางกลไกให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวและการร่วมดูแลทรัพยากรทางทะเลไปพร้อมกับการพัฒนาคนในพื้นที่ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการและการให้บริการนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ ทำให้คนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยผู้วิจัยได้สร้าง Model MDCS รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามระบบโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 11 Model MDCS รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นตามระบบโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการวิจัยเดลฟายประยุกต์ (Apply Delphi Technique Research) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และมีวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อสำรวจบริบท ปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ การคมนาคมขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักและกิจกรรม และองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ตามองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน 5 องค์ประกอบ คือ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรบุคคล การพัฒนาบริการและการตลาด การพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 2) ด้านการจัดการองค์กร 10 องค์ประกอบ คือ กรมการท่องเที่ยวออกแบบโปรแกรมและประชาสัมพันธ์ อุทยานแห่งชาติดูแลกิจกรรมในพื้นที่ สำนักงานการท่องเที่ยวพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ หน่วยกู้ภัยทางทะเล ตำรวจน้ำ สถานีตำรวจภูธรและองค์กรบริหารส่วนตำบลดูแลความปลอดภัย กรมเจ้าท่าดูแลเรือ ตำรวจท่องเที่ยวตรวจมัณฑุเทศก์ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ประกอบการที่พักและเรือนำเที่ยวจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก องค์การบริหารส่วนตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลสุขภาพนักท่องเที่ยว เครือข่ายในท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานการให้บริการ มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำและครูสอนดำน้ำออกแบบกิจกรรมแนะนำนักท่องเที่ยวให้เคารพกติกาการใช้ทรัพยากร 3) ด้านการนำ 13 องค์ประกอบ คือ สนับสนุนงบประมาณเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมนำไปฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล ออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรม เปิดหลักสูตรทางการศึกษาให้กับคนในพื้นที่

วางผังเมือง ประชาสัมพันธ์และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงชุมชน ออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยว วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยว การทำข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และดูแลรักษา ทรัพยากรทางทะเล สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐานและแนวปฏิบัติ รับฟังปัญหาแก้ไข ความไม่สะดวกการใช้ทรัพยากร ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้ มาตรฐาน จัดให้มีบริการมัคคุเทศก์ในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวทุกปีทุกครั้ง 4) ด้านการควบคุม 7 องค์ประกอบ คือ การเปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยว การแบ่งพื้นที่แหล่งดำน้ำ การจำกัดจำนวน นักท่องเที่ยว การติดตั้งทุ่น การสอดส่องดูแลบังคับใช้กฎหมายที่เข้มข้น ควบคุมมาตรฐานการ ให้บริการ ความสะอาดและปลอดภัย บริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนตามกติกาที่กำหนด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิด การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นและวิเคราะห์ข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากเอกสารงานวิจัย รายงาน ที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ทฤษฎีการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวกีฬา ดำน้ำ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวกีฬา ดำน้ำ ตรวจสอบความเป็นไปและความเหมาะสม ของรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ ชุมชนท้องถิ่นข้อค้นพบจากการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การวางแผน สิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยว คือความสมบูรณ์ของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และต้องมีอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่กัน ไปโดยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้เพื่อไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินการวางแผนดังนี้

แผนการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยการสำรวจแหล่งดำน้ำเพื่อประเมิน ความสมบูรณ์และความเสียหายของแหล่งดำน้ำและการฟื้นฟู บำรุงรักษาคุณภาพน้ำ ระบบนิเวศ ในแนวปะการังด้วยการการปลูกทดแทนปะการังที่ผุพัง สร้างแนวปะการังเทียมในแหล่งดำน้ำ ที่เสื่อมโทรมซึ่งสอดคล้องกับหลักการเบื้องต้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (World Tourism Organization, 2015) “การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องมีการดำเนินการจัดการ ภายใต้อิทธิพลความสามารถของระบบธรรมชาติ” และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวินท์ สุวัฒน์ ณ เขตรัฐ และคณะ (2550) พบว่า “การจัดระเบียบแหล่งกีฬา ดำน้ำเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบควรมีการสำรวจ แหล่งดำน้ำในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันอย่างจริงจังเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานว่า แหล่งใดมีศักยภาพ และแหล่งใดควรงดใช้ประโยชน์ชั่วคราวเพื่อปรับปรุงพัฒนา”

แผนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำให้บุคลากร
มีความรู้ คนในชุมชนมีความสำคัญยิ่งในการเป็นกลไกการขับเคลื่อนพัฒนาและบริหารจัดการ
 การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย บุคลากรหรือคนในชุมชนที่เกี่ยวข้อง
 กับการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำต้องมีความรู้เรื่องความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน การกู้ชีพกู้ภัยทางทะเล
 (Life guard) มีความสามารถในการให้บริการ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้
 มีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำเห็นความสำคัญในอาชีพกีฬาดำน้ำและมี
 ความพร้อมในการที่จะทำงานร่วมกับผู้ประกอบการ พัฒนาคนในพื้นที่ให้มีบัตรมัคคุเทศก์
 มีคุณสมบัติและมีความสามารถในการเป็นผู้นำกิจกรรมและฝึกสอนดำน้ำ จัดตั้งศูนย์อบรม
 นักท่องเที่ยวก่อนที่นักท่องเที่ยวจะออกไปทำกิจกรรมดำน้ำ พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยง
 ให้คำแนะนำและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชน

แผนการบริการและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ ในการพัฒนามาตรฐานการ
 ให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชน ระบบความปลอดภัยและระบบสาธารณสุขให้มี
 มาตรฐานสากล การกำหนดเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำของชุมชนที่สะดวก
 การกำหนดกลยุทธ์ด้านการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลวิเคราะห์
 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคามเกี่ยวกับท่องเที่ยวจังหวัดสตูล โดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด
 แบบบูรณาการจังหวัดสตูลพบว่า “จังหวัดสตูลยังขาดการสร้าง Brand ทางการท่องเที่ยวและไม่มี
 ผลิตภัณฑ์และสินค้าชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์เป็นของตนเองที่เข้มแข็งและแข่งขันได้ระดับนานาชาติ
 และขาดนวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการสิ่งแปลกใหม่” นักท่องเที่ยว
 ในยุคปัจจุบันมีการศึกษาที่สูงขึ้น สามารถศึกษาหาข้อมูลและวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวด้วย
 ตนเองทำให้ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวต้องพยายามในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าให้มากขึ้นละเอียด
 ขึ้น ดังนั้นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพจะเป็นการเพิ่มคุณค่า
 การท่องเที่ยวโดยชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีณพร ชวนเกริกกุล (2561, หน้า 50) ได้ให้
 ข้อเสนอแนะว่า “ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยว
 รู้จักมากขึ้น มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแนะนำแก่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ควรมีการปรับปรุง
 ข้อมูลข่าวสารของสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละแห่งให้มีความทันสมัยอยู่เสมอเพื่อความสะดวกรวดเร็ว
 ในการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวขึ้นก่อนการเดินทาง ควรมีการขนส่งมวลชนที่เข้าถึง
 แหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก มีรถโดยสารบริการนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง ควรมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน
 มากขึ้นมีพนักงานแนะนำให้ความรู้ในสถานที่ท่องเที่ยว” สอดคล้องกับผลการศึกษาของบริษัท
 แบรนด เมทริกซ์ รีเสิร์ช จำกัด (2554) พบว่า “สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาควรเป็นหน่วยงานหลัก
 ในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับนักท่องเที่ยวเพื่อจัดทำเว็บไซต์เพื่อนำเสนอสิ่งที่

นักท่องเที่ยวกวกรทรวบรวบรายชื่อของผู้ประกอบการ พร้อมเบอร์โทรหรือ E-mail ที่สามารถใช้ในการติดต่อได้จริง จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรือโบปปลิว/แผ่นพับหลายภาษาเพื่อนำไปวางไว้ที่สนามบินของประเทศคู่แข่งเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำตลาดมากขึ้น” และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิญ์ สุวัฒน์ ฅ เขตรัฐ และคณะ (2550) พบว่า “สิ่งที่นักท่องเที่ยวกังวลและซักถามเสมอ คือระบบการรักษาความปลอดภัยทั้งขณะใช้ชีวิตในการเดินทางและเข้าร่วมกิจกรรมดำน้ำ ตลอดจนสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ ซึ่งอาจจะบรรยายหรือแจกเอกสารเพื่ออ่านทำความเข้าใจได้พาหนะเดินทางคือ เรือต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของทางการที่สำคัญคือต้องให้นักท่องเที่ยวต้องสวมเสื้อชูชีพขณะเดินทางทุกคนทุกครั้ง และถ้าเป็นเรือขนาดใหญ่ควรมีอุปกรณ์ดับเพลิงติดไปด้วย นอกจากนี้ควรมีการเตรียมการเรื่องยาสามัญประจำบ้านและเตือนให้นักท่องเที่ยวเตรียมยาประจำตัวมาให้พร้อม”

แผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนยั่งยืน หลักการสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนคือ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว กระบวนการจัดการท่องเที่ยวและรวมถึงการติดตามประเมินผลการท่องเที่ยวและที่สำคัญคือความเป็นเจ้าของและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งในระดับหน่วยงาน ภูมิภาค จังหวัดและชุมชน ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี พื้นฟูจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการคิดและมีส่วนร่วมพัฒนาระบบการบริหารจัดการขยะของชุมชน

ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคามเกี่ยวกับท่องเที่ยวจังหวัดสตูล โดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดสตูลพบว่า “การท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ผลักดันให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้ มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับกับผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศและอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน แต่ก็ยังมีจุดอ่อนคือภาครัฐกิจยังไม่สามารถรวมกลุ่มได้อย่างเหนียวแน่น ขาดศักยภาพทางการแข่งขัน โดยเฉพาะผู้ประกอบการท่องเที่ยว”

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกีฬา การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องสอดคล้องกับความต้องการ พฤติกรรม ศักยภาพและระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ศักยภาพของพื้นที่และสอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลมาเชื่อมโยงและสร้างสรรค์ให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าและสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวจดจำได้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยว การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับระยะเวลา จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำขึ้นและดำน้ำลึกในเขตพื้นที่ ก่อนทำกิจกรรมดำน้ำนัดหมายเวลาเตรียมอุปกรณ์ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ

กฎระเบียบของพื้นที่ อธิบายสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ การดูแลตนเอง อุปกรณ์และสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ

2. การจัดการองค์กร การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะประสบความสำเร็จได้

ต้องอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่าย หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และคนในพื้นที่จึงต้องมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้งระดับภูมิภาค ระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ทั้งการจัดองค์กรแบบมีโครงสร้างและแบบเครือข่าย เพื่อช่วยสนับสนุนเป็นพี่เลี้ยงให้ข้อเสนอแนะ การท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและชุมชน เกิดร่วมมือในการร่วมกำหนดกติกา มาตรฐานการให้บริการ ร่วมสอดส่อง ร่วมดูแลและแจ้งข่าวสารเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ร่วมกันระดมความคิดที่จะพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างจริงจังทั้งการด้านดูแลทรัพยากรทางทะเล ด้านความปลอดภัย การจัดการขยะ การดูแลด้านสุขภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของวรินทร์ สุวัฒน์ ณ เขตรัฐ และคณะ (2550) พบว่า “ที่ผ่านมาผู้ประกอบการธุรกิจกีฬาดำน้ำจะดำเนินการทุกอย่างแบบเบ็ดเสร็จมีเรือมัคคุเทศก์เป็นของตัวเองเพื่อลดค่าใช้จ่าย พบว่าบางครั้งมีปัญหาที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการพูดคุยเพื่อหาแนวทางในการประกอบธุรกิจกีฬาดำน้ำที่ใช้เรือเป็นพาหนะเดินทางอย่างเกื้อกูล ดังนั้นจึงควรสนับสนุนและเปิด โอกาสให้องค์กรอาชีพต่าง ๆ เช่น ชมรมเรือหางยาว ชมรมเรือเร็ว (สปีดโบท) ชมรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเลมีส่วนร่วมในธุรกิจโดยกำหนดมาตรฐานด้านขนาดการบริการและเวลารับส่งผู้โดยสารให้ชัดเจน วางกลไกให้คนในพื้นที่ซึ่งมีความคุ้นเคยกับพื้นที่และเชี่ยวชาญในกระแสน้ำสนับสนุนการท่องเที่ยวและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว” การเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่อุทยานให้สามารถตรวจบัตรมัคคุเทศก์ร่วมกับตำรวจท่องเที่ยวจะช่วยลดปัญหาข้อจำกัดของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมดูแลการทำกิจกรรมในพื้นที่ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินการให้ให้บรรลุเป้าหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวในการจัดตั้งศูนย์อบรมนักท่องเที่ยวก่อนที่นักท่องเที่ยวจะออกไปทำกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำจะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้มีความรู้และสามารถทำกิจกรรมดำน้ำได้อย่างมีความรับผิดชอบ เป็นต้น

3. การนำ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชน

จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกระดับทั้งการสนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย ผลักดันกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นทางการจากส่วนกลาง สอดคล้องกับรายงานวิจัยของสุชาย วรชนะนันท์, ภาสิณี วรชนะนันท์, ปิยะวัฒน์ สุจิรัชชาติ, สุริภรณ์ สิงห์บำรุง และวรัญญาภรณ์ ศรีสุข (2555) พบว่า

“มาตรการด้านกฎหมายที่ดูแลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาที่เป็นหน่วยงานหลักที่บังคับใช้กฎหมายไม่มีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ มาตรการด้านกฎหมายที่ดูแลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเน้นดูแลเฉพาะพื้นที่และทรัพยากรในพื้นที่เท่านั้น ในขณะที่มาตรการด้านกฎหมายที่ดูแลโดยกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาจะเน้นดูแลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ซึ่งไม่มีกฎหมายที่มาดูแลในส่วนของการดำเนินกิจกรรมดำเนินน้ำ อีกทั้งยังพบว่าเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ดูแลกฎหมายดังกล่าวไม่มีต้นสังกัดที่ต่างกัน จึงไม่สามารถบูรณาการข้อมูลและประสานงานการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ รวมถึงไม่มีความรู้เรื่องการดำเนินน้ำส่งผลให้ไม่เข้าใจบริบทของกิจกรรมดำเนินน้ำ จึงไม่มีการบังคับใช้และตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม” การสนับสนุนด้านการศึกษาโดยการเปิดหลักสูตรทางการศึกษาด้านการท่องเที่ยวกีฬาดำเนินน้ำให้กับคนในพื้นที่ การวางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวลดปัญหาความแออัด น้ำเสียและขยะอย่างเป็นระบบ หน่วยงานภาครัฐเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนประชาสัมพันธ์และนำนักท่องเที่ยวส่งถึงมือชุมชนและช่วยออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้น่าสนใจจากการที่ใช้ทรัพยากรน้อยกว่าไม่ว่าจะเป็นน้ำประปาหรือไฟฟ้า สร้างขยะน้อยกว่าและเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น วางกลไกให้ชุมชนเข้าถึงการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ของพื้นที่และตามศักยภาพของชุมชน การทำข้อตกลงการดำเนินกิจกรรมแนวทางการปฏิบัติและควบคุมร่วมกันกับคนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและสนับสนุนการดำเนินการของชุมชน รับฟังปัญหาและประสานแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับความไม่สะดวกของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรและความแออัดของชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มมัคคุเทศน์ในชุมชน ผู้นำกิจกรรม ผู้ประกอบการและคนในพื้นที่ จัดเตรียมบริการและอุปกรณ์ที่เพียงพอและได้มาตรฐาน

4. การควบคุม เพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูและป้องกันอันตรายจึงกำหนดช่วงเวลา

การเปิดปิดฤดูกาลการท่องเที่ยว แบ่งพื้นที่แหล่งดำเนินน้ำของชุมชนตามรูปแบบกิจกรรม ศักยภาพและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยไม่ให้เกิดการทำลายปะการัง ไม่ให้เกิดความแออัดของที่พักและความขาดแคลนของสาธารณูปโภค ติดตั้งท่อน้ำสำหรับผูกเรือและแสดงแนวเขต ไม่ให้เรือทอดสมอแสดงแนวเขตปะการังและจุดดำเนินน้ำที่ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและไม่ให้เรือเกยตื้นในแหล่งดำเนินน้ำที่เป็ด ช่วยสอดส่องดูแลเฝ้าระวังไม่ให้เกิดกฎหมาย ตักเตือนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎกติกา แจ้งการกระทำผิดในแนวปะการังให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐทราบเมื่อพบเห็นผู้กระทำผิดและมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มข้นระดับสากลและดำเนินการ

อย่างเคร่งครัดโดยใช้การเทียบปรับในอัตราสูงและมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับอย่างเคร่งครัดเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิทย์ สุวัฒน์ ณ เขตรัฐ และคณะ (2550) พบว่า “สภาพภูมิทัศน์ทั้งบนบกและใต้น้ำล้วนเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าสู่แหล่งกีฬา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องอนุรักษ์ทุกอย่างบริเวณแหล่งดำน้ำและยังต้องควบคุมดูแลสภาพแวดล้อมและเอกลักษณ์ของจุดดำน้ำ สวมวนพันธุ์ปลาและสัตว์ทะเลอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำ ต้องไม่ใช่ประโยชน์เกินพอดีจนทำให้สัตว์ทะเลที่อยู่บริเวณดังกล่าวย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยทำให้ทุกสิ่งค่อย ๆ ค่อย ๆ กำหนดระเบียบการใช้พื้นที่ที่อยู่บริเวณใกล้จุดดำน้ำให้ชัดเจน โดยเฉพาะระเบียบและบทลงโทษเกี่ยวกับการทำลายสิ่งแวดล้อม” และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาชา วรชนะนันท์ และคณะ (2555) พบว่า “ไม่มีการขึ้นทะเบียนที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำธุรกิจดำน้ำเป็นแบบชั่วคราวตามฤดูกาลและปิดกิจการในช่วงมรสุมรวมถึงผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจดำน้ำเป็นอาชีพเสริม ซึ่งผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ประกอบการทั้งสองกลุ่มนี้จะใช้กลยุทธ์ด้านราคาโดยขายราคาต่ำกว่าท้องตลาดเนื่องจากต้นทุนการดำเนินการต่ำไม่มีร้านเป็นหลักเป็นแหล่งแต่ใช้วิธีรับส่งนักท่องเที่ยวจากที่พักโดยตรงหรือติดต่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่กับนักท่องเที่ยวและใช้บริการเรือที่มีข้อตกลงร่วมกันจึงสามารถลดต้นทุนได้ ส่งผลให้ร้านดำน้ำที่ทำการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า ต้องลดราคาลงตามร้านที่ไม่จดทะเบียนเพื่อให้ลูกค้ามาใช้บริการและให้กิจการดำเนินต่อไปได้ โดยพบว่าผู้ประกอบการที่ดำเนินการอย่างผิดกฎหมายมีแนวโน้มที่จะขาดความรับผิดชอบต่อทรัพยากรเนื่องจากไม่มีความรู้อย่างแท้จริงและไม่มีหลักฐานหรือเอกสารระบุที่สามารถระบุตัวตนได้ ผู้ประกอบการบางรายที่ไม่มีกิจการจ้างพนักงานชาวไทยจ้างงานชาวต่างชาติที่ไม่มี Work permit มาเป็นผู้นำการดำน้ำ (Dive leader) ผู้ควบคุมการดำน้ำ (Dive master) และผู้ฝึกสอนการดำน้ำ (Instructor) และมีการประกอบธุรกิจโดยไม่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องเนื่องจากมีข้อกำหนดทางกฎหมายและความยุ่งยากในการขึ้นทะเบียน

อีกทั้งธุรกิจดำน้ำในปัจจุบันพบปัญหาการขาดแคลนผู้นำการดำน้ำ ผู้ควบคุมการดำน้ำและผู้ฝึกสอนการดำน้ำ ผู้ประกอบการที่เป็นคนไทยมีน้อย คนไทยมีทักษะด้านภาษาอังกฤษที่ไม่สามารถสื่อสารชาวต่างชาติได้ดีทำให้มีความจำเป็นต้องจ้างชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาเข้ามาตามกฎหมายบังคับให้จำนวนชาวต่างชาติที่เป็นผู้ประกอบการสามารถจ้างงานได้อย่างถูกต้องกฎหมายขึ้นอยู่กับมูลค่าของทุนจดทะเบียน ดังนั้นผู้นำการดำน้ำ ผู้ควบคุมการดำน้ำและผู้ฝึกสอนการดำน้ำที่เป็นชาวต่างชาติที่ประกอบอาชีพอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่จึงมีการจ้างงานอย่างผิดกฎหมาย” ทำให้ต้องมีการตรวจสอบการดำเนินธุรกิจหลังการจัดตั้งโดยการสอบผู้ควบคุมการสอนหรือตรวจใบอนุญาตดำน้ำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่วักกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

1. กำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวที่วักกีฬาดำน้ำให้มีผลิตภัณฑ์และสินค้าชุมชนที่มีนวัตกรรมเป็นอัตลักษณ์
2. ภาครัฐและภาคเอกชนควรนำองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการไปใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว
3. จัดทำแผนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเพื่อสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโดยการนำรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่วักกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ไปทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบว่ามีความเหมือนหรือมีความแตกต่าง
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวที่วักกีฬาดำน้ำที่สอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่เชื่อมโยงกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเล
3. ควรมีการศึกษาแผนกลยุทธ์ด้านการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยวที่วักกีฬาดำน้ำอย่างยั่งยืนของชุมชน โดยการกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวตามคุณค่าเน้นนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและเป้าหมายของชุมชนเพื่อเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวของชุมชน

บรรณานุกรม

- กรมการท่องเที่ยว. (2559). สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.tourism.go.th/home/details/11/221/25516>
- กรมการท่องเที่ยว. (2558). สถิตินักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2557-2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.tourism.go.th>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). คำขวัญจังหวัดภูเก็ต: ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม. ม.ป.ท.
- การสัมมนาแนวทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสตูล. (2562). เข้าถึงได้จาก <http://thainews.prd.go.th>
- กุลวดี แก้วกล้า. (2550). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของข้าราชการเกษียณอายุ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เกษม บุญอ่อน. (2522, ตุลาคม). เผลพ่าย: เทคนิคการวิจัย. *คุรุปริทัศน์*, 10, 26-28.
- คำสอนดีดี.คอม. (2560). *ทฤษฎีระบบ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.kamsondeede.com/school/index.php/chapter-002/51-2008-12-13-14-44-22/109--system-theory>
- โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. (2540). *การท่องเที่ยวโดยชุมชน*. เข้าถึงได้จาก <https://cbtyouth.wordpress.com/cbt-youth/cbt/>
- ชนงกรณ์ คุณทลบุตร. (2556). *หลักการจัดการ (Principle of management)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์. (2550). *การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรม เล่ม 1 หน้าที่ 5 (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2545). *การจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนภพ โสตร์โยม และนพพร สุกุลยีนงสุข. (2560). *การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็งด้านการตลาดของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้. (2558). *เศรษฐกิจภาคใต้กับบริบทใหม่ทางเศรษฐกิจ*. ใน *สัมมนาวิชาการเศรษฐกิจภาคใต้ปี พ.ศ. 2558 วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558*. สงขลา: ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้.

- ดรรรชนี เอมพันธุ์. (2550). *การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสตูล. (2553). *สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทย
ที่เดินทางเข้า-ออกเกาะหลีเป๊ะ ในฤดูท่องเที่ยวช่วง 6 เดือน*. สตูล: สำนักงานตรวจคน
เข้าเมือง.
- นงนภัส คู่วัลญญู เทียงกมล. (2554). *การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2560). *การจัดการสมัยใหม่ = Modern management* (พิมพ์ครั้งที่ 11).
กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บริษัท แบรินด์ เมทริกซ์ รีเสิร์ช จำกัด. (2554). *โครงการศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มด้าน
การตลาดสำหรับการท่องเที่ยวกลุ่มค่าน้ำ*. กรุงเทพฯ: บริษัท แบรินด์ เมทริกซ์ รีเสิร์ช
จำกัด.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย.
- ฝ่ายระบบฐานข้อมูล ส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ. (2552). *สถิตินักท่องเที่ยวเขตอุทยาน
แห่งชาติตะรุเตา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2543-2552*. สตูล: สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
และอุทยานแห่งชาติ สบอ.5.
- ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย. (2549). *แนวทาง
การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. ปทุมธานี: ศูนย์เพื่อการวางแผน
การท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย.
- ภาควิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2543). *การจัดการอุทยานแห่งชาติสิรินาถ
จังหวัดภูเก็ต*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2556). *สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ยศ สันตสมบัติ. (2544). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการ.
ทรัพยากร*. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการ
ทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย.
- ราณี อิศัยกุล. (2557). *การจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะทาง*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2547). *หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: กองอนุรักษ์
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

- วรรณ วลัยวานิช. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รวินท์ สุวัฒน์ ณ เขมรัฐ, นิตยา เลหาบรรจง, วรรณ พัทธ์สานต์, ปริญ เลหาบรรจง, ไพโรจน์ สุวรรณ และกนกวลี เอ่งฉ้วน. (2547). *ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่*. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน.
- รวินท์ สุวัฒน์ ณ เขมรัฐ, ไพโรจน์ สุวรรณ และกฤษฎา บัวคลี. (2550) *การจัดและบริหารเชิงบูรณาการกีฬา เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่สามเหลี่ยมอันดามันอย่างยั่งยืน: ภูเก็ต พังงา และกระบี่*. กระบี่: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่.
- วานิสสา ตโนภาส และกนกคุณท์ โดชัยวัฒน์. (2554). *พื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อรีสอร์ทสำหรับผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรัชต์ มัชฌมบุรุษ. (2554). *แนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กรณีศึกษาพื้นที่รอบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะ จังหวัดลำปาง*. ใน *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี พ.ศ. 2554 “การพัฒนาอนาคตชนบทไทย: ฐานรากที่มั่นคง เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน”* วันที่ 27-29 มกราคม พ.ศ. 2554. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิลาวรรณ รพีพิศาล. (2550). *หลักการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: วิจิตรหัตถกร.
- ศรัณพร ชวนเกริกกุล. (ม.ป.ป.). *การสื่อสารและภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ศรัณพร ชวนเกริกกุล. (2561). *กลยุทธ์การยกระดับการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเมืองรอง จังหวัดสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสยาม.
- ศิระ สุวรรณพานิช. (2544). *การดำน้ำโดยใช้เครื่องช่วยหายใจ*. กระบี่: ฝ่ายเอกสารตำรา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่.
- ศิริภรณ์ ภิญญูโชโต. (2550). *รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นและชุมชนบ้านช่วงบุก ตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สถาบันการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม. (2546). *ทฤษฎีกระบวนการระบบ (System thinking)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaicivicnet.com/System%20Thinking.htm>

- สมคิด บางโม. (2556). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สร้อยศรี อาสาสมัครพกิจ. (2543). *โครงการการวิจัยเพื่อพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2557). *การจัดการ: จากมุมมองนักบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริวุฒิ วิไลชัยวัฒน์. (2561). *ความจริงบน “เกาะหลีเป๊ะ” แดนสวรรค์การดำน้ำ กับ 3 ปัญหาใหญ่ด้านรักษาพยาบาล*. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9610000042673>
- สิริวุฒิ วงษ์วัชรदारง. (2552). *การพัฒนาสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุกรณีศึกษา: ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพมิชชั่น อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี*. รายงานการค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการท่องเที่ยว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล. (2553). *เกาะหลีเป๊ะ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.satun.mots.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2561 (Gross regional and provincial product chain volume measures 2018 edition)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *ASEAN CONNECT: ความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวอาเซียนการท่องเที่ยวทางน้ำ กับการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย*. เข้าถึงได้จาก https://secretary.mots.go.th/ewtadmin/ewt/policy/download/article/article_20170511093606.pdf
- สำนักงานวิจัย นวัตกรรมและพันธมิตร. (2560). *ยุทธศาสตร์การวิจัยประเด็นด้านการท่องเที่ยว (พ.ศ. 2555-2559)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.kmutt.ac.th/rippc/nrct59/33s9.pdf>
- สำนักงานสถิติจังหวัดสตูล. (2558). *รายงานวิเคราะห์สถานการณ์จังหวัดสตูล*. เข้าถึงได้จาก <http://osthailand.nic.go.th>
- สุชาย วรชนะนันท์, ภาสิณี วรชนะนันท์, ปิยะวัฒน์ สุจิระชาโต, สุริภรณ์ สิงห์บำรุง และวรัญญาภรณ์ ศรีสุข. (2555). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสนาะ ดิยาว์. (2546). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย. (2553). *แผนพัฒนาการเกษตร 2553*. สตูล: องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย.
- อรนภา ทศน์ขนา. (2559). *รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ โดยมหาวิทยาลัย*. คุษณินิพนธ์ปรัชญาคุษณินิพนธ์, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกวิทย์ มณีธร. (2552). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร/การจัดการ*. กรุงเทพฯ: เอ็ม. ที. เพรส.
- ฮาร์วาร์ดเอเชีย. (2563). *การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมจังหวัดสตูล*. เข้าถึงได้จาก <http://www.harvardasia.co.th>
- Bridges, J., & Roquemore, L. (2004). *Management for athletic/ sport administration* (3rd ed.). Georgia: ESM Books.
- Brotherton, B., & Himmetoglu, B. (1997). Beyond destinations: Special interest tourism. *International Journal of Tourism and Hospitality Research*, 8(3), 11-30.
- Carr, N. (2002). The tourism-leisure behavioural continuum. *Annals of Tourism Research*, 29(4), 972-986.
- Carroll, S. J., & Gillen, D. J. (1987). Are the classical management functions useful in describing managerial work. *Academy of Management Review*, 12(1), 38-51
- Delpy-Neirotti, L. (2003). An introduction to sport and adventure tourism. In S. Hudson (Ed.), *Sport and adventure tourism*. New York: Haworth Hospitality Press.
- Douglas, N. (2001). Travelling for health: Spa and health resorts'. In N. Douglas, N. Douglas & R. Derrett (Eds.), *Special interest tourism: Contexts and cases* (pp. 260-278). Milton: John Wiley and Sons.
- Douglas, N., Douglas, N., & Derrett, R. (2001). *Special interest tourism: Context and cases*. Brisbane, NY: John Wiley & Sons.
- Dickman, S. (1996). *Tourism: An introductory text* (2nd ed.). Australia: Hodder Education.
- Drucker, P. F. (1954). *The practice of management*. New York: Harper & Row.
- Drucker, P. F. (1963). Managing for business effectiveness. *Harvard Business Review*, 41(3), 53-60.
- Gibson, H. J., Kaplanidou, K., & Kang, S. J. (2012). Small-scale event sport tourism: A case study in sustainable tourism. *Sport Management Review*, 15, 160-170.

- Hall, C. M. (1992). Adventure, sport, and health. In C. M. Hall & B. Weiler (Eds.), *Special interest tourism*. London: Belhaven Press.
- Hannerz, U. (1996). *Transnational connections-culture, people, places*. London: Belhaven Press.
- Kastarlak, B. I., & Barber, B. (2012). *Fundamentals of planning and developing tourism*. Upper Saddle River, NJ: Pearson-Prentice Hall.
- Novelli, M. (2005). *Niche tourism: Contemporary issues, trends and cases*. Oxford: Elsevier
- Ritchie, B. (2005). Sport tourism: Small-scale sport event tourism: The changing dynamics of the New Zealand Masters Games. IN M. Novelli (Ed.), *Niche tourism: contemporary issues, trends and cases*. Oxford, England: Elsevier Butterworth-Heinemann.
- Robbin, S. P., & Coulter, M. (1999). *Management* (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Seaton, A. (2002). Tourism as metempsychosis and metempsychosis: The personae of eternal recurrence. In G. M. S. Dann (Ed.), *The tourist as a metaphor for the social world*. Wallingford: CAB International.
- Tassiopoulos, D., & Haydam, N. (2007). Golf tourists in South Africa: A demand-side study of a niche market in sport tourism. *Tourism Management*, 29, 870-882.
- The World Tourism Organization. (1997). Sustainable tourism and environment. In *International tourism: A global perspective* (2nd ed.). Madrid: The World Tourism Organization.
- The World Tourism Organization. (2008). *Conceptualization of sustainable tourism development*. Madrid: The World Tourism Organization.
- The World Tourism Organization. (2011). *Tourism towards 2030*. Madrid: The World Tourism Organization.
- Tourism Western Australia. (2009). *Five A's of tourism*. Western Australia: Tourism Western Australia.
- Trauer, B. (2006). Conceptualizing special interest tourism-frameworks for analysis'. *Tourism Management*, 27, 183-200.
- Varley, P., & Crowther, G. (1998). Performance and the service encounter: An exploration of narrative expectations and relationship management in the outdoor leisure market. *Marketing Intelligence & Planning*, 16(5), 311-317.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาและสร้างรูปแบบ
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบ
- ตารางรหัสผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาและสร้างรูปแบบ

1. นางนาถนรี ชนะปัญญา ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล
2. นายทวี ศรีอำภรณ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย
3. นายเดชณรงค์ อยู่กลาง ผู้ใหญ่บ้านเกาะหลีเป๊ะ
ประธานกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกาะหลีเป๊ะ
4. นายอัสถัม สะกะแย เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา
5. นายวิทยา ขุนสันต์ เจ้าหน้าที่พนักงานประมง ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ทางทะเลและชายฝั่ง
6. นางสาวกานต์พิชชา คุลยะลา นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
7. นายอับดุล กือปซา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
8. นายคินัน พัทลุง ประธานกลุ่มเรสกาเดียน
คณะกรรมการสอบบัตรมัคคุเทศก์ในพื้นที่ จังหวัดสตูล
9. นายเอกพงษ์ เหมรา ครูสอนดำน้ำ มัคคุเทศก์กิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาต
จากระดับ Divermaster ผู้ประสานงานกลุ่มเรสกาเดียน
10. นายธรรมรัตน์ ประสุธรรม มัคคุเทศก์กิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาตจากระดับ
Divermaster ปัจจุบันเป็นมัคคุเทศก์ดำน้ำที่ Castway diver
Koh-Lipe
11. นายชนิดศักดิ์ ธนาศักดิ์กุลศิริ ผู้ประสานงานไกด์และมัคคุเทศก์ในพื้นที่
12. นายหัตติเริง พระอ๊ะ ประธานชมรมเรือหางยาว
มัคคุเทศก์กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกาะหลีเป๊ะ
13. บังชัน ผู้ประกอบการบริษัท Forra Dive Resort & Liveaboard
14. นายณัฐวัฒน์ ศศิธร ผู้ประกอบการร้านสอนดำน้ำตรงไควร์วิง
15. นางสาวรัชฎา ชลาพันธ์โกศล เจ้าหน้าที่ต้อนรับ Ko Lipe Diving
16. นายนรินทร์ หาญทะเล ขับเรือหางยาวบริการนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ
17. นายวิทวัช ปัจจุบัน ผู้เชี่ยวชาญการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญยื่นรับแบบ

1. นางนถนรี ฐนะปัญญา ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล
2. นายทวี ศรีอำภรณ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย
3. นายเดชณรงค์ อยู่กลาง ผู้ใหญ่บ้านเกาะหลีเป๊ะ
ประธานกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกาะหลีเป๊ะ
4. นายอัสถัม สะกะแย เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา
5. นางสาวกานต์พิชชา คุณยะลา นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
6. นายคินัน พัทลุง ประธานกลุ่มเรสกาเดียน
คณะกรรมการสอบบัตรมัคคุเทศก์ในพื้นที่ จ.สตูล
7. นายเอกพงษ์ เหมรา ครูสอนดำน้ำ มัคคุเทศก์กิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ที่ได้รับ
ใบอนุญาตจากระดับ Divermaster ผู้ประสานงาน
กลุ่มเรสกาเดียน
8. นายธรรมรัตน์ ประสุธรรม มัคคุเทศก์กิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาตจากระดับ
Divermaster ปัจจุบันเป็นมัคคุเทศก์ดำน้ำที่ Castway diver
Koh-Lipe
9. นายธนิตศักดิ์ ฐนาศักดิ์กุลศิริ ผู้ประสานงานไกด์และมัคคุเทศก์ในพื้นที่
10. นายหัสติเริง พระอ๊ะ ประธานชมรมเรือหางยาว
มัคคุเทศก์กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกาะหลีเป๊ะ

ตารางรหัสผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ (ประสบการณ์)	รหัส
1. นางนาถนรี ฐนะปัญญา ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล	01
2. นายทวี ศรีอำภรณ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เกาะสาหร่าย	02
3. นายเดชณรงค์ อยู่กลาง ผู้ใหญ่บ้านเกาะหลีเป๊ะ ประธานกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกาะหลีเป๊ะ	03
4. นายวิทยา ขุนสันต์ เจ้าหน้าที่พนักงานประมง ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง ประสบการณ์ 9 ปี	05
5. นายอัศลิมา สะกะแย เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ทำหน้าที่สำรวจทางทะเลในพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ อาดังราวี คูแลเกี่ยวกับการดำน้ำและผูกทุ่น ประสบการณ์ 3 ปี	06
6. นางสาวกานต์พิชชา คุณยะลา นักวิชาการเกี่ยวกับด้านการท่องเที่ยว ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ประสบการณ์ 5 ปี	07
7. นายอัปคัล ก้อปชา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ประสบการณ์ 3 ปี	08
8. นายเอกพงษ์ เหมรา ครูสอนดำน้ำในพื้นที่ของสถาบัน Pady ระดับ Divermaster มีคุณวุฒิกิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาตจากระดับ Divermaster ผู้ประสานงานกลุ่มเรสกาเดียน มีประสบการณ์ 14 ปี	10

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ (ประสบการณ์)	รหัส
<p>9. นายธรรมรัตน์ ประสุธรรม มัคคุเทศก์กิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ที่ได้รับใบอนุญาตจากระดับ Divermaster มีประสบการณ์ 7 ปี ปัจจุบันเป็นมัคคุเทศก์ดำน้ำที่ Castway Diver Koh-Lipe</p>	11
<p>10. นายธนิตศักดิ์ ชนาศักดิ์กุลศิริ ผู้ประสานงานไกด์และมัคคุเทศก์ในพื้นที่ มีประสบการณ์ 16 ปี</p>	12
<p>11. นายหัสติเริง พระอ๊ะ มัคคุเทศก์ชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกาะหลีเป๊ะ ประธานชมรมเรือหางยาว มีประสบการณ์ 23 ปี</p>	13
<p>12. บังชัน ผู้ประกอบการบริษัท Forra Dive Resort&Liveaboard ประสบการณ์ 21 ปี</p>	14
<p>13. นายณัฐวัฒน์ ศศิธร ผู้ประกอบการร้านสอนดำน้ำตรงไคร้วิ้ง ประสบการณ์ 7 ปี</p>	15
<p>14. นางสาวรัชฎา ชลาพันธ์ โกศล เจ้าหน้าที่ต้อนรับ Ko Lipe Diving ประสบการณ์ 3 ปี</p>	16
<p>15. นายนรินทร์ หาญทะเล ขับเรือหางยาวบริการนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ ประสบการณ์ 5 ปี</p>	17

ภาคผนวก ข

- แบบรายงานผลจริยธรรม
- หนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย
- แบบสัมภาษณ์
- แบบสอบถาม Google form แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เพื่อจำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น
- บทวิเคราะห์ การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นและบทสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) เกี่ยวกับบริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ที่ ๑๗๗/๒๕๖๒

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : Hu 099/2562

โครงการวิจัยเรื่อง : รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

หัวหน้าโครงการวิจัย : นายสัคคยศ สังขพันธ์

หน่วยงานที่สังกัด : นิติระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าว เป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

๑. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ ๓	วันที่ ๑๐	เดือน ตุลาคม	พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ ๒	วันที่ ๑๓	เดือน กันยายน	พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒	วันที่ ๑๓	เดือน กันยายน	พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒	วันที่ ๑๓	เดือน กันยายน	พ.ศ. ๒๕๖๒
๕. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หรือชุดที่ใช้เก็บข้อมูลจริง
จากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๑	วันที่ ๒๘	เดือน สิงหาคม	พ.ศ. ๒๕๖๒
๖. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)	ฉบับที่ -	วันที่ -	เดือน -	พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

วันที่หมดอายุ : วันที่ ๒๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงนาม

(นายเจนวิทย์ นवलแสง)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดที่ ๒ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ฉบับที่ 3 ก.ย. 2562

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

(Participant Information Sheet)

ชุดที่ 1

รหัสโครงการวิจัย : Hu 099/2562

โครงการวิจัย : รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

เรียน ผู้ที่เข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้

ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการเลือกให้เข้าร่วมในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาและได้รับการพิจารณาจากคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาและผู้วิจัย เพื่อเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และขออนุญาตสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับบริบท ความต้องการ และปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น เสนอรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อจำลองเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ผู้วิจัยขอทราบขอพระคุณท่านเป็นอย่างสูงและขออนุญาตให้ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยเลือกพื้นที่บ้านเกาะหลีเป๊ะ หมู่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อ.เมือง จ.สตูล เนื่องจากเกาะหลีเป๊ะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงมีชายหาดที่อุดมสมบูรณ์ ทรายละเอียดขาวบริสุทธิ์และมีปะการังล้อมรอบเป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำชื่นชมความสวยงามจากธรรมชาติและยังมีสภาพเป็นชุมชน มีการขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาและจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาดำน้ำจำเป็นต้องมีความตระหนักต่อปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมโดยการวางแผน กำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวกีฬาอันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรัก ความหวงแหน และสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไป

โดยผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักในการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และกำหนดวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อสำรวจบริบท ปัญหา และความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ท่านสามารถจะตัดสินใจเข้าร่วมและสามารถบอกเลิกการเข้าร่วมในการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้และจะไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกนำไปใช้เพื่อรายงานผลการวิจัยในภาพรวม โดยไม่แยกวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและจะถูกเก็บเป็นความลับที่ผู้วิจัยจะรักษาไว้เพื่อการวิจัยนี้เท่านั้น ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะใช้เวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

AF 06-02

ครั้งที่ 1 ทำความรู้จัก สร้างความคุ้นเคย ชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ได้รับและทำความเข้าใจถึงแนวทางการวิจัย สัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อรับทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นพร้อมเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) เป็นการถามภาพรวมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัย โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที และขออนุญาตบันทึกเสียงในขณะที่สนทนา ณ สถานที่ที่ท่านสะดวกให้เข้าสัมภาษณ์

ครั้งที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ที่พัฒนาจากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 1 โดยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกันเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ใช้เวลาประมาณ 20 นาที โดยผู้วิจัยจะการส่งแบบสอบถามไปให้ท่านประเมินใน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

คณะกรรมกรพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับรอง

13 ก.ย. 2562

ครั้งที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยการสร้างแบบสอบถามจากการตอบครั้งที่ 2 ส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในลักษณะการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อรวมทั้งระบุเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยลงในช่องว่างท้ายคำถาม ใช้เวลาประมาณ 30 นาที กรณีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดค่อนข้างกระจัดกระจาย ยังไม่สามารถสรุปความได้ จะต้องสร้างแบบสอบถามครั้งที่ 4

ครั้งที่ 4 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า สร้างแบบสอบถามข้อความเดียวกับแบบสอบถามครั้งที่ 3 เพื่อให้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที จนกว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจึงสามารถยุติกระบวนการวิจัยและสรุปผลการวิจัย

การให้ข้อมูลของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งและถือว่าท่านเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลองค์ความรู้ที่ใช้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยมีสิทธิปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ และสามารถถอนตัวออกจากการเป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยการปฏิเสธหรือถอนตัวของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิประการใดๆ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะพึงได้รับ หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามได้โดยตรงจากผู้วิจัย เบอร์โทรศัพท์ 0-869-709-042 ที่อยู่ 50/10 ถ.โคกขัณฑ์ ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง 92000 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน เป็นอย่างสูงในการให้ความร่วมมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ และหากผู้วิจัยไม่ปฏิบัติตามที่ได้ชี้แจงไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย สามารถแจ้งมายังคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม หมายเลขโทรศัพท์ (038) 102561-62 และเพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณสำหรับความอนุเคราะห์ที่ข้อมูลและเสียสละเวลาสำหรับการเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทางผู้วิจัยได้จัดเตรียมของที่ระลึกมอบสำหรับท่านเพื่อแสดงความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
(Participant Information Sheet)
ชุดที่ 2

คณะกรรมการการวิจัย : วิชาการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับรอง :

13 ก.ย. 2562

รหัสโครงการวิจัย : Hu 099/2562

โครงการวิจัย : รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

เรียน ผู้ที่เข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้

ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการเลือกให้เข้าร่วมในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและปัญหาการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและเสนอรูปแบบการบริหารจัดการมาแล้ว โดยใช้เวลาประมาณ 1.5 ชั่วโมง พร้อมขออนุญาตบันทึกเสียงในขณะสนทนา ณ เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงและขออนุญาตให้ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยเลือกพื้นที่บ้านเกาะหลีเป๊ะ หมู่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อ.เมือง จ.สตูล เนื่องจากเกาะหลีเป๊ะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงมีชายหาดที่อุดมสมบูรณ์ ทราญละเอียดขาวบริสุทธิ์และมีปะการังล้อมรอบเป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำชื่นชมความสวยงามจากธรรมชาติและยังมีสภาพเป็นชุมชน มีการขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาและจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีการเติบโตอย่างรวดเร็วชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาจำเป็นต้องมีความตระหนักต่อปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมโดยการวางแผน กำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวกีฬาอันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรัก ความหวงแหน และสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไป

โดยผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักในการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และกำหนดวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อสำรวจบริบท ปัญหาและความต้องการในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น สร้างและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ท่านสามารถจะตัดสินใจเข้าร่วมและสามารถบอกเลิกการเข้าร่วมในการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้และจะไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกนำไปใช้เพื่อรายงานผลการวิจัยในภาพรวม โดยไม่แยกวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและจะถูกเก็บเป็นความลับที่ผู้วิจัยจะรักษาไว้เพื่อการวิจัยนี้เท่านั้น

AF 06-02

การให้ข้อมูลของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งและถือว่าท่านเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลองค์ความรู้ที่ใช้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬา คำนึงตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยมีสิทธิปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ และสามารถถอนตัวออกจากการเป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยการปฏิเสธหรือถอนตัวของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิประการใด ๆ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะพึงได้รับ หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามได้โดยตรงจากผู้วิจัย เบอร์โทรติดต่อ 0-869-709-042 ที่อยู่ 50/10 ถ.โคกขั่น ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง 92000 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน เป็นอย่างสูงในการให้ความร่วมมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ และหากผู้วิจัยไม่ปฏิบัติตามที่ได้ชี้แจงไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย สามารถแจ้งมายังคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม หมายเลขโทรศัพท์ (038) 102561-62 และเพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณสำหรับความอนุเคราะห์ข้อมูลและเสียสละเวลาสำหรับการเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทางผู้วิจัยได้จัดเตรียมของที่ระลึกมอบสำหรับท่านเพื่อแสดงความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ฉบับที่บอจ...

13 ก.ย. 2562

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับรอง

28 ส.ค. 2562

1

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

เรียน ผู้ที่เข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้

ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการเลือกให้เข้าร่วมในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และขออนุญาตสัมภาษณ์ท่านเกี่ยวกับบริบท ความต้องการ และปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น และเสนอรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อจำลองเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงและขออนุญาตให้ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยเลือกพื้นที่บ้านเกาะหลี่เป๊ะ หมู่ที่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อ.เมือง จ.สตูล เนื่องจากเกาะหลี่เป๊ะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงมีชายหาดที่อุดมสมบูรณ์ ทรายละเอียดขาวบริสุทธิ์และมีปะการังล้อมรอบเป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำชื่นชมความสวยงามจากธรรมชาติและยังมีสภาพเป็นชุมชน มีการขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาและจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีการเติบโตอย่างรวดเร็วชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาจำเป็นต้องมีความตระหนักต่อปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและนำแนวคิดการพัฒนายั่งยืนมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมโดยการวางแผน กำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวกีฬาอันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรัก ความหวงแหน และสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไป

ท่านสามารถตัดสินใจเข้าร่วมและสามารถบอกเลิกการเข้าร่วมในการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้และจะไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกนำไปใช้เพื่อรายงานผลการวิจัยในภาพรวม โดยไม่แยกวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและจะถูกเก็บเป็นความลับที่ผู้วิจัยจะรักษาไว้เพื่อการวิจัยนี้เท่านั้น ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะใช้เวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ทำความรู้จัก สร้างความคุ้นเคย ชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ได้รับและทำความเข้าใจถึงแนวทางการวิจัย สัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นพร้อมเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) เป็นการถามภาพรวมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัยโดยใช้เวลาประมาณประมาณ 1.5 ชั่วโมง และขออนุญาตบันทึกเสียงในขณะสนทนา

ครั้งที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ที่พัฒนาจากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 1 โดยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้า

ด้วยกัน จำลองเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ครั้งที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยการสร้างแบบสอบถามจากการตอบครั้งที่ 2 ส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในลักษณะการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อรวมทั้งระบุเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยลงในช่องว่างท้ายคำถาม ใช้เวลาประมาณ 30 นาที กรณีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดค่อนข้างกระจุกกระจาย ยังไม่สามารถสรุปความได้ จะต้องสร้างแบบสอบถามครั้งที่ 4

ครั้งที่ 4 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า สร้างแบบสอบถามข้อความเดียวกับแบบสอบถามครั้งที่ 3 เพื่อให้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ ใช้เวลาประมาณ 30 นาที จนกว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจึงสามารถยุติกระบวนการวิจัยและสรุปผลการวิจัย

ครั้งที่ 5 การสัมมนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ใช้เวลาประมาณ 1.5 ชั่วโมง และขออนุญาตบันทึกเสียงในขณะสนทนา

การให้ข้อมูลของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งและถือว่าท่านเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลองค์ความรู้ที่ใช้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามได้โดยตรงจากผู้วิจัย เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 0-869-709-042 ที่อยู่ 50/10 ถ.โคกขั่น ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง 92000 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน เป็นอย่างสูงในการให้ความร่วมมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้

คณะกรรมการจัดการงานวิจัยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

วันที่รับรอง :

28 ส.ค. 2562

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายศักดิ์ยศ สังข์พันธ์

ผู้วิจัย

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา

มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 08-6970-9042

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก
เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาตำนาน้ำ
ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น
ผู้วิจัย : นายสัคคยศ สังข์พันธ์

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.
เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์..... น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.1 รหัสผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 หน่วยงาน/สถานประกอบการ.....
- 1.3 สถานะ
 - หน่วยงานภาครัฐ
 - หน่วยงานภาคเอกชน
 - มัคคุเทศก์
 - นักท่องเที่ยว
 - ประชาชนที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวข้องอย่างไรโปรดระบุ.....
- 1.4 ตำแหน่งปัจจุบัน/ภาระงานความรับผิดชอบ.....
- 1.5 ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาตำนาน้ำ..... ปี
- 1.6 โทรศัพท์..... Email.....
- 1.7 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคมวิชาชีพ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาตำนาน้ำหรือไม่ อย่างไร
- 1.8 ทศนะ/มุมมองที่มีต่อการท่องเที่ยวกีฬาตำนาน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นโดยภาพรวม (ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต)

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับรอง : 28 ส.ค. 2562

ตอนที่ 2 ทศนะเกี่ยวกับบริบท ความต้องการ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาตำนาน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นพร้อมเสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A : การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

A1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

A1.1 แหล่งตำนาน้ำต้น ด่าน้ำลึก ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาตำนาน้ำหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนในการพัฒนาแหล่งตำนาน้ำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาตำนาน้ำบ้าง * มีปัญหา/แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A1.2 ค่าใช้จ่าย ในกิจกรรมดำน้ำสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำหรือไม่ อย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้กำหนดราคาบ้าง * มีปัญหา/แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A1.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย ให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำมีช่องทางใดบ้าง * ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำอย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับช่องทางการจัดจำหน่ายบ้าง * มีปัญหา/แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A1.4 กิจกรรมส่งเสริมการตลาด ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำบ้าง * มีปัญหา/แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility)

A2.1 นักท่องเที่ยวมีความสะดวกและปลอดภัยในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมดำน้ำหรือไม่ โดยวิธีใด อย่างไร * ความสะดวกในการเข้าถึงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและเดินทางบ้าง * มีปัญหาหรือความไม่สะดวกอย่างไร * มีแนวทางแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) * ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ น้ำ ไฟ โทรศัพท์ ห้องสุขา ร้านค้า เป็นต้น * จำเป็นต้องใช้ ได้แก่ โรงพยาบาล ธนาคาร เป็นต้น

A3.1 สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมีอะไรบ้าง * ใครหรือหน่วยงานใดที่ดูแลบ้าง * มีปัญหาและแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A3.2 สิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ จำเป็นต้องใช้ มีอะไรบ้าง * ใครหรือหน่วยงานใดที่ดูแลบ้าง * มีปัญหาและแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A4. ที่พัก (Accommodation)

A4.1 ที่พักที่นักท่องเที่ยวดำน้ำนิยมพักมีลักษณะเป็นอย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่ดูแลบ้าง * มีปัญหาอะไรบ้างและมีแนวทางการแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A5. กิจกรรม (Activities)

A5.1 กิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมีลักษณะอย่างไรบ้าง * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A5.2 กิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาดำน้ำชื่นชอบเป็นพิเศษ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

คณะวารสารกิจการบริการและการจัดนิเทศน์
มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับเรื่อง

๒ 8 ส.ค. 2562

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมภาควิชาชีพในบัญชี 5
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่รับเรื่อง : 28 ส.ค. 2562

B: แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

B1. ด้านพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว

B1.1 มีการจัดแบ่งพื้นที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.2 มีการประเมิน กำกับดูแลให้เป็นไปตามขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่หรือไม่ ควรมีการประเมินขีดความสามารถด้านใด อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.2.1 ด้านเศรษฐกิจ นักท่องเที่ยวและผลตอบแทนสูงสุดแต่ไม่กระทบต่อการลงทุนและการดำรงชีพของประชากร

B1.2.2 ด้านกายภาพ นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ระดับการอึดตัวของสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

B1.2.3 ด้านสังคม นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำให้ความสนุกสนานและความประทับใจของนักท่องเที่ยวหายไปและไม่มีผลกระทบทางลบต่อประชาชนในท้องถิ่น

B1.2.4 ด้านสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำให้สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศระบบนิเวศด้อยค่าลง

B1.2.5 ด้านความรู้สึก นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำให้ความเป็นส่วนตัวและความน่าเที่ยวหายไปหรือลดลง

B1.3 มีการสร้างเสริมสิ่งอำนวยความสะดวก รักษาสภาพแวดล้อม ดูแลความสะอาด จัดระเบียบและซ่อมบำรุงทรัพยากรท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.4 ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวบ้างหรือไม่ * ได้รับการจัดสรรจากใครหรือหน่วยงานใด * เพียงพอหรือไม่ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.5 มีการสร้างความเข้าใจถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว บุคลากรในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.6 มีการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้กำกับดูแล * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.7 มีการใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืนพร้อมกำหนดบทลงโทษผู้ละเมิดหรือฝ่าฝืนหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้กำกับดูแล * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B2. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

B2.1 มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่ระบุถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว พร้อมระบุสภาพปัญหา ข้อเท็จจริง แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านผลกระทบจาก

การท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B2.2 มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวร่วมรับผิดชอบในป้องกันมิให้การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร *มีใครหรือหน่วยงานใดบ้าง * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมคณาจารย์ในคุณวุฒิ
มหาวิทยาลัยบูรพา

B3. ด้านการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำ

รับแจ้งเรื่อง 28 ส.ค. 2562

B3.1 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำเคารพกฎเกณฑ์ ประชาชนและสิ่งแวดล้อมโดยไม่มุ่งกอบโกยผลประโยชน์จนลืมนึกถึงขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.2 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำติดตามผลกระทบการประกอบธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอยู่เสมอหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.3 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำให้บริการผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.4 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับส่วนแบ่งจากการกระจายรายได้ที่เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.5 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำใช้ยานพาหนะที่เครื่องยนต์ใช้เชื้อเพลิงที่ก่อมลพิษทางอากาศ เครื่องยนต์มีเสียงดังเกินไปหรือไม่ น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์รั่วไหลหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.6 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำมีการดำเนินการช่วยลดขยะและมลพิษหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4. ด้านการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำ

B4.1 มีการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการของตลาดท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำแบบยั่งยืนในอนาคตว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือไม่ อย่างไร มีปัจจัยอะไรที่บ่งชี้แนวโน้มการเพิ่มหรือลด * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4.2 มีการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำคุณภาพ โดยพิจารณาถึงเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อหรือไม่ซื้อของนักท่องเที่ยวคุณภาพหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4.3 มีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของคู่แข่งทางการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำ พร้อมพิจารณากลยุทธ์ทางการตลาดของคู่แข่งหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4.4 ภาครัฐและเอกชนมีความร่วมมือในการส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวที่หาดำน้ำแบบยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B5. ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำของชุมชนท้องถิ่น

B5.1 ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำแบบยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

- การบริหารจัดการ ควบคุมการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวที่หาดำน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- การปรับปรุงระบบบริหารพัฒนาการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ควบคุม ติดตาม ประเมินผลการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำ

B6. ด้านการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำ

B6.1 มีการจัดกิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำแบบยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร * มีใครหรือหน่วยงานใดเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.2 มีการจัดทำข้อมูล สื่อให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวที่หาดำน้ำและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวที่หาดำน้ำแบบยั่งยืน แก่นักท่องเที่ยว, ผู้ประกอบธุรกิจ, บุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว หรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.3 มีการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่หาดำน้ำในแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.4 นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่รบกวนและทำลายระบบนิเวศหรือไม่ มากเพียงใด * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.7.1 สัมผัสหรือก่อกวนแนวปะการังและสัตว์ทะเล

B6.7.2 การให้อาหารปลาด้วยขนมปัง

B6.7.3 ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในทะเล

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับรอง :

28 ส.ค. 2562

แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

ผู้วิจัย : นายศักดิ์ยศ สังขพันธ์

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.

เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์..... น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 รหัสผู้ให้สัมภาษณ์.....

1.2 หน่วยงาน/สถานประกอบการ.....

1.3 สถานะ

หน่วยงานภาครัฐ

หน่วยงานภาคเอกชน

มัคคุเทศก์

นักท่องเที่ยว

ประชาชนที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวข้องอย่างไร โปรดระบุ.....

1.4 ตำแหน่งปัจจุบัน/ ภาระงานความรับผิดชอบ.....

1.5 ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาดำน้ำ..... ปี

1.6 โทรศัพท์..... E-mail.....

1.7 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคมวิชาชีพ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม
ท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำหรือไม่ อย่างไร

1.8 ทักษะ/ มุมมองที่มีต่อการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ของชุมชนท้องถิ่นโดยภาพรวม (ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต)

ตอนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับบริบท ความต้องการ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พิพาดำเนินตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นพร้อมเสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A: การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

A1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

A1.1 แหล่งดำน้ำตื้น ดำน้ำลึก ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนในการพัฒนาแหล่งดำน้ำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาดำน้ำบ้าง * มีปัญหา/ แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A1.2 ค่าใช้จ่าย ในกิจกรรมดำน้ำสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำหรือไม่ อย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้กำหนดราคาบ้าง * มีปัญหา/ แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A1.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย ให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำมีช่องทางใดบ้าง * ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำอย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับช่องทางการจัดจำหน่ายบ้าง * มีปัญหา/ แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A1.4 กิจกรรมส่งเสริมการตลาด ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำบ้าง * มีปัญหา/ แนวทางแก้ไขอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility)

A2.1 นักท่องเที่ยวมีความสะดวกและปลอดภัยในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมดำน้ำหรือไม่ โดยวิธีใด อย่างไร * ความสะดวกในการเข้าถึงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่มีส่วนสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและเดินทางบ้าง * มีปัญหาหรือความไม่สะดวกอย่างไร * มีแนวทางแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) * ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ น้ำ ไฟ โทรศัพท์ ห้องสุขา ร้านค้า เป็นต้น * จำเป็นต้องใช้ ได้แก่ โรงพยาบาล ธนาคาร เป็นต้น

A3.1 สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวพิพาดำน้ำมีอะไรบ้าง * ใครหรือหน่วยงานใดที่ดูแลบ้าง * มีปัญหาและแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A3.2 สิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวพิพาดำน้ำ จำเป็นต้องใช้ มีอะไรบ้าง * ใครหรือหน่วยงานใดที่ดูแลบ้าง * มีปัญหาและแก้ไขปัญหายังไง * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A4. ที่พัก (Accommodation)

A4.1 ที่พักที่นักท่องเที่ยวคำนวนิยมพักมีลักษณะเป็นอย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดที่ดูแลบ้าง * มีปัญหาอะไรบ้างและมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A5. กิจกรรม (Activities)

A5.1 กิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำมีลักษณะอย่างไรบ้าง * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

A5.2 กิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่นักท่องเที่ยวพาดำน้ำชื่นชอบเป็นแบบใด * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B: แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

B1. ด้านพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว

B1.1 มีการจัดแบ่งพื้นที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.2 มีการประเมิน กำกับดูแลให้ปฏิบัติตามขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่หรือไม่ ควรมีการประเมินขีดความสามารถด้านใด อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.2.1 ด้านเศรษฐกิจ นักท่องเที่ยวและผลตอบแทนสูงสุดแต่ไม่กระทบต่อการลงทุนและการดำรงชีพของประชากร

B1.2.2 ด้านกายภาพ นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ระดับการอึดตัวของสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

B1.2.3 ด้านสังคม นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำให้ความสนุกสนานและความประทับใจของนักท่องเที่ยวหายไปและไม่มีผลกระทบทางลบต่อประชาชนในท้องถิ่น

B1.2.4 ด้านสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำให้สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศระบบนิเวศด้อยค่าลง

B1.2.5 ด้านความรู้สึก นักท่องเที่ยวสูงสุดไม่ทำให้ความเป็นส่วนตัวและความน่าเที่ยวหายไปหรือลดลง

B1.3 มีการสร้างเสริมสิ่งอำนวยความสะดวก รักษาสภาพแวดล้อม ดูแลความสะอาด จัดระเบียบและซ่อมบำรุงทรัพยากรท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.4 ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวบ้างหรือไม่ *ได้รับการจัดสรรจากใครหรือหน่วยงานใด * เพียงพอหรือไม่ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.5 มีการสร้างความเข้าใจถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว บุคลากรในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.6 มีการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้กำกับดูแล * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B1.7 มีการใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืนพร้อมกำหนดบทลงโทษผู้ละเมิดหรือฝ่าฝืนหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้กำกับดูแล * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B2. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

B2.1 มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่ระบุถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว พร้อมระบุสภาพปัญหา ข้อเท็จจริง แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านผลกระทบจากการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร *ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B2.2 มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวร่วมรับผิดชอบในป้องกันมิให้การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร *มีใครหรือหน่วยงานใดบ้าง * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3. ด้านการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวกีฬา

B3.1 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำเนินการปกเกล้าประชาชนและสิ่งแวดล้อมโดยไม่มุ่งกอบโกยผลประโยชน์จนล้มล้างถึงขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร *เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.2 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำติดตามผลกระทบการประกอบธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอยู่เสมอหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.3 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำใช้บริการผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.4 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับส่วนแบ่งจากการกระจายรายได้ที่เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.5 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำใช้ยานพาหนะที่เครื่องยนต์ใช้เชื้อเพลิงที่ก่อมลพิษทางอากาศ เครื่องยนต์มีเสียงดังเกินไปหรือไม่ น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์รั่วไหลหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B3.6 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมีการดำเนินการช่วยเหลือขยะและมลพิษหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุม * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4. ด้านการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ

B4.1 มีการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการของตลาดท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำแบบยั่งยืนในอนาคตว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือไม่ อย่างไร มีปัจจัยอะไรที่บอกถึงแนวโน้มการเพิ่มหรือลด * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4.2 มีการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำคุณภาพ โดยพิจารณาถึงเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อหรือไม่ซื้อของนักท่องเที่ยวคุณภาพหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4.3 มีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของกลุ่มแข่งการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ พร้อมพิจารณากลยุทธ์ทางการตลาดของกลุ่มแข่งหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B4.4 ภาครัฐและเอกชนมีความร่วมมือในการส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำแบบยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B5. ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำของชุมชนท้องถิ่น

B5.1 ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำแบบยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

- การบริหารจัดการ ควบคุมการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- การปรับปรุงระบบบริหารพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ควบคุม ติดตาม ประเมินผลการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำ

B6. ด้านการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำ

B6.1 มีการจัดกิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำแบบยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร * มีใครหรือหน่วยงานใดเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.2 มีการจัดทำข้อมูล สื่อให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อสร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำแบบยั่งยืน แก่นักท่องเที่ยว, ผู้ประกอบการธุรกิจ, บุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว หรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.3 มีการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวกีฬาดีน้ำในแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร * ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ * มีปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.4 นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่รบกวนและทำลายระบบนิเวศหรือไม่ มากเพียงใด * เสนอรูปแบบการบริหารจัดการ

B6.7.1 สัมผัสหรือก่อความวุ่นวายและสัตว์ทะเล

B6.7.2 การให้อาหารปลาด้วยขนมปัง

B6.7.3 ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในทะเล

แบบสอบถาม Google form

**แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เพื่อจำลองรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬา
ดำเนินตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น**

โครงการวิจัย : รูปแบบการบริหารจัดการการ ท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ครั้งที่ 2

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
(Participant Information Sheet)

รหัสโครงการวิจัย : Hu 099/2562

โครงการวิจัย : รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ของชุมชนท้องถิ่น

รายละเอียดตาม QR Code

บทวิเคราะห์ การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นและบทสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)
เกี่ยวกับบริบท ความต้องการและปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ
ตามแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

...“ประเทศไทยมีพื้นที่ทะเลที่มีปะการังประมาณ 21% ซึ่งจังหวัดสตูลมีแนวปะการังที่ยังสมบูรณ์ 19% ในอดีตฝั่งอันดามันมีความสวยงามแต่หลังเหตุการณ์สึนามิทำให้เกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว การฟื้นตัวในแนวปะการังในจังหวัดสตูลมีการฟื้นตัวได้เร็วและเสียหายน้อย ทะเลสตูลมีแหล่งน้ำยังคงความสวยงาม สภาพแหล่งน้ำที่หลิเป๊ะยังมีความสมบูรณ์ นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาดำน้ำที่หลิเป๊ะก็เพราะนักท่องเที่ยวรู้สึกว่าการดำน้ำที่เกาะหลิเป๊ะเป็นที่สุดท้ายที่บริสุทธิ์ที่สุดในประเทศไทย ส่วนใหญ่มาซ้ำและมาเกือบทุกปีและไม่รู้สึกผิดหวัง เกาะหลิเป๊ะเป็นเกาะที่อยู่ไกลจากฝั่ง น้ำใส มีแหล่งน้ำที่สวยงามและน่าดึงดูดใจ 80% เป็นปะการังที่มีชีวิตมีความสมบูรณ์ มีเพียงบางจุดที่ตาย มีปะการังที่สมบูรณ์รอบเกาะเหมาะสมสำหรับการดำน้ำตื้น การดำน้ำลึก จะเห็นปะการังอ่อนและปะการังหลากสีที่สวยงามมาก มีปลาใหญ่ให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชม ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมได้ครบทุกอย่าง มีสถานที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปดำน้ำกว่า 10 จุด มีจุดดำน้ำที่ไม่เหมือนที่ใดในประเทศไทยคือ จุดดำน้ำที่มีปะการัง 7 สี ซึ่งพบได้ที่ร่องน้ำจากบังโคลนหิน เกาะจาบัง หินแปดไมล์ เกาะตาลัง ซึ่งจะได้พบกับปะการังอ่อน ทุกลาเวนเดอร์ปะการังอ่อนกว้างประมาณ 30*20 เมตร ซึ่งนักดำน้ำชอบมากเนื่องจากพื้นที่จะค่อย ๆ ไล่ระดับลงมา นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกหลายแบบ เช่น เกาะหินงามจะมีหินมันวาวและเป็นหาดหินทั้งหาด เกาะหินซ้อนจะมีหินก้อนใหญ่ที่เรียงตัวซ้อนกันอย่างแปลกตา มีทรายขาว น้ำใส มีปะการังที่สมบูรณ์และมีปะการังอ่อนเยอะมากเนื่องจากเกาะหลิเป๊ะมีกระแสน้ำที่เหมาะสม มีปลาหายากที่ปลางตัวเก่งและที่อื่นไม่มี ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำที่เกาะหลิเป๊ะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นลูกค้าชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวและดำน้ำทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี และพบว่า นักท่องเที่ยวดำน้ำมือใหม่ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“จุดที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำที่เกาะหลิเป๊ะ คือ กองหินทรายงาม เกาะตาลัง หรือที่เรียกว่า Stonehang จะมีหินที่ตั้งไว้และมีปะการังอ่อน 7 สี และมีสัตว์ที่ดึงดูดใจคนไปดู เช่น ม้าน้ำ หากที่เขาเรียกว่า ปีกกาจูน นอกจากนี้ยังมีเกาะสาววัง ตะไล ซึ่งสวยงามเนื่องจากมีปะการังอ่อนที่เป็นช่อสี ซึ่งปะการังพวกนี้จะอยู่แถบร่องน้ำ...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 05)

...“จุดดำน้ำบางจุดที่สวยงามยังไม่มีการเปิดเผย สัตว์ใต้ท้องทะเลที่หายากไม่มีที่อื่น แต่ที่เกาะหลิเป๊ะมีเพราะมันปลางตัวเก่งและมีคนรู้ไม่กี่คน เนื่องจากหากนักท่องเที่ยวรู้ก็จะเข้าไปจับทำให้ปลากลับและหายไปและอาจทำให้เกิดความเสียหายและความเสื่อมโทรม แนวโน้มความนิยมที่นักท่องเที่ยวก็พาดำน้ำที่เกาะหลิเป๊ะมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีทรัพยากรที่สวยงาม ปะการังสวย น้ำทะเลใสแต่ปลาเหลือน้อยเนื่องจากคนในพื้นที่ล่าปลาในทะเลมากขึ้นโดยในช่วงเปิดฤดูกาล

ท่องเที่ยวคนพื้นที่จะจับเรือบริการนักท่องเที่ยว ในช่วงปิดฤดูกาลท่องเที่ยวคนในพื้นที่ก็จะล่าปลากิน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“จุดค้ำน้ำบางจุดที่สวยงามอาจไม่มีการเปิดเผย เนื่องจากเกรงว่าอาจทำให้เกิดความเสียหายได้หากมีนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมและท่องเที่ยวจำนวนมากประกอบกับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะคนไทยและคนจีนที่มีนิสัยชอบจับและสัมผัส”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

ข้อสังเกต (Observation)

จากข้อมูลข้างต้นเกาะหลีเป๊ะจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องมาจากเกาะหลีเป๊ะอยู่ในเขตแนวปะการัง มีปะการังรายล้อมรอบเกาะและมีทรายละเอียดขาวบริสุทธิ์ ทำให้เกาะหลีเป๊ะเป็นสถานที่ดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural attractions) ที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาค้ำน้ำชื่นชมความสวยงามจากธรรมชาติและยังมีสิ่งดึงดูดใจเชิงสังคม (Social attractions) คือ สภาพเป็นชุมชนชาวประมง มีโรงเรียนและมีบ้านเรือนชาวบ้านท้องถิ่นรวมถึงหน่วยงานราชการย่อย

...“ศูนย์ปฏิบัติทางทะเลที่ 3 หาดเจ้าไหม จ.ตรัง จะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสำรวจทรัพยากรทางทะเลที่เกาะหลีเป๊ะ ดำเนินการวิจัยหาค่าและจัดทำแผนประจำปี อุทยานจะมีส่วนในการสนับสนุน สมทบกับส่วนกลางเมื่อมีการสำรวจพื้นที่ ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนร่วมกันกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง แต่บุคคลที่เข้าร่วมจัดทำแผนยังเป็นกลุ่มคนเดิมและมาหาความสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ไม่ได้นำเรื่องราวที่พูดคุยไปสื่อสารและนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันกับชุมชนทำให้การบริหารจัดการตามแผนไม่บรรลุตามที่กำหนดไว้ แต่ด้วยผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้สนับสนุนกลุ่มเรสทอร์เดียนและกลุ่ม Trash hero ทำให้มีความรู้และทราบถึงแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ทำให้ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องการไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

อุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้กำหนดแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและประกาศ ณ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้กำหนดเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวทางทะเล ประจำปี พ.ศ. 2563 ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตาซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวชาวไทยและนับวันจะมีนักท่องเที่ยวมากขึ้นทุกปีและเพื่อไม่ให้ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ แนวปะการัง สัตว์ทะเลทุกชนิด รวมถึงทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น ชายหาด น้ำตกและวัฒนธรรมประเพณีชุมชนชาวเลได้รับผลกระทบเกิดความเสียหายและเสื่อมสลายจากการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้สำรวจความเหมาะสมและความต้องการของชุมชนผู้มีส่วนได้เสีย และกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาโดยจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

การดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snockle skin diving)

แหล่งดำน้ำ	กำหนดนักท่องเที่ยว ต่อช่วงเวลา (คน)	เงื่อนไข
กองหินจาบัง	50	เรือทุกลำต้องผูกทุ่น
เกาะหินงาม (ทิศตะวันออก)	80	ห้ามนำเรือเข้าหาด
เกาะยาง (ทิศตะวันตก)	50	ห้ามนำเรือเข้าหาด
อ่าวเรือใบ	100	จุดพักบนชายหาด (จุดเช็คบัตรค่าบริการ)
หาดทรายขาว	80	จุดพักบนชายหาด (จุดเช็คบัตรค่าบริการ)
เกาะรอกลอย	50	จุดพักบนชายหาด (จุดเช็คบัตรค่าบริการ)
อ่าวกำนัน	120	ห้ามนำเรือเข้าหาด
อ่าวลิง	40	จุดพักบนชายหาด (จุดเช็คบัตรค่าบริการ)
เกาะปาล์ม (เกาะไผ่)	100	เรือทุกลำต้องผูกทุ่นไข่ปลา
เกาะผี	50	จุดดำน้ำชมปะการัง
กองหินขาว	25	จุดดำน้ำชมปะการัง
เกาะอาดัง	120	จุดพักบนชายหาด (จุดเช็คบัตรค่าบริการ)

การดำน้ำลึก (Scuba diving)

แหล่งดำน้ำ	กำหนดนักท่องเที่ยวต่อช่วงเวลา (คน)	เงื่อนไข
เกาะตาราง	20	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)
เกาะยาง (ทิศตะวันออก)	20	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)
เกาะทะเล	30	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)
เกาะชาวัง	20	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)
เกาะปาลัย (เกาะไผ่)	20	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)
เกาะผึ้ง	20	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)
อ่าวเรือใบ	20	เรือทุกลำผูกทุ่นสีแดง (ไม่อนุญาต Night drive)

ทั้งนี้ อุทยานฯ ได้กำหนดข้อห้ามดังนี้

- ห้ามจัดกิจกรรมยิงปลาหรือตกปลาในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา
- ห้ามดำน้ำตื้น (Snorkeling) บริเวณเกาะตาลัง
- ห้ามกิจกรรมดำน้ำทุกประเภทในเวลากลางวัน
- ห้ามกิจกรรมดูแพลงตอนท์และกิจกรรมดูชั้นเซต

...“การแบ่งพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวตามจุดดำน้ำจะแบ่งพื้นที่เป็นรอบในและรอบนอก รอบในจะใช้เวลา 1 วัน รอบนอกจะใช้เวลามากกว่า มีเจ้าหน้าที่ออกตรวจสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อออกตรวจและดูจำนวนคนขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละจุดดำน้ำที่อุทยาน ประกาศกำหนดซึ่งแต่ละจุดยังไม่สามารถควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวได้ เนื่องจากยังไม่มีระบบ และเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอในการตรวจสอบและควบคุมให้นักท่องเที่ยวอยู่ในประมาณที่กำหนด เจ้าหน้าที่อุทยานทั้งหมดมีประมาณ 30 คน มีเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับทะเล 2 คน ซึ่งมีไม่เพียงพอ ควรมีเจ้าหน้าที่สำรวจดูแลพื้นที่จุดดำน้ำอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมจำนวนคนให้มีความเหมาะสมสิ่งสำคัญ

ที่จะช่วยในการรักษาทรัพยากรได้คือการป้องกัน โดยการช่วยกันดูแลรักษาไม่ทำลายปะการัง ไม่พยายามทำให้ปะการังเสียหาย โดยสังเกตจากช่วงมรสุมขะจะเต็มทะเลยังพบว่ามีกรวางไข่ จับปลา ซึ่งอุทยานได้กำหนดว่าห้ามทำการจับปลาในเขตอุทยานในระยะ 3 ไมล์ แต่ยังคงพบว่ายังมีการวางไข่จำนวนมากและจุดดำน้ำก็พบการวางไข่ เคยมีการเจอปลาฉลาม ปลาสวยงามติดอยู่ในไซ ซึ่งถ้ากลุ่มนักดำน้ำเจอก็จะรีบปล่อย กลุ่มนักดำน้ำจะมีส่วนช่วยกันสอดส่องดูแลความสะอาด ช่วยกันเก็บขยะใต้ท้องทะเล ถ้าเจอวนติดอยู่ก็จะการถ่ายภาพและส่งใน Line กลุ่มซึ่งมีอุทยาน อยู่ในกลุ่ม Line เพื่อดำเนินการซึ่งอุทยานไม่สามารถควบคุมการละเมิดดังกล่าวได้เนื่องจาก ผู้กระทำผิดเป็นคนในพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ทำมาหากินเดิม ในมุมมองผู้ประกอบการเห็นว่าคนในพื้นที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ คนในพื้นที่จะจับปลามารับประทานไม่ว่าจะเป็นปลาไหล ปลานกแก้ว เต่า ดำน้ำลงไปจับหอย...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

“ทรัพยากรท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะมีความเสี่ยงจากการถูกทำลายด้วยกิจกรรมทางกายภาพต่าง ๆ สูง ความลึกของน้ำยังมีผลต่อความเปราะบางของพื้นที่ กล่าวคือ แนวปะการังบริเวณน้ำตื้นจะมีความเสี่ยงในการได้รับผลกระทบมากกว่าบริเวณน้ำลึก ดังนั้นในการปรับใช้ทรัพยากรจึงควรมีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่ โดยควรหลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์พื้นที่ในบริเวณที่มีความเปราะบางของพื้นที่สูง เนื่องจากพื้นที่ที่มีความเปราะบางสูงมีโอกาสเสี่ยงต่อการที่ทรัพยากรจะถูกทำลายมากกว่า ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

1. ประสบการณ์ดำน้ำของนักดำน้ำ จากการศึกษาพบว่าระดับขั้นในการดำน้ำมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับการเตะและทำลายปะการัง โดยเมื่อระดับขั้นการดำน้ำสูงขึ้น จำนวนครั้งในการเตะหรือทำลายปะการังจะน้อยลง เนื่องจากนักดำน้ำสามารถควบคุมการทรงตัวและลอยตัวได้ดีกว่านักดำน้ำที่เพิ่งหัดดำน้ำซึ่งนักดำน้ำมือใหม่ส่วนใหญ่จะเตะและทำลายปะการัง โดยไม่ได้ตั้งใจ อย่างไรก็ตามพบว่านักดำน้ำที่มีระดับขั้นการดำน้ำสูงบางครั้งก็มีการจงใจเตะและทำลายปะการังเนื่องมาจากความลึกลับของการที่จะพยายามหาสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ตามซอกหลีบของปะการังแต่ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นจะน้อย

2. ความรุนแรงของกระแสน้ำ กระแสน้ำเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อนักดำน้ำและทรัพยากร อีกทั้งมีความสัมพันธ์กับความแข็งแรงของร่างกายหรือเพศของนักดำน้ำ ดังนั้นในการวางแผนการดำน้ำควรมีการเลือกจุดดำน้ำให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนักดำน้ำโดยนักดำน้ำที่ร่างกายไม่แข็งแรงควรเลือกดำน้ำในพื้นที่ที่ไม่มีกระแสน้ำ

3. การพกพาอุปกรณ์ลงได้น้ำ (กล้องถ่ายภาพใต้น้ำ Pointer) จากการศึกษาพบว่านักดำน้ำที่มีการพกพาอุปกรณ์ลงได้น้ำมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อแนวปะการังได้มากกว่าการไม่พกพาอุปกรณ์ลงได้น้ำ เนื่องจากภาพถ่ายใต้น้ำจำเป็นต้องอาศัยการควบคุม

สมคุณการลอยจมของร่างกายที่ดีซึ่งเป็นที่ต้องอาศัยประสบการณ์การดำน้ำ นักดำน้ำส่วนใหญ่ มักจะใช้วิธีการเกาะหรือจับปะการังเพื่อประคองตัวให้นิ่งเวลาถ่ายภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบการกระทำที่ส่งผลเสียต่อแนวปะการัง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“อุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้มีการประกาศปิดการท่องเที่ยวและพักผ่อนในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม-14 ตุลาคม ของทุกปี บริเวณหมู่เกาะอาดัง-ราวี ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวดังนี้ บริเวณเกาะหินงาม จาบัง เกาะยาง หาดทรายขาว อ่าวสอง อ่าวเรือใบ เกาะรอกลอย เกาะคอง เกาะผึ่งและเกาะไผ่ โดยเฉพาะแนวปะการังตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้มีโอกาสฟื้นตัวเพื่อความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน ประกอบกับเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ คลื่นลมค่อนข้างแรงซึ่งจะเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวได้ ยกเว้นเกาะตะรุเตา ซึ่งเปิดบริการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ส่วนเกาะหลีเป๊ะมีการเสนอให้พิจารณาเปิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชนชาวเลได้มีอาชีพเสริมเพื่อการดำรงชีพ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล เนื่องด้วยบางจุดจะมีความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวมากทำให้ต้องมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวโดยการทำข้อตกลงกันแต่ก็ยังไม่สามารถควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวได้ แต่ละจุดดำน้ำสามารถรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวได้ ในเขตการท่องเที่ยวไม่ได้เป็นห้องสี่เหลี่ยม เขตการท่องเที่ยวเป็นมุมกว้างสามารถเข้าถึงได้ทุกคน ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ใครไปก่อนก็สามารถลงดำน้ำได้ก่อนกรณีใดที่มีนักท่องเที่ยวลงดำน้ำจุดนั้นอยู่นักท่องเที่ยวกลุ่มถัดไปก็สลับเวียนไปจุดอื่นทำให้นักท่องเที่ยวแต่ละไม่หนาแน่น ไม่แออัด และอุทยานได้ทำหน้าที่ไปยังผู้ประกอบการทราบว่าเปิดเกาะช่วงไหน... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้ประกอบการเสนอให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นโดยให้มีการปลูกปะการังเทียม เพื่อเพิ่มจุดดำน้ำทดแทนปะการังที่ผุพังและเพิ่มความน่าสนใจให้นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ หรือการวางซากเรือในทะเล หรือการเอาของแปลก ๆ เช่น ตู้รถไฟมาทิ้งในน้ำ เพื่อเพิ่มจุดและประสบการณ์ใหม่ ๆ ดึงดูดนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ ซึ่งไม่ควรวางบริเวณที่ลึกมาก เรือจมควรวางที่ความลึกไม่เกิน 40 เมตร เนื่องจากการดำน้ำควรมีความกดอากาศเพียง 4 นาติ ซึ่งไม่เช่นนั้นก็อาจเกิดอันตรายได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวค่อนข้างใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขนส่งจำนวนมาก ซึ่งอุทยานไม่สนับสนุนให้มีการเพิ่มจุดดำน้ำโดยการนำเรือจมมาวางไว้เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อในระยะยาว สำหรับการนำปะการังมาปลูกในท่อพีวีซีได้ศึกษาผลกระทบแล้วพบว่าท่อพีวีซีจะละลายและปะการังจะแตกหัก”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“อุทยานและศูนย์พิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีแนวทางการเพิ่มแหล่งทดแทน โดยปลูกปะการังเทียมเพื่อลดการท่องเที่ยวในพื้นที่จริง โดยได้นำวิธีการปลูกปะการังแบบ คอลลิโปรแกรซันของมิสเตอร์อัสลาอับดุลละห์ โดยการเอาคอสดงหรือก้อนปะการังที่ตาย ปะการังที่แตกหักที่ยังมีสาหร่ายปกคลุมมาแปะไว้ หยอดตัวเร่งปฏิกิริยาและวางอนุบาล ซึ่งปะการัง จะใช้เวลาในการเติบโต 1 ปี มีการบำรุงรักษานิเวศในแนวปะการัง ควบคุมและฟื้นฟูคุณภาพน้ำ สิ่งมีชีวิตทางทะเล พื้นที่ใดมีความอ่อนไหวมากหลายหน่วยงานต้องช่วยกันดูแล”... (สัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“ผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมดำน้ำต้องมีความรู้และความเข้าใจในบริบท ของปะการัง การใช้ประโยชน์จากปะการังอย่างถูกต้องหลัก ซึ่งยังพบว่ามีเพียงการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรผ่านช่องทาง Facebook แต่ยังคงขาดการให้ความรู้ที่ถูกต้องและอธิบาย ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้จัดให้มีการอบรมมััคคุเทศก์ Divemaster เพื่อให้มััคคุเทศก์แนะนำนักดำน้ำให้ดำน้ำอย่างมีจิตสำนึก ลักษณะการทำงานของ หน่วยงานในส่วนกลาง เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะเป็นลักษณะการฟื้นฟู และอุทยาน จะทำหน้าที่ในการติดตาม คนในพื้นที่ต้องรู้ว่าตนเองมีอะไร รู้คุณค่าสิ่งที่มีและทรัพยากร ทางทะเลบางชนิดเหลือที่หลิเป๊ะที่เดียวและหลิเป๊ะมีมากที่สุดในประเทศ ผู้ประกอบการหลายแห่ง คิดแต่เรื่องการลงทุนและนึกเพียงแก่การคืนทุนได้กำไรจนไม่มีเวลาในการทบทวนเรื่องนี้ ประกอบกับ คนท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ของความเป็นคนในท้องถิ่นที่ต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงของเกาะ ที่รวดเร็วอย่างก้าวกระโดดและไม่เข้าใจว่าอนาคตของเกาะจะเกิดอะไรขึ้นจึงเป็นสิ่งที่อาจจะส่งผล ทำให้เกิดความเปราะบางของพื้นที่ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และควรมีการสื่อสาร ไปยังคนรุ่นหลัง ให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอนาคตก็จะมีหวังที่ติดต่อไป”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“มาตรการด้านกฎหมายที่ดูแล โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะเน้นดูแลเฉพาะพื้นที่และทรัพยากรในพื้นที่เท่านั้น ในขณะที่มาตรการด้านกฎหมายที่ดูแล โดยกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาจะเน้นดูแลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ซึ่งไม่มีกฎหมายที่มาดูแล ในส่วนของการดำเนินกิจกรรมดำน้ำ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาในการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายกับ ทรัพยากรทางทะเลในอนาคต

...“การให้นักวิชาการทำโครงการฟื้นฟูทรัพยากรและสามัญสำนึกของคนและเพื่อให้นัก ไม่กล้าละเมิดกฎหมายที่กำหนดควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้นระดับสากลและจริงจัง โดยใช้การเทียบปรับในอัตราที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับความสูญเสียและความสำคัญมีบทลงโทษที่สูงขึ้น

จะทำให้คนไม่กล้าที่จะละเมิด คนที่ละเมิดหรือทำลายทรัพยากรทางทะเลส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าจะปะการังหรือทรัพยากรทางทะเลมีความสำคัญอย่างไร เมื่อไม่รู้ก็ไม่ให้ความสำคัญ...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

... “กฎหมายในการควบคุมยังไม่เข้มข้น ผู้ประกอบการหรือนักท่องเที่ยวที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ว่าจะใหญ่ เล็ก ก็ปรับ 500 บาท เท่ากัน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

ข้อสังเกต (Observation)

จากข้อมูลข้างต้นเพื่อไม่ให้ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวทางทะเลเกิดความเสียหายและเสื่อมสลายน้อยที่สุด จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำและพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างอุทยาน ศูนย์พิทักษ์ทรัพยากรและชายฝั่ง สำนักงานท่องเที่ยวกีฬาและจังหวัด ผู้ประกอบการ จิตอาสา คนขับเรือ มัคคุเทศก์ ผู้นำกิจกรรมร่วม และคนในพื้นที่ต้องช่วยกันสอดส่องดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม ช่วยดูแลจัดการขยะและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ ควรมีการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ปะการังเพื่อแจ้งข่าวสารการกระทำผิดในแนวปะการังให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ โดยอุทยานแห่งชาติจะเป็นหน่วยงานที่จะประสานหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเพื่อดูแล ควบคุมและทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างในการใช้ทรัพยากรทางทะเลร่วมกันเพื่อให้ทรัพยากรทางทะเลมีความอุดมสมบูรณ์และทรัพยากรทางทะเลสามารถฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ได้ ดังนี้

การบริหารจัดการแหล่งน้ำ

1. สำรวจแหล่งน้ำเพื่อประเมินความสมบูรณ์และความเสียหายของแหล่งน้ำเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานว่าแหล่งใดที่ยังมีศักยภาพและแหล่งใดควรคงใช้ประโยชน์ชั่วคราวเพื่อปรับปรุงและพัฒนา ดังนี้

1.1 แหล่งน้ำขั้นต้นซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่อยู่แนวน้ำตื้นใกล้ฝั่งได้รับอิทธิพลลมภาวะบนฝั่งค่อนข้างมาก ความลึกของน้ำทะเลตั้งแต่ผิวน้ำไปจนถึงพื้นดินไม่เกิน 100 ฟุต มีความลาดชันน้อย

1.2 แหล่งน้ำระดับกลาง เป็นแหล่งน้ำที่อยู่แนวปะการังน้ำลึกอยู่ห่างฝั่งออกไปมาก อิทธิพลชายฝั่งน้อย ความลึกไม่เกิน 150 ฟุต ความลาดชันไม่มาก

1.3 แหล่งน้ำนานาชาติ เป็นแหล่งน้ำที่อยู่ในแนวน้ำลึก พื้นดินมีความลาดชันสูง ถัดจากจุดน้ำไปไม่มากเป็นทะเลลึก มีความลึกมากกว่า 200 ฟุตขึ้นไป

2. กำหนดและประกาศจุดน้ำลึกหรือน้ำตื้นในเขตพื้นที่ตามรูปแบบการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว มีอะไรโดดเด่นและนักท่องเที่ยวควรมีประสบการณ์และความสามารถน้ำในระดับใดจึงจะดำน้ำท่องเที่ยวบริเวณนั้น โดยทำออกมาเป็นแผนที่แหล่ง

ท่องเที่ยวกีฬา ดำน้ำในพื้นที่ให้ชัดเจน โดยอาจไม่เปิดบริการจุดดำน้ำทั้งหมดพร้อมกัน กำหนดและขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3. สำรวจแหล่งดำน้ำใหม่หรือประติศฐ์โลกใ้บาดาลเพื่อประกาศและบรรจุลงในแผนที่ดำน้ำให้ทันเวลา

4. กำหนดช่วงเปิดปิดการท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์และป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวจากมรสุม

5. การทำข้อตกลงการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬา ดำน้ำจะทำให้เกิดการช่วยกันสอดส่องดูแล เปิดโอกาสให้คนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป็นผู้ร่วมกำหนดและรับผิดชอบร่วมกัน ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด

6. การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวแต่ละจุดดำน้ำ

7. แบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ตามรูปแบบกิจกรรมและศักยภาพของนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล ตัวอย่างเช่น การแบ่งตามระยะเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นโซนนอกและโซนในเพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวเกิดการกระจุกตัว นักท่องเที่ยวสามารถเลือกท่องเที่ยวได้ตามความเหมาะสม การแบ่งพื้นที่กิจกรรมดำน้ำตามทักษะและประสบการณ์นักดำน้ำ เช่น นักท่องเที่ยวที่ยังไม่มีประสบการณ์ควรเป็นพื้นทรายหรือเป็นพื้นที่ที่มีโครงสร้างปะการังคงทน

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

1. ก่อนเปิดเกาะเก็บขยะ เก็บเศษอวน ถูพลาสติกตามจุดดำน้ำ

2. ฟื้นฟู บำรุงรักษาคุณภาพน้ำและระบบนิเวศในแนวปะการังโดย

2.1 การนำปะการังที่แตกหักมาปลูกเพื่อทดแทนปะการังที่สูญพังเพื่อเพิ่มจุดดำน้ำแทนพื้นที่จริงโดยไม่ส่งผลกระทบต่อในระยะยาวกับทรัพยากรทางทะเลและสิ่งมีชีวิตในทะเล

2.2 การสร้างแนวปะการังเทียมในแหล่งหรือจุดดำน้ำที่เสื่อมโทรม

2.3 การพลิกปะการังที่ล้มคว่ำและการซ่อมแซมปะการังที่แตกหักได้ทะเล

2.4 การขจัดทรายและตะกอนที่ทับถมบนปะการังหรือพืชใต้ทะเลอื่น ๆ

2.5 การสร้างฟาร์มทะเลให้กับผู้ประกอบการที่จับสัตว์น้ำ เพื่อลดความเสียหายและลดการจับสัตว์น้ำในทะเลจริง

2.6 การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งจุดดำน้ำ

2.7 การสร้างแหล่งดำน้ำใหม่เพื่อให้แหล่งดำน้ำที่มีอยู่เดิมได้รับการบรรเทาความแออัด

3. เพิ่มความรู้ให้นักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬา ดำน้ำ โดยการจัดตั้งโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอบรมนักดำน้ำอาสาสมัคร เพื่อช่วยในการพิทักษ์ทรัพยากร

ทางทะเลและชายฝั่ง เกี่ยวกับข้อมูลเชิงวิชาการ ระบบนิเวศในแนวปะการังให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่อย่างถูกต้อง ตระหนักในการอนุรักษ์และทรัพยากรอย่างยั่งยืน สร้างสามัญสำนึกในการช่วยกันดูแลรักษาและวางแผนทรัพยากรการท่องเที่ยวเกี่ยวกับคนในพื้นที่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศผ่านช่องทางสื่อสารที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีหลายภาษา เช่น สื่อออนไลน์หรือ Social media เกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติไม่ควรปฏิบัติ จุดใดควรลง จุดใดไม่ควรลง เวล่าน้ำขึ้น เวล่าน้ำลง ความปลอดภัย การไม่ทำอันตรายต่อระบบนิเวศทางทะเล ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง การช่วยกันดูแลทรัพยากรทางทะเล ความรับผิดชอบร่วมกัน การช่วยกันรักษาความสะอาด ไม่ทิ้งขยะและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำแบบมีจิตสำนึก เช่น การไม่เดินเหยียบปะการัง การไม่ให้อาหารปลา เป็นต้น โดยจัดทำป้ายและธงสัญลักษณ์เพื่อเตือนนักท่องเที่ยวห้ามลงเดินเล่นในหาดที่มีแนวปะการังน้ำตื้นในช่วงน้ำทะเลลดหรือการจัดทำป้าย ณ จุดท่องเที่ยวหรือแหล่งดำน้ำในข้อปฏิบัติและห้ามปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อสื่อสารให้นักท่องเที่ยวทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ผู้ประกอบการต้องไม่ให้เช่าอุปกรณ์ดำน้ำพร้อมซึ่งเจ้านักท่องเที่ยวไม่ให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมใด ๆ ในช่วงน้ำลด อบรมให้ความรู้กับคนในพื้นที่และลูกหลานคนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความรู้สึกห่วงแหนและช่วยกันปกป้องดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลผ่าน โครงการรณรงค์เดินคิดส์

ด้วยยังไม่มีระบบและเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอในการตรวจสอบและควบคุมให้นักท่องเที่ยวให้เป็นไปตามที่กำหนดได้ ยังพบปัญหาเรือทิ้งสมอในเขตปะการังเนื่องจากอยากพานักท่องเที่ยวไปในเขตแนวปะการังโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพยากรทางทะเล การทำประมงพื้นบ้านโดยไม่ตั้งใจ มีน้ำมันรั่ว มีไอน้ำมันซึ่งมีผลต่อน้ำและทรัพยากร เรือใหญ่บางลำทิ้งเศษอาหารทิ้งขยะในทะเล ประกอบกับเกิดการลดต้นทุนโดยการลดมัคคุเทศก์ เรือเอาใจเต็มที่ตามที่นักท่องเที่ยวร้องขอทำให้ทรัพยากรเกิดความเสียหายในกิจกรรมดำน้ำตื้น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำยังขาดความรู้และความเข้าใจในบริบทของปะการัง การใช้ประโยชน์จากปะการังอย่างถูกต้อง ไม่รู้คุณค่าในทรัพยากรที่มีผู้ประกอบการคิดแต่เรื่องการลงทุนและนึกเพียงแก่การคืนทุนได้กำไร ขาดหน่วยงานที่จะสื่อสาร ส่งเสริมข้อมูลด้านวิชาการแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล สิ่งที่ควรปฏิบัติ ไม่ควรปฏิบัติ จุดใดควรลงไม่ควรลง เวล่าน้ำขึ้นน้ำลง เพื่อให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาดำน้ำ พัฒนาจิตสำนึกให้คนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่ครบถ้วนและทันสมัยผ่านช่องทางที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังพบว่าเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ดูแลกฎหมายดังกล่าวอยู่มีต้นสังกัดที่ต่างกัน จึงไม่สามารถบูรณาการข้อมูลและประสานงานการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ไม่มีการบังคับใช้และตรวจสอบการบังคับใช้

กฎหมายดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม จึงควรมีบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มข้นขึ้น คนในพื้นที่ยังใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลทำให้ยังมีการอนุโลมการทำประมงในพื้นที่

2. การคมนาคมขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังเกาะหลีเป๊ะได้อย่างสะดวกใน 4 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง กรุงเทพฯ-สตูล ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 ชั่วโมง มีทั้งรถปรับอากาศและรถธรรมดา เมื่อถึงจังหวัดสตูล ต่อรถสองแถวได้ที่หน้าโรงพยาบาลระงูเพื่อไปยังท่าเรือปากบารา

วิธีที่ 2 เดินทางโดยรถไฟ ขบวนกรุงเทพฯ-ยะลา หรือกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ ลงที่สถานีหาดใหญ่ และต่อรถแท็กซี่ รถตู้โดยสาร หรือรถโดยสารประจำทางเพื่อไปยังตัวเมืองสตูล เนื่องจากสตูลไม่มีสถานีรถไฟจากนั้นต่อรถสองแถวไปยังท่าเรือ

วิธีที่ 3 เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ให้ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 จะผ่านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพร จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 41 เข้าเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง ให้ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 เพื่อไปจังหวัดสงขลา โดยแยกขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 406 จะถึงจังหวัดสตูล รวมระยะทาง 973 กิโลเมตร และเดินทางต่อไปยังหลีเป๊ะโดยทางเรือ

วิธีที่ 4 เดินทางโดยเครื่องบิน เป็นการเดินทางที่สะดวกและรวดเร็วที่สุด ให้นั่งเครื่องบินลงที่หาดใหญ่และต่อรถสองแถวเข้ายังตัวเมือง จากนั้นสามารถต่อรถตู้ไปยังจังหวัดสตูลเพื่อไปยังท่าเรือทั้งสองโดยจะมีรถตู้ให้บริการไปยังท่าเรือทั้งสองและหากอยากขับรถเองก็มีบริการเช่ารถให้ได้เลือกใช้อีกด้วย การเดินทางไปเกาะหลีเป๊ะต้องอาศัยทางเรือเท่านั้น โดยสามารถขึ้นเรือได้ที่ท่าเรือปากบาราหรือท่าเรือตำมะลัง

...“นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเข้าถึงจุดดำน้ำ กรณีนักท่องเที่ยวอยู่กรุงเทพฯ ก็สามารถเดินทางโดยเครื่องบินลงที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นั่งรถตู้มาลงที่ท่าเรือปากบารา และนั่งสปีดโบ๊ทมาที่ท่าเรือ ทางรีสอร์ตที่ติดต่อก็จะมารับนักท่องเที่ยวไม่เคยเกิดอุบัติเหตุ”...
(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“การเดินทางมาที่เกาะหลีเป๊ะมีความสะดวก หากเดินทางจากกรุงเทพฯ ก็จะเดินทางโดยเครื่องบินมาลงอำเภอหาดใหญ่และจะมีรถตู้มารับที่ท่าเรือปากบารา นั่งสปีดโบ๊ทหรือเรือเฟอร์รี่มายังเกาะหลีเป๊ะ การเดินทางยังไม่มีความสะดวกสบายนักท่องเที่ยวยังต้องนั่งเรือหลายทอดถึงจะถึงเกาะเนื่องจากไม่สามารถจอดเรือสปีดโบ๊ทเข้าหาดหรือเข้าโ๊ะได้โดยตรง ที่หลีเป๊ะไม่มีท่าเรือหรือโ๊ะ นักท่องเที่ยวมาจะมีหลายขั้นตอน ต้องขึ้น โ๊ะ ลงเรือหางยาวและมาหน้าหาดมาหาที่พัก

ซึ่งค่อนข้างใช้เวลานานกว่าจะถึงที่พักหากมีท่าเรือลงจากหน้าท่าและมาที่ที่พักก็จะสะดวกมากขึ้น”...
(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“กรณีจุดน้ำไม่ห่างไกลมากนักท่องเที่ยวจะเดินทางโดยเรือหางยาวซึ่งดำเนินการโดยคนพื้นเมืองรวมกลุ่มเพื่อให้บริการเรือหางยาว Taxi boat ราคาตามเส้นทางที่นักท่องเที่ยวจะเลือกรับส่งนักท่องเที่ยวเดินทางไปค้ำน้ำ สำหรับเรือลำใหญ่ เรือสปีดโบ๊ท จะดำเนินการโดยภาคเอกชน ซึ่งในเรือจะมีชูชีพและมีการตรวจเช็คสภาพของเรืออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งกรมเจ้าท่าจะดูแลและตรวจสอบความพร้อมของเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยว ปัญหาในการเดินทางจะขึ้นอยู่กับปัจจัยธรรมชาติ เช่น คลื่นลมและฝน จะไม่มีการออกเรือหากมีปัญหาเรื่องคลื่นลม หน่วยงานที่คุณดูแลอำนวยความสะดวกการเดินทางมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่คุณดูแลเกี่ยวกับท่าเรือ หน่วยงานที่ดูแลทางทะเลของอุทยานและตำรวจน้ำ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“นักท่องเที่ยวเดินทางโดยเรือจากท่าเรือปากบาราไปที่โป๊ะที่ทางจังหวัดจัดหาไว้ให้ จากนั้นนักท่องเที่ยวทุกคนต้องนั่งเรือหางยาวที่ชาวเลหรือชาวพื้นเมืองได้นำเรือมาให้บริการ นักท่องเที่ยวซึ่งชาวเลที่ต้องมาลงทะเบียนเป็นสมาชิกซึ่งยังไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ในช่วงเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะชาวเลจะประกอบอาชีพขับเรือหางยาวโดยประสานงานกับร้านค้าเพื่อรับนักท่องเที่ยวไปค้ำน้ำ ณ จุดค้ำน้ำต่าง ๆ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำที่เชื่อมโยงกับชุมชน คนในพื้นที่ที่ขับเรือหางยาวควรจัดตั้งชมรมเรือหางเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยมีการขึ้นทะเบียนสมาชิกชาวพื้นเมืองที่นำเรือมาให้บริการนักท่องเที่ยวและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“ที่เกาะหลีเป๊ะมีการให้บริการ Living board คือการนอนค้างในเรือ อาศัยในเรือและไปค้ำน้ำแต่ยังมีนักค้ำน้ำในส่วนนี้น้อยอยู่ ส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดภูเก็ตและมาจอดค้ำน้ำที่จุดต่าง ๆ ของเกาะ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 014)

...“อุทยานแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลและกลุ่มเรสกาเดียนได้ร่วมกันวางทูลแต่ละจุดค้ำน้ำเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งค้ำน้ำ และในส่วนการคมนาคมก็ดำเนินการโดยบริษัทเรือและบริษัทนำเที่ยว”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 02)

...“หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล ตำรวจ ทหาร อำเภอส่วนหน้า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและอุทยาน กลุ่มจิตอาสา ได้แก่ กลุ่มริฟการ์เดียนที่ช่วยผูกทูลและทำงานร่วมกับอุทยานแห่งชาติ และกลุ่ม Do it my heart เป็นการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการส่วนราชการและชุมชนช่วยกันเก็บขยะ ได้ร่วมกันประชุมกับแกนนำเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อรับทราบ

นโยบายการอนุรักษ์พัฒนาร่วมดูแลชุมชน ดูแลเกาะหลีเป๊ะร่วมกัน เพื่อให้ชุมชนสามารถนำเที่ยว
กีฬา ดำน้ำตามจุดต่าง ๆ พร้อมสามารถทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวในการห้ามปฏิบัติ ได้แก่
ห้ามให้อาหารปลา ห้ามจับปลา ห้ามตะปะการัง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 02)

...“อุทยานเกาะหลีเป๊ะเก็บค่าธรรมเนียมนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่เกาะ ถ้าเป็น
นักท่องเที่ยวต่างชาติคนละ 200 บาท นักท่องเที่ยวชาวไทยคนละ 40 บาท”... (สัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“การที่อุทยานมีการเก็บค่าธรรมเนียมนักท่องเที่ยวเมื่อมาท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะ
อุทยานไม่ได้อธิบายรายละเอียดให้นักท่องเที่ยวเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียมว่า เมื่อเวลา
ไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ ต้องเอาบัตรที่แสดงการจ่ายค่าธรรมเนียมไปด้วยเพื่อแสดงว่าจ่าย
ค่าธรรมเนียมแล้ว เมื่อไม่อธิบายนักท่องเที่ยวไม่นำบัตรไปในเวลาไปท่องเที่ยวอุทยานก็ไล่ให้
กลับไปเอาใหม่ นักท่องเที่ยวบางคนเสียอารมณ์และเสียความรู้สึกใช้เวลาเดินทางไม่ได้ง่าย อุทยาน
น่าจะเข้าใจว่าเมื่อเขามาหลีเป๊ะแล้วก็จะมีการบันทึกวันที่และบีมว่าเขาลงหลีเป๊ะแล้ว ไม่จำเป็นต้อง
ไล่นักท่องเที่ยวกลับ แนวทางแก้ไขคือนักท่องเที่ยวที่มาหลีเป๊ะทุกคนมีการเก็บค่าธรรมเนียมที่ไปเะ
ซึ่งไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมแยกตามเกาะ ไม่จำเป็นต้องไล่เขากลับเนื่องจากนักท่องเที่ยวได้จ่าย
ค่าธรรมเนียมแล้ว”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

...“เมื่อเปิดเกาะทางอุทยาน ได้จัดเจ้าหน้าที่อุทยานคอยดูแลและประจำจุดพร้อมเก็บ
ค่าธรรมเนียมและเก็บขยะที่ลอยมา นอกจากนี้ทางอุทยานได้ทำแนวกันจุดเสี่ยง จุดที่เปิดเจ้าหน้าที่
อุทยานจะนำทุ่นราวมาผูกไม่ให้เรือทอดสมอและให้นักท่องเที่ยวดำน้ำในจุดที่กำหนดจุดที่เป็น
น้ำไหลจุดที่เป็นน้ำแรงทำเขตทุ่น วางทุ่นเพื่อให้เรือผูกทุ่น ไม่ให้เรือเกยตื้นและทำที่กันแนวสร้าง
ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวโดยการเกาะเชือก เกาะทุ่นเพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวไหลไปตามน้ำ
ดำน้ำง่ายขึ้น ไม่สัมผัสกับปะการัง ป้องกันการแตกหัก กันเขตและทำเครื่องหมายแสดงว่าจุดนี้
มีปะการังเพื่อความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว มีจุดดำน้ำที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว และเพื่อให้
นักดำน้ำสามารถกระโดดลงน้ำที่ความลึก 1-2 เมตร โดยจะผูกทุ่น 1-2 ลูก เพื่อระบุตำแหน่งจุดดำน้ำ
เรือไม่ทิ้งสมอที่จะส่งผลให้ปะการังเสียหาย”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

ข้อสังเกต (Observation)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางของการเดินทาง
จึงส่งผลต่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวกีฬา ดำน้ำ และมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวดังนี้

เส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล

1. สำรวจเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว
ในรูปแบบการเดินทางระหว่างเกาะในรูปแบบ Island hopping ซึ่งมีจุดประสงค์หลักเพื่อพักผ่อน

ตามชายหาด ชมธรรมชาติชายฝั่งทะเลที่สวยงาม คำน้ําชมปะการัง เป็นต้น จะเดินทางโดยเรือ ซึ่งวิ่งตามเส้นทางทุกวันในช่วงฤดูท่องเที่ยว ได้แก่ เรือเฟอร์รี่ เรือสปีดโบ๊ท และการเดินทาง ในระยะใกล้เพื่อชมทิวทัศน์และ ไปยังเกาะใกล้ชายฝั่งโดยเรือหางยาว เรือประมง เรือสปีดโบ๊ท

2. สื่อสารเชิงรุกประชาสัมพันธ์สถานที่พร้อมเส้นทางท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น ผ่านช่องทางการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหลายภาษาปรับปรุงข้อมูลข่าวสารให้มีความทันสมัยเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการค้นคว้าหาความรู้หรือข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวก่อนการเดินทาง เช่น สื่อออนไลน์หรือ Social media ที่นักท่องเที่ยวสามารถส่งภาพและกิจกรรมได้นําทำให้คนสามารถเข้าถึงภาพและกิจกรรม คำน้ําได้มากขึ้น การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรือใบปลิว แผ่นพับนำไปวางที่สนามบินของประเทศ คู่แข่งเพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดมีการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารของสถานที่แต่ละแห่งให้มีความทันสมัยอยู่เสมอเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวก่อนการเดินทาง ประกอบด้วย แหล่งจุดคำน้ําที่มีชื่อเสียงและที่มีอยู่ในปัจจุบัน จุดขายแต่ละแหล่งจุดคำน้ํามีปะการังหรือสัตว์ได้นําที่หาดูยากชนิดใดบ้าง ความยากง่ายของแต่ละจุดคำน้ํา รายชื่อผู้ประกอบการพร้อมเบอร์โทรติดต่อ

3. จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวมีพนักงาน แนะนำให้ความรู้ในสถานที่ท่องเที่ยว

การขนส่งมวลชนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4. การสื่อสารมีป้าย บอกเส้นทางที่ชัดเจน

5. มีการจัดเตรียมเรือและรถโดยสารบริการนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง นักท่องเที่ยวทุกช่วงวัยมีความสะดวกสบายในการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้สูงอายุ เช่น การจัดเตรียมช่องทางการลงเรือที่มีความลาดชันน้อยและเป็นพื้นเรียบ เป็นต้น

แนวเขตท่อนผูกเรือ

1. ติดตั้งท่อนแนวเขต ท่อนราวไข่ปลาเพื่อทำเครื่องหมายแสดงว่าจุดนี้มีปะการังแสดงจุดคำน้ําที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว เป็นแนวกันเขตจุดเสี่ยง สร้างแนวความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวโดยการเกาะเชือกเกาะท่อนไม่ให้นักท่องเที่ยวไหลไปตามนํ้า คำน้ําง่าย ไม่สัมผัสปะการังป้องกันการแตกหักสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

2. ติดตั้งท่อนผูกเรือที่เพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวกเป็นจุดจอดเรือ ให้เรือผูกท่อนไม่ให้เรือเกยตื้นและป้องกันการทิ้งสมอลงแนวปะการัง

3. ผูกท่อนเพื่อระบุตำแหน่งจุดคำน้ํา โดยจะผูกท่อน 1-2 ลูก ให้นักคำน้ําสามารถกระโดดนํ้าที่ความลึก 1-2 เมตร

การชำระค่าธรรมเนียมในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

1. วางระบบ/ ออกแบบขั้นตอนการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนให้นักท่องเที่ยวเกิดความสะดวกในการเดินทางและการทำกิจกรรม เช่น ขั้นตอนการชำระค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวเมื่อลงเกาะที่จุดเดียวไม่ต้องแสดงบัตรการชำระค่าธรรมเนียมเมื่อไปท่องเที่ยว ณ จุดท่องเที่ยวในพื้นที่

การขึ้นทะเบียนสมาชิกชาวพื้นเมืองที่นำเรือมาให้บริการนักท่องเที่ยวและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเพื่อจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเรือหางยาวจะทำให้ชุมชนสามารถวางแผนการให้บริการได้มีประสิทธิภาพ โดยรีสอร์ทจะประสานงานมายังกลุ่มวิสาหกิจเพื่อให้ทางกลุ่มจัดเรือให้บริการนำเที่ยวซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์และวางแผนข้อมูลเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ

3. สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (Amenities)

เกาะหลีเป๊ะไม่มีตู้เอทีเอ็มหรือธนาคารให้บริการ ดังนั้นทางเดียวที่สามารถแลกเงินสดได้คือ การจ่ายบัตรเครดิตล่วงหน้าเพื่อแลกเงินสด นอกจากนี้การใช้บัตรเครดิตบนเกาะจะมีการคิดค่าบริการเพิ่มเติมประมาณ 3-7% ขึ้นอยู่กับนโยบายของรีสอร์ทและร้านอาหารแต่ละแห่ง การบริการด้านการแพทย์หรือโรงพยาบาลบนเกาะหลีเป๊ะมีโรงพยาบาล คลินิกและสถานีอนามัย และสามารถเรียกฉุกเฉินได้ สถานีอนามัยที่จัดตั้งโดยรัฐบาลและไม่มีหมอปประจำเกาะหลีเป๊ะแต่จะเป็นหมอที่เวียนลงมาทำงานที่เกาะและเจ้าหน้าที่ประจำสถานี สถานีอนามัยอยู่ถัดจากหมู่บ้านชาวประมงและด้านข้างของโรงเรียนหมู่บ้านเกาะอาดัง

เกาะหลีเป๊ะมีไฟฟ้าตลอด 24 ชั่วโมง น้ำและไฟฟ้าบนเกาะหลีเป๊ะไม่มีสถานีจ่ายไฟเหมือนบนแผ่นดินใหญ่ ทำให้ทุกที่บนเกาะหลีเป๊ะผลิตกระแสไฟฟ้าและน้ำด้วยตัวเองด้วยเครื่องปั่นไฟ สัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตบนเกาะหลีเป๊ะมีสัญญาณโทรศัพท์ของบริษัท DTAC และ AIS เพียงสองบริษัทเท่านั้น ซึ่งทั้งสองบริษัทให้บริการโทรต่างประเทศด้วยเช่นกัน ในบางครั้งสัญญาณโทรศัพท์ของทั้งสองบริษัทอาจขัดข้องและสามารถกลับมาใช้ได้ปกติในไม่นาน รวมทั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตโดยส่วนมากจะเป็นสัญญาณดาวเทียม Walking street lipé หรือถนนคนเดินเป็นถนนคนเดินที่มีร้านอาหารทั้งอาหารตามสั่ง อาหารทะเล พิซซ่า ของปิ้งย่าง โรตีสี และร้านสะดวกซื้อ ร้านขายหนังสือ อุปกรณ์ดำน้ำ ขายของชำ ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านขายยา คลินิก ไม่มีแผงลอย ร้านอาหารเกาะหลีเป๊ะที่ขึ้นชื่อคือ ร้านรักย์เล่ ร้านคนเล่ ร้านสะดวกซื้อ 2 แห่ง ราคาของจะแพงกว่าปกติประมาณ 40-100% เนื่องจากการขนส่งสินค้าและค่าไฟบนเกาะค่อนข้างแพง ร้านอาหารและรีสอร์ทให้บริการ Wifi ฟรี สาธารณูปโภคเป็นของเอกชนทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า

น้ำประปายังไม่ถึงขณะนี้ใช้น้ำใต้ดินทุกรีเตอร์ที่เจาะบาดาลดินเองหมดประปาและไฟฟ้าจึงเป็นของเอกชนทั้งหมด ผู้ประกอบการจะปั่นไฟเองหรือใช้บริการบริษัทเอกชนที่ตั้งโรงไฟฟ้าซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายที่หลิเป๊ะค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าไฟฟ้า บนฝั่งค่าไฟฟ้าอยู่ที่อัตราหน่วยละ 3-5-8 บาท แต่ที่เกาะหลิเป๊ะค่าไฟฟ้าอยู่ที่หน่วยละ 23 บาท บางส่วนจ่ายซ้ำจะมีค่าใช้จ่ายหน่วยละ 25 บาท คนในพื้นที่ใช้ไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าจากเอกชนชาวบ้านจะปั่นไฟซึ่งกระบวนการหาน้ำมันสำหรับการปั่นไฟจะยากมาก เมื่อก่อนพอมีกี่ใช้ ไม่มีก็ไม่ใช้แต่ปัจจุบันมีการแข่งขันมากเป็นยุคต้องเรียนรู้และพัฒนาให้ทันจึงต้องซื้อน้ำมัน

เกาะหลิเป๊ะได้กำหนดช่วงเวลาการเปิดและปิดเกาะ ดังนี้

- ช่วง Low season ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม-วันที่ 15 ตุลาคม ของทุกปี
- ช่วง High season ระหว่างวันที่ 16 ตุลาคม-วันที่ 15 พฤษภาคม ของทุกปี
- Peak season 20 วัน อยู่ระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม-1 มกราคม 2563 เป็นช่วงที่

นักท่องเที่ยวมากที่สุด

...“มีการเจรจาปรับเปลี่ยนช่วงเวลาดำหนดการเปิดและปิดเกาะเนื่องจากก่อนหน้านี้การกำหนดช่วงการเปิดหรือปิดเกาะจะกำหนดจากกิจกรรมลอยเรือ ช่วงน้ำช่วงลมและจะขอเพิ่มเติมเวลาช่วง High season เป็นถึงปลายเดือนพฤษภาคม เนื่องจากช่วงกลางเดือนพฤษภาคมจะมีกิจกรรมรณรงค์ซึ่งเป็นประเพณีท้องถิ่นของเกาะหลิเป๊ะเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมาร่วมกิจกรรมมากขึ้น ดังนั้น ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลและสภากาท่องเที่ยวจึงขอเจรจากับอุทยานเพื่อขอขยายเวลาการเปิดเกาะเพิ่มเติม 15 วัน เพื่อให้ช่วงเวลาการเปิด High อยู่ในช่วงกิจกรรมประเพณีให้นักท่องเที่ยวสามารถร่วมกิจกรรมประเพณีประจำปีของเกาะหลิเป๊ะเพื่อกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“หน่วยงานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวกีฬาได้นำเกาะหลิเป๊ะมีดังนี้

- อุทยานแห่งชาติตะรุเตา
- ศูนย์พิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสตูลที่ดูแลโครงสร้างพื้นฐาน
- สถานประกอบการค้าซึ่งมีอยู่ประมาณ 10 ร้าน
- บริษัททัวร์
- ชมรมเรือหางยาว
- กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนเกาะหลิเป๊ะ บริการนำนักท่องเที่ยวดำน้ำตื้น Snorkeling

และให้บริการอาหารชุมชน

- กลุ่มริฟการ์เดียนที่ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรใต้ท้องทะเล

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลที่ช่วยเหลือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และส่งเสริมการจัดทำห่วงโซ่ปลา ห่วงจอดเรือโดยบริจาคห่วงโซ่ให้กับอุทยานเพื่อดำเนินการ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ มีดังนี้

- มัคคุเทศก์ดำน้ำ ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ แบบถูกกฎหมายที่เกาะหลีเป๊ะมีมัคคุเทศก์ที่เป็นคนไทยประมาณ 5-6 คน และแบบผิดกฎหมายคือไม่จ่าย Workpermit ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ

- ครูสอนดำน้ำ (Instructor) จะทำหน้าที่ในการสอนดำน้ำซึ่งไม่นับเป็นไกด์ซึ่งครูดำน้ำส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศมีคนไทยน้อยมากเนื่องจากคนไทยพูดภาษาอังกฤษไม่เก่ง

- Drivemaster คือมัคคุเทศก์ที่พาดำน้ำเป็น Leader นำทางได้ดำน้ำเป็นผู้จัดการบนเรือ

- คนขับเรือหางยาวบริการนักท่องเที่ยว

- นักท่องเที่ยว”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 012)

...“ในการสอนดำน้ำจะต้องมีนักเรียน 8 คน ต่อครูสอนดำน้ำ 1 คน และมี Drivemaster 2 คน ในการท่องเที่ยวทั่วไปอัตราส่วนนักท่องเที่ยว 4 คน ต่อ Drivemaster 1 คน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 015)

...“ร้านดำน้ำบนเกาะหลีเป๊ะมีประมาณ 10 ร้านแต่ละร้านจะมีครูสอนดำน้ำซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติและใช้ช่องทางการสื่อสารทาง line ในการส่งข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาทำกิจกรรมดำน้ำในแต่ละจุดให้กับอุทยาน แต่ละร้านจะเป็นเครือข่ายพันธมิตรกันหากมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของอุปกรณ์ดำน้ำก็จะสามารถยืมอุปกรณ์อีกร้านมาใช้ในกิจกรรมดำน้ำได้”...

(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 011)

...“การเรียนดำน้ำมี 5 ชั้น ดังนี้

- Open water course

- Advance Open water course

-EFR

- Dive master

- Instructor

นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่มาเรียนดำน้ำมี 3 ลักษณะ

1. มาเรียนแบบยังไม่ประสบการณ์

2. มีประสบการณ์มาแล้วมาดำเพื่อความสนุก

3. เรียนเป็น Course เพื่อรับบัตรอนุญาตหรือเรียน Upgrade บัตร”... (สัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 011)

...“นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำสามารถติดต่อขอรับบริการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำได้หลากหลายช่องทางมากกว่าในอดีต อดีตนักท่องเที่ยวจะมาติดต่อทางร้าน โดยตรงแต่ปัจจุบันมีช่องทางวิธีที่หลากหลายที่นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาและศึกษาเพื่อวางแผนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะ ส่วนใหญ่จะเดินทางเข้ามาติดต่อโดยตรงหรือบางรายอาจติดต่อผ่านเว็บไซต์ของทางร้านหรือรีสอร์ทแต่ถึงแม้จะมีการจองติดต่อผ่านทางอินเทอร์เน็ตแล้ว ลูกค้าก็ยังจำเป็นต้องมาลองอุปกรณ์ดำน้ำก่อนดำน้ำ วิธีที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมาท่องเที่ยวก็ยังคงใช้วิธีการดึงเพื่อนหรือลูกค้าเดิมมาท่องเที่ยวเนื่องจากนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำจะชอบดำน้ำกับคนเดิม ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะติดต่อผ่านโรงแรมและทางโรงแรมจะติดต่อไปยังคนในพื้นที่เพื่อนำนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวดำน้ำตามแหล่งดำน้ำต่าง ๆ หรือนักท่องเที่ยวสามารถติดต่อไปยังร้านดำน้ำโดยตรงทางร้านจะคิดค่าใช้จ่ายเป็นรายหัวซึ่งค่อนข้างจะแพงเนื่องจากทางร้านมีการทำประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวด้วย”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 014)

... “เนื่องด้วยอัตราค่าไฟฟ้าของเกาะหลีเป๊ะมีค่อนข้างสูง หน่วยละ 25-28 บาท ทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่เกาะหลีเป๊ะค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นด้วยค่าไฟ ค่าน้ำสูงกว่าปกติ 6-7 เท่าจากปกติ ต้นทุนที่สูงทำให้ผู้ประกอบการต้องขายสินค้าและบริการในราคาสูงทำให้นักท่องเที่ยวอยู่ไม่นานเป็นลูกค้าที่ฉาบฉวยทำให้หลีเป๊ะเป็นทางเลือกหนึ่งที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาและไป เมื่อเปรียบเทียบราคาที่เกาะอื่นกับเกาะหลีเป๊ะก็จะมีความแตกต่างมาก เช่น Open water course ที่เกาะเต่า คอร์ละ 10,000 บาท แต่ที่เกาะหลีเป๊ะราคา 14,500 บาท ได้อะไรเหมือนกันแต่ของเราแพงกว่า แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อ เนื่องจากเป็นราคาเมื่อ 10 ปีที่แล้วราคายังเท่ากันอยู่ แต่ด้วยทรัพยากรของเกาะหลีเป๊ะที่มีความสมบูรณ์และมีความหลากหลายมากทำให้เอื้อประโยชน์ให้ เกาะหลีเป๊ะยังเป็นสถานที่ดำน้ำที่นักท่องเที่ยวเลือกมาดำน้ำ นักท่องเที่ยวดำน้ำมีความตั้งใจที่อยากมาดำน้ำที่หลีเป๊ะถึงแม้ว่าจะห่างไกลจากฝั่งหรือมีราคาสูงกว่าแหล่งดำน้ำที่อื่นและทำให้ไม่จำเป็นต้องกระดุนหรือทำกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่สิ่งที่ควรทำคือ มาตรการการควบคุมซึ่งเกาะหลีเป๊ะไม่มีมาตรการควบคุมตั้งแต่ต้นจึงทำให้ยากในการควบคุมและไม่เคยคิดว่าเกาะหลีเป๊ะจะได้รับความนิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวมาก ปัจจุบันเกาะหลีเป๊ะมีความสะดวกสบายมากจนขาดเสน่ห์ไปทำให้ลูกค้าดำน้ำคุณภาพแถบสแกนดิเนเวีย น้อยลงมาก”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“มาตรการในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวมีตั้งแต่ที่ท่าเรือปากบารา อำเภอละงู มีการถ่ายรูป ถ่ายพาสปอร์ต บัตรประชาชนของนักท่องเที่ยวทุกคนก่อนลงเกาะ เพื่อความปลอดภัย สามารถเช็ครายละเอียดตรวจสอบสถิติทุกคนที่ลงเกาะจะสามารถรู้ว่าใครลงเกาะและเมื่อนักท่องเที่ยวกลับก็สามารถตรวจสอบง่ายขึ้น กรณีนักท่องเที่ยวสูญหายก็สามารถ

ตรวจสอบได้ว่าหายไปไหนซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรมเจ้าท่าจะเป็นคนดูแลส่วนนี้ ทำให้สามารถยกระดับความปลอดภัยได้ค่อนข้างสูง กรมเจ้าท่าจะตรวจสอบความเรียบร้อยของเรือ ก่อนออกจากท่าเรือว่าเรือที่ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น ต้องมีชูชีพ 100% และชูชีพต้องมีตัวล็อกพร้อมใช้ ซึ่งช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความสบายและปลอดภัยมากขึ้น”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“การดำน้ำแต่ละระดับจะมีการสอนเรื่องความปลอดภัยเป็นพื้นฐาน มัคคุเทศก์ก็จะได้รับการอบรม ส่วนใหญ่จะเกิดเหตุอันตรายกับนักท่องเที่ยวที่มากันเองและไม่มีความรู้ เช่น การจมน้ำ เป็นต้น ยังพบว่าบางโรงแรมยังขาด Life guard ที่ประจำ กรณีเกิดอุบัติเหตุที่เกาะหลีเป๊ะ จะมีโรงพยาบาล สปีดโบ๊ทกรณีฉุกเฉินหรือสามารถโทร 1669 ตลอด 24 ชั่วโมง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 10)”

...“ความปลอดภัยบริเวณหน้าหาด life guard ยังไม่ค่อยมีเพราะคนเล่นน้ำอาจจะเกิดอุบัติเหตุคลื่นซัด เจ้าหน้าที่อุทยานที่จะคอยดูแลไม่เพียงพอเนื่องจากพื้นที่อุทยานมีเกาะเยอะมาก เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้มีไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่มีเรือเพียง 1-2 ลำ ทำให้ไม่สามารถดูแลพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 05)

...“องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายจะดูแลโครงสร้างการบริหารจัดการเกาะ ได้แก่ การอำนวยความสะดวก ความสะอาด การขึ้นลงเกาะ ร้านค้า โรงแรมและที่พักซึ่งเป็นของเอกชนให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงแรมและมาตรฐานห้องพัก ที่มีความสะอาด ปลอดภัยและมีการวางระบบเรื่องการป้องกันอัคคีภัย การรับแจ้งจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าออก การควบคุมจำนวนห้อง ดูแลโป๊ะเรือเข้าเทียบท่าซึ่งเมื่อเรือจะเข้าหาดจะมีโป๊ะอำนวยความสะดวกการขึ้นลงเรือ เมื่อเรือเข้ามาที่เกาะรีสอร์ตจะดูแลนักท่องเที่ยวจะเอารถมารับไปที่พัก จัดระบบการจัดการขยะตามหลักวิชาการโดยเก็บวันละ 4-5 รอบ เก็บมารวมกันและเมื่อถึงเวลาที่จะเอาไปกำจัดบนฝั่ง ซึ่งได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้จัดเก็บมีการคัดแยกขยะตามหลักวิชาการ ถึงแม้ใน High season ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากและขยะจำนวนมากประมาณ 10-20 ตัน องค์การบริหารส่วนตำบลจะเน้นเรื่องความปลอดภัยและไม่พบปัญหาขยะตกค้างริมถนนเนื่องจากการจัดเก็บขยะเป็นระบบ มีโรงแยกขยะ 3 โรง เก็บเสร็จก็นำมาคัดแยกขยะตามกระบวนการหลักวิชาการ และขนขึ้นฝั่งไปกำจัดเดือนละ 1-2 ครั้ง ประปาเป็นประปาบาดาลและไฟฟ้าเป็นของเอกชนซึ่งมีปริมาณที่เพียงพอหน่วยงานที่ช่วยดูแลอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยบนเกาะจะมี องค์การบริหารส่วนตำบล เกาะสาหร่ายและสถานีตำรวจภูธรเกาะหลีเป๊ะจะช่วยกันดูแลความมั่นคงปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินให้กับคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ร่วมกันติดตั้งกล้อง CCTV 100 กว่าจุดทั่วบริเวณ เกาะหลีเป๊ะ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย, สถานีตำรวจภูธรเกาะหลีเป๊ะและอุทยาน

แห่งชาติเกาะตะรุเตาได้ร่วมกันประชุมซักซ้อมความปลอดภัยนักท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่นจะดูแลเฉพาะ โครงสร้างหลักแต่การที่จะได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมคือ นักท่องเที่ยวต้องร่วมกันมือกับพื้นที่ในเรื่องขยะและการคัดแยกขยะ ความร่วมมือจากสถานประกอบการในความร่วมมือเกี่ยวกับเรื่องอุปโภคบริโภคที่นำลงมาโดยขอให้เป็นการป้องกัน ไม่ให้นำเอาขวดเพราะง่ายต่อการคัดแยกและรีไซเคิล โดยสื่อสารผ่านโปรชัวร์ของรีสอร์ท, Website และเสียงตามสาย ไปยังนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาถึงเกาะหลีเป๊ะให้คัดแยกขยะและทิ้งขยะตามจุดที่วางไว้”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 02)

...“เกาะหลีเป๊ะจะมีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่มีจำนวนมาก ประกอบกับเมื่อมีฝนตกหนักจะเกิดน้ำท่วมเนื่องจากหลีเป๊ะไม่มีทางสำหรับน้ำไหล ซึ่งปัจจุบันเต็มไปด้วยรีสอร์ททำให้เกิดน้ำขัง น้ำสกปรกและน้ำท่วมที่เกาะหลีเป๊ะขยะก็ยังเป็นปัญหาและยังเยอะมากซึ่งส่งผลกระทบต่อความสะอาดของพื้นที่และกระทบต่อการท่องเที่ยวของเกาะ ซึ่งปัจจุบันมีโรงคัดแยกขยะที่บนเกาะและใช้เรือแพในการขนขยะขึ้นฝั่ง พื้นที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของอุทยานในการกำกับดูแลบริหารจัดการทุกอย่าง ยกเว้นเกาะหลีเป๊ะที่มีพื้นที่เอกชนบางส่วน องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายเข้ามาดูแลแต่ก็ไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากพื้นที่เกาะหลีเป๊ะจะมีพื้นที่ที่เป็นสิทธิหลักฐานบ้าง ไม่มีหลักฐานบ้าง ดังนั้นการบริหารจัดการในพื้นที่ค่อนข้างยากมากหน่วยงานราชการไม่สามารถมากำกับดูแลได้เต็มที่ เช่น การสร้างอาคาร ไม่แน่ใจว่าขออนุญาตไหม เนื่องจากไม่มีเอกสารหลักฐานควบคุมไม่ได้และโตไปเรื่อยโตแบบไม่ได้การวางแผนผังเมืองทำให้เกิดน้ำเสียซึ่งปัญหาขยะก็เป็นปัญหาต้น ๆ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 05)

... “สถานประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความสามารถที่จะรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้มากเนื่องจากผู้ประกอบการได้ผ่านบทเรียนในการรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุดมาแล้ว และพบว่าผู้ประกอบการบางร้านมีการสนับสนุนให้คนในพื้นที่สามารถเรียนด้านน้ำ Beginning ฟรีแต่คนในพื้นที่ก็ไม่ให้ความสนใจ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 05)

...“มีปัญหาเกี่ยวกับการส่งตัวเมื่อเกิดอุบัติเหตุไปยังโรงพยาบาลบนฝั่งซึ่งใช้เวลานานเช่าสปีดโบ๊ทซึ่งมีราคาแพง หากมีช่องทางหรือวิธีการส่งตัวที่รวดเร็ว เช่น การลำเลียงคนป่วยไปกับเฮลิคอปเตอร์เมื่อมีเหตุฉุกเฉินก็จะดีมาก เนื่องจากเคยมีเหตุการณ์นักท่องเที่ยวจมน้ำและสถานีอนามัยไม่มีอุปกรณ์ต้องส่งตัวไปกับสปีดโบ๊ทเพื่อส่งตัวไปยังโรงพยาบาล”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 14)...

...“หน่วยงานที่ดูแลเรื่องการส่งตัวนักท่องเที่ยวเมื่อเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉิน ประกอบด้วยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกาะหลีเป๊ะและโรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง และเมื่อมีกรณี

เกิดอุบัติเหตุมีการส่งตัวไปรับยาบนฝั่งจะมีการทำข้อตกลงกับบริษัททุกบริษัทในการการส่งตัว
นักท่องเที่ยวที่เกิดอุบัติเหตุเข้ารับการรักษาโดยพร้อมออก 24 ชั่วโมง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
รหัส 02)...

นายพงษ์ธร แก้วพนิช นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบล (รพ.สต.) เกาะหลีเป๊ะ ให้สัมภาษณ์ใน MGR Online website: <https://mgronline.com/qol/detail/961000042673> “ประชากรบนเกาะหลีเป๊ะมีอยู่ประมาณ 1,300 กว่าคน งบประมาณในการดูแลสุขภาพตามสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) ซึ่งโอนมาตามรายหัวประชากรจึงไม่เพียงพอในการดูแลคนบนเกาะทั้งหมด เนื่องจากยังมีประชากรแฝงที่ต้องดูแลด้วย ทั้งผู้ประกอบการบนเกาะและแรงงาน ซึ่งรวมแล้วมีถึง 4-5 พันคน และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังเกาะอีก อัตราการเข้ารับบริการ รพ.สต.เกาะหลีเป๊ะ เฉลี่ยอยู่ที่ 120 คนต่อเดือน ส่วนใหญ่มาด้วยอุบัติเหตุและอาหารเป็นพิษ ส่วนค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลถือว่าโอเวอร์โหลด โดยอยู่ที่ประมาณ 4-5 แสนบาทต่อปี ส่วนรายได้จากการดูแลรักษาพยาบาลผู้ประกันตนในสิทธิประกันสังคมก็มีบ้างแต่น้อย ทั้งที่มีผู้ประกอบการและลูกจ้างจำนวนมาก แต่เอาเข้าจริงแล้วมีการทำประกันสังคมให้ลูกจ้างค่อนข้างน้อย”

นายนราศักดิ์ บินดาโอ พยาบาลวิชาชีพเวชปฏิบัติชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เกาะหลีเป๊ะให้สัมภาษณ์ใน MGR Online website: <https://mgronline.com/qol/detail/961000042673> “ในการรักษาพยาบาลโดยปกติจะมีการปรึกษากับแพทย์บนฝั่งว่าจะต้องดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างไร ซึ่งหากแพทย์ประเมินแล้วว่าจำเป็นต้องส่งต่อก็ต้องส่งต่อไปรักษานบนฝั่ง ซึ่งการเดินทางจากเกาะหลีเป๊ะไปก็ถือว่าไกลและการขนย้ายผู้ป่วยก็มีความลำบากเพราะต้องย้ายขึ้นซาเล้ง บ้างต้องต่อเรือหางยาว แล้วค่อยไปต่อสปีดโบทเนื่องจากหากน้ำลดสปีดโบทก็จะเข้าฝั่งไม่ได้ ซึ่งหากเป็นช่วงโลว์ซีซั่น คือช่วงฤดูมรสุมก็จะอันตราย เพราะคลื่นสูงกว่า 5 เมตร และยิ่งหากต้องส่งต่อในช่วงกลางคืนในช่วงฤดูมรสุมแล้ว ยิ่งเสี่ยงเพิ่มขึ้น 2 เท่า แม้ที่ผ่านมาก็ได้รับการสอนว่าการช่วยเหลือผู้อื่นต้องคำนึงความปลอดภัยของตัวเองด้วยแต่พออยู่หน้างานแล้วเพื่อผู้ป่วยที่จะมีโอกาสรอดชีวิต เราก็พร้อมเสี่ยงอันตรายซึ่งหากมีการช่วยเหลือในเรื่องของความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ด้วยก็จะเป็นขวัญและกำลังใจ เหมือนกับการที่ออกไปกับรถพยาบาลแล้วเกิดอุบัติเหตุ”

ข้อสังเกต (Observation) จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกจะไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของ โรงเรียนสอนดำน้ำ บริษัทนำเที่ยว สาธารณูปโภค การจราจร การจัดการขยะ ขั้นตอนการติดต่อขอรับบริการ ความปลอดภัยและระบบสาธารณสุขที่ดีจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวที่พาดำน้ำ ดังนี้

การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก

1. วางแผนและกำหนดแนวทางการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานสำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น โรงเรียนสอนดำน้ำ บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ที่พักที่มีความสะอาดปลอดภัย การเดินทางสัญจรไม่เกิดการจราจรที่แออัดเกิดความสะดวกสบายในการเดินทางและมีสาธารณูปโภคที่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว เช่น น้ำ ไฟฟ้า มีแหล่งเช่าซ่อมและแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ชำรุด

2. วางแผนและกำหนดแนวทางการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ เช่น การคัดแยกขยะและส่งไปยังโรงคัดแยกขยะ นำขยะทุกชิ้นที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำขึ้นเกาะ การใช้พลาสติกและกล่องโฟมในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ คนในพื้นที่นำอวนมาใช้แทนถุงพลาสติก นำปิ่นโตใส่อาหารมาใช้แทนกล่องโฟมซึ่งสามารถนำกลับมาล้างและใช้ใส่อาหารที่เป็นอาหารของชุมชนต่อไปได้อีก เป็นต้น

3. ให้บริการจองกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำทางอินเทอร์เน็ตในราคายุติธรรม ระบบสาธารณสุขที่มีมาตรฐานสากล

4. เตรียมความพร้อมระบบสาธารณสุขที่มีมาตรฐานสากลเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโลก รวมถึงการเพิ่มขึ้นของภัยสุขภาพ

5. การรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ วิธีการหรือช่องทางการส่งตัวเมื่อเกิดอุบัติเหตุไปยังโรงพยาบาลบนฝั่งที่รวดเร็ว

ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการวางระบบหรือช่องทางการให้บริการด้านการแพทย์ที่มีมาตรฐานและทันเวลาโดยเฉพาะช่องทางการส่งตัวที่รวดเร็ว เกาะหลีเป๊ะค่อนข้างจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคที่จำกัดทำให้ในช่วงเปิดเกาะฤดูกาลการท่องเที่ยวเกิดปัญหาความแออัดและขาดแคลนทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยวางแผนการจัดเตรียมการใช้ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมีช่องทางที่หลากหลายในค้นหาและศึกษาเพื่อวางแผนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและเลือกกิจกรรมตามความพึงพอใจหรือวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ดังนั้นข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องจึงเป็นสิ่งที่ดีคุณให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมากทำกิจกรรม

ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเกิดปัญหาขยะและมลภาวะเป็นพิษ เกาะหลีเป๊ะมีพื้นที่ที่เป็นสีเทาทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายเข้ามาดูแลแต่ก็ไม่ได้เต็มที่ การบริหารจัดการในพื้นที่ค่อนข้างยากทำให้โตไปเรื่อยโตแบบไม่ได้การวางแผนผังเมืองทำให้เกิดน้ำเสียซึ่งปัญหาขยะตามมา

องค์การบริหารส่วนตำบลและสถานีอนามัยต้องร่วมกันพัฒนาวิธีการหรือช่องทางการส่งตัวเมื่อเกิดอุบัติเหตุไปยังโรงพยาบาลบนฝั่งที่รวดเร็วโดยการลำเลียงผู้ป่วยไปกับเฮลิคอปเตอร์ โดยหาความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เช่น น้ำ ไฟฟ้า ให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยว การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก การเดินทาง สัญจร การจราจร ศึกษาและออกแบบการจัดการขยะแบบครบวงจรเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความสะอาด ปลอดภัยและความขาดแคลน

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาควรเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับนักท่องเที่ยว เพื่อจัดทำเว็บไซต์เพื่อนำเสนอสิ่งที่นักท่องเที่ยวควรทราบ ซึ่งประกอบด้วย การบริการจอบกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำทางอินเทอร์เน็ตในรายชื่อดีธรรม แหล่ง/ จุดดำน้ำที่มีชื่อเสียงและที่มีอยู่ในปัจจุบัน จุดขายของแต่ละแหล่ง/ จุดดำน้ำ ว่ามีปะการังหรือสัตว์ใต้น้ำที่หายาก ชนิดใดบ้าง ความยาก-ง่ายของแต่ละแหล่ง/ จุดดำน้ำ โดยอาจจะใช้ระดับใบอนุญาตของ PADI ในการเปรียบเทียบเป็นเกณฑ์อุณหภูมิและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการมาดำน้ำในแต่ละแหล่ง/ จุดดำน้ำในประเทศไทย รายชื่อของผู้ประกอบการ พร้อมเบอร์หรือ E-mail ที่สามารถใช้ในการติดต่อได้จริง จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรือโบปลิว/แผ่นพับหลายภาษาเพื่อนำไปวางไว้ที่สนามบินของประเทศคู่แข่งเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำตลาดมากขึ้น

4. ที่พัก (Accommodation)

เกาะหลีเป๊ะปัจจุบันมีที่พักจำนวน 118 แห่ง ให้บริการอยู่มากมายมีหลากหลายทำเล เช่น ที่พักติดทะเล อยู่ใกล้ถนนคนเดินหรือตามหาดที่ขึ้นชื่อบนเกาะหลีเป๊ะ แบ่งที่พักออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ โรงแรม/ รีสอร์ท โฮมสเตย์และแค้มป์ เนื่องจากที่พักแต่ละประเภทนั้นจะให้ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนกัน ที่พักที่เปิดดำน้ำลึกด้วยมี 4 แห่ง ได้แก่ Forra Diving Resort Since 1997 & Liveboards, Forra Diving, Lipe Power Beach Resort และ Adang sea Diver Center

ธุรกิจที่พักที่รองรับกลุ่มนักดำน้ำ ส่วนใหญ่จะมีความร่วมมือกับผู้ประกอบการธุรกิจดำน้ำหรือเป็นเจ้าของเดียวกันกับธุรกิจดำน้ำลึก จึงทำให้มีความเข้าใจถึงความต้องการของนักดำน้ำ เช่น การกำหนดเวลาการเข้าออก (Check in/ Check out) จากที่พักจะมีความยืดหยุ่นมากกว่าเพราะนักดำน้ำส่วนใหญ่มีความประสงค์ในการอาบน้ำชำระร่างกายก่อนเดินทางกลับ รวมไปถึงขนาดของห้องพักที่ควรมีพื้นที่สำหรับเก็บและทำความสะอาดอุปกรณ์ดำน้ำ เนื่องจากนักดำน้ำส่วนใหญ่นิยมที่จะใช้อุปกรณ์ส่วนตัวมากกว่าไปเช่าตามสถานที่หรือจากผู้ประกอบการธุรกิจดำน้ำลึก (สุชาย วรชนะนันท์ และคณะ, 2555, หน้า 44)

...“นักท่องเที่ยวที่พาดำน้ำเลือกขอรับบริการที่พัคตามงบประมาณที่นักท่องเที่ยวมีขึ้น อยู่กับความสนใจ ความพึงพอใจหรือวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว แอร์หรือพัคลมจะเอาหน้าหาด หรือไม่ใช่น้ำหาดขึ้นอยู่กับนักท่องเที่ยวว่าต้องการเลือกแบบไหน สมัยก่อนไม่มีแอร์ซึ่งคิดว่า เนื่องจากมีลมธรรมชาติ แต่ปัจจุบันทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปนักท่องเที่ยวที่พาดำน้ำจะนิยมพัคที่ใกล้ กับสถานที่ที่จะไปดำน้ำ เนื่องจากสะดวกในการเดินทาง ที่พัคเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความกังวล เนื่องจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำลึกจะมีจำนวนครั้ง (Drive) ที่ลงดำน้ำลึกใน แต่ละเที่ยว (Trip) มากกว่า 2-5 ครั้งต่อวัน (Dives per day) ทั้งการดำน้ำลึกเพื่อนันทนาการและ การดำน้ำลึกเพื่อการเรียนและออกใบอนุญาตดำน้ำในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นไปจนถึงผู้ฝึกสอน หรือผู้นำการดำน้ำลึก นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมดำน้ำลึกทั้งช่วงเวลากลางวันและกลางคืน ดังนั้นที่พัค จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวดำน้ำลึก นอกจากนี้ยังรวมถึงที่พักบนเรือหรือเรือแบบกินนอน บนเรือ (Live aboard) ที่ให้บริการนักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำลึก ดังนั้นการให้บริการที่พัคที่มีคุณภาพ จึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวดำน้ำจะมีค่าใช้จ่ายมากกว่านักท่องเที่ยวที่มาพัคผ่อนทั่วไป นักดำน้ำต้องการประหยัดค่าใช้จ่าย ค่าห้องเพื่อเอาเงินมาดำน้ำ ทางบริษัทจึงมี Promotion ให้นักท่องเที่ยวที่จะมาดำน้ำและพัคกับรีสอร์ทจะลดค่าโรงแรม 35% ซึ่งมีผลและสามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวได้มากและรีบที่จอง ผู้ประกอบการบางรายจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายกิจกรรมดำน้ำ กับทางร้านจะมีที่พัคให้ด้วยซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมถูกลง มีรีสอร์ทที่เปิดบริการ กีฬาดำน้ำด้วยและเป็นที่พักด้วย เช่น สตูล ไคร์ฟ รีสอร์ท, สาริสาริ รีสอร์ท และฟอรา Driving”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“ที่พัคโดยชุมชนท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะจะเป็นของชาวเลซึ่งดำเนินการ โดยการที่ ทำเป็นรีสอร์ทและโฮมสเตย์ซึ่งเป็นการพัครวมกับชาวบ้าน ชาวเล นอกและกินกับเขาอาจจัดเป็นที่พัค รวมหรือแบบนอนเต็นท์ ในราคาคืนละประมาณ 200 บาท ซึ่งโดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ใช้ บริการที่พัคของชุมชนจะเป็นนักศึกษา นักเดินทางและคนบันเทิงที่พัคจะไม่สะดวกสบาย เท่ากับที่พัคกับรีสอร์ท แต่การได้พัคกับชุมชนจะทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวเล เช่น การออกไปหาปลา ออกไปค้างคืนกับคนเล ตกปลา วาง ไซ กู๊ไซ แต่ถ้าไปท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวจะสู้บริษัทไม่ได้เนื่องจากบริษัทมีศักยภาพทั้งกำลังทรัพย์ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่คิดว่า โดยนักท่องเที่ยวจะทราบข้อมูลการท่องเที่ยว โดยชุมชนจาก Website และหน้า Page ที่กรรมการท่องเที่ยวได้สนับสนุนจัดทำและออกแบบ โปรแกรมให้”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 17)

...“พบความแออัดเรื่องการพักอาศัย เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะจำนวนมาก พบว่า โรงแรมหรือถนนคนเดินแออัดมาก ถนนเล็ก รถมากขึ้น การสัญจรแออัดมากขึ้นมีความจำกัด เรื่องสาธารณูปโภค เช่น ความเพียงพอของน้ำยั้งหน้าแล้งซึ่งเป็นช่วง Low season น้ำจะจำกัด นักท่องเที่ยวมาน้ำไม่มีใช้ นักท่องเที่ยวไม่มีน้ำอาบซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ปิดเกาะในช่วง Low season ไฟฟ้าก็มีราคาแพง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

ข้อสังเกต (Observation) จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าที่พักมีคุณภาพและสนับสนุน กิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำจะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวดำน้ำ นักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำเลือกที่พักตามงบประมาณ วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวและความพึงพอใจ หรือนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำจะนิยมพักที่ใกล้กับสถานที่ที่จะไปดำน้ำ เนื่องจากสะดวกในการเดินทาง ที่พักบนเรือหรือเรือแบบกินนอนบนเรือ (Live aboard) เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวดำน้ำลึก นักดำน้ำต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายเพื่อเอามาทำกิจกรรมดำน้ำดังนั้นกิจกรรมส่งเสริมการขาย กิจกรรมดำน้ำร่วมกับค่าที่พักที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมถูกลงจึงเป็นที่สนใจของ นักท่องเที่ยว และพบความแออัดของที่พักในช่วง High season

5. กิจกรรม (Activities)

กิจกรรมดำน้ำตื้นและการดำน้ำลึกเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมบนเกาะหลีเป๊ะเพราะ เพียงแค่ออกจากชายหาดก็สามารถสนุกกับการดำผิวน้ำได้ทันที มีการนำชมเกาะต่าง ๆ ใกล้เคียง รวมถึงการรับประทานอาหารเที่ยงบนชายหาดที่สวยงาม ร้านดำน้ำและรีสอร์ทต่าง ๆ มักจะมี อุปกรณ์ดำน้ำให้เช่าและจัดเรือให้บริการสำหรับทริปดำน้ำต่าง ๆ การดำน้ำชมปะการังและฝูงปลาที่ เกาะหลีเป๊ะสามารถทำได้ทั่วทั้งเกาะแบ่งการดำน้ำตามแหล่งดำน้ำได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ การดำน้ำตื้น (Snorkeling) และดำน้ำลึก (Scuba) ดังนี้

1. การดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snockle skin diving) เป็นการดำน้ำแบบกลั้นหายใจ ครั้งเดียวเพื่อดำลงไปตื้นน้ำ เมื่อต้องการหายใจอีกก็ต้องขึ้นสู่ผิวน้ำก่อนจะดำลงไปตื้นน้ำอีกครั้ง การดำน้ำประเภทนี้มีระดับความลึกโดยเฉลี่ยไม่เกิน 20-30 ฟุต และมีระยะเวลาอยู่ใต้น้ำประมาณ 30-60 วินาที นักท่องเที่ยวต้องมีทักษะลอยตัว ใส่ชูชีพลงใต้น้ำไม่ได้โดยอุปกรณ์มี 3 ชิ้น ได้แก่ หน้ากาก (Mask) ท่อช่วยหายใจ (Snorkel) และตีนกบ (Fins) เกาะหลีเป๊ะมีแหล่งดำน้ำชมปะการัง น้ำตื้นดังนี้

- กองหินจาบัง
- เกาะหินงาม (ทิศตะวันออก)
- เกาะยาง (ทิศใต้)

- หาดทรายขาว
- เกาะรอกลอย
- อ่าวกำนัน
- อ่าวลิง
- เกาะไผ่
- เกาะผี

2. การดำน้ำลึก (Scuba diving) เป็นการดำน้ำที่ต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วยหายใจใต้น้ำที่มีความลึกประมาณไม่เกิน 30 เมตร จะทำให้สามารถสัมผัสโลกใต้น้ำได้ใกล้ชิด เกาะหลีเป๊ะมีแนวปะการังสวยหลากหลายจุดดำน้ำลึกยอดนิยมคือ แห่งหินสโตนเฮนจ์ซึ่งอยู่บริเวณเกาะตาลัง ห่างจากเกาะหลีเป๊ะไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 15 กิโลเมตร ตลอดแนวแห่งหินถูกปกคลุมด้วยทุ่งปะการังสีม่วง นักดำน้ำต่างพากันขนานนามทุ่งปะการังใต้น้ำแห่งนี้ว่า ทุ่งดอกลาเวนเดอร์ เกาะหลีเป๊ะมีแหล่งดำน้ำลึกดังนี้

- กองหินแปดไมล์ จุดดำน้ำลึกบริเวณนี้ น้ำจะเขียวมากเหมาะสำหรับนักดำน้ำที่มีประสบการณ์นั่งเรือ 70 นาที จากเกาะหลีเป๊ะ ปะการังอ่อนที่ปกคลุมที่ยอดกองหิน (พินาเคิล) ที่เริ่มต้นที่ 14 เมตร ใต้พื้นผิวน้ำและลดลงไปที่ความลึก 50 เมตร การไปดำน้ำที่นี่ไม่สามารถที่จะไปดำน้ำได้ทุกวันเนื่องจากกระแสน้ำจะต้องเช็คเวลาน้ำขึ้นน้ำลงและข้างขึ้นข้างแรม วันที่เหมาะที่จะดำน้ำควรเป็นวันข้างแรมแต่เมื่อสามารถดำน้ำได้ก็มีโอกาสที่จะได้เห็นสัตว์ใหญ่ใต้ท้องทะเล เช่น ฉลามวาฬ กระเบนราหู เป็นต้น

- หินจางหรือร่องน้ำจางเป็นอีกกองหินพื้นน้ำอีกหนึ่งแห่งที่ยอดหินปกคลุมไปด้วยปะการังอ่อนหลากสีและดาวขนนกที่มีสีสันสวยงามที่นี่ยังเป็นจุดดำน้ำที่นิยมกันมากสำหรับดำน้ำตื้นดูปะการัง (Snorkellers) เช่นเดียวกับดำน้ำลึกเป็นจุดที่ดึงดูดเหล่าปลาขนาดใหญ่ให้เข้ามาล่าเหยื่อในบริเวณนี้

- ซากเรือจม Yong Hua เป็นอีกแห่งจุดดำน้ำที่มีกระแสน้ำที่ค่อนข้างแรงเป็นซากเรือประมงลำใหญ่ที่จม ในปี ค.ศ. 1996 มีความยาวประมาณ 75 เมตร จมที่ความลึก 40 เมตร อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะหลีเป๊ะระหว่างทางไปเกาะดงกับเกาะหลีเป๊ะ บริเวณซากเรือจมกลายเป็นที่อยู่อาศัยของเหล่าสิ่งมีชีวิตทางทะเลที่และปะการังอ่อนที่มีมากมาย

- ทางชายฝั่งตะวันตกของเกาะอาดังมีแหล่งดำน้ำที่ดีเยี่ยมหลายแห่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น เกิดจากการก่อตัวของกองหินขนาดใหญ่ที่มีปลาหลากหลายชนิดและปะการังที่สมบูรณ์ที่สร้างสีสันสวยงามให้กับท้องทะเล

- ระหว่างเกาะหลีเป๊ะและเกาะอาดัง คือ Hin takorn dukong เป็นหินแกรนิตขนาดใหญ่ จุดดำน้ำที่นี่เหมาะสำหรับนักดำน้ำทุกระดับและเจอลามวาพบบริเวณนี้

- แหล่งดำน้ำอื่น ๆ ได้แก่ เกาะดง, เกาะสว่าง, เกาะผีง, Petasem plateau, สโตนเฮนจ์, ร็อคกี้ รีฟ, แซมเปญ ร็อค และ ลอสเองเคือ ร็อค

One day trip ดำน้ำรอบเกาะหลีเป๊ะจะมี 3 โซน มีระยะแตกต่างกัน ดังนี้

1. โซนใน กิจกรรมดำน้ำตื้น 5 จุด ได้แก่ ร่องน้ำจาบัง เกาะหินงาม เกาะยาง หาดทรายขาว (เกาะราวี) ราคาเรือหางยาวเหมาลำประมาณ 1,200 บาท นั่งได้ไม่เกิน 8 คน หรือ Join tour คนละ 550 บาท

2. โซนนอก มีระยะไกล มีจุดดำน้ำและจุดถ่ายวีวบนผิวน้ำ 5 จุด ร่องน้ำจาบัง เกาะหินงาม เกาะหินซ้อน เกาะไม้ไผ่ เกาะรอก ราคาเรือหางยาวเหมาลำประมาณ 1,700 บาท นั่งได้ไม่เกิน 8 คน หรือ Join tour คนละ 650 บาท

3. โซนตะวันออก 5 จุด เกาะกระ กองหินขาว เกาะอาดัง อ่าวแม่หม้าย อ่าวตะเพียน ราคาเรือหางยาวเหมาลำประมาณ 1,200 บาท นั่งได้ไม่เกิน 8 คน

...“สำหรับโซนที่ได้รับความนิยมจะเป็นโซน ในกับ โซนนอกเนื่องจากมีปะการังที่สวยงามกว่า โซนตะวันออก สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการไปเที่ยวโซนในและโซนนอกใน 1 วันก็สามารถไปได้ใน 1 วัน โดยใช้เวลาดังแต่ 8.00-16.30 น. และใช้เวลาแต่ละจุดไม่นาน...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 011)

...“ธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อมโยงกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางทะเล นักท่องเที่ยวไม่ได้มีความต้องการเพียงชื่นชมวิวดูทะเลแต่นักท่องเที่ยวอยากสัมผัสทรัพยากรใต้ทะเลที่มีความสวยงาม อดีตค่าใช้จ่ายอุปกรณ์ในการดำน้ำแพงมากใช้เวลาในการเรียนดำน้ำนานแต่ปัจจุบันคนให้ความสำคัญและสนใจกับการดำน้ำมากขึ้น ราคาลดลง อุปกรณ์ถูกลง คนเริ่มจับต้องได้จึงหันมาดำน้ำแบบดำน้ำลึก (Scuba) มากขึ้น แต่อนาคตต้องมองในเรื่องทรัพยากรถ้าอยากให้มีคนมาดำน้ำมีนักเรียนมาเรียนดำน้ำมากขึ้นให้ธุรกิจดำน้ำสามารถอยู่ได้ เราต้องรักษาทรัพยากรคงอยู่ให้คนข้างหน้าได้เห็นทรัพยากรดำน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมือนปัจจุบัน...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“อุทยานจะเป็นหน่วยงานที่ดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ ซึ่งกิจกรรมดำน้ำจะมีผู้ประกอบการ 2 ส่วน ได้แก่ กิจกรรมดำน้ำตื้นและกิจกรรมดำน้ำลึกซึ่งมีโรงเรียนเอกชนดูแลแต่ละรีสอร์ทจะมีมัคคุเทศก์และจัดตั้งเป็นชมรมมัคคุเทศก์ องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้จัดการฝึกอบรมการกู้ชีพ กู้ภัยทางทะเลปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อทบทวนทักษะซึ่งกำหนดไว้ตามแผนงานที่วางไว้โดยทางรีสอร์ทจะส่งคน ได้แก่ มัคคุเทศก์ พนักงานของโรงแรมและรีสอร์ทต่าง ๆ มาอบรม

และจัดตั้งเป็นกลุ่มกู้ชีพ กู้ภัยทางทะเล (Life guard) เพื่อกลับไปแนะนำความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวทราบต่อไป...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 02)

...“กรมเจ้าท่าจะป็นหน่วยงานที่ตรวจสอบความเรียบร้อยของเรือก่อนออกเดินทางจากท่าว่ามีบริการที่มีมาตรฐานหรือไม่ หน่วยกู้ภัยทางทะเลของอุทยานและตำรวจน้ำจะดูแลอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทาง เหตุอันตรายที่อาจเกิดกับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวที่มักันเองและไม่มีความรู้ บางโรงแรมยังขาด Life guard ที่ประจำ ยังไม่มีเจ้าหน้าที่เพียงพอ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้มีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถดูแลพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“นอกจากอุทยานฯ จะเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลรักษาทรัพยากรแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลได้มีส่วนช่วยสนับสนุนโดยการช่วยวางทุน ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีตั้งแผนล่วงหน้าชัดเจนเรื่องการวางทุน การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการขยะแบบครบวงจรซึ่งเป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพฯ มอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการโดยมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างนักวิชาการและชุมชน รัฐยังไม่ประสบความสำเร็จในให้ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการเข้ามาร่วมทำแผน นำแผนนำมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม ปัจจุบันพบเพียงกลุ่มผู้ประกอบการรวมตัวกันเอง...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมดำน้ำมี 2 รูปแบบดังนี้

1. กิจกรรมดำน้ำตื้น ชุมชนสามารถพานักท่องเที่ยวไปดำน้ำเนื่องจากกิจกรรมดำน้ำตื้นไม่มีอันตรายและมีความปลอดภัยสูง ใช้อุปกรณ์เพียงหน้ากากและเสื้อชูชีพซึ่งชุมชนสามารถแนะนำวิธีการดำน้ำที่ปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการใส่ชูชีพ ขั้นตอนการใส่หน้ากากว่าจะใส่อย่างไร

2. กิจกรรมดำน้ำลึก จะมีความยากและซับซ้อนกว่ากิจกรรมดำน้ำตื้นเนื่องจากต้องใช้เทคโนโลยีเทคนิคที่สูงกว่า ซึ่งชุมชนเองยังไม่มีศักยภาพที่จะดำเนินการในกิจกรรมดำน้ำลึกได้เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่สูง...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“พฤติกรรมนักท่องเที่ยวก็พาดำน้ำจะชอบความสะดวกสบายได้น้ำและความแปลกใหม่ ชอบอิสระความเย็นสบาย รักสงบ โดยสามารถแบ่งกลุ่มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มาทะเล ชายหาด เดินชมหน้าหาด ต้องการที่พัก บังกะโลสวย ๆ อาหารอร่อยและลงเล่นน้ำ

กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวเกาะ ลงเล่นน้ำ ชายหาด ที่พักและมีแรงจูงใจคือ แนวปะการัง ระบบนิเวศทางทะเลที่สวยงามจะร่วมกิจกรรมดำน้ำตื้นแบบทั่วไป Snorkeling ลอยตัวบนผิวน้ำ ใส่เสื้อชูชีพ เก็บเกี่ยวความสุขโลกใต้น้ำ

กลุ่มที่ 3 ระดับ Advance ขึ้นไปคือ ดำน้ำลึก Scuba จะใกล้ชิดกับธรรมชาติได้ท่องเที่ยวทะเลมากกว่า นักท่องเที่ยวจะเข้าไปศึกษา ถ่ายรูป สร้างประสบการณ์ชีวิตรูปแบบใหม่ซึ่งกลุ่มนักดำน้ำ จะมีการเชื่อมต่อข้อมูลและส่งข้อมูลกัน เช่น การส่งข้อมูลกิจกรรมดำน้ำที่จัดทำของกลุ่มเรสการ์ดเรียน ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการอยากเรียนและมีส่วนร่วมกับการกิจกรรม”...(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

... “นักท่องเที่ยวที่พาคนมาเลือกขอรับบริการตามงบประมาณที่นักท่องเที่ยวมี ขึ้นอยู่กับ ความสนใจ ความพึงพอใจและความศรัทธาของครูดำน้ำ ค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวต้องจ่าย ในกิจกรรมท่องเที่ยวที่พาคนมาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่นักท่องเที่ยวเลือก ต้นทุนขั้นพื้นฐาน ในการให้บริการมีลักษณะเดียวกัน”...(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“การพัฒนาตลาดท่องเที่ยวที่พาคนมาขึ้นที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศแถบยุโรป ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพที่มีกำลังทรัพย์และมีสำนึกรักธรรมชาติและ มีความเป็นไปได้ที่ชุมชนจะผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวที่พาคนมาขึ้นโดยชุมชนในกลุ่มนักท่องเที่ยว ในกลุ่มนี้ เมื่อชุมชนมีการบริหารจัดการที่ดีจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้ ให้กับชุมชน”...(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 09)

...“นักท่องเที่ยวที่มาเป็นครอบครัวมีเด็กเล็กก็จะเลือกทำกิจกรรมดำน้ำหน้าหาด สามารถ เดินจากหาดทรายลงดำน้ำได้เลยอาจมีอุปกรณ์มาเองหรือเช่า กรณีประสงค์ไปดำน้ำตามจุดต่าง ๆ จะติดต่อผ่านร้านดำน้ำและเตรียมตัวดำน้ำในวันรุ่งขึ้นซึ่งมัคคุเทศก์จะเป็นคนคอยวางแผนการดำน้ำ ให้ชุมชนได้ทำข้าวกล่องให้ราคาอยู่ที่ 3 คน 1,500 บาท ถ้า 5-6 คน 1,800 บาท ถ้า 10 คน อยู่ที่ ประมาณ 2,000 บาท ถ้ารอบนอกอยู่ที่ประมาณ 2,500 บาท ใน 1 วัน จะสามารถดำน้ำได้ 1-2 Drive เพราะจะต้องพักเพื่อปรับออกซิเจนในร่างกาย นักท่องเที่ยวที่จะไปดำน้ำมัคคุเทศก์จะนัด เวลา 08.00 น. หากไปวันสุดท้าย นักท่องเที่ยวจะ Check out และเอากระเป๋าไปเลย หรือหากวันนี้ดำน้ำ เสร็จรุ่งนี้ จะ Check out เขาจะไม่มีกิจกรรมดำน้ำแล้ว เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่จะต้องเดินทางกลับ โดยเครื่องบินจะต้องพักอย่างน้อย 18 ชั่วโมงก่อนขึ้นเครื่องบิน”...(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

... “นักท่องเที่ยวที่มาดำน้ำมีวัตถุประสงค์ในการดำน้ำไม่ใช่ว่าจะไปดำน้ำปะการัง เรียนดำน้ำในน้ำตื้น ๆ ดำน้ำฝูงปลาใหญ่หรือดำน้ำเล็กซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยว, Dive size และสถานที่จุดดำน้ำต่าง ๆ ที่กระแสน้ำเป็นใจ เช่น เราไม่สามารถไปที่ที่สวยงามที่สุดได้ เนื่องจากกระแสน้ำ เราก็สามารถไปดำน้ำในพื้นที่ร่องลงมาซึ่งขึ้นอยู่กับความวางแผนและตัดสินใจ ของมัคคุเทศก์หรือครูดำน้ำ”...(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

...“ในภาพรวมนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายน้ำส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติและเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มค่าน้ำลึก ประเภทหรือรูปแบบของการค่าน้ำที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกใช้ บริการเป็นแบบวันเดย์ (Day trip) มีจุดค่าน้ำประมาณ 2 จุดต่อวัน โดยส่วนมากและมีค่าใช้จ่ายของการค่าน้ำแบบวันเดย์อยู่ที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาทต่อวันเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายของการค่าน้ำแบบนอนบนเรือ (Live aboard) จะอยู่ที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาทต่อเที่ยว เป็นส่วนใหญ่”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 14)

...“กิจกรรมค่าน้ำที่แตกต่างกันส่งผลต่อรูปแบบการใช้ประโยชน์พื้นที่ กล่าวคือ ในการเรียนค่าน้ำนักค่าน้ำและผู้ฝึกสอนการค่าน้ำต้องการพื้นที่ที่สามารถลงสู่พื้นที่ทะเลหรือนั่งบนพื้นทรายเพื่อการเรียนและทบทวนทักษะต่าง ๆ ในขณะที่การค่าน้ำแบบนันทนาการ นักค่าน้ำต้องการที่จะชื่นชมธรรมชาติใต้ท้องทะเล ดังนั้น จึงควรมีการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ตามรูปแบบของกิจกรรม ดังนี้

1. บริเวณที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน ควรเป็นบริเวณพื้นทรายหรือบริเวณที่มีโครงสร้างของปะการังชนิดที่คงทนสูง และควรหลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์พื้นที่ในบริเวณที่มีความเปราะบางสูง เนื่องจากนักค่าน้ำในระดับเริ่มต้นยังไม่สามารถควบคุมทักษะการทรงตัวที่ดีได้ หากไปใช้ประโยชน์ในบริเวณที่มีความเปราะบางของพื้นที่สูง อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรในพื้นที่ได้

2. บริเวณที่เหมาะสมสำหรับการค่าน้ำแบบนันทนาการ ขึ้นอยู่กับทักษะและประสบการณ์ของนักค่าน้ำ แต่ควรพิจารณาปัจจัยในเรื่องความรุนแรงของกระแสน้ำ โดยนักค่าน้ำในระดับเริ่มต้นควรเลือกค่าน้ำในพื้นที่ที่มีกระแสน้ำไม่แรงมากและมีความเปราะบางของพื้นที่ต่ำ ในขณะที่นักค่าน้ำที่มีประสบการณ์ที่ต้องการชมความสวยงามของพื้นที่ จะสามารถเลือกใช้ประโยชน์พื้นที่ได้มากกว่า ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะนิยมเลือกใช้ประโยชน์พื้นที่ที่อยู่ในบริเวณที่มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตสูง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“ผู้ประกอบการบางรายนำเรือเข้าไปจอดในจุดที่ปิดหรือนำเรือเข้าไปจอดหรือทอดสมอที่ปะการังสมบูรณ์ทำให้ปะการังเสียหายทำให้ปะการังตาย แนวทางแก้ไขคือ ต้องมีมัคคุเทศก์ ซึ่งที่เกาะหลีเป๊ะมีการลดต้นทุนโดยการลดมัคคุเทศก์เรือเอาใจเต็มที่ตามที่นักท่องเที่ยวร้องขอทำให้ทรัพยากรเกิดความเสียหายในกิจกรรมค่าน้ำขึ้นซึ่งหากมีการกำหนดให้ในการให้บริการท่องเที่ยวต้องมีมัคคุเทศก์ไปด้วยซึ่งมัคคุเทศก์จะคอยตักเตือนควบคุมซึ่งในหลายครั้งพบว่ายังไม่มีมัคคุเทศก์ในทุกครั้งของการจัดกิจกรรม ในส่วนการค่าน้ำลึก (Scuba) จะมีข้อกำหนดให้นักท่องเที่ยวรับทราบก่อนลงค่าน้ำ เรื่อง การดูแลตัวเอง อุปกรณ์ ดูแลสิ่งแวดล้อม ห้ามทำให้น้ำขึ้นมาขายและให้อ่านและลงชื่อรับทราบ แต่ก็ยังพบว่านักค่าน้ำลึกบางคนที่มีการทรงตัว

ไม่ดีก็จะทำให้เกิดความเสียหายกับปะการังซึ่งขึ้นอยู่กับผู้นำ มัคคุเทศก์ ครูสอนดำน้ำ Drivemaster ที่จะควบคุมได้ดีขนาดไหน ไม่มีอะไรที่คนใช้แล้วไม่กระทบ ไม่ว่าจะพยายามแค่ไหนก็ตาม แต่ทำอย่างไรให้ทรัพยากรได้รับผลกระทบน้อยที่สุด การบริหารจัดการใช้แล้วก็ปิด ไม่เปิดบริการทั้งหมด บางฤดูกาลปีหนึ่งบางจุดอาจจะปิดและจะเปิดอีกแห่งเพื่อให้ธรรมชาติฟื้นฟูตัวเองอีกปี ก็มีการสำรวจพื้นที่ซึ่งทำให้เป็นการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดี โดยอุทยานร่วมกับผู้ประกอบการในการร่วมพูดคุยวางแผนแบ่งพื้นที่ที่จะเปิดหรือปิดในช่วง High season และช่วง Low season โดยการร่วมกันสำรวจและประเมินความเสียหายร่วมกัน ซึ่งการแบ่งโซนพื้นที่ในการเปิดจุดดำน้ำให้บริการเป็นรูปแบบการบริหารจัดการพื้นที่ที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายกับทรัพยากรทางทะเล... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“อันตรายที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวดำน้ำจะไม่เกิดอันตรายถ้าปฏิบัติตามกฎของสถาบันเรียนดำน้ำ อันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำน้ำอยู่ที่การวางแผนของมัคคุเทศก์ จำเป็นต้องมีการสอบถามคนในพื้นที่เกี่ยวกับกระแสน้ำว่ามาจากทิศไหน เวลาไหนลงได้ เวลาไหนลงไม่ได้ ระยะเวลาพลาตกันเพียงแค่ครึ่งชั่วโมงก็ลงไม่ได้จึงขึ้นอยู่กับการวางแผนเวลาน้ำลงเวลาน้ำขึ้นด้วย ได้น้ำจะเป็นน้ำ 3 ชั้น มีน้ำเย็น น้ำอุ่นและน้ำปกติ ตอนดำน้ำ Diving scuba ถ้าดำถึงพื้นทรายจะเป็นน้ำเย็น ถ้าขึ้นมาปานกลางจะเป็นน้ำอุ่น ถ้าขึ้นถึงผิวน้ำจะปกติธรรมดา ไม่เย็นและไม่อุ่นการดำน้ำลึกจึงอาจจะเกิดอันตรายเนื่องจากอาจจะเกิดการน็อกน้ำได้เมื่อน้ำบีบ การดำน้ำตื้นจะปลอดภัยมากที่สุด... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“ในช่วงหน้า High season จะมีลมเปลี่ยนทิศเนื่องจากบริเวณหลังเกาะทางทิศตะวันตกลมจะมีการเปลี่ยนทิศมีความเสี่ยงสูงทำให้ต้องปิดเกาะปิดแต่ยังให้มาเที่ยว ถ้านักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในช่วงนั้นให้เที่ยวเฉพาะทางหน้าเกาะหลีเป๊ะเท่านั้นหรือทิศตะวันออกเท่านั้นไม่ให้เที่ยวในทิศตะวันตก ความปลอดภัยเป็นเรื่องใหญ่ ถ้าคลื่นแรงและคนไปดำน้ำจะไม่มีความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวเนื่องจากถ้าคลื่นแรงและถ้ามีคนไปดำน้ำอาจจะถูกซัดและซัดแรงมาก ช่วงนั้นจะมีมรสุมจะมีคลื่นและลมเยอะทำให้กันไว้เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

จากการศึกษาพบว่า ในการประกอบการกิจกรรมดำน้ำ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2 กลุ่มหลักที่บังคับใช้ คือ

1. กฎหมายที่บังคับใช้ในการประกอบธุรกิจนำเที่ยวแบบน้ำลึก
 - 1.1 พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551
 - 1.2 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551

2. กฎหมายคุ้มครองทรัพยากร

2.1 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

2.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2554

2.3 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535

2.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พ.ศ. 2558

...“ควรมีบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มข้นขึ้น จากกรณีที่พื้นที่เกาะหลีเป๊ะเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้รับการดูแลจากอุทยานทั้งหมด เนื่องจากมีพื้นที่บางส่วนยังเป็นพื้นที่ นส.3 และพื้นที่ดั้งเดิมของคนในพื้นที่ ทำให้คนในพื้นที่ยังใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลทำให้ยังมีการอนุโลมการทำประมงในพื้นที่ ทั้งมีการใช้มาตราทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืนจึงต้องมีการควบคุมอย่างเข้มข้นไม่ให้คนในพื้นที่การทำประมงผิดกฎหมายอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะในบริเวณเขตอุทยาน เช่น การใช้ระเบิด การลากอวนลึกลงไปโดนแนวปะการัง การวางลอบบนแนวปะการัง การใช้สารเคมี เป็นต้น มีการจัดระเบียบทรัพยากรท่องเที่ยวโดยการเพิ่มทุนลอยสำหรับจอดเรือในบริเวณที่มีแนวปะการัง จึงจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างจิตสำนึกต่อการใช้ทรัพยากรอย่างเข้มให้กับคนในพื้นที่”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“พระราชบัญญัติ มาตรา 16 พ.ศ. 2562 อุทยานห้ามนำทรัพยากรและห้ามทำลายปะการัง มาตรา 19 เว้นวรรค 2 บทลงโทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งหากมีผู้กระทำผิดและมีจำนวนค่าปรับเกินกว่า 1,000 บาท ซึ่งเกินกว่าที่อุทยานสามารถเรียกเก็บได้ก็จะส่งสถานีตำรวจ พบกว่ากฎหมายในการควบคุมยังไม่เข้มข้น ผู้ประกอบการหรือนักท่องเที่ยวที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ว่าจะใหญ่ เล็ก ก็ปรับ 500 บาท เท่ากัน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

... “ราคาเรือของชุมชนเป็นราคามาตรฐาน ถ้าติดต่อผ่านร้านหรือรีสอร์ทก็จะมีเปอร์เซ็นต์เพิ่มจากราคามาตรฐาน กรณีเริ่มต้นการดำแบบ Open water 2 padi ไม่รวมที่พักและอาหาร ค่าใช้จ่ายอยู่ที่ไม่เกิน 12,000-12,500 บาท ซึ่งประกอบด้วย อุปกรณ์ ชุดดำน้ำ Diving card (Certificate) สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำน้ำตื้น Snorkeling จะอยู่ที่ค่าเหมาลำซึ่งการดำน้ำมี 2 โชน โชนนอกและโชนในซึ่งมีระยะต่างกันดังนี้

โชนในระยะทางไม่ไกล ใช้เวลาประมาณ 15 นาที ก็จะถึงจุดดำน้ำ โชนในจะมีกิจกรรมดำน้ำตื้น เช่น ร่องน้ำจางับ เกาะยาง เกาะหินงาม เกาะราวี สำหรับโชนในค่าใช้จ่ายจะเรือเหมา จะอยู่ที่ 1,500-1,800 บาทต่อลำ

โซนนอก ระยะทางไกล ใช้เวลานานประมาณ 20 นาที จุดค้ำน้ำและจุดถ่ายวิวนบนผิวน้ำ ได้แก่ เกาะดง เกาะหินซ้อน รอกอย โซนนอกค่าใช้จ่ายค่าเรือเหมาจะอยู่ที่ 2,000 บาทต่อลำ สำหรับนักค้ำน้ำไม่เกิน 6 คน ซึ่งจะมีอุปกรณ์ อาหารและผลไม้ให้ ขึ้นอยู่กับการเจรจากับคนในพื้นที่ ซึ่งดูแลโดยชมรมเรือหางยาวและชมรมผู้ประกอบการบนเกาะหลีเป๊ะ แต่หากนักท่องเที่ยวติดต่อกับร้านค่าใช้จ่ายก็จะอยู่ที่คนละ 400-480 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายอาจจะสูงขึ้นหากมีการใช้อุปกรณ์ในการค้ำน้ำที่มีคุณภาพ เช่น หน้ากากที่ทำจากซิลิโคน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 16)

...“รูปแบบการให้บริการการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับค้ำน้ำมีความคล้ายคลึงกันแต่ผู้ประกอบการทำให้มีการแข่งขันกันด้านราคา พบว่านักท่องเที่ยวที่ค้ำน้ำที่เดินทางมาจากพื้นที่อื่นโดยเรือจากภายนอก Riverboard ก็จะสามารถค้ำน้ำได้ไม่เกิน 3 จุดเนื่องจากไม่ทราบจุดค้ำน้ำ แต่ถ้าเป็นเรือจากพื้นที่จะสามารถค้ำน้ำได้มากเป็น 10 จุด ด้วยอยากเก็บจุดค้ำน้ำที่น่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“บริษัทหรือเอกชนจะเป็นคนคอยจัดโปรแกรมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวซึ่งมีค่าใช้จ่ายตามโปรแกรมที่จัด ยังไม่มีผู้ประกอบการใดที่นำเสนอกิจกรรมให้บริการท่องเที่ยวค้ำน้ำแบบยั่งยืน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเรสคาเดียน กลุ่ม Trash hero: Do it my heart อุทยานแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่จัดกิจกรรมลักษณะนี้ เช่น กิจกรรมค้ำน้ำเก็บขยะใต้ท้องทะเล กิจกรรมเก็บขยะชายหาด กิจกรรมลอยเรือของชาวเลโดยประชาสัมพันธ์ผ่านเวปไซต์ของกลุ่มซึ่งจัดกิจกรรมเป็นประจำและได้รับความนิยมนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการท่องเที่ยวของชุมชนซึ่งจะมีการให้บริการเยี่ยมชมชุมชนและชาวบ้าน เรียนรู้วัฒนธรรมของคนเล บริการอาหารของชุมชนทำให้นักท่องเที่ยวรู้ว่าชุมชนชาวเลเป็นอย่างไร ชีวิตชาวเลเป็นอย่างไร ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่หลีเป๊ะเข้าใจวิถีชีวิตของคนในพื้นที่”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03 ,05)

...“เมื่อนักท่องเที่ยวเดินเข้าที่ร้านค้ำน้ำ ทางร้านจะนำเสนอสินค้าพร้อมราคาให้นักท่องเที่ยวทราบ เช่น รายการ Open water course มีราคาทำไหว่ Fun drive ราคาทำไหว่ จะมีให้นักท่องเที่ยวเลือกโปรแกรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ เช่น Fun drive เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีใบอนุญาตมาแล้ว ราคาอยู่ที่ 1,500 บาท ต่อ drive ต้องจ่ายค่ามัดจำ 500 บาท ค่าประกันภัย 70 บาท กรมธรรม์ละ 1 ล้านบาท จะครอบคลุม 3 วัน เกิดไปค้ำน้ำมีเหตุร้ายหือ ประกันจะคุ้มครองไม่รวมค่าธรรมเนียมน้ำขึ้นเกาะนักท่องเที่ยวจะเสียมาแล้วก่อนหน้าแล้ว จากนั้นก็จะกรอกรายละเอียดต่าง ๆ ประสพการณ์การค้ำน้ำ กรอกชื่อ ที่อยู่ พาสปอร์ต วันเดือนปีเกิด ข้อมูลส่วนตัวทุกอย่างและลงชุด อุปกรณ์ที่จะใช้ในวันรุ่งขึ้น จากนั้นก็จะเตรียมอุปกรณ์ให้นักท่องเที่ยวและ

นัดเจอกันในวันรุ่งขึ้น ทุกครั้งที่ดำน้ำจะมีมัคคุเทศก์ทุกครั้งนักท่องเที่ยว 3 คน จะมีมัคคุเทศก์ดูแล 1 คน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 14)

...“ชาวเลหรือคนพื้นเมืองเหมือนคนมือสั้น นักธุรกิจผู้ประกอบการเป็นคนมือยาวเขาสามารถเข้าถึงได้มากกว่า ชาวเลบนเกาะก็จะเป็นลูกจ้างผู้ประกอบการน้อยรายที่จะมีเรือและไปรับแขกทำได้สูงสุดเอาเรือรับแขกและวนไป และมีการกีดกันบางเรื่องเกี่ยวกับการใช้พื้นที่บนเกาะ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“ในการให้บริการท่องเที่ยวเชิงกีฬาดำน้ำแต่ละครั้ง ลำน้ำมีนักท่องเที่ยว 10 คน จะมีคนช่วยอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวจำนวน 4 คน คือ ไกด์ 1 คน Staff 2 คน กัปตัน 1 คน ไม่ต้องลงต้องนั่งบนเรือตลอด 1 ลำ ถ้าลูกค้าคนใดเหนื่อยไม่ไหว Staff จะลากมาส่งทีละคน กัปตันต้องเตรียมโยนเชือก Stand by หา Staff ทุกลำต้องมีเชือกต้องมีห่วงยาง พบว่า เรือให้บริการดำน้ำบางลำไม่หาคำแนะนำไม่ให้ความร่วมมือ ดังนั้นทางชุมชนจึงมีการนัดหมายประชุมร่วมกันเพื่อให้ทุกคนมีความรู้ เอาความรู้ไปใช้ในการทำงานเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยมากที่สุด”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

...“เป็นไปได้ที่คนในพื้นที่จะเป็น Dive master ครูสอนดำน้ำเนื่องจากกระบวนการนี้จะต้องผ่านการเรียนรู้อย่างละเอียด ซึ่งชาวเลไม่ได้มีอาชีพนั้น โดยตรงยังกำกวมระหว่างอาชีพประมงกับการเป็นมัคคุเทศก์ที่ไม่มีบัตรอะไรทั้งสิ้น ซึ่งในอนาคตเราต้องการพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีศักยภาพที่จะเป็น Dive master ครูสอนดำน้ำได้ต้องมีการวางแผนการพัฒนาคน พัฒนาบุคลากรในหลักสูตรการเรียนดำน้ำในระยะยาวตั้งแต่เด็ก”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 02)

...“ก่อนการดำน้ำผู้ประกอบการต้องพูดคุยกัน วางแผนและเข้าใจตรงกันกับนักท่องเที่ยว กีฬาดำน้ำทุกครั้งจะว่าจะดำน้ำลึกแค่ไหน รูปแบบการดำน้ำเป็นอย่างไร ตรงไหนที่คลื่นแรงและควรระวัง เรือหางยาวต้องมีห่วงยางชูชีพมีมัคคุเทศก์ ไม่ว่าของชุมชนหรือของผู้ประกอบการรายใดต้องเน้นความปลอดภัยไว้ก่อน บางลำมีลูกค้าน้ำทำไม่หน้ากากไม่ชัดเป็นฝ้า มัคคุเทศก์ต้องแนะนำนักท่องเที่ยวให้ล้างหน้ากากด้วยสบู่หรือแชมพูเพื่อไม่ให้หน้ากากเป็นฝ้า ก่อนที่จะไปดำน้ำต้องมีการวางแผนจะไปเวลาไหนมีอุปกรณ์อะไรบ้างและแจ้งไปยังนักท่องเที่ยวทราบเพื่อเตรียมตัวก่อนลงเรือ 09.00 น. เวลา 08.00 น. ต้องชี้แจงก่อนอธิบายให้เข้าใจ ถ้านักท่องเที่ยวคนไหนดำน้ำไม่เป็นจะเริ่มตั้งแต่ชายหาดก็ต้องฝึกว่ายน้ำก่อนฝึกการหายใจโดยท่อ Snorkel ก่อนถ้าดำน้ำลึกก็ต้องไปชายหาดเพื่อสาธิตการประกอบแท่งท่อ VCD ทีละขั้นตอนต้องฝึกทีละขั้นตอน เมื่อทำได้แล้วค่อยลงดำน้ำ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

...“เกาะหลีเป๊ะเกิดปัญหามีนักดำน้ำมาใช้บริการจำนวนมาก โดยเฉพาะนักดำน้ำกลุ่มใหญ่ที่มากับบริษัทนำเที่ยวจึงเกิดปัญหาการบรรทุกผู้โดยสารเกินมาตรฐานที่กำหนดไว้”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“สำหรับในช่วงปิดฤดูกาลท่องเที่ยวคนในพื้นที่ที่ขับเรือหางยาวจะมีอาชีพหาปลา ในช่วงเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวก็จะมาขับเรือหางยาวและมีคนนอกพื้นที่มาประกอบอาชีพบนเกาะด้วย ชุมชนได้มีการสื่อสารเกี่ยวกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

...“ผู้ประกอบการดำน้ำบางแห่งเมื่อระดับน้ำลด ไม่ได้แนะนำนักท่องเที่ยวว่าเมื่อน้ำแห้งให้กลับมาที่จุดดำน้ำได้เลยทำให้นักท่องเที่ยวไปเหยียบปะการัง ทางร้านหรือไกด์จะต้องแนะนำนักท่องเที่ยวว่าเมื่อน้ำแห้งต้องกลับที่พักเพราะอาจทำให้เหยียบปะการังและหอยเม่น หรือปลาที่มีพิษ ผู้ประกอบการร้านดำน้ำไม่ให้เช่าอุปกรณ์ดำน้ำและชี้แจงนักท่องเที่ยวไม่ให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมใด ๆ ในช่วงน้ำลด เช่น การเช่าอุปกรณ์ Mask snorkle paddleboard พายเรือคยัก เป็นต้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวอาจไปเหยียบทำให้ปะการังเสียหาย การให้เช่าอุปกรณ์หรือเรือชมปะการังจะทำให้ชนปะการัง นักท่องเที่ยวได้รับบาดเจ็บ ผู้ประกอบการเปลี่ยนไม่ให้ใช้พลาสติก แต่ก็ยังมีบางร้านก็ไม่คำนึงถึงเรื่องนี้ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังให้ความร่วมมือเป็นอย่างไรที่จะได้นำแผ่นป้ายที่ทางอุทยานทำให้ไปวางเพื่อสื่อสารให้นักท่องเที่ยวทราบและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เช่น ช่วงน้ำลงไม่ให้นักท่องเที่ยวลงเล่นน้ำ ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการดูแลขยะโดยแต่ละรีสอร์ทจะคัดแยกขยะและส่งไปยังโรงคัดแยกขยะซึ่งอยู่ที่เกาะหลีเป๊ะเพื่อช่วยกับแก้ปัญหาเรื่องการจัดการขยะบนเกาะ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“อุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีทีมนักวิทยาศาสตร์ทางทะเลลงเก็บข้อมูลและบันทึกข้อมูล การเติบโต การเปลี่ยนแปลง ความเสียหายของแนวปะการังแต่ละปีและมีการติดตามและรายงานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทำหน้าที่ในการวางนันทวน วางแนวจุดเล่นน้ำ ดำน้ำเก็บขยะ ประกาศเขตการทำกิจกรรมดำน้ำ ควบคุมการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยการลาดตระเวนสัปดาห์ละประมาณ 1 ครั้ง เช่น ห้ามจับสิ่งของใต้น้ำ ห้ามใส่ถุงมือ อนุญาตให้ดำน้ำเฉพาะ Snorkeling และ Scuba เท่านั้น ห้ามกีฬาทางน้ำทุกประเภท ห้ามจอดเรือในจุดที่ปิด การไม่อนุญาตให้เรือไปจอดที่หาดเนื่องจากเมื่อเรือทอดสมอจะทำให้ปะการังตาย เป็นต้น”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 06)

...“ศูนย์พิทักษ์ทรัพยากรและชายฝั่ง ทำหน้าที่ดูแลทรัพยากร ตรวจสอบ เฝ้าระวังการทำประมงผิดกฎหมาย ฟื้นฟูหญ้าทะเล ติดตั้งทุ่นแนวเขตและทุ่นผูกเรือ เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จัดทำมาตรการพื้นที่คุ้มครองตามพระราชบัญญัติในพื้นที่”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

... “กลุ่มผู้ประกอบการค้าน้ำ ได้แก่ โรงเรียนสอนค้าน้ำที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นโรงเรียน พนักงานท่องเที่ยวไปค้าน้ำตามจุดต่าง ร้านเช่าอุปกรณ์ค้าน้ำ และทุกครั้งที่ได้ไปค้าน้ำทางผู้ประกอบการค้าน้ำจะส่งรายชื่อนักท่องเที่ยวที่ลงไปค้าน้ำไปให้อุทยานทราบเพื่อตรวจสอบ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 16)

... “กลุ่มอาสาสมัครเป็นการรวมตัวของมัคคุเทศก์ที่มีความเกี่ยวข้องกับกีฬาค้าน้ำ ซึ่งมีความรู้ สามารถอธิบายเรื่องประวัติศาสตร์ เรื่องของทะเล ระบบนิเวศทางทะเลและการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ มีทักษะการค้าปลีกทำกิจกรรมร่วมกับอุทยานในการซ่อมแซม ทำแปลงปะการัง ปลูกปะการัง ผูกทุ่นจอดเรือ การค้าน้ำเก็บขยะใต้ทะเล พื้นฟูทะเล ร่วมออกแบบการบริหารจัดการเขตค้าน้ำร่วมกับอุทยาน เช่น อาสาสมัครปกป้องทรัพยากรธรรมชาติตะรุเตาหรือกลุ่มริฟการ์เดียนจะรณรงค์เรื่องปะการัง กลุ่ม Trash hero รณรงค์เรื่องขยะ กลุ่ม Do it my heart ซึ่งเป็นกลุ่มอาสาสมัครเป็นการรวมกลุ่มของนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ที่ช่วยกันดูแลความสะอาดซึ่งทำกิจกรรมรณรงค์กันเป็นประจำและอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการมีการส่งพนักงานไปช่วยเก็บขยะทุกวันอังคาร เก็บขยะรอบเกาะหลีเป๊ะ วันจันทร์ Trash Hero จะออกไปเก็บขยะรอบ ๆ เกาะซึ่งผู้ประกอบการก็ให้ความร่วมมือดีเนื่องจากถ้าไม่ทำก็จะทำให้รู้สึกแปลกแยกทำให้รู้สึกน่าอายทุกภาคส่วนก็จะเป็นหูเป็นตา นอกจากนี้กลุ่มเรสคาเดียนยังให้ความสำคัญกับความรู้เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คนในพื้นที่ตระหนักเห็นความสำคัญของทรัพยากรทางทะเล โดยการเปิดห้องเรียนริฟการ์เดียนคิดส์ ที่เกาะหลีเป๊ะ เนื่องจากไม่สามารถห้ามปรามคนในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ปกครองของเด็กได้ ทางกลุ่มจึงหาวิธีการทำงานเชิงจิตวิทยาให้ความรู้กับบุตรหลานคนในพื้นที่ เมื่อเด็กมีความรู้และไปเที่ยวกับผู้ปกครองในวันเสาร์อาทิตย์เด็กก็จะสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องให้ผู้ปกครองทราบ เช่น หากปะการังหัก 1 กิ่ง 1 กอ ก็จะใช้เวลา 20-30 ปี ในการฟื้นฟูซึ่งใช้เวลานาน นอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มริฟการ์เดียนยังจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น เรื่องการห้ามไม่ให้นักท่องเที่ยวให้อาหารปลาซึ่งทางกลุ่มทำมานานแล้วก่อนที่ทางอุทยานได้มีการประกาศบังคับใช้และห้าม นอกจากนี้กลุ่มริฟการ์เดียนยังทำหน้าที่ในเชิงป้องกัน เช่น การทำทุ่นราว การให้ความรู้ให้นักเรียนให้ช่วยกันสอดส่องทำงานตามความสามารถและความถนัด จัดทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในห้ามลงเดินเล่นในในหาดที่มีแนวปะการังน้ำตื้นในช่วงน้ำทะเลลด จัดโครงการหูดาสับปะรดซึ่งเป็นโครงการแจ้งเหตุเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและการกระทำผิดในพื้นที่ โดยมีสมาชิกในพื้นที่กว่า 200 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบการเรือหางยาวนำเที่ยว มัคคุเทศก์นำเที่ยว กัปตันเรือสปีดโบ๊ทบางส่วน มีการพูดคุยทำข้อตกลงร่วมกันว่าเราจะทำกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาค้าน้ำอย่างมีสำนึกได้อย่างไร เขียนข้อตกลงเป็นเอกสารเพื่อยืนยันในข้อตกลง รับทราบและปฏิบัติร่วมกันเพื่อป้องกัน

ดูแลและควบคุมในเบื้องต้น เช่น คนที่ทำงานหน้าหาดหรือรีสอร์ทก็จะช่วยกันบอกนักท่องเที่ยวไม่ให้เดินลงไปในน้ำเมื่อน้ำลด มีการทำกิจกรรม เดินสำรวจหลังน้ำลดและคอยเตือนนักท่องเที่ยวในห้ามลงเดินเล่นในในหาดที่มีแนวปะการังน้ำตื้นในช่วงน้ำทะเลลด โดยจัดทำป้ายติดริมชายหาดและธงแดงเพื่อเป็นสัญลักษณ์มีนักท่องเที่ยวที่เชื่อฟังและไม่เชื่อฟังยังคงเดินเล่นจับปลาน้ำโม้และเหยียบปะการังแม้จะมีบางคนห้ามปรามก็ไม่เชื่อฟังได้มีการจับปรับจากเจ้าหน้าที่กรมอุทยานเรือข่ายจะคอยกระตุ้นไม่ให้ภาครัฐเพิกเฉยคอยสอดส่องดูแลและแจ้งการละเมิดต่อการปฏิบัติไม่ถูกต้องผู้ประกอบการรายใหม่ที่ไม่ทราบกฎหมายกติกาอาจจะละเมิดข้อตกลง ผู้ประกอบการบางรายที่มีการไม่ปฏิบัติตามกรณีที่พบการละเมิดข้อตกลง หรือมีการแอบทิ้งขยะก็จะมีการส่งข้อมูลในกลุ่มรีฟาร์เดียนและทางกลุ่มจะเข้าไปพูดคุยมากกว่าจะลงใน Line กลุ่มซึ่งทำให้เสียความรู้สึกแต่หากพบการละเมิดของผู้ประกอบการที่พูดคุยตักเตือนกันไม่ได้ ก็จะแจ้งหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบดำเนินการ โดยใช้กฎหมาย แต่ด้วยทางกลุ่มจิตอาสาคงงบประมาณในการดำเนินการบางกิจกรรมบางโครงการซึ่งต้องใช้ความต่อเนื่องในการดำเนินการต้องยุติ กระบวนการเกิดความขาดตอน สมาชิกในกลุ่มต้องเลี้ยงตนเอง ต้องเลี้ยงครอบครัวทำให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดอุปสรรค...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญรหัส 10)

... “มักคุเทศก์จะเป็นด่านแรกที่จะสื่อสารความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้กับนักท่องเที่ยว มักคุเทศก์ในเกาะหลีเป๊ะมีทั้งคนในท้องถิ่น ในจังหวัดสตูลและนอกพื้นที่ ปัจจุบันได้มีการปรับระบบมักคุเทศก์เป็น 2 ลักษณะคือ บัตรบรอนด์นำเที่ยวทั่วไป และบัตรภูมิภาคนำเที่ยวในแต่ละเขตพื้นที่ เช่น ภาคกลางก็จะทำงานเฉพาะภาคกลาง ภาคใต้ก็จะทำงานเฉพาะภาคใต้ ซึ่งเกิดมาตรฐานไม่เท่ากันเนื่องจากไม่ผ่านกระบวนการอบรมพิเศษ มักคุเทศก์ภูมิภาคสามารถนำเที่ยวได้ทุกสถานที่แต่ไม่มีความรู้ในกระบวนการทางทะเล ทำให้เกิดปัญหาในการดูแลนักท่องเที่ยวให้เกิดความปลอดภัยและความบันเทิงทางความรู้สึกซึ่งปัจจุบันนี้เห็นปัญหานี้เกิดขึ้นโดยทั่วไป เช่น นักท่องเที่ยวลงน้ำไปเอง มักคุเทศก์ก็ยื่นถือ โทร โฆงบนเรือ นักท่องเที่ยวไม่รู้จักปะการัง อันไหนคือโขดหิน อันไหนคือปะการัง ปลาชนิดนี้เรียกว่าอะไร นักท่องเที่ยวว่ายน้ำไม่แข็งแรงพอเหนื่อยและเอาเท้าวางบนก้อนปะการัง เมื่อเจอปลาฉลามก็จับมาถ่ายรูป เจอหอยมือเสือตัวใหญ่ก็ถอดเสื้อชูชีพดำลงไปเอามาถ่ายรูป ปัจจุบันได้มีโครงการปรับคุณสมบัติคนที่ถือบัตรภูมิภาคให้เป็น เจ้าหน้าที่ควบคุมการท่องเที่ยวแนวปะการัง ซึ่งสามารถนำเที่ยวได้แต่ไม่สามารถพาไปดำน้ำในแนวปะการังได้ แต่ด้วยตำรวจท่องเที่ยวที่ไปตรวจมีจำนวนจำกัดกว่านักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก และเพื่อให้สามารถดูแลทรัพยากรทางทะเลที่มีในวงกว้างอย่างทั่วถึงผู้เชี่ยวชาญจึงเห็นว่า อุทยานแห่งชาติและสำนักงานการท่องเที่ยวก็ควรมีอำนาจในการเรียกให้มักคุเทศก์แสดงบัตรในเขตการท่องเที่ยวได้...” (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 09)

... “มัลคิเทศน์ส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกกลุ่มริฟการ์เดียนด้วยซึ่งมีสมาชิกอยู่ประมาณ 200 คน ไกด์จะเป็นคนคอยวางแผนให้กับนักท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมดำน้ำ มีการนัดหมายให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเล แนะนำบนเรือก่อนที่จะเริ่มดำน้ำพร้อมอธิบายเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องการความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตาม ยังคอยเตือนนักท่องเที่ยวให้ระมัดระวังพฤติกรรมที่อาจจะเกิดผลเสียหายหรือสร้างผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การให้อาหารปลา จับหรือสัมผัสปะการัง นักท่องเที่ยวไม่รู้จักปะการังอันไหนเหยียบได้เหยียบไม่ได้ สัตว์ใต้ท้องทะเล การทิ้งขยะจากเรือซึ่งมัลคิเทศน์จะควบคุมและพูดคุย ถ้ามีการนำขยะทุกชิ้นจะนำขึ้นเกาะ ปัจจุบันด้วยนักท่องเที่ยวสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารได้ทาง Internet มัลคิเทศน์จึงมีงานน้อยลงเนื่องจากมีการเข้าถึงข้อมูลมากขึ้น การไม่มีมัลคิเทศน์ทำให้ช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ ทำให้เกิดการขายแพคเกจเพื่อลดต้นทุนโดยไม่มีมัลคิเทศน์มีตัวเรือ ตัวรถ ที่พัก อาหาร แต่ตัดมัลคิเทศน์ออกยกเว้นนักท่องเที่ยวระบุว่าต้องการมัลคิเทศน์ด้วย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การสร้างจิตสำนึกที่ดีเตือนสติให้กับนักท่องเที่ยวหากไม่มีมัลคิเทศน์คนขับเรือจะเป็นคนแนะนำ สอนประเภทของปลา แนะนำไม่ให้ให้อาหารปลาและสอบถามถึงความชำนาญในการว่ายน้ำของ นักท่องเที่ยว บางบริษัททัวร์ยังส่งเสริมให้ใช้มัลคิเทศน์ซึ่งกฎหมายมีแต่ไม่สามารถควบคุมได้ อย่างทั่วถึง เนื่องด้วยมัลคิเทศน์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะดูแล เวลาดำน้ำจำเป็นต้องมี Buddy 1: 1 และลงไปหลายคนก็จะเกิดความเสี่ยงที่จะไม่สามารถควบคุมได้ ปัจจุบันเรื่องการดำน้ำ ลึกก็มีความเสี่ยงกับแนวปะการังมากขึ้น และยังขาดการให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาทที่ต้องลงไปใช้ในการดำน้ำกับนักท่องเที่ยว เนื่องจากเรายังไม่ได้จัดสัมพันธ หรือสมาคม ของการดำน้ำให้ชัดเจนแล้วมาตั้งกฎกติกากันกับทางอุทยานที่ควบคุม เพราะว่าเป็นปัจจุบันเขาก็ต้องมา จ่ายเงินให้กับอุทยานก่อนจะลงดำน้ำ แต่ทางอุทยานก็ใช้เพียงการสุ่มเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของอุทยาน ไม่เพียงพอกับพื้นที่ที่มีจำนวนมาก พอเขาอยู่ใต้น้ำเราก็มองไม่เห็น เขาก็ดำอยู่เพียงใต้น้ำมีเพียง เฉพาะนักท่องเที่ยวกับมัลคิเทศน์ ซึ่งไกด์ก็มีอยู่เพียงไม่กี่คน ซึ่งเราต้องจัดอบรมตัวไกด์ นักดำน้ำ เองก่อนจะลงดำน้ำแต่ละ Trip นักท่องเที่ยวแต่ละชุดต้องอบรม ให้ความรู้เขาว่าปะการังจะต้องทำ อย่างไร เข้าใกล้ได้ไหม ไปแตะได้ไหม ซึ่งตอนนี้มีการดำเนินการแบบนี้ก็เป็นเพียงบางกลุ่ม บางพวก เนื่องจากบางคนก็เป็นนักอนุรักษ์ไปด้วยก็มีการให้ความรู้ แต่บางกลุ่มก็เน้นเรื่องรายได้ มากกว่าจึงจำเป็นต้องให้ความรู้เจ้าหน้าที่จากผู้ที่เชี่ยวชาญ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 10)

... “มูลนิธิและ โครงการต่าง ๆ ที่ได้รับทุนแต่เมื่อหมดทุน โครงการต่าง ๆ ก็ยุติและไม่มี การสานต่อ เช่น มูลนิธิ 3R ซึ่งเป็นโครงการจัดการขยะในพระราชดำริ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและคนในพื้นที่ซึ่งมีการจัดตั้งกลุ่มเฉพาะทำให้การกระจายข่าวสาร ไปให้ผู้เกี่ยวข้องยังไม่ทั่วถึง แต่ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ มัคคุเทศก์ค้ำน้ำและชุมชนต่างเคารพกฎเกณฑ์การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ให้ความร่วมมือกันในการสนับสนุนคนและอุปกรณ์เพื่อช่วยเหลือ จะเห็นได้จากเมื่อผู้ประกอบการหรือมัคคุเทศก์ค้ำน้ำพบเห็นท่อนที่ทางอุทยานผูกไว้ขาดก็จะแจ้งทางอุทยานเพื่อให้เข้าดำเนินการซ่อมแซม ช่วยสอดส่องดูแลเกี่ยวกับการทิ้งขยะในทะเลให้คำแนะนำตักเตือนนักท่องเที่ยวให้ระมัดระวังและปฏิบัติตามกฎกติกา ส่งคนและเครื่องช่วยในกิจกรรมเก็บขยะที่ชายหาด คูเลนักท่องเที่ยวก็พาดำน้ำ โดยการประเมินนักท่องเที่ยวว่าเก่งหรือไม่เก่งถ้านักท่องเที่ยวทรงตัวไม่ได้ก็จะไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าใกล้ปะการังที่อ่อนโยนเพราะอาจจะทำให้แตกหักง่าย เนื่องจากกว่าปะการังจะเติบโตต้องใช้เวลานานยังพบขยะใต้น้ำ นักท่องเที่ยวยังมีการทิ้งขยะประเภทถุงพลาสติก ก้นบุหรี่ คนในพื้นที่ซึ่งมีการวางอวน วางไซที่จุดดำ นักท่องเที่ยวและชาวบ้านยังมีการตกปลาทั้ง ๆ ที่ทางอุทยานห้าม เนื่องจากเป็นพื้นที่ทำมาหากินดั้งเดิมของคนในพื้นที่ที่มีผู้ประกอบการบางรายที่มีการละเมิด เช่น อุทยานห้ามไม่ให้ดำน้ำกลางคืน หลังเวลา 17.00 น.แต่ยังมีผู้ประกอบการให้มีการดำน้ำกลางคืน นักท่องเที่ยวขึ้นช้ากว่ากำหนดผู้ประกอบการพานักท่องเที่ยวไปในส่วนที่ยังปิดซึ่งเมื่อมีการพบเห็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องก็จะมี การถ่ายภาพและแจ้งมาทางอุทยานเพื่อดำเนินการตักเตือนและปรับเงินต่อไป”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

....“พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอดีตเมื่อได้รับคำแนะนำให้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด จะเข้าใจและปฏิบัติตาม ซึ่งต่างกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในปัจจุบันที่ไม่ค่อยใส่ใจและตระหนักถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและคำแนะนำจากคนในพื้นที่ ไม่เชื่อในสิ่งที่คนในพื้นที่ซึ่งมีการศึกษาน้อยกว่าแนะนำ ทำให้การให้คำแนะนำเกิดแบ่งชนชั้นระหว่างผู้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเกี่ยวกับคนทำงานที่คลุกคลีเกี่ยวกับทรัพยากร ในอดีตยังไม่จำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย การปรับมาใช้ในการดำเนินการกับผู้กระทำผิดมากนักเนื่องด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเป็นกลุ่มกว่าจะเข้ามาท่องเที่ยวได้ค่อนข้างยากและลำบาก แต่ด้วยปัจจุบันรูปแบบการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป นักท่องเที่ยวได้รับคำแนะนำการท่องเที่ยวผ่านระบบ Internate ทำให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวหลายกลุ่มมองเห็นการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่จำเป็นจะต้องมีมัคคุเทศก์ในการดูแล ปัจจุบันมีการใช้ Internate ในการให้ข้อมูลความรู้และไม่มีมัคคุเทศก์ดูแลในการท่องเที่ยวแต่ครั้ง เมื่อไม่มีมัคคุเทศก์เข้ามาดูแลหรือให้ความสำคัญต่อมัคคุเทศก์น้อยลง มัคคุเทศก์เข้ามาดูแลน้อยมากย่อมส่งผลต่อทรัพยากรทางทะเลซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันการท่องเที่ยวที่มีมัคคุเทศก์น้อยมากมีเพียงประมาณ 10% เนื่องจากการนึกถึงเพียงความสะดวกและผลกำไรตอบแทน การไม่มีการบังคับข้อกำหนดที่เข้มข้น... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 10)

...“ช่องทางในการสื่อสารความสวยงามของทรัพยากรทางทะเลและการละเมิดตึกาก็จะสื่อสารผ่านกลุ่ม Line/ Facebook เป็นช่องทางการสื่อสารที่อุทยานใช้ในการดำเนินการ ติดตามและควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่กำหนด ซึ่งมีหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ของอุทยานเป็นสมาชิกในกลุ่ม line ซึ่งทำให้ทุกคนช่วยกันดูแลและไม่ปล่อยปะ ปล่อยให้ เช่น การแจ้งชื่อจำนวนนักดำน้ำ การแจ้งข่าวสารผ่านกลุ่ม Line เมื่อมีผู้พบเห็นเมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดเพื่ออุทยานจะเข้าไปดำเนินการจับกุมและปรับต่อไป”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“โดยปกติการดำน้ำลึก Scuba จะมีครูสอนดำน้ำดูแล แต่สิ่งที่เป็นปัญหาส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่ดำน้ำตื้น Snorkeling และไม่มีมัคคุเทศก์ เมื่อนักท่องเที่ยวลงน้ำเองไม่รู้วาทะเลคืออะไร สิ่งที่เกิดขึ้นคืออะไร ไม่มีความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ แยกไม่ออกว่าอะไรเป็นปะการังอะไรเป็นโขดหิน เห็นปะการังเป็นโขดหินและเดินไปเหยียบอาจไม่รู้จักหรือไปเหยียบสัตว์ได้นำมา เช่น ปลาฉลาม ถ้าไม่มีมัคคุเทศก์ดูแล ไม่มีคนควบคุม ถ้าไปยื่น จับหรือสัมผัส คนไทยชอบเข้าไปจับซึ่งจะทำให้ปลากลับและจะหายไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จะงุนงงให้คนมาเที่ยวแต่ยังไม่มีข้อมูลให้นักท่องเที่ยวว่าควรทำอะไร ไม่มีการทำความเข้าใจและไม่เคยเข้าร่วมอบรมระบบนิเวศทางธรรมชาติทางทะเล ไม่รู้ว่าอะไรควรทำและอะไรไม่ควรทำ อะไรทำได้หรืออะไรทำไม่ได้ซึ่งหากนักท่องเที่ยวไม่ทราบข้อมูลในส่วนนี้จะทำให้ปะการังเกิดความเสียหายได้ ดังนั้นจึงควรมีการรณรงค์ในรูปแบบที่หลากหลาย”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 10)

...“หน่วยงานที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติควรจะมีการบูรณาการกัน เช่น การประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมองเห็นระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ในพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักต่อการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ลดละเลิกการใช้ประโยชน์และทำความเสียหายกับพื้นที่แนวปะการัง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ประสงค์ดำน้ำประเภทมือใหม่หรือ Try drive จุ่มน้ำได้เพียงแนะนำใส่ชุดและเรียนดำน้ำแบบ 15 นาที นักดำน้ำจะช่วยลดให้จมน้ำไม่มีความชำนาญในการดำน้ำ เพราะหลักสูตรจริง ๆ ต้องเรียน 4 วัน จึงจะสามารถดำน้ำ Open water นักดำน้ำกลุ่มนี้ซึ่งมีทักษะการดำน้ำน้อยและไปลงพื้นที่ที่มีปะการังหนาแน่นเมื่อลงไปดำน้ำก็จะเตะกลุ่มตะกอนจนฟุ้งไปทั้งทะเล ปกคลุมแนวปะการัง หรือถึงอากาศไปกระทบกับแนวปะการัง ซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย มัคคุเทศก์ก็จะเลือกให้ลงในพื้นที่ที่เหมาะสมกับทักษะของนักท่องเที่ยว ปัจจุบันมีกฎหมายที่บังคับอยู่แต่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถติดตามและควบคุมได้ทุกร้านทุกคน สิ่งที่สำคัญว่ากฎหมายคือการสร้างจิตสำนึก จึงทำให้ต้องมีการจัดสื่อให้นักท่องเที่ยวจึงควรทราบข้อปฏิบัติในการมาเที่ยว เช่น การดำน้ำควรอยู่มีระยะห่างระหว่างปะการังกับนักท่องเที่ยวระยะใด ห้ามจับเรือหนึ่งลำมีต้นเรือ นักท่องเที่ยว ที่สำคัญควรมีมัคคุเทศก์หรือผู้นำที่คอยกำกับ ตักเตือน ควบคุม

และให้ความรู้อย่างเข้มข้นแต่ปัจจุบันมีคนขับเรือและนักท่องเที่ยวนั้น ทำให้มีคนที่จะคอยชี้แจงข้อปฏิบัติในการมาเที่ยวที่ถูกต้องให้นักท่องเที่ยวทราบ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 12)

...“ด้วยนักท่องเที่ยวที่ชอบกีฬาดำน้ำโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวดำน้ำลึก (Scuba) จะรักธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รักท้องทะเล ความชำนาญในการดำน้ำสามารถลงได้ลึกและถูกปลุกจิตสำนึกให้รักทรัพยากรใต้น้ำ ต้องเรียนรู้ มีสติ สมาธิเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ หยุด คิดและทำเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นใต้น้ำ กลุ่มนี้ก็ต้องปลุกจิตสำนึกการลงไปล่าปลา เก็บทรัพยากรหรือคุกคามทรัพยากรซึ่งมักคุกคามก็ทำหน้าที่ในการอธิบายให้นักท่องเที่ยวรู้ว่าอะไรควรทำและอะไรที่ไม่ควรทำ ต้องช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร ห้ามทำลายปะการัง เมื่อลอยตัวในน้ำก็ห้ามจับปะการัง นักท่องเที่ยวจะมีแท่งเหล็ก (Pointer) คล้ายตะเกียบไว้ปักทรายทำให้ชอบเหยียบส่งผลให้ปะการังเกิดความเสียหาย ถุงมือที่ใส่สำหรับป้องกันทรายบาดก็เช่นกันทำให้เกิดความต้องการในการสัมผัสสิ่งมีชีวิตใต้น้ำทะเล นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบทิ้งขยะ แต่พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเก็บขยะเก็บเศษแก้ว ไม่พบการให้อาหารปลาในการดำน้ำลึกเพราะนักท่องเที่ยวดำน้ำลึกมีความรู้มากกว่านักท่องเที่ยวดำน้ำตื้น ซึ่งการให้อาหารปลาทำให้เสียระบบนิเวศและทำให้ปะการังตาย และเมื่อมีกลุ่มคนพบขยะใต้ทะเลใก้จะช่วยกันเก็บ การดำน้ำเป็นกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงการรบกวนและการทำลายระบบนิเวศไม่ได้ แต่ก็อยากให้จำกัดผลกระทบที่จะมีต่อธรรมชาติใต้ทะเลให้น้อยที่สุด”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่รัฐ คนในชุมชนแต่ยังไม่ทั่วถึงมีการทำงานร่วมกันในการสร้างความปลอดภัย เช่น การอบรม CPR ทั้งชาวบ้านและ Life guard ทำวีดีโอแนะนำทั้ง 4 ภาษา ได้แก่ ไทย จีน ภาษาอังกฤษ มาลาญ ซึ่งอยู่ระหว่างการประชาสัมพันธ์พร้อมกับชุมชน ชุมชนเริ่มมีความเข้มแข็งร่วมกันพัฒนาชุมชนด้านการท่องเที่ยว สร้างมาตรฐานให้กับชุมชนท่องเที่ยว กิจกรรมดำน้ำเพื่อการอนุรักษ์ยังไม่มียุทธศาสตร์ใดเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งเดิมแต่ละร้านมีการแบ่งความรับผิดชอบแต่ละจุดดำน้ำ แต่ปัจจุบันไม่มีการดำเนินการดังกล่าวแล้วซึ่งหากมีหน่วยงานใดหรือใครเป็นตัวตั้งตัวตีเพื่อดำเนินการดังกล่าวอีกก็จะดีมาก ยังไม่มีการจัดทำสื่อความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวดำน้ำให้นักท่องเที่ยวทราบที่หลากหลาย ข้อมูลต่าง ๆ จะอยู่ที่ท่าเรือแต่จริง ๆ นักท่องเที่ยวมาจากหลายช่องทางแต่คนทำงานอยู่ในพื้นที่จำกัด มีความพยายามที่อยากให้พนักงานต้อนรับที่โรงแรมเป็นผู้สื่อข้อมูลความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวดำน้ำให้นักท่องเที่ยวทราบ ในทางปฏิบัติยังทำไม่ได้เนื่องจากโรงแรมยังไม่ให้ความร่วมมือและยังไม่เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทั้งที่นักท่องเที่ยวอยากมาท่องเที่ยวที่เกาะหลีเป๊ะด้วยทรัพยากรที่ความอุดมสมบูรณ์และสวยงาม”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“องค์การบริหารส่วนจังหวัดและการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งประเทศไทยได้เชิญอุทยานให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอุทยาน การกระทำผิดต่าง ๆ เช่น ผลกระทบของนักท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว ชาวบ้าน ดำรวจท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลทรัพยากร ข้อกฎหมาย ทำให้ตัวแทนชาวบ้านได้รับข้อมูลและบอกต่อไปยังผู้อื่นทราบและเข้าใจต่อไป พบว่านักท่องเที่ยวคนไทย คนต่างชาติไม่ค่อยมีพฤติกรรมรบกวน แต่พบว่านักท่องเที่ยวคนจีน มาเลย์ ไม่สนใจชอบทิ้งขยะ... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 มีข้อบังคับและขอความร่วมมือกับทุกคนว่าห้ามเอาโฟม ลังโฟมห้ามเอาลงเกาะที่เริ่มต้นที่ทำเรือบางบารา ผู้ประกอบการจะไม่ให้เอาโฟมลงอุทยานสั่งห้ามไม่ให้ใช้กล่องโฟมไป เป็นประกาศของกรมอุทยานห้ามใช้โฟมเห็นก็ปรับไม่ว่ากล่องโฟม ลังโฟม เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น เรือทุกลำจะสามารถใช้กล่องที่รีไซเคิลเทคโนโลยีดีขึ้นเยอะ กล่องพลาสติกมีต้นทุนที่ไม่ต่างกับกล่องโฟมถูกลง ทุกคนเลยสามารถดำเนินการตามแนวทางนี้ได้หมด การจัดการขยะของชุมชนอดีตทุกลำจะมีถุงพลาสติกแต่ตอนนี้ชุมชนได้ปรับเปลี่ยนจากใช้ถุงพลาสติกก็เอาอวนมาทำ เมื่อก่อนเป็นกล่องโฟมตอนนี้เปลี่ยนเป็นปีน โคนำกลับมาล้างแล้วใช้ต่ออาหารก็เป็นอาหารของชุมชน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“ชุมชนได้มีส่วนร่วมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำโดยการจัดตั้งเป็นกลุ่มธุรกิจนำเที่ยวชุมชนเกาะหลีเป๊ะ มีส่วนร่วมในการนำนักท่องเที่ยวไปดำน้ำตื้น Snorkeling โดยใช้เรือหางยาวดำเนินการ โดยชมรมเรือหางยาวเกาะหลีเป๊ะหรือเรียกว่า ชาวเล และให้บริการอาหารชุมชน โดยกลุ่มได้มีการก่อตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน มีสมาชิกประมาณ 200 คน ทั้งทำอาหารและนำเที่ยวโดยเรือหางยาว เมื่อปี พ.ศ. 2556 ได้มีกลุ่มมูลนิธิเข้ามาสนับสนุนและแนะนำ ก่อตั้งเป็นชุมชนชาวเลอูระโรวีมีกลุ่มออมทรัพย์พยายามสร้างความเข้มแข็งในชุมชนเพื่อพัฒนาสู่การท่องเที่ยว จากทำไม่เป็นและนำพาตนเองไปสู่การเรียนรู้ผ่านงานวิจัยต่าง ๆ เช่น ของ สกว. และเข้าไปในกระบวนการกับการท่องเที่ยวจังหวัดสตูลได้รับคำแนะนำและแนวทางการพัฒนากลุ่มมาเรื่อย ๆ การจัดการกลุ่มในอนาคตจะมีหลายส่วนเข้ามาทำงานร่วมกันคือกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จะทำพวกอาหารและกลุ่มเรือหางยาวที่ชาวเลรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนโดยการนำรายได้ 2-5% เข้ากลุ่ม โดยได้รับการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการชวนท่องเที่ยวเพื่อชุมชนมีการจัด Road show การขายทริป ขายทัวร์แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนักเนื่องจากชาวบ้านยังไม่มีรู้ความสามารถในการนำเสนอมากนักแต่ในอนาคตจะมีการพัฒนามากขึ้น โดยสำนักงานท่องเที่ยวจะเป็นพี่เลี้ยงในการนำเสนอกระบวนการให้”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“การท่องเที่ยวเกิดมาที่เกาะหลีเป๊ะประมาณ 20 ปี เดิมชาวบ้านที่เกาะประกอบอาชีพจับเรือหางยาวนำเที่ยว ซึ่งทางกลุ่มรีฟาร์เดียนและสำนักงานท่องเที่ยวได้อบรม ให้ความรู้ พุดคุย แนะนำวิธีการ กฎหมายต่าง ๆ ทำให้ชาวเลมีความรู้ สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวและดำเนินกิจกรรมค่าน้ำได้ แต่เมื่อการท่องเที่ยวเปลี่ยนรูปแบบไปทำให้อุดมการณ์เปลี่ยนไปกับชาวเล สภาพปัจจุบันมีการแข่งขันการนำเที่ยวสูง นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการท่องเที่ยวเป็นค่าเรือเหมาลำนำเที่ยวแล้วยังมีค่าตอบแทนอื่นให้เมื่อชาวเลอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมกีฬาค่าน้ำอย่างเต็มที่โดยไม่ห้ามปรามเมื่อนักท่องเที่ยวทำกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเล ทำให้ลดอุดมการณ์ลง มุ่งหวังค่าตอบแทนที่สูงขึ้น บริษัทหรือผู้ประกอบการซึ่งหมายถึงกลุ่มทุนที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการนี้ก็ไม่สนใจในเรื่องอุดมการณ์ เมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติและเลิกปฏิบัติทำให้ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มทุนเห็นภาพที่ตรงกันข้ามกับหน่วยงานที่ดูแลและรักษาทรัพยากรทำให้เกิดปัญหาในการป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดจากการท่องเที่ยว ประกอบกับเมื่อธุรกิจท่องเที่ยวกีฬาค่าน้ำที่เกาะหลีเป๊ะได้รับความนิยมสูงสุด คนนอกพื้นที่ซึ่งไม่มีความชำนาญในกระบวนการนี้ก็มาประกอบอาชีพด้วยทำให้เกิดการแข่งขัน ซึ่งคนนอกพื้นที่จะมีสภาพสังคมที่ดีกว่าคนในพื้นที่ มีการใส่ใจดูแลที่ดีกว่า มีการบริการที่ดีกว่าและชำนาญกว่า ทำให้สังคมลักษณะนี้กลืนคนในพื้นที่ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางในการแก้ไขโดยให้ ชุมชนต้องจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนซึ่งปัจจุบันเป็นเพียงชมรมเรือหางยาวซึ่งมีประธานที่มาด้วยการเลือกตั้งและมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งถ้ามีการจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนก็จะสามารถควบคุมจำนวนสมาชิกและผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับได้ การหาลูกค้าที่จะเข้าวิสาหกิจทุกรัฐจะต้องประสานมายังวิสาหกิจเพื่อให้อาสาสมัครจัดเรือนำเที่ยวให้กับลูกค้าแต่ละรัฐได้ ซึ่งทำให้ทราบถึงข้อมูลทางเศรษฐกิจของพื้นที่ คนนอกที่ประสงค์จะขอเข้าเป็นสมาชิก สามารถเข้าไปได้โดยการกรอกข้อมูลเข้าไปเป็นสมาชิกและผ่านการพิจารณาของกลุ่มสมาชิก หน่วยงานราชการที่ดูแลก็สามารถเข้าไปดูแลได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถบริหารจัดการ ออกแบบข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการเป็นข้อมูลการท่องเที่ยวแต่ละเขต แต่ละโซน แต่ละโรงแรมว่าจะจัดสรรเรือสำหรับบริการนำเที่ยวแต่ละพื้นที่อย่างไร ร่วมกันออกกติกา หากไม่ปฏิบัติตามกฏกติกาที่กำหนด วิสาหกิจจะต้องได้รับการพิจารณาอีกขึ้น สมาชิกทำผิดกติกาวิสาหกิจก็ต้องทำโทษ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 09)

...“ชุมชนได้มีการจัดทำแผนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีการเชิญชวนคนพื้นเมืองมาร่วมเป็นสมาชิกและเป็นภาคีของชุมชนซึ่งต้องพูดภาษาได้หลายภาษา เช่น ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ เพื่อสามารถที่จะสื่อสารและแนะนำนักท่องเที่ยวว่าจุดไหนลงได้ จุดไหนไม่ควรลง ชุมชนพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือกับการรักษาสีงแวดล้อมและประเพณีวัฒนธรรมของเกาะหลีเป๊ะ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“Unesco ได้ประกาศให้อุทยานธรณีโลกให้กับจังหวัดสตูล ทำให้หลิเป๊ะก็เป็นส่วนหนึ่งของธรณีโลกทุกคนจึงต้องให้การเคารพ ข้อที่สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับหลิเป๊ะคือการรักษาประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนดั้งเดิมรวมถึงชาติพันธุ์อูระระไวซึ่งทำให้ทุกคนต้องให้ความสำคัญมากขึ้น การพัฒนาการท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำจึงควรตระหนักและยึดโยงกับการพัฒนาชุมชนอูระระไว ถ้าไม่ให้ความสนใจตระหนักในส่วนนี้อาจจะทำให้ถูกยึดใบประกาศนี้ไป ซึ่งได้นำประเด็นนี้ไปบรรจุในแผนพัฒนาของการท่องเที่ยวซึ่งจะทำให้เกิดความยั่งยืนขึ้นในอนาคต”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

... “เกาะหลิเป๊ะจะตีภาพของความสวยหรู นักท่องเที่ยวชอบความสวยงามและหรูหรา ซึ่งลืมนึกไปว่าชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งของเกาะซึ่งหากพักโฮมสเตย์หรือโรงแรมขนาดเล็กจะเป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชน และที่พิกัดขณะนี้ยังใช้ทรัพยากรน้อยกว่า ไม่ว่าจะเป็นน้ำประปาหรือไฟฟ้า อีกทั้งยังสร้างขยะน้อยกว่า โฮมสเตย์ยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นผ่านกิจกรรมที่น่าสนใจ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

... “ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมค้ำน้ำในการขับเรือ ผู้ประกอบการค้ำน้ำมีความต้องการคนในพื้นที่ในการทำงานเนื่องจากเป็นมาตรฐานของแต่ละสถาบันถ้าไม่เคยกค้ำน้ำที่ไหนมาก่อนต้องหาคนในพื้นที่ และร้านค้ำน้ำที่ไปลงทุนในหลิเป๊ะไม่ใช่คนในพื้นที่ มีคนในพื้นที่เพียง 1% นอกนั้นเป็นคนข้างนอกทั้งหมด ผู้ประกอบการต้องการฝึกคนในพื้นที่ให้เป็น Drive master ดังนั้นก็ขึ้นอยู่กับคนในพื้นที่และก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลและชุมชนต้องให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการในการทำงานให้กับผู้ประกอบการตามที่ตกลงซึ่งปัจจุบัน เมื่อชุมชนได้รับการฝึกฝนจนสำเร็จแล้วไม่ทำตามข้อตกลงไม่มาทำงาน ลาออกไปประกอบธุรกิจเอง ต้องมีการพูดคุยในเรื่องข้อเสนอต้องให้ชุมชนเห็นว่ากีฬาค้ำน้ำมีประโยชน์กับเขาได้อย่างไรบ้าง เช่น ชุมชนสามารถมาทำงานในส่วนของ drive shop ผลักดันให้คนในพื้นที่เป็น drive master และทำงานกับเรา ซึ่งผู้ประกอบการอยากสนับสนุนคนในพื้นที่ให้มาทำงานด้วยเนื่องจากคนในพื้นที่มีอิทธิพลมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ จำเป็นต้องให้ข้อเสนอสิ่งที่ได้รับประโยชน์จากการค้ำน้ำและการให้ทราบถึงความสำคัญอาชีพกีฬาค้ำน้ำ เช่น กีฬาค้ำน้ำสามารถเป็นอาชีพและเป็นอาชีพที่ทำได้ทั่วโลก”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“ผู้นำกิจกรรมและมัคคุเทศก์ต้องสอบถามคนในพื้นที่ก่อนทำกิจกรรมเพื่อความปลอดภัยเนื่องจากคนในพื้นที่จะรู้ว่าจุดไหนว่ายน้ำได้และว่ายน้ำไม่ได้ ซึ่งเรือหางยาวจะมีชูชีพและมีการตรวจเช็คสภาพเรือซึ่งจะมีกรมเจ้าท่าคอยตรวจสอบและอำนวยความสะดวกในการเดินทาง”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 11)

...“ความร่วมมือระหว่างกลุ่มกับผู้ประกอบการกับชุมชนยังน้อย ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะสนับสนุนอาหารกล่องและเรือจากชุมชน กรณีที่ไปเส้นทางที่ไกลฝั่งจะใช้เรือที่มีขนาดใหญ่ แต่ปัจจุบันผู้ประกอบการก็ซื้อเรือเป็นของตนเอง สาเหตุที่ผู้ประกอบการไม่ใช้เรือชาวบ้านเนื่องจากชาวบ้านไม่ทำตามที่ตกลงกัน เช่น เมื่อตกลงราคาเรือกับเราแล้วและมีผู้ประกอบการอีกรายมาติดต่อในราคาที่สูงกว่าก็ไปให้บริการรายอื่นทั้งที่มีการตกลงกันแล้วซึ่งเจอบ่อยทำให้ผู้ประกอบการเสียหาย ผู้ประกอบการที่เป็นชาวต่างประเทศยังไม่เข้ามาใช้บริการชุมชนมากนัก อนาคตรัฐบาลกำลังผลักดันให้มีกฎหมายที่สนับสนุนชุมชนมากขึ้น ผู้ประกอบการใดที่มีการเชื่อมโยงกับชุมชนก็จะมีภาพลักษณ์ที่ดี ขณะนี้คนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเพียงพนักงาน ลูกจ้างของร้าน ผู้ประกอบการจะมีเรือสำหรับบริการนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่ประสงค์ดำน้ำขึ้นทางผู้ประกอบการบางรายใช้บริการเรือหางยาวและคนในพื้นที่ในการนำเที่ยวจุดดำน้ำขึ้นต่าง ๆ เนื่องจากคนในพื้นที่จะทราบกระแสน้ำ สามารถวางแผนกิจกรรมดำน้ำได้ จุดขายของการดำน้ำขึ้นคือจะบัง คนในพื้นที่จะทราบช่วงเวลาที่น้ำนิ่ง ซึ่งถ้ามีกระแสน้ำบริเวณนั้นน้ำจะแรงมากซึ่งจะทำให้ปะการังไม่สวย”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“มักุเทศก์ของชุมชนมี 5-6 คน ได้มีการพบพูดคุยร่วมกันว่าการเป็นไกด์ต้องทำอะไรอย่างไร เพราะอะไรลูกค้าต้องมีมักุเทศก์ มีความปลอดภัยอย่างไร ถ้าไม่มีมักุเทศก์จะอันตราย นักท่องเที่ยวที่มาแบบไม่มีมักุเทศก์ ส่วนมากมากับ Office/ Agent พบว่า ลูกค้ามาไว้วางใจ ทำให้ต้องมีการแก้ไขปัญหา ซูชีพซำรด หน้ากากไม่ดี ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเกาะ ในฐานะที่เป็นชาวเกาะหรือชุมชนเราพยายามให้การท่องเที่ยวดีขึ้น เมื่อเขามาเที่ยวสนุก ประทับใจ เขากลับมาอีก ในฐานะที่เราเป็นเจ้าบ้าน ในฐานะที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวเราก็ต้องแนะนำเขา เวลาดำน้ำต้องทำอย่างไร ตรงไหนที่จุดดำน้ำแรงก็ต้องให้นักดำน้ำต้องใส่ชูชีพแม้ว่านักท่องเที่ยวจะดำน้ำเก่งอย่างไร ทุกคนต้องใส่ชูชีพ มักุเทศก์จะแนะนำให้นักท่องเที่ยวเกิดความปลอดภัยนักท่องเที่ยวสนุกก็จะกลับมาอีกหลายปีบางจุดน้ำแรงก็จะแรงมาก มักุเทศก์ชุมชนเป็นคนพื้นที่จะรู้ว่าน้ำแข็งเวลาไหนน้ำแรงเวลาไหน ทำให้การดำน้ำกับมักุเทศก์ของชุมชนจึงมีความปลอดภัยที่สุด คนในพื้นที่เกาะจะมีความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ว่าจุดไหนว่ายน้ำ/ ดำน้ำได้ จุดไหนว่าย/ ดำน้ำไม่ได้ มักุเทศก์ร้านดำน้ำมักมีการสอบถามคนในพื้นที่ก่อนเสมอว่าตรงจุดไหนที่สามารถว่ายน้ำ/ ดำน้ำได้ เพื่อป้องกันความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว พบว่าผู้ประกอบการโทรหาชุมชนเพื่อขอให้จัดเตรียมเรือหรือไกด์ชุมชน ไม่มีการเตรียมข้อมูลและแนะนำนักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวฟังว่าตรงไหนมีความปลอดภัยและควรปฏิบัติอย่างไร”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 13)

...“สนับสนุนมักุเทศก์ของชุมชนหรือคนในพื้นที่ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดำน้ำ เนื่องจากคนในพื้นที่มีความคุ้นเคยในพื้นที่และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องกระแสน้ำทำให้การทำ

กิจกรรมค้ำน้ำมีความปลอดภัยและได้สัมผัสธรรมชาติได้อย่างใกล้ชิดไปพร้อมกับการสัมผัสวิถีชีวิตชาวเลและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับคนในพื้นที่ และกรมเจ้าท่าควรตรวจสอบความพร้อมของเรือในการให้บริการนักท่องเที่ยวให้ดำเนินการตามมาตรฐานและดูแลความปลอดภัยตั้งแต่ทำเรือและตรวจสอบความเรียบร้อยของเรือที่ให้บริการ โดยเรือต้องมีอุปกรณ์ที่ครบถ้วนให้มีมาตรฐาน ตรวจสอบสภาพเรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทาง ผู้โดยสารไม่เกินมาตรฐานที่กำหนด"... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“การจัดการขยะเมื่อนำนักท่องเที่ยวไปค้ำน้ำเมื่อเจอยะเขายะเก็บใส่ในเรือให้เรือหางเอากลับ้าน พบว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวคนไทยและชาวต่างชาติที่ใส่ใจต่อการเก็บขยะแต่คนจีนจะไม่ค่อยใส่ใจ ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมไม่ดี เช่น เดินเหยียบปะการัง ให้อาหารปลาและค้ำน้ำไม่มีจิตสำนึก ประมาณ 3 % ซึ่งผู้ประกอบการบางรายสามารถดูแลจัดการได้โดยการตัดเตือนและถ้าตัดเตือนแล้วไม่ทำก็จะส่งกลับไม่ให้ทำกิจกรรมขอโทษและคืนเงิน”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 14)

...“ปัจจุบันนักท่องเที่ยวน้อยลงชุมชนจึงต้องใส่ใจ ดูแลนักท่องเที่ยวและรักษาสภาพแวดล้อมให้ดี นักท่องเที่ยวประทับใจและจะทำให้นักท่องเที่ยวกลับมาใหม่ ตอนนี้นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนมากขึ้น พานักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวด้วย เก็บขยะไปด้วย ชุมชนต้องเป็นคนคอยดูแลรักษาทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจมากขึ้น”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมค้ำน้ำต้องสอดคล้องกับกิจกรรมของชุมชนซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงาน ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน กู้ภัย ทหารเรือ ตำรวจน้ำ สกอ.เกาะหลีเป๊ะ มาช่วยดูแล และทีมตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสตูล คนในพื้นที่มีความรู้เกี่ยวกับการค้ำน้ำน้อย ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการกระจายรายได้จากกิจกรรมท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำ เช่น ขับเรือบริการนักท่องเที่ยว ค่าที่พัก ชาวบ้านพาไปชมตามจุดค้ำน้ำแนะนำร้านค้ำน้ำทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 03)

...“ผู้ประกอบการมีการจ้างคนพื้นที่ไปทำงาน เช่น ขับเรือ แม่บ้าน พนักงานเสิร์ฟ ผู้ประกอบการจะพยายามที่จะช่วยชุมชนส่วนไหนจ้างคนพื้นที่ได้ก็จะจ้าง ส่วนไหนที่ไม่สามารถจ้างได้ก็ต้องจ้างคนต่างถิ่น เมื่อผู้ประกอบการเริ่มใส่ใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องทะเลก็จะทำให้พนักงานเห็นความสำคัญกระตุ้นให้คนอื่นในเกาะเห็นความสำคัญและใส่ใจไปด้วย”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รหัส 08)

...“การท่องเที่ยวกีฬาค้ำน้ำที่ยั่งยืนภาครัฐและภาคเอกชนต้องให้ความร่วมมือ ชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าไปในพื้นที่ ๆ ปิดเพื่อช่วยดูแลทรัพยากรพื้นที่นั้นด้วย ชาวเลหรือคนในพื้นที่

จะทราบว่าจะจุดไหนที่เป็นจุดที่ควรอนุรักษ์และดูแลเป็นอย่างดี เช่น จุดที่เต่าขึ้นมาวางไข่ ซึ่งอุทยานจะไม่ทราบ ชุมชนท้องถิ่นสามารถดูแลพื้นที่ร่วมกับอุทยานได้และช่วยกันอนุรักษ์พื้นที่นั้นไว้ ชุมชนจึงขอเสนอแนวทางในการช่วยดูแลพื้นที่โดยการขออนุญาตพนักงานท่องเที่ยวไปยังจุดที่ปิด เพื่อช่วยในการดูแลพื้นที่นั้นด้วย ปัญหาที่เกิดขึ้นของการรวมกลุ่มคือ ความเข้าอกเข้าใจกัน การให้ความร่วมมือที่จะร่วมกันพัฒนาเพื่อให้ระบบทุกอย่างดูดีชาวเลต้องพร้อมต้องให้การบริการของเรามีคุณภาพ มีทีมนักวิจัยเกี่ยวกับการจัดการขยะทางทะเลที่ทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน ทำงานผ่านชุมชน โดยตรง ทีมงานคัดแยกขยะมูลฝอย การจัดเก็บขยะพลาสติกโดยตรงและนำมารีไซเคิลรีไซเคิลจัดการ เปลี่ยนเป็นพลาสติกมาเป็นเม็ดพลาสติกอีกรอบจัดการให้มากที่สุด ขยะอื่นอาจส่งกลิ่นแต่ขยะจำพวกพลาสติกจะอยู่นานเป็นร้อยปี ตอนนี้มีแค่จุดพักขยะแต่ยังไม่มีที่จัดการซึ่งโรงไฟฟ้าได้อำนวยความสะดวกโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดการขยะพวกนี้ โดยการขนไปและเผา บางส่วนก็รีไซเคิลที่ ตำบลกำแพง อำเภอละงู โรงจัดการขยะแต่สิ่งที่เรากำลังทำคือจัดการพลาสติกให้เป็นเม็ดพลาสติกเอามาใช้ใหม่ไม่ให้เป็นในทะเล ชุมชนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวดำเนินแบบยั่งยืน ดังนี้

1. ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี ของเกาะหลีเป๊ะ ชาติพันธุ์อุรระระไว เกาะหลีเป๊ะ
2. การท่องเที่ยวไปช่วยดูแลสิ่งแวดล้อมจุดดำน้ำ
3. การจัดการขยะมีคณะกรรมการดูแลโดยตรง มีองค์กร คนดูแลที่ชัดเจนเฝ้าระวัง

จุดจัดเก็บซึ่งจะต้องจัดเก็บขยะพลาสติกไปยังจุดจัดเก็บ โดยการประสานกับทุกโรงแรมและทูริสตร์ในการคัดแยกขยะพลาสติกโดยตรงไม่ปล่อยให้ไปเผาหรือฝังกลบโดยตรงเพราะมันจะส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะบ่งบอกถึงความยั่งยืนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญรหัส 03)

...“ชุมชนต้องมีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง เราไม่ได้แข่งกับใครแต่เรากำลังสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนเอง ไม่ให้ชุมชนหายไปจากระบบการท่องเที่ยว ทั้งวัฒนธรรมประเพณีก็ไม่หาย ไม่ใช่ทุกอย่างจะเปลี่ยนแปลงไปทั้งหมดเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาเป็นสิ่งที่ดี ถ้าไม่มีการอนุรักษ์เลยก็จะไม่มีอะไรให้ดู ชุมชนพยายามทำให้ดีขึ้นพยายามให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนมากขึ้น นักท่องเที่ยวบางคนชอบมาสัมผัสชุมชน มาคลุกคลี มาทำอาหารกับชุมชน ในสมัยรัชกาลที่ 5 ชุมชนอุรระระไวได้ให้ความสำคัญและให้พาคมนมาอยู่เกาะหลีเป๊ะเพื่อรักษาดินแดนเกาะหลีเป๊ะซึ่งห่างจากแผ่นดินใหญ่กว่า 50 กิโลเมตร นามสกุลพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอในรัชกาลที่ 9 ได้ประทานนามสกุล เพราะเราคือคนไทยได้รับความเมตตาจากพระองค์ท่าน อยากให้ทุกคนให้เกียรติและให้โอกาสซึ่งกันและกันกับชาวเลและจะเห็นความยั่งยืนที่เป็นความสมบูรณ์อย่างสมบูรณ์แบบ”... (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญรหัส 03)

ข้อสังเกต (Observation) จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ มีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อมโยงกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางทะเลดังนั้น มาตรฐานรูปแบบการจัดกิจกรรมและการดำเนินการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำจึงมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำ ดังนี้

มาตรฐานการให้บริการ

1. การให้บริการและราคาที่เหมาะสมได้มาตรฐาน เช่น การเอาใจใส่นักท่องเที่ยวและมีความยิ้มแย้มแจ่มใส มีบุคลากรที่มีคุณภาพ สุภาพเรียบร้อยเป็นกันเอง มีอัตราส่วนนักท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำลึกลับต่อผู้นำดำน้ำ (Drive master) ในสัดส่วน 1:4 ค่าบริการเรือหางยาวของชุมชนซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวติดต่อผ่านร้านหรือรีสอร์ทจะคิดราคาเพิ่มจากราคามาตรฐาน การนำเสนอสินค้าพร้อมการจ่ายค่ามัดจำและค่าประกันภัย ทุกครั้งของการทำกิจกรรมต้องมีไกด์อธิบาย ให้คำแนะนำ อธิบายอำนวยความสะดวกตามที่ลูกค้าต้องการแต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและสร้างผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ขอความร่วมมือนักท่องเที่ยวในการระมัดระวังพฤติกรรมที่อาจจะเกิดผลเสียหายหรือสร้างผลกระทบต่อทรัพยากร

2. กำหนดมาตรการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เช่น เรือหางยาวต้องมีนักท่องเที่ยวไม่เกิน 10 คน มีคนอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวในเรือ 4 คน ซึ่งประกอบไปด้วย กัปตัน 1 คน ไม่นั่งบนเรือเตรียมโยนเชือกหากนักท่องเที่ยวคนใดที่ไม่ไหว มัคคุเทศก์ 1 คน ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำนักท่องเที่ยว ควบคุม ป้องกัน ไม่ให้เกิดการทำให้เกิดความเสียหายของทรัพยากรทางทะเล Staff 2 คน นักท่องเที่ยวคนใดเหนื่อยไม่ไหว Staff จะดึงนักท่องเที่ยวส่งทีละคน มีอุปกรณ์ดำน้ำที่ให้บริการที่ครบถ้วนและมีคุณภาพได้มาตรฐานมีชูชีพสำหรับนักท่องเที่ยว 100% และต้องมีตัวล็อกพร้อมใช้ ไม่อนุญาตให้เรือบริการนักท่องเที่ยวเมื่อเกิดปัญหาทางธรรมชาติ เมื่อทะเลมีคลื่นและฝน เรือโดยสารจะต้องมีถังเก็บของเสีย ภาชนะที่ให้บริการบนเรือบรรจุน้ำสะอาดที่ใช้งานได้อีกครั้งเพื่อลดขยะไม่ใช้กล่องโฟมหรือถุงพลาสติก เมื่อนักท่องเที่ยวไปดำน้ำแล้วเจอขยะก็จะเก็บขยะใส่เรือหางยาวกลับบ้านมีการจำกัดของเสียและขยะอย่างถูกวิธี ไม่บรรทุกผู้โดยสารที่เกินมาตรฐานที่กำหนด

3. กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่เป็นรูปธรรมมีมาตรฐานระดับสากลเพื่อให้ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวปฏิบัติตามและไม่กล้าที่จะละเมิด

4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อยกระดับความสามารถเพื่อยกระดับความสามารถในการให้บริการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน ผู้ฝึกสอน มัคคุเทศก์ ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ ต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของแหล่งดำน้ำเป็นอย่างดี ต้องผ่านการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยสมาคมวิชาชีพดำน้ำ

ที่ได้รับการยอมรับ ผู้นำเที่ยวและฝึกสอนดำน้ำควรผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มัคคุเทศก์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้นำเที่ยวดำน้ำคูปะการังก็ต้องผ่านการอบรมและ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพมัคคุเทศก์ด้วย

5. พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ซึ่งเดิมเป็นเพียงคนขับเรือบริการให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบนิเวศในแนวปะการังมีจิตวิทยาในการช่วยควบคุม ให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวเข้าใจ และปฏิบัติได้ถูกต้องได้อย่างถูกต้อง เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ให้กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความน่าสนใจมากขึ้น สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ เป็นส่วนหนึ่งในการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากร

6. พัฒนาศักยภาพบุคลากรท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ที่ขาดทักษะด้านบริการและทักษะ การสื่อสารให้สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เช่น ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ เป็นต้น สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น กล้อง อุปกรณ์อื่น ๆ สามารถสื่อสารนำกิจกรรมและสามารถ เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมแนวปะการังให้นักท่องเที่ยว

7. มาตรฐานความปลอดภัยการให้บริการการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำให้นักท่องเที่ยว มาตรฐานการให้บริการเรือดำน้ำที่ปลอดภัย

8. ชุมชนกับผู้ประกอบการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างในการพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ ให้คนในพื้นที่เห็นความสำคัญในอาชีพกีฬาดำน้ำและสามารถทำงานใน Drive shop ร่วมกับ ผู้ประกอบการภาคเอกชนอย่างมีความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณที่ดี

9. พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้สามารถเป็นผู้ดำเนินการดำน้ำระดับ Diver master หรือสูงกว่า เพื่อให้สามารถตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง นักดำน้ำมีความปลอดภัย

10. เชื่อมโยงข้อมูลอย่างบูรณาการในการบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับที่เข้มข้น เพื่อดูแลทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

11. สื่อสารข้อมูลที่นักท่องเที่ยวกลุ่มดำน้ำต้องการทราบทั้งในประเด็นที่เกี่ยวกับการดำน้ำโดยตรง เช่น อุณหภูมิอากาศ อุณหภูมิน้ำ แหล่งดำน้ำใหม่ ๆ และประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยทางอ้อม เช่น อัตราแลกเปลี่ยน สถานการณ์ทางการเมือง เป็นต้น

12. สื่อสารรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำที่สอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ ของพื้นที่ สื่อสารให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเห็นมุมมองการท่องเที่ยว โดยชุมชนที่ใช้ทรัพยากรน้อย สร้างขยะน้อยและยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวรู้จักและเรียนรู้ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นผ่านกิจกรรมไม่ติดภาพความสวยงาม

13. สื่อสารความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย มาตรฐานการให้บริการมาตรฐานการดูแล ความปลอดภัยสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดเตรียมให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ

และผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการให้ได้มาตรฐานเปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวก็พาดำน้ำช่วยกันสอดส่องดูแลและรับผิดชอบร่วมกัน ให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการเดินทาง การทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม นักท่องเที่ยวเกิดความสะดวก ความปลอดภัย ในการเดินทาง เช่น ราคาเรือ รายละเอียดสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว ที่พัก ที่รองรับกลุ่มนักดำน้ำ ประกันภัยที่ทางผู้ประกอบการได้ทำให้กับนักท่องเที่ยวและบุคลากร

รูปแบบกิจกรรม

1. ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และตรงกับความต้องการของ นักท่องเที่ยว มีรูปแบบแพคเกจโปรแกรมดำน้ำที่หลากหลายเหมาะสมกับทุกระดับประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวและกลุ่มค่าเงินที่นักท่องเที่ยวต้องจ่าย มีการจัดโปรแกรมชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อดึงดูด ลูกค้าให้มาใช้บริการ เช่น การดำน้ำศึกษาธรรมชาติบริเวณผิวน้ำทะเลโดยใช้หน้ากาก การดำน้ำลึก ทุบปะการังและระบบนิเวศใต้ทะเล การดำน้ำเพื่อสำรวจและศึกษาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ การดำน้ำเก็บขยะและปลูกปะการัง การแข่งขันดำน้ำลึก การแข่งขันทักษะเกี่ยวกับการดำน้ำจาก สถานการณ์สมมติ การช่วยเหลือเพื่อนและนักท่องเที่ยวขณะประสบปัญหาเรือช่วยหายใจขัดข้อง ขณะอยู่ใต้ทะเล ซึ่งนอกจากจะเป็นกิจกรรมเพื่อนันทนาการแล้วยังเป็นการชักชวนเกี่ยวกับระบบ รักษาความปลอดภัยและได้ประชาสัมพันธ์สร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศได้อีกด้วย เป็นต้น เนื่องจากนี้รูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวก็พาดำน้ำต้องมีความเชื่อมโยง กับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเล ให้นักท่องเที่ยวรู้สึกมีส่วนร่วมในการรักษา ทรัพยากรธรรมชาติได้น้ำและเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมซึ่งตอบสนอง กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีคุณภาพที่มีกำลังซื้อสูงและออกแบบกิจกรรม ที่สอดคล้องกับความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ เหมาะกับสภาพร่างกายของนักท่องเที่ยว เช่น นักดำน้ำ ที่มีร่างกายไม่แข็งแรงควรเลือกดำน้ำที่ไม่มีกระแสน้ำแรง ถ้านักท่องเที่ยวทรงตัวไม่ได้ก็จะไม่ให้ นักท่องเที่ยวเข้าใกล้ปะการังที่อ่อนโยนเพราะจะทำให้ปะการังแตกหักง่าย

2. พัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำโดยชุมชนที่เหมาะสมกับศักยภาพของ พื้นที่ให้นักท่องเที่ยวมีเวลาได้สัมผัสธรรมชาติอย่างเต็มที่ ได้สัมผัสบรรยากาศของธรรมชาติได้ มากกว่าการท่องเที่ยวไปกับบริษัททัวร์ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากทำให้ได้สัมผัสธรรมชาติ แบบผิวเผิน

3. เลือกพื้นที่และเส้นทางที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึง แหล่งดำน้ำที่เหมาะสมกับระยะเวลาในการเดินทาง

4. สอดคล้องกับระดับน้ำขึ้นน้ำลงและกระแสน้ำ

การดำเนินกิจกรรม

1. มีคู่มือศึกษาทรัพยากรใต้ทะเลและเส้นทางใต้ทะเล (Undersea self-guided trail) ให้กับนักท่องเที่ยว
2. จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมให้ความรู้ก่อนก่อนลงเรือ มีการฝึกอบรมให้ความรู้ ซึ่งแจกอธิบายให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและหากนักท่องเที่ยวคนใดดำน้ำไม่จำเป็นต้องฝึกว่ายน้ำ ฝึกหายใจโดยท่อ Snorkel ถ้าดำน้ำลึกก็ต้องมีการสาธิตและฝึกการประกอบแท่งท่อ VCD ที่ละขั้นตอน เมื่อทำได้แล้วจึงลงดำน้ำ
3. นัดหมายเวลาเตรียมอุปกรณ์การดำน้ำก่อนทำกิจกรรมดำน้ำและเตือนให้นักท่องเที่ยวเตรียมยาประจำตัวมาให้พร้อม

ก่อนทำกิจกรรมดำน้ำเจ้าหน้าที่อุทยานในฐานะเจ้าของพื้นที่ มัคคุเทศน์หรือผู้นำกิจกรรมต้องให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎระเบียบของพื้นที่ สิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติเพื่อให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมดำน้ำอย่างมีจิตสำนึก สื่อสารชี้แจงให้นักท่องเที่ยวรับทราบเกี่ยวกับการดูแลตนเอง อุปกรณ์ สัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ การดูแลสิ่งแวดล้อม ห้ามทำ ห้ามนำอะไรขึ้นมายา การควบคุมระยะห่างระหว่างนักท่องเที่ยวกับทรัพยากรทางทะเล ห้ามจับและสัมผัส เรียนรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับพืชและสัตว์มีพิษใต้ท้องทะเล รวมถึงวิธีป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อน้ำลค้ให้กลับที่พักเนื่องจากเมื่อน้ำลค้ นักท่องเที่ยวอาจไปเหยียบปะการัง หอยเม่นหรือปลาที่มีพิษซึ่งอาจจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดอันตรายและทำให้ปะการังเกิดความเสียหาย

ข้อมูลเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำจึงมีความสำคัญและช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการเดินทาง ที่พัก กิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ยังพบว่าผู้ประกอบการยังไม่มี การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำในลักษณะกิจกรรมดำน้ำเก็บขยะใต้ท้องทะเล กิจกรรมเก็บขยะชายหาด กิจกรรมลอยเรือของชาวเลซึ่งเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับชุมชน นักท่องเที่ยวนอกจากจะได้สัมผัสความสวยงามจากธรรมชาติยังได้สัมผัสวิถีชีวิตของคนในพื้นที่

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำโดยชุมชนต้องสร้างความสนใจ สร้างกระแสการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำโดยชุมชนให้คนรู้จัก นักท่องเที่ยวที่มาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวก็พาดำน้ำกับชุมชนจะได้สัมผัสการดำน้ำกับวิถีชีวิตของชาวเล การสัมผัสธรรมชาติที่ไม่ต้องใช้เครื่องมือ ซึ่งต้องการได้รับการที่เล็งในการสนับสนุนการจัดการนำนักท่องเที่ยวในการส่งถึงมือชุมชน ตั้งแต่ลงเครื่องบิน การเดินทางมายังท่าเรือ การนั่งเรือมายังเกาะและส่งถึงการร่วมกิจกรรมกับชุมชน

ก่อนการดำน้ำผู้นำกิจกรรมดำน้ำหรือมัคคุเทศน์ต้องวางแผน แนะนำทำความเข้าใจและเน้นความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวทุกครั้ง ให้นักท่องเที่ยวมีการเตรียมตัวก่อนลงเรือ นักท่องเที่ยว

คนใดดำน้ำไม่เป็นจะเริ่มฝึกว่ายน้ำ ฝึกการหายใจโดยท่อ Snorkel ก่อน ถ้าดำน้ำลึกก็ต้องไปชายหาด เพื่อสาธิตการประกอบแท่งท่อ VCD ทีละชั้นตอนต้องฝึกทีละชั้นตอน เมื่อทำได้แล้วค่อยลงดำน้ำ การให้บริการท่องเที่ยวกีฬาดำน้ำพบว่าเรือให้บริการดำน้ำบางลำไม่ให้คำแนะนำไม่ให้ความร่วมมือ ในส่วนของชุมชนได้มีการพูดคุยเพื่อให้ทุกคนมีความรู้ เอาความรู้ไปใช้ในการทำงานและ ให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยมากที่สุด

กิจกรรมดำน้ำที่แตกต่างกันส่งผลต่อรูปแบบการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณที่เหมาะสม สำหรับการเรียนการสอน ควรเป็นบริเวณพื้นทรายหรือบริเวณที่มีโครงสร้างของปะการังชนิด ที่ตื้นทนสูง และควรหลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์พื้นที่ในบริเวณที่มีความเปราะบางสูง เนื่องจากนักดำน้ำ ในระดับเริ่มต้นยังไม่สามารถควบคุมทักษะการทรงตัวที่ดีได้ หากไปใช้ประโยชน์ในบริเวณที่มีความเปราะบางของพื้นที่สูง อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรในพื้นที่ได้ บริเวณที่เหมาะสม สำหรับการดำน้ำแบบนันทนาการ ขึ้นอยู่กับทักษะและประสบการณ์ของนักดำน้ำ แต่ควรพิจารณาปัจจัย ในเรื่องความรุนแรงของกระแสน้ำ โดยนักดำน้ำในระดับเริ่มต้นควรเลือกดำน้ำในพื้นที่ที่มีกระแสน้ำ ไม่แรงมากและมีความเปราะบางของพื้นที่ต่ำ ในขณะที่นักดำน้ำที่มีประสบการณ์ที่ต้องการชม ความสวยงามของพื้นที่ จะสามารถเลือกใช้ประโยชน์พื้นที่ได้มากกว่า ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะนิยม เลือกใช้ประโยชน์พื้นที่ที่อยู่ในบริเวณที่มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตสูง

ประสบการณ์ดำน้ำของนักดำน้ำจะมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับการเตะและทำลาย ปะการัง โดยเมื่อระดับชั้นการดำน้ำสูงขึ้น จำนวนครั้งในการเตะหรือทำลายปะการังจะน้อยลง การวางแผนการดำน้ำควรมีการเลือกจุดดำน้ำให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนักดำน้ำการพกพา อุปกรณ์ลงได้น้ำมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อแนวปะการังได้มากกว่าการไม่พกพา อุปกรณ์ลงไปได้ น้ำ อันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำน้ำอยู่ที่การวางแผนของมัคคุเทศก์ จำเป็นต้องมีการสอบถามคนในพื้นที่เกี่ยวกับกระแสน้ำว่ามาทางทิศไหน เวลาไหนลงได้ เวลาไหน ลงไม่ได้ ระยะเวลาพลัดกันเพียงแค่ครึ่งชั่วโมงก็ลงไม่ได้จึงขึ้นอยู่กับการวางแผนเวลาน้ำลง เวลาน้ำขึ้นด้วย ยังพบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพเรือโดยสารไม่ได้มาตรฐาน เรือโดยสารส่วนใหญ่ ไม่มีถังเก็บของเสีย (Waste holding tank) ทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ การที่ ผู้ประกอบการไม่มีวินัยในการจอดเรือ/ ทิ้งสมอเรือ จากการที่ในพื้นที่ไม่มีหรือมีจำนวนทุ่นจอดเรือ ไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้ประกอบการใช้วิธีนำเรือเข้าไปส่งและรับนักดำน้ำใกล้ ๆ กับแนวปะการัง ทำให้ปะการังเกิดความเสียหาย